

K-700.

ဆင့်သရီတိပုဒ္ဓက

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ

ကျေးဇူးတော်ရှင်

ပယာဓညဗြိဒုက္ခန်းဘဏ်း၏

ဟောကြားတော်မူသော

သမ္မဝပါဒ္ဓရနိယသုတေသနရွှေးကော်

နှင့်

နှောက်သက်စွဲ

တရားဆွေးနွေးမြှုပ်နှံမှု

စတုထွေအကြိမ်

သာသနာ - ၂၅၇၁

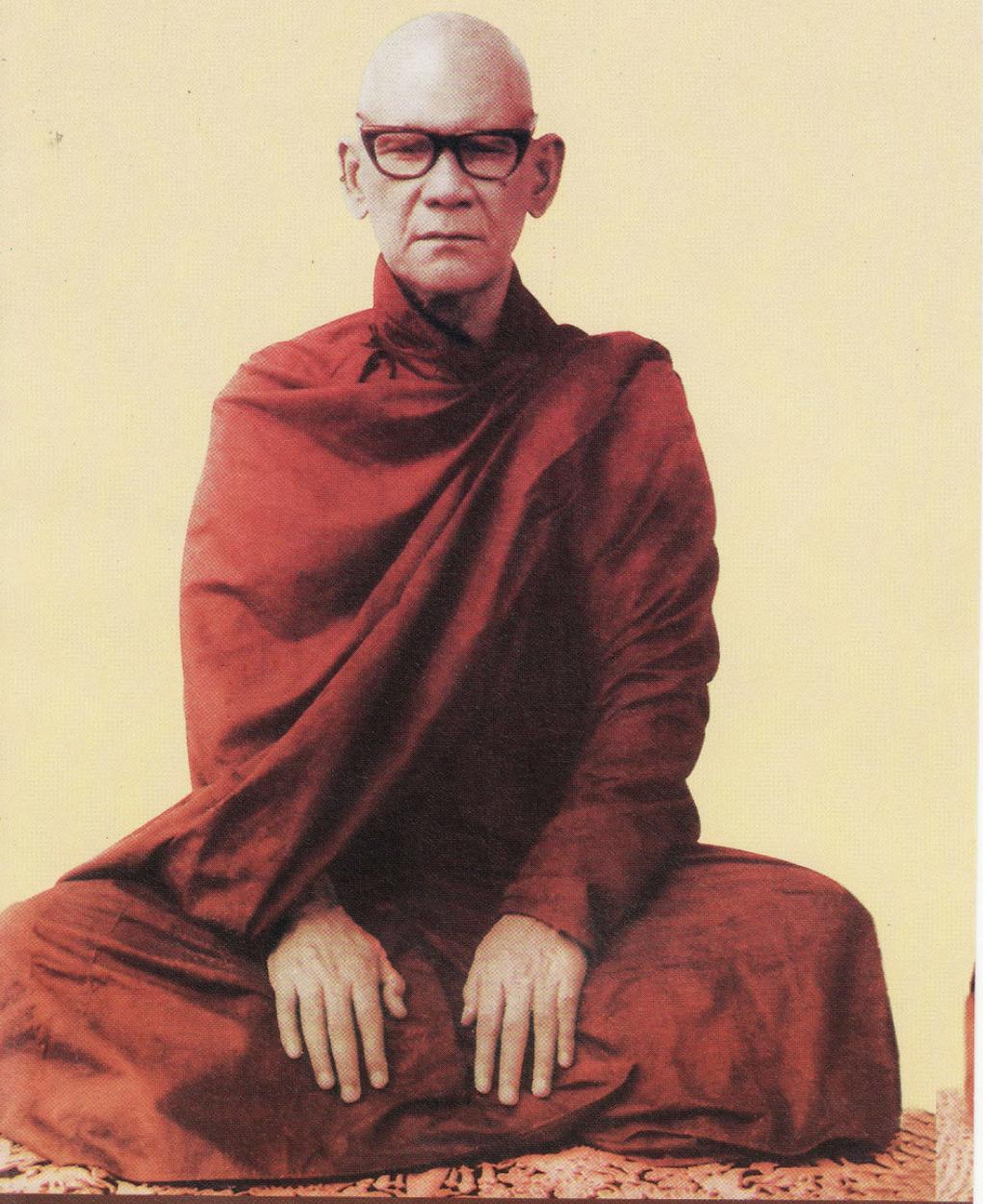
ကောဇာ - ၁၃၇၀

ခရစ် - ၂၀၀၈

သမ္မာပဒ္ဒနာနှင့်ယသုတေသန တရားအောင်ပုဒ်များ

- ၁။ ကာမဂ္ဂက်ပယ်ခါ တောထွက်လာ ကောင်းစွာဘယ်သို့ ကျင့်သနည်း။
- ၂။ လောကီမဂ္ဂလာ စွန့်ပယ်ခါ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်။
- ၃။ လူပြည်ကာမ နတ်ကာမ ရှာဂတပ်မက် ပယ်ရမည်။
- ၄။ တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း သန်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။
- ၅။ ကုန်းချောစကား ကျောပေးထား မျက်ပွားဝန်တိ ပယ်ရမည်။
- ၆။ လိုက်လျောဆန့်ကျင် စွန့်ပယ်လျှင် လူတွင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၇။ ချုစ်မျိန်းပယ်ဖြီ မစွဲမိ နောင်ချည်ရာများ လွတ်ရမည်။
- ၈။ လောကီမဂ္ဂလာ တဏ္ဍာသုံးသွယ် ချုစ်မျိန်းပယ်၍ မိုးတွယ်ကင်းစင် သံယောဇ် လွတ်လျှင်ထွက်နိုင်သည်။
- ၉။ ဥပမိတွင် နှစ်မမြင် ထိုတွင်မလို မမက်ဖြီ။
- ၁၀။ မိုးတွယ်ကင်းစင် ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၁။ နှုတ် စိတ် ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာကျင့် သိသင့်တရား သိသွားပြီ။
- ၁၂။ ဆင်းခြဲ့ဖြစ်းရာ နိုဗာန်သာ စိတ်မှာတောင့်တလိုလားသည်။
- ၁၃။ ရှိခိုးခံရ မတက်ကြ ဆဲကြသော်လည်း မစစ်ဖြီ။
- ၁၄။ လောဘတစ်တန် ဖြစ်ကြောင်းကံ ပယ်လုန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၅။ ကိုယ်နှင့်လျော်တာ၊ သိပြီးကာ သူမှာညျင်းဆဲ ကင်းရမည်။
- ၁၆။ သစ္စာလေးတန် တရားမှုန် စကန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၇။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

အနိဒါ
ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆုဒ္ဓသိုံးတိပုဒ္ဓက၊ အဂ္ဂမဟာပဏီတ
မဟာဓာတ်ဓာတ်ဘဏ်ဘုရား၏

သမ္မတရီတိပုဒ္ဓက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ
 ကျေးဇူးတော်ရှင်
 ဖော်လှိုင်စာတော်ရှင်
 ယောကြားထောက်မှုအမိဘ^၁
 သမ္မတရီတိပုဒ္ဓနှင့်
 ဘဏ္ဍားကော်

၃၄

နှောက်ဆက်နှု
 ဘဏ္ဍားဆွဲးဆွဲးပျောက်ဆွဲး^၂

တထိယအကြံ့

သာသနာ-၂၇၃၃

ကောဇာ-၁၃၅၉

ခရစ်-၁၉၉၃

ဗိုလ်များအနည်းငတ်း(ညွှန်ကြားရေးများ)

သာသနရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္မာအေးကုန်းမြေ၊ ရန်ကုန်မြို့၊

သာသနရေးဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၁၁၉/၁(ပုံနှိပ်)သသန(၀၇)ဖြင့်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပါသည်

အုပ်ဒေ - ၂၀၀၀

ကွန်ပျူးတာ - ကိုအေးချမ်း(မဟာစည်)

၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ မတ်လ

စတားပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် ၇၉/၈၁၊ ၅၆-လမ်း၊

ပုဇွန်တော်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

နိဒါန်း

သုတေသန်းပါ၌မတော်၏ နိဒါန်း

နိဒါန်းဟူသည်မှာ ဟောရာအေသ ဟောရာကာလ ဟောသည်
ယုံကြုလ နာကြားသူ ဟောခြင်း၏အကြောင်းစသည်ဖြင့် မထင်ရှားသေး
သည်အရာကို ထင်ရှားသိရအောင ဖော်ပြသောစကားပင် ဖြစ်သည်။
ဤသုတေသန်း၏နိဒါန်းမှာ သုတေသနဘဝါပါ၌တော် မဟာသမယသုတေသန
ပြထားသောနိဒါန်းစကားရပ် အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနိဒါန်းကို
အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြရလျှင်-

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်
မူပြီးစောက် (၄)ပါနှင့် (၅)ပါဝပ်ကြား နယ်စုံလပြည့်နော်၌ ကပိလဝတ်
ဖြောက်တော်၏အနိုင်း မဟာဂုဏ်တော်ကြီးထဲတွင် သန့်ရှင်းသာယာသော
သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ သိတင်းသုံးနေတော်မှုသည်။ ထိုစဉ်အခါက
သောတာပုံဖြစ်ပြသော သာကိုထိုစ်စာသား ရဟန်းတော်ပါးရာတို့သည်
အထက်မဂ်ဖိုလ်မှားကို ရရန်အတွက် မြတ်စွာဘုရားထံမှကမ္မာန်းကို
ယူကြပြီးလျှင် ထိုတော်အုပ်ကြီးထဲ၌ပင် သစ်ပင်အောက် တော်ချိုင်း
စသော သင့်လျော်သည်အရပ်များ၌ အသီးအသီး နေထိုင်ကြလျှင်
တရားအားထုတ်ကြရာ ထိုညာနေခြင်းမှာပင် အရဟာတွေဖိုလ်ပေါက် ဆိုက်
ရောက်၍ ရဟန်းဖြစ်တော်မှုကြီးလေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်တော်မှုကြီးလျှင် ပထမအဦးစုံး ရဟန်းဖြစ်တော်
မူသော ရဟန်းတော်သည် မိမိ၏ရဟန်းဖြစ်ပုံကိုလျောက်ထားရန်
မြတ်စွာဘုရားထံလာခဲ့၍ ရှိခိုးကန်တော်ပြီး သင့်လျော်သောနေရာ၌
ထိုင်နေသည်။ ထိုသို့ နေထိုင်နေပြီးလျှင် မိမိ၏စောက်၌ အခြားသူရှိ
မရှိပြန်လှည့်၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ လျောက်ထားရန်လာနေသော

(၁)

သူမှာဖို့ပြုတန်ယဉ်တရားတော်

အခြားရဟန်းတော်တစ်ပါးကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ပိမိ၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖလျှောက်တော့ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ ထို့ပြုထို့နေလေသည်။ နောက် တစ်ပါးကလည်း နည်းတူပင်လာရောက်၍ နည်းတူပင် ထို့နေလေ သည်။ ဤပုံးညွှန်တည်းဖြင့် အဆက်မပြတ် ရောက်လာကြီးလျှင် အသစ် စက်စက် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ငါးရာတို့၊ စည်းဝေးမိသောအခါ တစ်သောင်း သောစကြပြောတိုက်တို့မှ နတ်ပြုဟွာတို့သည် ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန္တာအသစ်ငါးရာတို့ကို ဖူးမြော်ရန် အများအားဖြင့်လာရောက် ကြလေသည်။ မလာဘဲကျွန်းနေသော နတ်ပြုဟွာတို့မှာ အနည်းငယ် မျှသာရှိသည်ဟုဆို၏။

ဤသို့လာရောက်ကြသည့် အတိုင်းမသိ များပြားလျှောသော နတ်ပြုဟွာတို့၊ စည်းဝေးမိသောအခါကို မဟာသမယဟုဆိုသည်။ ထိုသို့စည်းဝေးရောက်လာကြသော နတ်ပြုဟွာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားက မည်သည့်အရပ်မှ မည်မျှသောနတ်များလာရောက်ကြသည် စသည်ဖြင့် ကြော်ကြော်တော်မူသည်။ ထိုကြော်ကြော်တော်မူသည် စကားတော်များကိုပင် မဟာသမယသုတေသနသောအမည်ဖြင့် သံရိုက်ယနာ တင်တော်မူခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့ ကြော်ကြော်တော်မူသဖြင့် ပိတ်ပါမောဇ္ဈာဖြစ်ကြလျက် ခန့်ကျွန်းသော စိတ်ရှုနေကြသည့် နတ်ပြုဟွာ တို့အား အပိုယ်မဂ်ဖိုလ် တရားထူးကိုရကြစေရန် ယင်းဝေနေယျ နတ်ပြုဟွာတို့၏စရိတ်နှင့် သင့်လျော်သောသုတ် တရားတော်များကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ စရိတ်(၆)ပါးနှင့်လျော်စွာ ဟောကြားတော်မူပုံံမှာ—

ဤတရားတော် စာအုပ်ဆိုင်ရာ နိဒါန်း

ဤတရားတော် စာအုပ်ဆိုင်ရာ နိဒါန်းကတော့ ကျေးဇူးရှင် ပောစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဤသမ္မာပရို့အနီယသုတ်၌

ပထမဆုံးဂါတာကို ဟောခါနီးတွင် တရားပလက္ဌာနခကားကို ဖိန့်ကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထိပလက္ဌာနခကားထဲ၌ အချို့အကြောင်းအရားများ
ပါဝင်သွားပါဖြို့၊ သို့သော ယခုခေတ်အားလုံးစွာ ဖော်ပြသင့်သော
အကြောင်းအရာအချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အ န က ် ပ ြ န ် ပ ု ံ အ ထ ူ း

သမ္မာပရီဗ္ဗာဇ္ဈာနီယသုတေသန အမှတ်(၁)အမေးဂါတာ၌ ပြန်ရှိး
ပြန်စဉ် နိသာယနည်းအားဖြင့်-ပဟူတပည်-ကြီးမားပြန်ကျယ်သည့်
ညာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုတော်မူသော၊ တိဋ္ဌံ-ကူးမြောက်တော်မူ
ပြီးသော၊ ပါရဂံတံ-တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်တော်မူပြီးသော၊
ပရီနိုဗ္ဗာတံ-ကိုလေသာမီး ပြီးအေးတော်မူပြီးသော၊ ဦးတ္ထံး-
တည်ပြုမြို့သည့် စိတ်နလုံးရှိတော်မူသော၊ မှန်-ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
ကို၊ ပုဂ္ဂိုလ်-မေးမြန်းပါသည်ဟု၍ မပြန်ဘဲ၊ ပထမပိဿာနပ်နှင့်
ဂိဿာသူပိုဒ်ကို ဆက်စပ်၍လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် ဂိဿာန
(၂)ပုဒ် (၂) ပုဒ်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်းပြု၍လည်းကောင်း ပြန်ဆိုထား
သည်မှာ ပါပြီမတတ်သူတို့အတွက် ရောဓမ္မ၍ သိမှားလည်လွယ်ဖွယ်
ရှိပါပေသည်။ (နာ-၂)

အ သ ိ ည ာ ဏ ် ပ ု ံ လ င ်း ဖ ွ ယ ် ပ ြ န ် ခ ု ံ ခ ျ က ် မ ျ ာ း

ထို ပထမဂါတာ၌ တစ်ဖက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်တော်
မူပုံကို ပြုယေလေးဖြာ သံသရာရောရေယဉ်ကော်၍ အစိမ္မာနေကြသော
သွေးပို့တို့နှင့် နှိုင်းယုဉ်၍ ဖော်ပြထားသည်မှာ စာရွယ်သူတို့အတွက်
အသိညာဏ်ပုံလင်းဖွယ် ကောင်းလုပ်ပေသည်။ (နာ-၂ ပင်)

မင်္ဂလာကိုပယ်ရမည်ဟူရှိ ပယ်ရမည်လောက်မင်္ဂလာများ

(၁၃)

သဗ္ဗာဆိုဒ္ဓနိယဉ်တရားတော်

ကို ထုတ်ပြပြီးလျှင် ထိုလောက်မင်္ဂလာနှင့် အမင်္ဂလာများကြောင့်ပင် ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးများရသည်ဟူသော အယူအခွဲကို ပယ်စိုးသာ လိုရင်းဖြစ်ကြောင်း ကမ္မသာကတာ သမ္မာဒီဒိန္ဒာနှင့်နှီးနှော၍ ဖွင့်ပြထား သည်မှာလည်း ရှင်းလင်းပြတ်သားလုပ်ပေသည်။ (နာ ၅-၇)

ရဟန်းများ ဘုရားဓဟာဒဓိုင်းသာကျို့သင့်ပုံ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ဆင်သော်တိပုစ္စက ကျေးဇူးတော် ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် တရားတော်များ ကျမ်းစာများ ကို ဟောကြားရေးသားရှု၍ ပရီယ္ထိုဥ္ဓယ်အဖြင် တတွေ့သက်သက် မျှဖြင့် ဟောကြားရေးသားတော်မူသည် မဟုတ်ပေ။ ၁၉၃-ခုနှစ်က သတုတို့၊ မင်းကွန်း ဖေတာဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ၌ သတိပဋိနှင့် ဝိယသုနာအလုပ်ကို အားထုတ်ခဲ့သည်မှစ၍ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပဋိပဏ္ဍာ ဉာဏ်တွေ့များဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၃၀၀-ပြည်နှစ်မှစ၍ တရားပြ စစ်ဆေးပြပြင်ပေးရှု၍ တပည့်များနှင့် မိမိပါသိရသည် ကိုယ်တိုင် တွေ့များ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဤနှစ်ရပ်သော ဉာဏ်တွေ့ကိုယ်တွေ့ များဖြင့်လည်း ဟောကြားရေးသားတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ယရု အထိဆိုလျှင် ဝိယသုနာကမ္မာန်းတရား ဟောကြားညွှန်ပြနေသော ကာလမှာ (၃၉)နှစ်ရှုံး ရှုံးပေပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အလိုတော်မှာ “ဘုရား ဟောတဲ့ အတိုင်းသာကျို့၊ ဘုရားဟောနဲ့ ဆန့်ကျင်တာကိုမကျင့်နဲ့” ဟူ၍ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဤတရားတော် စာအုပ်(နာ-၁၁)၌-

“ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ရက်ရာဇ် ပြသုဒ္ဓိသည်တွေ့ကို ယုံကြည်တာဟာ အလုပ်ပိုပလို့ အသိအမှတ်ပြုထားပါတယ်”

နိဒါန

(c)

စသည်ဖြင့် အတိအလင်း ရဲရင့်ပြတ်သားစွာ မိန့်ဆိုထားပါသည်။ နက္ခတ်ကောင်း ရုက်ကောင်းမှုလာကို ရွှေချယ်ပြီး အလုပ် ကိစ္စကို ဆိုင်းင့်ထားလျှင် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်ပုံကို ပါ၌အငြကထာလာ ကတ်ဝတ္ထုဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယခုမျက်မောက် ဝတ္ထုဖြင့်လည်း ကောင်း ပြထားသည်မှာလည်း မှတ်သားဖွံ့ဖြိုးပေါ်ပေသည်။ (၁၁-၁၂)

ဤသမ္မာပရီဗ္ဗာဇ္ဈာနီယသုတ် ဘုရားစကားတော်ကို ရှိသေ လေးစားသော ရဟန်းတော်များသည် လောကီမင်္ဂလာကို အားမပေး သင့်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်မှာလည်း ဘုရားအလိုတော်ကျဖြစ်၍ မှတ်သားသင့် လိုက်နာသင့်လုပေသည်။ (၁၇)

ကိုစလသာကို ပယ်နှင့်အောင် အားထူတ်ပုံများ

နှာ(၁၉-၂၁)တို့၏ ကာမရာဂပယ်ပုံကို ပါ၌အငြကထာနှင့် အညီ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ပြထားသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလုပ်ပေ သည်။

နှာ(၂၉-၃၂)တို့၏ စတုသစ္စကမ္မာန်းဖြင့် ဝိပသာနာမဟိုကို ပွားစေ၍ အရိယမဂ် ဆိုက်ရောက်ပုံ၊ ဘဝသုံးပီးမှ လွှတ်မြောက်သွားပုံ များကိုပြထားသည်မှာလည်း ကျဉ်းကျဉ်းနှင့် ရှင်းလင်းပေါ်လွင်လုပ်ပေသည်။

ဤသုတ်တရားတော်ထဲ၌ ရွှေနားက ဟောခဲ့ပြီး အနက် များကိုပင် ဝေါဟာရအထူးတို့ဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောတော် မူးမြှင်း၏အကြောင်းကို ဖြေရှင်းပြထားသည်မှာလည်း အသင့်ယုဇ္ဇာ ရှိလုပေသည်။ (၃၄-၃၅)

ချစ်စရာမုန်းစရာကို ပယ်ရန်နည်းများကို ပြထားသည်မှာ

(၁)

သမ္မာဟန္ဒနိယသတရားတော်

လည်း အထူးသတိပြုဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၄၁-၄၂)

အခွဲအနိကင်းအဘင် အားထုတ်ပုံကို သတိပြုနိုင်လေးပါးဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည်မှာလည်း သုရားဟောစကားတော်ဖြင့်ပင် ဖွင့်ပြ ဟောကြားနှင့် ဖြစ်၍ အလွန်ပင်သဘာဝကျ၍ ယဉ်တိရှိလှပါပေသည်။ (၄၃-၄၅)

ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် လျှော်အောင်ကျင့်ပုံကို သရုပ်ဖော်ပြီးလျှင် မဇော်သူစရိတ်ဆိုင်ရာ၌ ဝိပဿနာရှုပုံကို သရုပ်ဖော်၍ပြထားသည် မှာလည်း ပဋိပတ်လက်မွဲပူးကြိုလ်များ မသိနိုင်သောအရာဖြစ်၍ နက်နဲ့လှပါ ပေသည်၊ ထိုသို့ နက်နဲ့သည်ကို အများသိနားလည်အောင် ပြဆိုထား သည်မှာ အလွန်ပင် အားရကျန်ဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၆၀-၆၁)

ရှိခိုးပူဇော်ခံရသောကြာ့င့် မာန်မတက်ရ၊ ဆဲဆိုခံရသော ကြာ့င့်လ စိတ်မဆိုးရ-ဟူရာ၌ မြတ်စွာသုရားရှင်က ဖိမိကဲ့သို့ပင် နှလုံးသွေးရန် ညွှန်ကြားတော်မှုထားချက်ကိုပါ ဖော်ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင်ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှပါပေသည်။ (၇၁-၉၉)

နာ (၈၈-၉၀)တွင် ယုံမှားမှုဝိစိကိစ္စာကိုပယ်ရာ၌ သုတသိ ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ပယ်ပုံ၊ ရူမှတ်၍ ကိုယ်တိုင်တွေ့ ဘာဝနာသိဖြင့် ပယ်ပုံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့်ပယ်ပုံများကို ပြထားသည်မှာ ပြည့်စုံလှပါပေ သည်။

ဖိမိနှင့်လျှော်တာကိုသိပြီး ပြကျင့်ရမည်ဟူရာ၌ လျှော်တာ အရ ဖွင့်ပြပုံမှာ ပြည့်စုံသင့်မြတ်လှပါပေသည်။ (၉၄-၉၆)

အမှန်သိပုံကို ပရိညာပဋိဝေစာသည်ဖြင့်ဝေဖန်ဖွင့်ပြထား သည်မှာလ ကျမ်းကန်များနှင့် ညီဗျား၍၏၌သင့်မြတ်လှပါပေသည်။ (၉၇-၉၉)

နှာ(၁၀၄) စသည်၌ အနာသယကို အာရမ္မထာနသယ
သန္တာနာနသယတိဖြင့် ခဲ့ခြားပြပြီးလျှင် ဝိပသာနာဖြင့် အာရမ္မထာ
နသယပယ်ပုံကို ပြထားသည်မှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၍ နိုင်လည်းခိုင်လုံ
လှပါပေါသည်။

နှာ (၉၉) ကြောင်း (၁၆ နှင့် ၁၇)တို့၌ ဝိပသာနာရှုတယ်
ဆိုလျှင် အဲဒီတအဂ်နိရောက ဆိုက်ရောက်ပုံကို တိတိကျကျပြပြီး
ဝန်ခံနိုင်ဖို့လိပါတယ်-လို့ အထူးသတိပေးသည်အနေဖြင့် ပြစိထား
ပါသည်။ ထိုသတိပေးစကားရပ်ထဲမှ တိတိကျကျပြပြီးဆိုသော
စာခြားက်လုံးမျှဖြင့် ဝိပသာနာတရားကိုလဲ ကြိုတိုင်းနာ၊ ဝိပသာနာ
စာအုပ်တွေကိုလဲရတိုင်းဖတ်ပြီး တရားမှန်ကို ရှာကြိုလိုက်စား နေ
သည် သူတော်စင်တို့အား စဉ်းစားဆင်ခြင်ဖို့ အထူးသတိပေးလိုက်
ခြင်းဖြစ်ပေသည်၊ ယင်းစာခြားက်လုံးဟာ စာသားကျော်းသလောက်
အပိုပါယ်ရှင်းလှပါပေသည်။ ဝန်ခံနိုင်ဖို့လိပါတယ်ဆိုတော့ ဝန်ခံနိုင်တဲ့
ဆရာကို ရှာဖို့ပါပဲ။

မြန်မာပြန်နှင့် ဓဓောင်ပုံ

ကျေးဇူးရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ပါဋ္ဌာ
တော်ကို မြန်မာပြန်ဆိုရေးသားတဲ့နေရာမှာ တိုတိကျော်းကျော်းဖြင့်
လိုရင်းကို သိလွယ်စေသဖြင့် ဓဓောင်ပုံဖို့၍ ဟောပြရာမှုလဲ တိုတိ
ကျော်းကျော်းဖြင့် လိုရင်းသိစေကာ နှုတ်တက်ဓဓောင်ထားဖို့ရာလဲ
လွယ်ကူးစေပါသည်။

တရားဟောရာ၌ ပါဋ္ဌာပေး မြန်မာစကားပြုတွေကို
ဓဓောင်ပုံဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ကာ တစ်ခေတ်ဆန်းလာသည်မှာ
ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဥက္ကလားစွမ်းရည်တဲ့ကြောင့်

(၅)

သမ္မပဒ္ဒနိယသတ္တရားတော်

ဟုဆိုလျင်လဲ မှားမည်မဟုတ်ပေ။ ဆရာတတ်ဘုရားကြီးဟောတော် မူသော တရားပွဲတိုင်းမှာလိုလိုပင် ဆောင်ပုဒ်စာရွှေကိုများကို ဝေရှုပြီး ဟောတော်မူလေ့ရှိပါသည်။ (၂)နာရီ (၃)နာရီကြာ တရားပွဲကြီးကို ဆောင်ပုဒ်လေးငါးခုမှာဖြင့် အကျဉ်းချုပြီး ဟောတော်မူသဖြင့် တရားနာပရိသတ်များ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ မည်၏သို့ သော တရားကို ဟောတော်မူကြောင်း အတိအကျ တစ်ဆင့်ပြောနိုင်ကြသည်မှာ ယင်းဆောင်ပုဒ်များ၏ စွမ်းရည်ကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလေ။

ဤသမ္မပဒ္ဒနိယသတ္တသည် ကိုယ်တိုင်သိနားလည် ရန်လည်းကောင်၏၊ သုတစ်ပါးတို့ အား သိနားလည်အောင် ဟောပြော ရန်လည်း အလွန်ခေါ်၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် ယင်းသုတ်တရားတော်ကို သိဂျွဲယ်သော ဆောင်ပုဒ်(၃၇)ပုဒ်မျှဖြင့် (ထပ်တူကိုချွန်ထားသည်) လိုရင်းအနက်ပြည့်စုံအောင် အတိချုပ်ပြုပြထားသည်မှာ အုံဖွယ်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

နှာ (၁၅၁) စသည်၌ “အညာယ ပဒ် သမဓစ္စ ဓမ္မ” ဟူသော ပိုင်းကို (၂)နည်း အနက်ပြန်၍ အမိပိုယ်ဖွင့်ပြထားသည်မှာ အလွန်ပင် ရှင်းလင်း ပေါ်လွှင်လှပါပေသည်။ မင်းရောက်ဖိုလ်ရောက် တကယ်အားထုတ်လိုသောသူတော်စင်တို့အတွက် အလွန်ပင်အားရ နှစ်သိမ့်ဖွယ် ဖြစ်ပါပေသည်။

ဤစာရေးသုသည် ၁၃၃-ခန့်က ဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံ၌ နည်းယူ၍ တရားအားထုတ်နေသည် အချိန်အထိ မိမိ၏ စိတ်ထံ၌ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပဋိပတ်ဂုဏ်က သာလျှင် ရှုံးတန်းက ပေါ်ထွက်နေခဲ့ပါသည်။ မဟာစည် ပဋိပတ္တိ သာသနာဝင်ကျမ်းကြီးကို ဖတ်ရှုရသောအခါကျမှ ဝိသုဒ္ဓိမင်းမဟာ နှီကာနိသာယ ရေးသားပုံစံသည် အခက်အခဲအနက်အနဲ့များစွာ

တိုကို ထင်ရှားတွေ့ရသဖြင့် ပရီယတ္ထိဂဏ်ထူးများပါ စိတ်ထဲ၌
ထင်ရှားပေါ်လာသဖြင့် ဖတ်ရှုနေယင်းပင် နှလုံးသားများလျှပ်ရှား
လာကာ ကြက်သီးများ တဖန်းဖန်းထဲ့ ရင်ဝှက် ဆိုနိုင်လျက်
မျက်လုံးများလည်းရှိဝေ၊ ဦးအန္တရာက်တွေ့လည်း လေးလာသည့်အထိ
ရွေးကြဖြစ်ခဲ့သည့်ဗဟိုသာ အမြင်မမှန် ပရီယတ္ထိဒဏ်တွေကို ခံစား
ရပါသည်။

ယင်းသို့သော အထင်အမြင်များကို ဝန်ချကန်တော့သည်
အနေဖြင့် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဤသမ္မာပရီဗြာနီယ
သုတေသရားတော်၌ ရှိုးကျူးဖွယ်မှတ်သားဖွယ်ဂျော်တို့ကို အကုန်
ဖော်ပြရန် ထက်သန်လိုလားလျက် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့
ပြဆိုနေလျှင် ဤနိဒါနီးသည် ကျမ်းမာကိုယ်နှင့်အဆမတန်အောင်
ကျယ်ဝန်းသွားပါလိမည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဤသုတေသရားတော် စာအုပ်
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏အကြောင်းကို အကျဉ်းမျှဖော်ပြပြီးလျှင် ဤနိဒါနီးကို
နိုင်းချုပ်ပါတော့မည်။

၂၅၀ဘုရားဓာတ်စာအုပ် ဖြစ်ပပါလာခြင်းအကြောင်း

ကျေးဇူးရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၂၂-
ခုနှစ် မဟာသမယ (၆)သုတေသိကို ရန်ကုန်ဖြူ၊ သာသနုရိပ်သာ အလုပ်ယဉ်
ဓမ္မရုံကြီး၌ နယ်စုံလပြည့်နေ့မှစ၍ သိတင်းနေ့တိုင်းဖွင့်ပြ ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပေသည်။ ထိုသို့ ဟောကြားစဉ်က အသံဖော်ဗုဏားသော
တိပိဋက္ခမှ ပုရာဘေးသုတေသရားတော်ကို ကြားနာကြရသောသူ
များစွာတို့က ကျမ်းမာအုပ်အဖြစ် ပုန်ပို့ဖြန့်ဝေရန် တောင်းပန်လျောက်
ထားကြသဖြင့် တိပိဋက္ခမှတုတ်ယူထားသောစာမူကို ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက စိစစ်ပြင်ဆင်၍ ပုန်ပို့ဖြန့်ဝေရန် ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်လေသည်။

(၉)

သမ္မပဒ္ဒနိယသတ်တရားတော်

ထိခွင့်ပြုချက်အရ ပုန်ပြုဖြစ်၏ဝေသော ပုရာဘေဒသုတေ
တရားတော်စာအုပ်ကို ဖော်ရှုကြရသောသူတို့က အလွန်နှစ်သက်ကြ
သဖြင့် အခြားမဟာသမယ (၅)သုတေတို့ကိုလည်း အလားတူတရား
စာအုပ်ဖြစ်မြောက်စေလိုကြသည်။ အထူးအားဖြင့် ထိခွင့်အခါက
ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လှစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်ထဲရေးနှင့်
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန သာသနာရေးဦးဌာန ဗျာန်ကြားရေး
မှူးဗျာပြုဖြစ်သော ဒါယကာကြီးဦးလှမောင်က ထိသို့ ကျမ်းစာအုပ်
အဖြစ်ပြုစဉ်ဖြစ်၏ဝေရန် အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားတောင်းပန်ခဲ့
လေသည်။ယင်းသို့ တောင်းပန်ချက်အရ တုဝက်ကသုတ်တရားတော်
စာအုပ်ကို ၁၃၃၇-၉၄၅၈၂၍က ဖြစ်၍၏၏ထိခွင့်ပြည်ထဲရေးလေသည်။

ထိပြင် ကျိန်နေသေးသော မဟာသမယ (၄)သုတေတို့ကို
လည်း တရားစာအုပ်အဖြစ် ပြုစဉ်ဖြစ်၍၏၏ရန် အခြားသူတို့ကလည်း
တောင်းပန်လျှောက်ထားကြပြန်သဖြင့် ၁၃၃၈-၉၄၅၈၂၍ သီတော်းကျွတ်လ^{၁၁}
ကွယ်နေ့မှ ၁၅၅၅ နံနက် (၅)နာရီခဲ့အချိန်တွင် ရှစ်ပါးသီလပေးပြီး
သောအခါ ဥပုသံသည်တို့အား ဤသမ္မပဒ္ဒနိယသုတ်မှ အဖြေ
ဂါထာတစ်ဂါထာချင်း သီတော်းနေ့တိုင်း ထုတ်ဖော်ဖွင့်ပြည့် ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိသို့ ဟောတော်မူသည့်တရားကို ရန်ကုန်ဖြူ။
ခွေတောင်ကြားလမ်း၊ (၅၆)နေ B.A.B.L. ဒါယကာ ဦးလှကြိုင်က
ကက်ဆက်ဖြင့်ဖော်ယူ၍ ယင်းကက်ဆက်ခွေမှ လက်ရေးစာမူအဖြစ်
ရေးသားပြုစဉ်ခဲ့ပါသည်။ ထိစာမူကို ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးက ကြည့်ရရှိစစ်ပြုဆင် ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ စိစစ်ပြုပြုပြီးသော စာမူရောက် ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက ဤစာရေးသူအားပေးအပ်၍ နိဒါန်းရေးထည်းရန်
အမိန့်၍၏၏ ဗျာန်ကြားတော်မူလိုက်ပါသည်။ ယင်းတရားတော်စာမူကို

နိဒါန

(၄)

ဖတ်ရှုပြီးလျှင် ထူးစွားသော ဖွဲ့ပြဟောပြောတော်မူချက်များကို တွေ့ရ သဖြင့် ဤတရားသူမှ စာရှုသူတိအား ဖြစ်ဟုးမည့် အသိဉာဏ်ထူး သသည်ကို မျှော်မြင်၍ အလွန်ပေါင်းအပြောက် ဝိုးသာမြှင့် ဖြစ်ရပါသည်၊ ထိုသို့ ဝိုးပြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ပြီးလျှင် ဤတရားတော် ကျမ်းစာ၏ ဂုဏ်ထူးများနှင့် သိမှတ်ဖွယ်များကို မိမိဉာဏ်ဖို့သမျှ ဖော်ပြရေး သားလျက် စာရှုမည့်သူတော်စင်တိအား အစွမ်းကုန် အကူအညီ ပေးလိုက်ရပါတော့သည်။

နိဂုံးချုပ် ဆုံးတာဝါးပထွေနာ

ဤတရားတော်စာအပ်ကို ဖတ်ရှုကြသော သူမှတ်စင်တို့သည် ဘုရားအလိုတော်ကျ ကျင့်နည်းမှန်ကို သဘောပေါက်နားလည် ကြပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အလိုတော်နှင့်အညီ သိလ သမဂ္ဂ ဝိပဿာပညာ အရိယမဂ်ဖိုလ်ပညာတို့နှင့် ပည့်စုံအောင် ကျင့်သုံး အားထုတ်နိုင်ကြပါစေသော်။

အရှင်ပါယမိန္ဒ
(ကမ္မာနာစရိယ)
သာသနစသေးရိပ်ဝရဓမ္မာစရိယ
မင်းကန်ကြီး
မဟာစည်သာသနုရိပ်သာ
မြန်အောင်ဖြို့။

၁၃၃၉-ခုနှစ်
ကဆုန်လဆုတ် (၆)ရက်။
(၇၊ ၉၊ ၇၇)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အကြောင်းအရာ

ဓာတ်ကိန္ဒ

ပထမပြုပါ:

တရားပလ္လာင်စံ	၁
စေမေးဂါထာ	၂
အကြောင်းပထမရရှိသူ(အမှန် ၂)	၃
ဓလာကိမဂ်လာဟူသမျှ ပထ်ခဗောဉ်	၄
ပထ်ရုမည် မဂ်လာများ	၅
စီဉ်မဂ်လာ	၆
စီဉ်မဂ်လိုကာ ဝဋ္ဌအကျဉ်း	၇
ဆုတာမဂ်လာ	၈
မုတာမဂ်လာ	၉
ရုက်ရာဇာ စသည် ဓရူးတာ အလုပ်ပိုပင်	၁၀
စီဉ်အယူအစွဲ ပထ်ဖို့က လို့ရင်းပဲ	၁၁
နက္ခတ်စကားပါး နှင့်စန်းပါးဖြစ်တတ်သည်	၁၁
ရဟန်းနှင့် ဓလာကိမဂ်လာ	၁၅

ဒုတိယပြုပါ:

အကြောင်းခုတိယရှိသူ (အမှတ်-၃)	၁၅
ကာာမရာဂပယ်ရုမည်	၁၈
ကာာမရာဂပယ်ရုမည်	၁၈
ကာာမရာဂပယ်ရုမည်	၂၀
စတုသစ္စကာမ္မားနှင့် အားထုတ်ပုံ	၂၅

ဟာတိကာ

အကြောင်းအရာ

ဓမ္မဂုဏ်

တတိယပါဒ်:

အဖြေ တတိယဂါထာ (အမှတ်-၄)	၃၀
ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဟောခြင်း၏အကြောင်း	၃၁
ကုန်းချောစကား ပယ်ရမည်	၃၂
ဓကာခက္ခာ ပယ်ရမည်	၃၃
ဝန်တို့ခြင်းလဲ ပယ်ရမည်	၃၄
လိုက်ခလျားမူ ဆန့်ကျင်မူလဲ ပယ်ရမည်။	၃၅

ခတ္ထထွေပါဒ်:

အဖြေ ခတ္ထထွေဂါထာ (အမှတ်-၅)	၃၇
ချိမ်ဖွဲယ် မူန်းဖွဲယ် ပယ်ရမည်	၃၈
ချိမ်စရာ မူန်းစရာနဲ့ မပတ္တာရတာ ဓကာင်းတယ်	၃၉
အခြားအလမ်းကာင်းခေါ်ရမည်	၄၀
ချည်တိုင်မူလဲ လွှတ်ပါ၏၏	၄၂

ပဉာမပါဒ်:

အဖြေ ပဉာမဂါထာ (အမှတ်-၆)	၄၅
ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ အနှစ်မရှိ သိရမည်	၄၆
လိုလားတပ်မက် ပယ်ဖျက်ရမည်	၄၇
မြိုဘွားယ်ကာင်း၏ ကိုယ်တိုင်ခတ္တာ၊ သိပါ၏	၄၈

၁၁၈။

အကြောင်းအရာ

တမ္မပါန

သင့်ပိုင်း

၁၃	၁၄
၁၅	၁၆
၁၇	၁၈
၁၉	၂၀

သင့်မပိုင်း

၂၄	၂၅
၂၆	၂၇
၂၈	၂၉
၂၉	၃၀
၃၁	၃၂
၃၃	၃၄
၃၅	၃၆

အင့်မပိုင်း

၃၆	၃၇
၃၈	၃၉
၄၀	၄၁
၄၂	၄၃
၄၄	၄၅

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စဉ်ကြန္ဂ

ဒီဂါထာအရ အနာက် သဓဘာကို နောက်မှ
ပဟာသန့်တာ နောက်မှ ပဟာပဲ
ပြောန့်လဲ ကင်းဓဇရမည်

၈၂

၈၃

နာမပြုခါ:

အကြော နဝါရီတိ-၁၀)
မိမိနဲ့ သန့်ဓတ်တာကို သီပြီး ပြုကျွန်ုပါ
သူတစိပါးကို နှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်ပါစေနဲ့
အမှန်ကို သီသန့်သည်အတိုင်း သိပဲ

၈၄

၈၅

၈၆

၈၇

အသမပြုခါ:

အကြော အသမရီထာ (အမှတ်-၁၀)
အနုသယ အမိန္ဒိယ်
အာရုံး၌ ကိုလေသာ ကိုန်းပဲ
အာရမ္မတာနဲ့သယကိုလေသာကို ပထ်ပဲ
မရှုမိလှ့ မသီရာ၌ ကိုလေသာ ကဲန်းပဲ
ရဟန္တာမှာ အနုသယကင်းပဲ
ရဟန္တာမှာ အကုသိုလ်မူလ ကင်းပဲ
ရဟန္တာမှာ အဘသာနှင့် အာသီသလဲ ကင်းပဲ

၈၈

၈၉

၉၀

၉၁

၉၂

၁၀၀

၁၀၁

အကာအသမပြုခါ:

အကြော အကာအသမရီထာ (အမှတ်-၁၂)

၁၀၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
-------------	-----------

အာသဓိတရား ပယ်ပုံ	၁၀၄
အာသဓိကင်းလျှင် မာနလဲ ကင်းသည်	၁၀၅
နိဝါတန္ထုင့် ဟီနမာန် စွဲပြချက်	၁၀၆
ယာထာဝမာန်နှင့် အယာထာဝမာန်	၁၀၇
ရာဂဖြစ်စရာဓတ္ထုတော်တာ ဘာဓတ္ထုလဲ	၁၀၈
ချဉ်းကပ်ပြီး ဓကျော်လွှန်ပုံ	၁၀၉
ရိုင်းခိုင်းမူဓတ္ထု ပယ်ပြီး ယဉ်ဓကျော်မည်	၁၁၀
ကိုလလသာ ဌားမြို့ မြို့တ်တည်တဲ့ရမည်	၁၁၁

နှီဒသမရှင်း:

အဖြေ ခွဲအသမဂ္ဂါယာ (အမှတ်-၁၃)	၁၀၃
သခ္ဓိတရားနှင့် ပြည့်စုံရမည်	၁၀၄
သရဏာဂုဏ်ရင် အပါယ့်မူ လွှတ်နိုင်သည်	၁၀၅
အကြား အဖြင့် သုတန္ထုလဲ ပြည့်စုံရမည်	၁၀၆
အရှယမဂ္ဂကို နိယာမစွဲရပုံ	၁၀၇
ကွဲပြားဓက္ခာင်း မိစ္ဆာအယူလဲ ကင်းရမည်	၁၀၈
လောဘ စသည်လဲ ကင်းရမည်	၁၀၉

ဓမ္မရသမရှင်း:

အဖြေ ဓာရုသမဂ္ဂါယာ (အမှတ်-၁၄)	၁၁၂
အဖြေ ခွဲခွဲသမဂ္ဂါယာ (အမှတ်-၁၅)	၁၁၃
ရှုမှတ်တုံး အာယာတန်များ ထင်ရှားပုံ	၁၁၄

အာတိကာ

အကြောင်အရာ

ဘုဂ္ဂန္ဓာ

ခုနှစ်သမပါဉာဏ်:

အမြဲ ပန္နရသမဂါဏာ (အမှတ်-၁၆)	၁၃၆
သင်ယူခြင်း စသည်ဖြင့် သစ္စာတစ်ပါးချင်းသီပုံ	၁၃၇
အရိယမင် စကား၌ သစ္စာလေးပါးလုံး တဗြိုင်နှက်သီပုံ ၁၃၈	
သစ္စာတစ်ပါးချင်း သီပုံနှင့် တဗြိုင်နှက်သီပုံ ထပ်မံ၍	
ရှုင်းပြချက်	၁၃၀
တစ်နည်းအနှက်ပြန်ဆို ဖော်ပြချက်	၁၃၁
ခုတိယပါဒေသည် အနှက်ပြန်ဆို ဖော်ပြချက်	၁၃၂
နှစ်ဦးက ချော်းကျူး အနှစ်မောအနာပြုပဲ့	၁၃၃
သံယောဇ္ဈာ(၁၀)ပါး	၁၃၅
တရားနာပြေားတို့ အကျိုး	၁၃၇
ယခုလို တရားနာပြီး ရှုမှတ် ကျင့်သုံးတာ	
ပါရမီထူးပဲ	၁၃၉
နတ်ဘဝမှာ ပြန်ပြီး သတိရလွှင် ပျက်ခြင်း	
တရားထူးရနိုင်တယ်	၁၄၉
နောက်ဆက်တွဲ တရားဆွေးစွဲးပဲ မှတ်တမ်း	၁၅၀

မာတိကာပြီး၏။

သမ္မာပရီအဗ္ဗာဇ္ဈိန္ဒိယသူ၏

တရားဓော်

ဝထမပိုင်း

ဘဂ္ဂစ-ခရာနှစ် သီတင်းကျတ် လက္ခဏ်နေ့၊ ဟောသည်။

နမော တသော ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မာခွဲသာ။

တရားပလ္ာ၏

မဟာသမယ (၆)သုတ်ထဲက ပုရာဘေးသုတ်ကတော့ စာအုပ်
ဖြစ်နေတာကြာပါပြီ။ တုဝင့်ကသုတ်ကတော့ ကျွောအေးပုဒ္ဓသာသန
ပုနိုင်တိက်မှာ ပုနိုင်ဆဲဖြစ်နေတယ်။ မကြာမိစာအုပ်ဖြစ်ပြီး ထွက်ပေါ်လာ
တော့မှာပါဘဲ။ ကျွောတဲ့ (၄)သုတ်ကိုလဲ ဟိုကိုက စာအုပ်ဖြစ်အောင်
ရွှေက်ဆောင်ပေးဖို့ တောင်းပန်ကြတယ်။ အဲဒါ (၄)သုတ်ကို သီးသန့်
ဟောဖို့တော့လိုပုံမရဘူး၊ ယခုလိုသီတင်းနေ့တိုင်း သီလပေးပြီး
တစ်ဂါတာချင်းဟောသွားလျှင် ပြည့်စုံသွား ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဂါတာ
တရားဆိုတော့ (၁၅)မီနှစ်၊ မီနှစ်(၂၀-၃၀) လောက်သာ ကြာမှာပါဘဲ။
ဒါကြောင့် ဒီကအနေကဗျာပြီး သမ္မာပရီအနီယသုတ်ကို ဟောဖို့စဉ်းစား
ထားပါတယ်။

ဒီသုတ်က ရာဂစရိုက်ရှိတဲ့ နတ်ပြဟွာတွေအတွက် ဟောတဲ့
သုတ်ဖြစ်တယ်။ ဒီသုတ်မှာ ပကတိမြတ်စွာသုရား၏ အလိုတော်အရု
နိမ့်တရုပ်ပွားသုရားက ဒီလိုမေးတော်မှုတယ်။

J ◇

သမ္မတရန်ပိဋကဓိတရားတည်

အခမေးဂါဏာ

၁။ ပုဇွဲမိ မှန် ပဟူတပညံ၊
 တိဋ္ဌဌံ ပါရဂံတံ ပရီနိမ္မံတံ ဦးတ္ထံဌံ။
 နိဂုံမွဲ ယာရာ ပန္တ့ ကာမေ၊
 ကထ ဘိဂုံ သမ္မာ သော လောကာ ပရီမ္မံပေါ်သံ-
 တဲ့။

ပဟူတပညံ - ကြီးမားပြန့်ကျယ်သည် ဉာဏ်ပညာနှင့်
 ပြည်စုတော်မူသော၊ မှန်-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုဇွဲမိ-မေးမြန်း
 ပါသည်။ တိဋ္ဌဌံ ပါရဂံတံ-တစ်ဖက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်တော်
 မူပြီးသော၊ (ပြန်မှစကား၌ ဝိသေသန မများရအောင် (၂)ပုဒ်ကို
 တပေါင်းတည်း အနက်ပြန်လိုက်ပါတယ်) ပရီနိမ္မံတံ ဦးတ္ထံဌံ-
 ကိုလေသာမိုး ဤမိုးအေးပြီးစုတည်ဤမိုးပါသည် စိတ်နှစ်းရှုတော်
 မူသော၊ မှန်-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို၊ ပုဇွဲမိ-မေးမြန်းပါသည်တဲ့။

ဒီစကားတွေကတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျိုးတဲ့စကား
 တွေပါဘဲ၊ မွှေ့မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ တရားအလုံးဆုံးကို သိတဲ့ဉာဏ်တော်
 နှင့် ပြည်စုတော်မူသောကြောင့် ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ ဉာဏ်ပညာနှင့်လဲ
 ပြည်စုတော်မူပါပေတယ်၊ ကြီးမားကျယ်ပြန့်ပုံကတော့ သိစရာ
 ဉေးယူတရားတွေရှိသလောက် များပြားကျယ်ပြန့်တာကို ဆိုတာပါဘဲ၊
 လောကထဲမှာ သတ္တဝါတွေက ကာမဂ္ဂတ်တွေ လိုလားတပ်စွဲတဲ့
 ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမရောယ်ဗြို့ကြောမှာလဲ မျောဇာကြ နှစ်မြှုပ်
 ဇေကြတယ်၊ ဘဝကို လိုလားတပ်စွဲတဲ့ ဘဝရာဂဆိုတဲ့ ဘဝရောယ်ဗြို့
 ထဲမှာလဲ မျောဇာကြနှစ်မြှုပ်ဇေကြတယ်၊ အယူမှားဆိုတဲ့ ဒီဒို
 ရေယ်ဗြို့ထဲမှာလဲ မျောဇာကြ နှစ်မြှုပ်ဇေကြတယ်၊ ဘုရားတရားတော်
 ထွန်းလင်းအနတဲ့အခါ အဲဒီတရားတော်ကို ယုံကြည်ဇေကြတဲ့သူများသာ

ପ୍ରକାଶନ

2

ဒိမ့်ရေယဉ်မှ ကူးမြောက်စို့ အခွင့်ရကြတယ်။ အခြားသတ္တဝါတွေ
မှာတော့ မျောမြေမျော နှစ်မြေနှစ်နေကြတာပဲ။ အနိစ္စသည်ကို
အမှန်အတိုင်းမသိတဲ့ အပိုဇ္ဈရေယဉ်ကြောထဲမှာလဲ မျောနေကြ
နှစ်မြေပို့နေကြတယ်။ မုဒ္ဒမြတ်စွာဘုရားရှင်ကတော့ အဲဒီသွယ်
ရေယဉ်ကြီး(င)မျိုးကို လွန်မြောက်တော်မူပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို
လွန်မြောက်ပြီး အရဟတ္တမဂ်စို့လိုရောက်လို့ ကိုလေသာအားလုံး
ပြစ်တာကို သူ့ပါဒီသေသနဗုံးနှင့်ပေါ်တယ်။ အဲဒီ သူ့ပါဒီသေသ
နဗုံးနှင့်အလိုအားဖြင့် ပြစ်အေးတော်မူပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ကိုလေသာ
ကင်းပြစ်းတဲ့အကွက် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နဲလုံးတော်လဲ လူပ်ရှား
ခြင်းမရှိဘဲ တည်ပြုနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီရတ်များဖြင့် မြတ်စွာ
ဘုရားကို ချိုးကျှုံပြီး မေးတော်မူတာပါပဲ။ မေးတဲ့အကြောင်းအရာ
ကတော့ -

ကာမေ ပန္တ္တာ-ကာမရုဏ်တို့ကို ပယ်ခွန်၍၊ ယူရှာ နိက္ခာ-
(အီမဲရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ) ထွက်ချိခြုံပြီးလျှင်၊ သော
သိကျို့-ထိုသို့၊ တောထွက်လာသော ရဟန်းသည်၊ လောက်-
လောက်၍၊ ကထု-အဘယ်သို့လျှင်၊ သမ္မာ ပရီဗ္ဗဒေယျ-ကောင်းစွာ
ကျင့်သုံးနေရာပါသနည်းတဲ့။

အဲဒီမှာ ပရီဗ္ဗုပေါ်-ဆိတဲ့ပုဂ္ဂိက ပရီ-ဆိတဲ့ ဥပသာရ^၁
ပုဂ္ဂနဲ့ ၀၇-ခါတ်ဖြင့် ပြီးသောဓကြား ထက်ဝန်းကျင်သွားသည်လို့。
သူ၏နှစ်ရှိပါတယ်၊ ဆုတ်နှစ်ခြားမရှိ တသွားထဲသွားနေသည်လို့。
ဆိတဲ့လိုပါတယ်၊ သွား-ဆိတဲ့တာလဲ ဒီနေရာမှာတော့ ကျင့်သုံး နေထိုင်
ခြင်းကိုဘဲ ဆိတဲ့လိုပါတယ်၊ ဒါကြား အဲဒီပုဂ္ဂ၏ အဖွင့်အငြကထာမှာ
အနုပလိုပွဲ လောကာနဲ့ ဟုတွာ့-လောကနှင့် မပြုကပ်မတွယ်
တာမှု၏၊ ဝိဟရေယျာ-နေရာပါသနည်း၊ လောက် အတိကြာမေယျာ-

၄ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသုတေသရားဆတ်

လောကကို ကော်လွန်နိုင်ရာပါသနည်း—လို့ ဖွင့်ပြထားပါတယ်။ အခါကို ဘုန်းကြီးက အကျဉ်းချုပ်စောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ “ကာမ ဂုဏ်ပယ်ခဲ့၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာ ဘယ်သို့ကျင့်သနည်း” တဲ့။ အခါကို ဆိုကြရမယ်။

(၁) ကာမဂုဏ်ပယ်စွာ၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာဘယ် သို့ကျင့်သနည်း။

အဒီဇိုင်းကို ပကတိမြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုစပြီး ဖြေကြား တော်မူပါတယ်။

အမြဲ ပထာမ ကါထာ

(၂) ယသာ မဂ္ဂလာ သမုပ္ပါတာသော၊

ဉာဏ် သုပ္ပနာ စ လက္ခဏာ စ။

သော မဂ္ဂလဇ္ဈိသပိပ္ပဟိနော၊

သမ္မာ သော လောကာ ပရီဗ္ဗနော်။

လောကီမဂ္ဂလာဟူသမ္မာ ပယ်ရမည်

မုန်-နိုင်တရုပ်ပွားရှင်တော်ဘုရား၊ ယသာ-အကြုင်ရဟန်း သည်၊ မဂ္ဂလာ-ကောင်းကျိုးရေကြားင်း နိမိတ်ကောင်းဖြစ်သည် စွဲယုံကြည်သည့် လောကီဆိုင်ရာ မဂ္ဂလာတို့ကို၊ သမုပ္ပါတာ-အရိယမဂ္ဂဖြင့် ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်လေကုန်ပြီ။ (သော-အက္ခရာကတော့ သခ္စာ့ဆရာတို့၊ အလိုအားဖြင့် ပထမားဟုဂိုလ် ပုဒ်စောင်လာတဲ့ အာရမိဖြစ်ကြောင်း၊ အငြေကထာ ဆရာတို့အလိုအားဖြင့် နိပါတ်ဖြစ်ကြောင်း သုတွေနိပါတ်အငြေကထာ ပထမအုပ် ရှာ ၂၁-၅၃ ပြဆိုထားပါဘယ်၊ အဲဒီဒော်-အကွဲရာပါရှိမှ အစွမ်း(၆)မတြာနှင့် ရု-ဂိုလ်း ယ-ဂိုလ်းပြည့်စုံပြီး ဆန်းလက္ခဏာနှင့်

ညီညာတိပါတယ်၊ ဒီသုတေသနဗုပ် (၁၁)ခုမြှောက်ဂါထာဝယ် သမုပ္ပါဒာတာ သေ-ဟု ရှိသောပါ၌နှင့်လည်း ညီညာတိပါတယ်) ဥပ္ပါတာ ၈၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်း လောင်မိုးကျွမ်းစသော ဘေးပါတ်ဆိုင်ရာ အယူ အခွဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုပိနာ စ-အိပ်မက်ဆိုင်ရာ အယူအခွဲ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ လက္ခဏာ စ-သက်ရှိသက်မဲ့ အသုံးအဆောင် တို့၏ လက္ခဏာဆိုင်ရာ အယူအခွဲတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမုပ္ပါဒာ-အရိယမဂ်ဖြင့်ကောင်းစွာ ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်လေကုန်ပြီ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ မဂ်လအေါ်သပိပ္ပပါနော-မဂ်လနှင့်စပ်သော အပြစ် အေါသဟုသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်လေတော့သည်၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောကြုံ၊ သမ္မာ ပရီဗ္ဗဇ္ဈာယျ-ကောင်းစွာ ကျွင့်သုံးနေနိုင်ပါပေသည်တဲ့။

ပယ်ရမည့် မက်လာများ

ဒီဂါထာမှာ ပယ်ရမည့် မဂ်လာဆိုတာ တရားနဲ့စပ်တဲ့ (၃၈)ဖြာ မဂ်လာအစ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ လောကသားတွေက မဂ်လာလို့ ယူဆခွဲလမ်းအပ်တဲ့ မဂ်လာအတုတွေကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒါတွေက ဒီဇွဲမဂ်လာ၊ သုတေသနမဂ်လာလို့ သုံးမျိုးရှိ တယ်။

ဒီဇွဲမဂ်လာ

ဒီဇွဲမဂ်လာဆိုတာ အကောင်းအမြတ်ကို မြင်တွေ့ရရင် ကောင်းကျိုးကိုရတယ်၊ မကောင်းတာဆိုးတာကိုမြှင်ရရင် မကောင်းကျိုး ကိုရတယ်လို့ ယူဆချက်ဘဲ၊ ဘယ်လိုဟာလဲဆိုတော့ နံနက် အိပ်ရာမှ ထပ်စမှာ ပုံးလွှားငှက်၊ မိုးစာင့်က် လူ့စကားပြောတတ်တဲ့ ငှက်ကို မြင်ရလျှင်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကို အပျို့ လူပျို့ကို၊ ရေပြည့်

အိုးကို၊ အာဇာနည်မြင်းကို၊ စွားလားဥသဘကို ဒီလိုနှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းကိုမြင်ရရင် ကောင်းခြင်းမူးလာ ဖြစ်တယ်လို့。ယူဆကြတယ်၊ ရှုံးတုန်းက အီနှီယမှာ ယူဆပုံတွေပါပဲ၊ ယခုခေတ် မြန်မာပြည် မှာလဲ ထိုက်သည် အားစလျှပိုစာ ယူဆစွဲလမ်းချက်ဟာ အတတ် အတန်တော့ ရှိတာပါပဲ၊ သူတောင်းစား ဒွန်းစလျားကို မြင်ရသွေ့ အမူးလာဖြစ်တယ်လို့。ရှုံးခေတ်က အယူအဆရှိခဲ့တယ်။

ဒီဋ္ဌမဂ္ဂလိုကာ ဝဏ္ဏအကျဉ်း

ဒါကြောင့် မာတ်အတ်မှာ ဒီဋ္ဌမဂ္ဂလိုကာဆိတဲ့ သူမျှေး သမီးဟာ သူ့ကိုအလိုရှိတဲ့ အမျိုးသားများက လာရောက်ပြီး စွဲယ်ကြရာမှာ အဲဒီလူရဲ့ လက်ခြေစသည်၌ ချုတ်ယွင်းချက်ကို ကြည့်ရပြီးတော့ ဒါက ဘယ်လိုလူလဲ အမျိုးညွှေ့ အရှပ်ဆိုးတဲ့လူပဲလို့。ရရှုတ်ပြောဆိုပြီး နှင်ထုတ်ပါတယ်၊ မဂ္ဂလာမရှိတဲ့ဟာကို မြင်ရ တယ်ဆိုပြီး သူ့မျက်နှာကိုလဲ ရေဖြင့်အေးအကြာ သုတ်သင်တယ်၊ မြင်သမျှ မကောင်းတာကို အရှက်တကဲ့ ဖြစ်စေပြီးတော့ သူက နှင်ထုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ကို ဒီဋ္ဌမဂ္ဂလို့ အေးကြတယ်၊ အမြင်မဂ္ဂလာကို ယုံကြည့်စွဲလမ်းသူလို့。ဆိုလိုတာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအခါတုန်းက ဘုရားအလောင်းတော်ကလဲ ဒွန်းစလျား လျှိုးထဲမှာ ဖြစ်နေတယ်၊ အမည်းက မာတ်တဲ့၊ ဒွန်းစလျားဆိုတာ မြို့ထဲမနေရဘူး၊ မြို့မြင်မှာနေရတယ်၊ တစ်နေ့သောအခါ အဲဒီ မာတ်ဒွန်းစလျားက မြို့ထဲကိစ္စရှိလို့ဘွားတယ်၊ ဒွန်းစလျားများ မြို့ထဲ သွားလျှင် အညွှေ့စားဝတ် သွားရတယ်၊ အမျိုးမြတ်သူ့ဓတ္ထ်၊ မထိ မိအောင် ခုတ်ရောင်းစသည်ဖြင့် အသပြုပြီး သွားရတယ်၊ ဒါကြောင့် မာတ်ဟာလဲ ညီမဲတဲ့အဝတ်ညွှေ့ကို ဝတ်ပြီးတော့ လက်တစ်ဖက်က

ခြင်းတောင်းကိုဆဲကိုင်ပြီး လက်တစ်ဖက်က (ယဏ္ဍာ-၏တဲ့) ဂလိုင်ဖြင့် အသံပေးလျက် တွေ့ရတဲ့လူတွေကိုလဲ အရှိအသေ ပေးပြီး လမ်းမကြီးပေါ်မှာ သွားနေပါသတဲ့၊ ဂလိုင်သံပေးတာ ကတော့ “ကျွန်ုတော်က ဒွန်းဓရ္ထားအတ် မျိုးနှစ်ပါ၊ မထိမိအောင် ရှောင်ကြပါ”လို့ သတိပေးတဲ့ သဘောပါပဲ။

အဲဒီလို သွားနေစဉ်မှာ ရုတ်ကဗြာပြောခဲ့တဲ့ ဒီမြှုမင်္ဂလာကိုလိုကာဆိုတဲ့ သူဇူးသမီးကလဲ ဂရိမြစ်ပြု ရေချိုးပြီး ပျော်ပွဲစားဖို့ မြင်းရထားဖြင့် အဲဒီလမ်းမှာပဲ ထွက်လာတယ်၊ ဂလိုင်သံကြားလို့ အဝတ်အကာကြားမှ ဓမ္မာကြေည့်လိုက်တဲ့အခါ မာတ်ကို ပြင်ခဲ့တော့ “ဟိုရှုက ဘာလဲလို့” သူကမေးတယ်၊ “မာတ်ခဲ့တဲ့ ဒွန်းဓရ္ထားပဲ” လို့ပြောကြတယ်၊ အဲဒီတော့ မင်္ဂလာကိုစွာအတွက် ထွက်လာရာမှာ အမင်္ဂလာကိုမြင်မှ မြင်ရလေခြင်းလို့ ညည်းမှုလျက် နှလုံးမသာဖြစ်ပြီး မျက်နှာကိုစေဖြင့် ဆေးကြာသုတ်သင်ကာ အိမ်ကိုပဲ ပြန်သွားပါသတဲ့၊ အဲဒီအခါ သူ့အချွှေ့အရုံတွေက ပျော်ပွဲစားကိုခွဲ ပျော်တဲ့အတွက် မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး မာတ်ကို ပိုင်းပြီး နိုက်နှက်နှစ်ပါက်ကြသတဲ့၊ ဝတ္ထုကြာင်း အပြည့်အစုံ သိချင်ရင်တော့ ငါးရွှေငါးဆယ်အတ် ပို့သတိနှစ်ပါတ်မှာ မာတ်အတ် ဝတ္ထုကို ကြည့်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီနဲ့ကိစ်စပ်တည်း ဒီတွေသမျှတော် မှာလဲ ဒီမြှုမင်္ဂလာကိုရှိပါတယ်။

သုတေသန

သုတေသနလုပ်သာကာတော့ အကြားအကောင်းကို မင်္ဂလာလိုပူးပြီး အကြားဆိုးကို အမင်္ဂလာလို့ ယုံကြည်ခွဲလမ်းတာပါပဲ၊ ဝမ်းမြောက် ပျော်ခြင်ဖွဲ့ အသံကောင်း၊ အဆိုကောင်းကို ကြားရလျင် မင်္ဂလာလို့ ငင်မှတ်တယ်။ မသာစသည်အကြာင်း၊ လွမ်းဆွတ် နိကြွေးသံ

စသည်တို့ကို ကြားရလျှင် အမင်းလာလို့ ယူဆတယ်၊ ငှက်ဆိုသံ
ကြားရလျှင် အမင်းလာဖြစ်တယ်လို့ ယူဆတယ်၊ ဒါမျိုးတွေပါပဲ။

မုတေမင်းလာ

မုတေမင်းလာ ဆိုတာကတော့ အနဲ့ကောင်းကို နံရတာ၊
အရသာ အထူးကို စားရတာ၊ အတွေ့ကောင်းကို တွေ့ထိရတာ
ဒါမျိုးတွေကို မင်းလာလို့ ယူဆတယ်၊ ဒီနှစ်ယကာ ကတ်အယူဝါဒ
အရဆိုရင် ကတ်နှစ် ဒွန်းစူးဗျားကိုယ်နဲ့ ထိတာကို အမင်းလာလို့
ယူဆကြတယ်၊ တစ်ခါက ဒီနှစ်ယ စာသင်ကျောင်းတစ်ခုမှာ ကတ်နှစ်
ကျောင်းသားက ကတ်မြှင့်ကျောင်းဆရာနဲ့ မတော်တဆထိမိလို့
အဲဒီ ကျောင်းဆရာက အမင်းလာဖြစ်တယ်လို့ ယူဆပြီး အကြီး
အကျယ်စိတ်ဆိုးကာ အဲဒီကျောင်းသားကလေးကို အပြင်းအထန်
ရှိကိန်ကို နှစ်စက်တဲ့အကြား စာစောင်တစ်ခုမှာ တွေ့ရဖူးတယ်။

ဇောက်ပြီးတော့ ရက်ရာအ ပြဿံး လာသံးနဲ့ နတ်နဲ့
စသည် အယူအစွဲတွေလဲ ဒီမင်းလာ အမင်းလာ အယူအစွဲထဲမှာ
ပါဝင်ပါတယ်၊ အလျှော့ဖွဲ့ ထိမ်းမြားပွဲစသည် မင်းလာကိစ္စကို ပြုကြတဲ့
အခါမှာ ရက်ကောင်းနေ့ကောင်း အချိန်ကောင်းကို ရွှေးကြတယ်၊
အီမ်ကျောင်းသည် ဇောက်လုပ်တဲ့ အခါမှာလဲ အချိန်ကောင်း
ရွှေးချယ်ပြီး ပစ္စက်အုတ်မြှစ်ခုကြရတယ်၊ ဒါတွေလဲ မင်းလာအစွဲ
အလမ်းတွေပါပဲ၊ အမှန်ကတော့ နေ့ရက်အချိန်က ကောင်းသည်
ဖြစ်စေ၊ မဇောင်းသည်ဖြစ်စေ အချိုးတကျ မဇောင်ရှုက်လျှင်တော့
မအောင်မြှင်ပါဘူး၊ အဲဒီ စဉ်းစားကြည့်ရှို့ကတော့ ထိမ်းမြား
မင်းလာပြုကြရမှာ ရက်ကောင်း အချိန်ကောင်းရွှေးပြီး ဇောင်ရှုက်
ကြပေမဲ့ အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကလဲ အဆင်မပြေတော့ တကွဲ

ပိဋက္ထုအယူအစွဲ ယယ်ဖိုကာ လိုရင်းပဲ

◇ ၉

တစ်ပြားစီ ဖြစ်သွားကြတောတွေလဲ မျှားစွာရှိနေတာပဲ။ တရာ့၊ ဘုရားကိစ္စ^၁ ကောင်းကိစ္စတွေဟာလဲ မဖြေးနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတာတွေ ရှိနေတာပဲ။

ရက်ရာဇာ စသည် ဓရူးတာ အလုပ်ပိုပင်
 ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ရက်ရာဇာ ပြသောဒီး စသည်
 တွေကို ယုံကြည်တာဟာ အလုပ်ပိုဘဲလို့ အသိအမှတ် ပြုထားပါတယ်။
 ယခုနေအခါ ဒီရန်ကုန်က လူတွေလဲ ရက်ရာဇာစသော ရက်ကောင်းကို
 မရွေးဘဲ တန်းဇွန်နေ့ကို အလေးပြုပြီး ရွေးကြတာ တွေ့ရပါတယ်။
 အဲဒါဟာ သဘာဝကျပု ပေါ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တန်းဇွန်
 ရုံးပိတ်ရက်မဟုတ်ဘဲ အမြားရက်မှာ မင်္ဂလာကိစ္စလုပ်လျှင် မေးမေး
 နားနား စည်ကာသင့်သလောက် မစည်ကာအိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့်ပါပဲ။

မိဋ္ဌာဓာလူအစွဲ ပယ်ဖိုကာ လိုရင်းပဲ
 ဒီရိတ္ထာမှာ လောက်မင်္ဂလာကို ယယ်ရမယ်ဆိုတာက အဲဒီ
 မင်္ဂလာ ကြောင့်ပင် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးရတယ်လို့ အယူအစွဲကို ယယ်စို့
 ပါပဲ။ အမှန်ကတော့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဆိုတာ ရှေးကုသိုလ်ကဲ
 အကုသိုလ်ကဲနဲ့လဲ ဆိုင်တယ်။ ယခုမှုက်မှားရက်မှာ သင့်တော်တဲ့အလုပ်
 မသင့်တော်တဲ့ အလုပ်နဲ့လဲ ဆိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်“ကုသိုလ်ကဲကြောင့်
 မင်္ဂလာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ ကုသိုလ်ကြောင့်ပဲ ကောင်းကျိုး
 ကိုရတယ်။ အကုသိုလ်ကဲကြောင့် အမင်္ဂလာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ
 အကုသိုလ်ကဲကြောင့်ပဲ မကောင်းကျိုးကိုရတယ်”လို့ ကဲကိုသာ
 ပောနပြုပြီး ယုံကြည်ယူဆဖို့ပါပဲ။ အဲဒါဟာ ကမွှာသာကတာ
 သမ္မာဒီပြိုဖြင့်ယူဆတဲ့ အမြှင့်မှုပါပဲ။ မင်္ဂလာ အမင်္ဂလာကြောင့်ပင်
 ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးရတယ်လို့ ယုံကြည်စွဲလမ်းတာကတော့ အဲဒီ

ကမ္မသာကတာ သုတေသနပြုရန် ဆန့်ကျင်တဲ့ မိစ္ဆာအယူအခွဲပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလိုအယူအစွဲကိုယ်ပို့က လိုပိုင်ပါပဲ၊ သောတာပတ္တိမိနိပြု အဲဒီလိုအယူအခွဲကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သောတာပိုမှာ အိမ်ထောင်ပြုမှုလဲ ရှိနေသေးတဲ့အတွက် လောကီမံကိုလာတွေအကျိန်လုံး ကင်းတယ်လို့တော့ မဆိုနိုင်ပေဘူး၊ လောကထဲမှာ အများနဲ့ ဆက်ဆံနေရတဲ့အတွက် အများကြော်ကို မိုးလာမှုကလေးများကို ပြုရတာလဲ ရှိပေလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့မှာက ရက်ရာဇာ ပြဿဒီ စသည်ကို အယုံအကြည် မရှိပေမဲ့ အလျှောမင်္ဂလာပြုလိုတဲ့ ဒကာ ဒကာမတွေ ကျေတော့ ဘူတိအလိုအတိုင်း ခွင့်ပြုထားရပါတယ်၊ ကျောင်းဆောက် တဲ့အခါလဲ အခါကောင်းရွေးပြီး ပန္တကိုရှိကိုတာ အုတ်ပြီးချတာကို ခွင့်ပြုထားရပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အကြောင်းမည်သူတိလို့ တစ်တရာ့အဆင်မပြောဖြစ်နေရင် ရက်ကောင်း အချိန်ကောင်း မရွေးရ တဲ့အတွက်အကြောင့်လို့ ပြောစရာ ဖြစ်မနေရအောင်လို့ပါဘဲ။

တကယ်ဆိုတော့ နက္ခတ်အယုဉ် မိုးလာအချိန်ဆိုတာ ဘာမျှ ကောင်းကျိုးနဲ့ မဆိုပါဘူး၊ ဘုရားလက်ထက်တော်ကာလက သာဝတ္ထိ မြို့နယ် တောရှာက လူတစ်ယောက်ဟာ သာဝတ္ထိပြီး၊ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို သူ့သားနဲ့ ထိမ်းမြှားဖို့ တောင်းဆိုပြီး ရက်လဲ သတ်မှတ်ထားတယ်၊ အဲဒီ အကြောင်းကို သူကိုအကွယ်နေတဲ့ တက္ကတွန်းဂိတ်ဆေးဆရာကို ပြောကြားပြီးတော့ “အဲဒီနေ့ဟာ နက္ခတ်အယုဉ် ကောင်းပါရဲ့လား”လို့ မေးတယ်။ အဲဒီတော့ တက္ကတွန်းဆရာက “ဒီအကောင်ဟာ မူလကတော့ ငါ့ကိုမပြောဘဲ သူ့ဟာသူ ရက်သတ်မှတ်ပြီးမဲ့ ငါ့ကိုလာမေးတယ်”လို့ အခဲမကြဖြစ်ပြီးတော့ “ဒီကဇန် နက္ခတ်မကောင်းဘူး၊ ဒီကဇန် မိုးလာပြုရင် အကြီးအကျယ် ပျက်စီးလိမ့်မယ်”လို့ ဟောကိန်းထုတ်လိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလူက

နက္ခတ်ကောင်းကို င့်နေရင် အကျိုးပြုဖြစ်တတ်သည်

◇ ၁၁

အဲဒီချိန်းဆုံးထားတဲ့နေ့မှာ သမီးရှင်များထံမသွားဘဲ နောက်တစ်ရက် ကျေမှ သွားသတဲ့၊ သာဝတ္ထိပြီးနေ သမီးရှင်များက ချိန်းထားတဲ့ရက်မှာ မလောတဲ့အတွက် အဓမ္မးအနား ပြုလုပ်ရန်လဲ ပြင်ထားပြီး ဖြစ်နေသော ကြောင့် အော်သုတ္တုသား တစ်ယောက်နဲ့ လက်ထပ်ထိုးပြားအေးလိုက် သတဲ့၊ နောက်တစ်နေ့ကျေမှ ရောက်လာတဲ့ ဟိုလူကိုလဲ ကြိမ်းမောင်း ဟန်မဲပြီး နှင်ထုတ်လိုက်ကြသတဲ့။

အဲဒီ သတင်းက ပြန်ပြီး ရဟန်းတော်များထံ ရောက်လာ တဲ့အခါ အဲဒီအကြောင်းကို ပြောနေကြတန်း မြတ်စွာဘုရားက ပြောဆိုနေခဲ့ စကားကို ဖော်မြန်းတော်မူပြီးတော့ ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ ယခုမှသာမဟုတ်ဘူး၊ ရွေးကလဲ ဖြစ်ဖူးကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြီးဟော တော်မူပါတယ်၊ ကောကနိပါတ် (၄၉)ခုမြောက် ကော်ဝတ္ထုဖြစ်တယ်၊ နက္ခတ်စွာအတောကလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီအတောကလို့ ဖြစ်ပုံချင်းလဲ တစ်ထပ် တည်းတူပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက လူပညာရှိက အဲဒီကို အကြောင်းပြုပြီး တော့ ဒီကိုထားကို ရွှေတိဆိုပြီး ဟောပြုပါသတဲ့။

နက္ခတ်ကောင်းနံစနစ် အကျိုးနဲ့ဖြစ်တတ်သည်

နက္ခတ္တုံး ပတိမှာနေစွဲ့၊ အတွော့ ဗာလံ ဥပစ္စရ်း၊

အတွော့ အတွေးသူ နက္ခတ္တုံး၊ ကို ကရိုသွှေ့ တာရကာ။

နက္ခတ္တုံး-နက္ခတ်ကောင်းအချိန်ကောင်းကို၊ ပတိမှာနေစွဲ့-
ငံလင့်နေသော၊ ဗာလံ-အသီဉာဏ်မဲ့သူကို၊ အတွော့-လိုအပ်သော
အကျိုးသည်။ ဥပစ္စရ်း-ကပ်လာပြီးမှ ကျော်လွှန်သွားတတ်၏၊
အတွော့-လိုအပ်သော အကျိုးကိုရခြင်းသည်။ အတွေးသူ-လိုအပ်
သောအကျိုး၏၊ နက္ခတ္တုံး-နက္ခတ်ကောင်း အချိန်အခါကောင်းပေး
တည်း၊ တာရကာ- ကောင်းကင်က ကြယ်တာရာတို့သည်။

ကိုကရိုသွှေ့ - အဘယ်အကျိုးကို ပြုနိုင်ကုန်အံ - ပြီးစေနိုင်ကုန်အံ နည်းတဲ့။

အဲဒီ ဂါထာဟာလ အလွန်မှတ်သားဖွယ် ကောင်းပါတယ်၊ ယခုစေတိမှာလ ပြုသုတေသနတဲ့အရှင်မြေပြီး ရက်ကောင်းအခါကောင်း ရွေးဇနတာနဲ့ အကျိုးမဲ့ဖြစ်တာရှိတာပဲ၊ လွန်ခဲ့တဲ့ (၂-၃) နှစ်လောက် က ဖြတ်ပြီးမှ ဒကာမကြီးတစ်ယောက်ဟာ မျက်စီရောက်အတွက် ရန်ကုန်လာရောက်ပြီး ကုသစို့ ရှိနေရာမှာ ရက်ကောင်း ရွေးဇနတာနဲ့ ရက်အနည်းငယ် နောက်ကျ သွားသောကြောင့် ရန်ကုန်ရောက်လာ တဲ့အခါ ဆရာဝန်များက ကုသမပေးနိုင်တော့ဘဲ အကျိုးမဲ့ဖြစ်သွား ရတယ်လို့၊ ရင်းနှီးသော ဒကာဒကာမများထံမှ ကြားသိရှိုးတယ်၊ အဲဒီလဲ အထူးသတိပြုစရာ အချက်တစ်ခုပါပဲ၊ အဲဒီဟာ မင်္ဂလာကို အလေးပြုနေလို့ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရတာပဲ။

အရဟတ္ထမရိဖြင့် မင်္ဂလာဟူသမ္မာကို ယ်ပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန်းမှာ ဘယ်လို့ မင်္ဂလာနဲ့မှတ်ပြီး အနောင့်အယ်က်မရှိတော့ဘူး၊ အမြတ်း ချမ်းသာစွာ နေရတော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် -

သော - လောက်မင်္ဂလာတို့ကို ယ်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်၊ မင်္ဂလ ဒေါသီပွာဟိုနော - မင်္ဂလာနှင့်စပ်သော အပြော်ဒေါသဟုသမ္မာကို ပယ်ပြီးဖြစ်လေတော့သည်၊ သော - ထို သို့ သောရဟန်းသည်၊ လောက် - လွှာများ အပေါင်းဟူသောလောက်း၊ သမ္မာ ပရီဗ္ဗဒေယျ - ကောင်းစွာကျင့်သုံးနေနိုင်ပါပေသည် - လို့ ဖြောရှင်း ဟောကြားတော်မူ တာပါပဲ၊ အဲဒီကို ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်စိတားတယ် - “လောက် မင်္ဂလာ၊ စွန်းပယ်ခွါး၊ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်”တဲ့။ အဲဒီကို ဆိုကြ ရမယ်။

၂။ လောက်မင်္ဂလာ၊ စွန်းပယ်ခွါး၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေသည်။

နက္ခတ်ကောင်းကို ငံနေရဲ့ အကျိုးပြုစ်တတ်သည်

◇ ၁၃

ဇောက်ပြီးတော့ မိုးကြီးပစ်ခြင်း လောင်စီးကျေခြင်း အစရှိတဲ့ ဘေးဥပါဒ်ဆိုင်ရာ အယူအစွဲတွေကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒီလို ဘေးဥပါဒ်မျိုးကတော့ တွေ့ခဲ့ပါတယ်၊ ဇောက်ပြီးဝတော့ အိပ်မက် ဆိုင်ရာ အယူအစွဲတွေကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒီ အိပ်မက်ဆိုတာ ကတော့ ဘုန်းကံကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး ပေးခါနီးမှာ ထင်ပေါ်တတ်တယ်လို့၊ ကျမ်းကန့် များမှာ အဆိုရှိပါတယ်၊ သာမဏ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေများတော့ အိပ်မက်တွေက ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးနဲ့၊ ဆိုင်ပုံမရပါဘူး၊ စိတ်ခွဲလမ်းချက်များနဲ့ ရှုပ်ကိုယ်ရဲ့ အမြေအနေများကြောင့် မက်ဟန်တူပါတယ်၊ သာမကြောင့် ပဲဖြစ်ဖြစ် အိပ်မက်နှင့်စပ်ပြီး ရရှုမစိုက်ဘဲ ပယ်ထားဖို့ပါပဲ၊ အရဟတ္ထ မင်္ဂလာလ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျေတော့ အိပ်မက်လဲ မမက် တော့ပါဘူး၊ အဲဒီ အမြေအနေရောက်အောင် ကျင့်သွားဖို့ပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ စဉ်းစားစရာတရရှိတယ်၊ ဒီဘုတ်က နတ်ပြဟာ တွေကို ဟောတဲ့တရားပဲ၊ နတ်ပြဟာတွေမှာ အိပ်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် အိပ်မက်လဲ မက်ဖွယ်မရှိဘူး၊ အိပ်မက်နဲ့စပ်ပြီး အယူအစွဲ ဖြစ်ဖွယ် လဲမရှိဘူး၊ လူတွေရဲ့ အိပ်မက်အကြောင်းလဲ စိတ်ဝင်စားဖွယ် မရှိဘူး၊ အဲဒီကို နတ်ပြဟာတွေက ဘယ်လိုသဘောပေါက်ပါမည် လဲလို့၊ စဉ်းစားစရာရှိပါတယ်၊ ကောင်းက်မှာ တည်နေတဲ့ နတ်ပြဟာ တွေများတော့ အိပ်မက်မမက်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မြေပြင်မှာတည်နေကြတဲ့ ရှုကွုန်းအစရှိတဲ့ နတ်တွေများတော့ အိပ်ခြင်း လဲ က်ငါးဟန်မတူပါဘူး၊ သူတို့က မအိပ်တောင်မဲ လူတွေနဲ့ နဲ့ပေါ်နေတဲ့အတွက် လူတွေရဲ့အိပ်မက်မက်ပဲ စွဲလမ်းပုံတွေကို ထင်ရှားသိနေကြ ရမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို အချို့နတ်များအတွက် ဒီအိပ်မက်အစွဲကို ပယ်ဖို့ ဟောတော်မူတယ်လို့လူထွေ့ သင့်လျှော်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ လူတွေမှာ စွား၊ မြင်း၊ အစခံလူ အစရှိတဲ့
သက်ရှိ အသုံးအဆောင်တွေလဲရှိတယ်၊ အဝတ်အထည်စသော
သက်မဲ့အသုံးအဆောင်တွေလဲရှိတယ်၊ အဲဒီအသုံးအဆောင်တွေနဲ့စပ်ပြီး
ထောက်မျိုးဆက်တွေက ဘယ်လိုလက္ခဏာရှိရင် မကောင်းကျိုးပေး
တယ်၊ ကောင်းကျိုးပေးတယ် စသည်ဖြင့် ပြဿနာတာရှိတယ်၊ အချို့
နတ်တွေမှာလ ဒီလို အဆိုတွေ ရှိနိုင်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို
ပြဿနာကိုများအခါ ဘယ်လိုလက္ခဏာက မကောင်းကျိုးပေးတယ်၊
ဘယ်လိုလက္ခဏာက ကောင်းကျိုးပေးတယ်စသည်ဖြင့် ယုံကြည်တဲ့
အယူအဆွဲတွေကို ပယ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီ ဘေးဥပါဒ် ဒီပို့မက်လက္ခဏာဆိုတာတွေလဲ လောကီ
မဂ်လာ အမဂ်လာထဲမှာ ထည့်သွင်းပူးလျှင် ပါဝင်နိုင်ပါတယ်၊
ဒါကြောင့် ဒီဂါဏာအနက်ကို တို့တို့နဲ့လဲ မှတ်ရအောင် မဂ်လာ
ကိုသာ ပစာနာပြုပြီး “လောကီမဂ်လာ၊ စွာန့်ပယ်ချို့၊ ကောင်းစွာကျင့်
နေသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတာပါပဲ။ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို
ဆိုကြရှိုးမယ်။

(J) လောကီမဂ်လာ၊ စွာန့်ပယ်ချို့၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေသည်။

လောကီ မဂ်လာတွေကို စီတ်ဝင်စားပြီး လိုက်စားလေ့လာ
ပြုလုပ် နေကြတာဟာ ကြိုးပွားချမ်းသာရှင်တဲ့ လောဘ၊ ရာဂနဲ့
ဆိုင်တယ်၊ ရာဂများတဲ့ သူတွေရဲ့ အလေ့အလာလို့ ဆိုရမှာပဲ၊
နတ်တွေ ပြဟာတွေထဲမှာလဲ လောကီမဂ်လာကို အလေးအမြတ်ပြု
နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိမှာပဲ၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ “လောကီ မဂ်လာ
တွေကို ရဟန်းမြတ်ဖြစ်သူဟာ အကုန်လုံး ပယ်စွာန့်ပြီး ချမ်းသာစွာ
နေနိုင်တယ်”ဆိုတာ ကြားသိရတော့ အဲဒီလို ရဟန်းမြတ်တွေကိုလဲ
ကြည်ညိုတယ်၊ မိမိတို့လဲ အဲဒီလောကီ မဂ်လာကို ပယ်နိုင်စုံရာ

ဖြစ်ခိုက် ရပ်နာမဲ့ကို ရှုတယ်၊ လောကီမင်္ဂလာကို ပယ်နိုင်တဲ့ ရဟန်း မြတ်၏၏ရုထ်နဲ့ တရားတော်ရုထ်ကို အာရုံပြီး ကြည်ညိုတယ်၊ အဲဒီလို ကြည်ညိုပြီး ပိတ်ပါမေ့ဇာနွေတွေလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အဲဒီလို ကြည်ညိုတာနဲ့ ပိတ် ပါမေ့ဇာနွေတွေကို ရှုပြီးတော့ တခဏချင်းလဲ အရိယဗိုလိုလ် တရားထူးတွေကို ရသွားနိုင်ပါတယ်။

ရဟန်းနှင့် လောကီမင်္ဂလာ

ဒီတရားတော်အရခိုရင် ပုဒ္ဓသာသနာဝင် ရဟန်းအဖြစ် ဝန်ခံနေကြတဲ့ ပုဂ္ဂလိုတွေဟာ လောကီမင်္ဂလာနဲ့စပ်ပြီး ပယ်သာ ပယ်စိုးသင့်ပါတယ်၊ အဲဒီ လောကီမင်္ဂလာတွေကို အားမပေးသင့်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် အချို့ ရဟန်းတော်များက ဒီလောကီမင်္ဂလာကို အားပေး ပြောဟောနေကြတာလဲ ရှိအနတယ်၊ ဉာဏ်တော်တဲ့ အေားပါတ်များ အော်မက်းများ လက္ခဏာများနဲ့စပ်ပြီး ဘယ်လိုမကောင်းကျိုး ဖြစ်တတ် တယ်၊ အဲဒီလို မကောင်းကျိုး မဖြစ်ရအောင် ဘာလုပ်ရမယ် စသည်ဖြင့် ယတော်ချော်တွေလဲ သင်ပြေားနေကြတယ်၊ ဒီးပွားအြိုးအောင် ရာထူးတိုး တက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်၊ ဘာကိုအတောင်ထားရမယ် စသည်ဖြင့် လဲ ညွှန်ကြားပေးအောက်တယ်၊ အေားရန်းက်းချင်တဲ့သူ ကြီးပွားချမ်းသာ ချင်တဲ့သူ ရာထူးတည်မြှုတိုးတက်ချင်တဲ့ သူတွေကလဲ အဲဒီလို လောကီမင်္ဂလာ ပြုလုပ်ပေးတဲ့ ဆရာတွေကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် လောကီမင်္ဂလာကို ဟောပြနေတဲ့ ရဟန်းတွေ မှာလဲ ဘုန်းတန်းကြီးအောက်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီတရားဂါတာအရ ဆိုလျင်တော့ အဲဒီ လောကီမင်္ဂလာတွေကို အလေးမပြုသင့်ပါဘူး၊ ပယ်နိုင်အောင် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာအကျင့်ကိုသာ ကြိုးစား အားထူးတိုး ကျင့်သင့်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ကျင့်လို့ လောကီမင်္ဂလာ

၁၆ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသတေသနအတေ

ဟူသမျက် အကြောင်းမဲ့ပယ်နိုင်ရင် “လောကေန အနုပလီပတ္တာ-
လောကနှင့် မပြီကပ်မတွယ်တာဘဲ ကောင်းစွာနေနိုင်တယ်”လို့。
ဆိုထားတဲ့အတိုင်း အကောင်းဆုံး အနေဖြင့် ချမ်းသာစွာနေသွား
ရမှာပါပဲ။ ကဲ ဆောင်ပုဒ်ကိုဆိုပြီး ဒီကနေ့ သီလပေး တရားသီမိုး
ကြန့်။

(၁) ကာမဂ္ဂထိပယ်ခွဲ့၊ တောထွက်လာ၊ ကောင်းစွာသယ်
သို့ကျင့်သနည်း။

(၂) လောကီမဂ္ဂလာ၊ စွန့်ပယ်ခွဲ့၊ ကောင်းစွာ ကျင့်နေ
သည်။

လောကီမဂ္ဂလာတွေကို စွန့်နိုင်သမျှ စွန့်ပယ်ကြ၍ မြတ်စွာ
ဘုရား၏ အလိုတော်အတိုင်း ကျင့်နိုင်ကြသဖြင့် မိမိတို့ အလိုဂျိ
အပ်သော မင်္ဂလာယ် စိုလ်္ဂာယ်နိုဗ္ဗာန်ကို လျှင်မြှစ်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မပဒ္ဒနိယသတေသန တရားတော်
ပထမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီပြာဇနီယုသုတေ

တရားဓော်

ဋကတိယပြိုင်း

တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း(၈)ရက်၊ ဒီကန္ဒာ သမ္မာပရီပြာဇနီယ
သုတေမှ တတိယဂါထာကို ဟောရမယ်၊ အဖြော့ပါတ်အစဉ်အရ
ကတော့ ဋကတိယဂါထာပါပဲ။

အခြေ ဓာတီယ ဂါထာ

(၃) ရာဂံ ဝိနိယထ မာနိသေသူ၊

ဒီမွှေသု ကာမေသု စာပိ ဘီကွဲ။

အတိကွဲမွှေ ဘဝံ သမေစွေ ဓမ္မံ။

သမ္မာ သော လောကာ ပရီပြာဇော်။

ဘီကွဲ—ကာမဂ္ဂထုပယ်ရွှေ တောထွက်လာသော ရဟန်း
သည်၊ မာနိသေသု ကာမေသု စ၊ လူ့လောက ကာမဂ္ဂထုတို့၌
လည်း၊ ရာဂံ—တပ်မက်သာယာ တထူာရာဂကို၊ ဝိနိယထ—
ပယ်ဖျောက်ရာ၏၊ စ—တို့ပြိုင်လည်း၊ ဒီမွှေသု ကာမေသု အပို—
နတ်လောက ကာမဂ္ဂထုတို့၌သော်လည်း၊ ရာဂံ—တပ်မက်သာယာ
တထူာရာဂကို၊ ဝိနိယထ—ပယ်ဖျောက်ရာ၏တဲ့။

ကာမရာဂကို ပထ်ရမည်

လူလောက ကာမရာထိတွေကိစ္စနှင့်ပြီး တောထွက်လာတဲ့ ရဟန်းမှာ သက်န်းဝတ်ပြီး ရဟန်းပြုလိုက်ရှုနဲ့တော့ ကာမရာထိ အာရုံတွေနှင့် စပ်ယူဉ်နေတဲ့ သံယောဇုံတွေမှ မလွတ်မကင်း သေးဘူး၊ အဲဒီကာမရာထိတွေမှာ တပ်မက်သာယာတဲ့ တန္တာရာဂ ကို လုံးဝကင်းအောင် ပထ်စိုးရာလိုပါသေးတယ်၊ ဘယ်လိုလိုပို့ပြီး ပထ်ရမလဲဆိုတော့—စင်ကြေယ်တဲ့သို့လ အခြေခံပြီး သမာဓိဘာဝနာ အလုပ်ကို အားထုတ်ရမယ်၊ အဲဒီသမာဓိဘာဝနာအလုပ်ဖြင့် ပထမ ရာန်လောက်ရရင်ကို ကာမစွဲနှစ်ဝိရဏဆိုတဲ့ ကာမရာဂဟာဖြစ်မှု ဝေးကွာသောအားဖြင့် ကင်းကွာသွားတယ်၊ ဒါပေမယ့် လုံးဝပြုတဲ့ ဘွားတာတော့ မဟုတ်သေးဘူး၊ သူ့ဆိုင်ရာ အကြောင်းညီညွတ် လျှင် ကာမရာဂက ဖြစ်နိုင်သေးတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ရာန်အသိညာဉ် ရ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မာတုဂါမကာမရာထိအာရုံကို အကြောင်း ပြုပြီး ရာန်လျှောသွားကြတာလ ရှိသေးတာပဲ၊ ကောင်းကင်မှာ ပုံသွားနေရင်းတောင် မာတုဂါမအသံကို သာယာပြီး ရာန်လျှောကာ မေ့မြှင်သို့ကျလာရတာလ ရှိဖူးတာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရာန်သမဂ္ဂ သက်သက်နဲ့တော့ ကာမရာဂက လုံးဝမကင်းသေးဘူး၊ အဲဒီ ကာမ ရာဂ လုံးဝကင်းအောင် ရာန်သမဂ္ဂကို အခြေခံပြုပြီး ပိုပသနာရှုပို့ လိုပါသေးတယ်။

ကာမရာဂ လုံးဝကင်းမအောင် အားလုံးတဲ့ပဲ

ဘယ်လိုလဲဆိုရင်—ရာန်ကို ဝင်တားပြီးတော့ အဲဒီ ရာန်စိတ် သေညာ်ကို ရရတာပါပဲ၊ ယခု ဒီက ယောဂါတွေမှာ မြင်ပြီး၊ ကြားပြီး၊

သိဒ္ဓီးရင် မြင်တယ်, ကြားတယ်, သိတယ်လို့. ရှုရတာမျိုးပါပဲ၊ အဲဒီရာနှစ်စိတ်စသည်ကိုရှုရလို့. ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် မဟန့်ဉာဏ် အစဉ်ဖြင့် အနာဂတ်မဟန့်ဖိုလ်ရောက်သွားလျှင် ကာမဂုဏ်တွေကို တပ်မက်သာယာတဲ့ ကာမရာဂ ကာမတယာဟာ ဖြစ်နိုင်ခွင့်မရှိဘဲ လုံးဝကောင်းသွားတော့တာပါပဲ။

ရာနှစ်သမာမိရအောင် အားမထုတ်နိုင်ရင်တော့ ရာနှစ်၏ အနီးကို ဥပစာရသမာမိရအောင် အားထုတ်ရတယ်၊ အဲဒီ ဥပစာရ သမာမိကို အခြေခံပြု ပြီးတော့လဲ ဖော်ရာပီးရာကို ဝိပဿနာရှု နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ ရာနှစ်၏အနီး ဥပစာရသမာမိရအောင် အားထုတ်ခွင့် မရလျှင်တော့ ထိမှု, သိမှု, မြင်မှု, ကြားမှုစသည်တို့ကို ရှုပြီးတော့ ဥပစာရသမာမိနှင့် အင်အားတူညီတဲ့ ဝိပဿနာခထိကသမာမိ ဖြစ်အောင် အားထုတ်ရတယ်၊ ဒါ ဝိပဿနာခထိကသမာမိကိုလဲ ဥပစာရသမာမိလို့. အငြေကထာများမှာ ပြဆိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာသမာမိလောက်သာဖြစ်စေနိုင်တဲ့ သတိပြုနှင့် ကမ္မာန်းများကို ဥပစာရကမ္မာန်းလို့. အငြေကထာများမှာ ပြဆိုတာပါပဲ၊ ဥပစာရသမာမိ ကိုသာ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကမ္မာန်းလို့. ဆိုလိုတာပါပဲ။

အဲဒီလို ထိမှု, သိမှု, မြင်မှု, ကြားမှု, စသည်ကိုရှုလို့. ဝိပဿနာခထိကသမာမိအားကောင်းကောင်း ပြည့်တဲ့အခါကစပြီး ရှုမှတ်တိုင်း ရုပ်နဲ့. မာစ်ကိုလဲ ခွဲခြားပြီးသိတယ်၊ အကြောင်းနဲ့. အကျိုးကိုလဲ ပိုင်းစြားသိတယ်၊ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ, ခုက္ခ, အနတ္ထ သဘောများကိုလဲ ကိုယ်တိုင်တွေ့အားဖြင့် သိသိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိသိပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်အစဉ် မဟန့်ဖိုလ်ဉာဏ် အစဉ်ဖြင့် အနာဂတ်မဟန့်ဖိုလ်ရောက်ပြီး အနာဂတ်ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ကာမရာဂ-ကာမတယာကို အကြောင်းမဲ့ပယ်ပြီး ဖြစ်သွားတော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့်

အဲဒီအနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လူပြည်ကကာမဂ္ဂထ်တွေမှာလဲ တပ်မက် သာယာခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ လူကာမထက် ကောင်းမြတ်တဲ့ နတ်ကာမ ဂုဏ်တွေမှာတောင် တပ်မက်သာယာခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ အလွန်ပင် အေးချမ်းသွားတော့တာပါပဲ၊ ပါဌိုကို အနက်ပြန်ရာမှာ စ-နှင့် အပိ သူ့အနက်နှင့် သူအသီးသီးရနိုင်တဲ့အတွက်၊ စ-ထိုပြင်လည်း-လို့ သမုပ္ပါဒ်းအနက်ပြန်ပြီးတော့၊ ဒီပြောသူ ကာမေသု အပိ-နတ်လောက ကာမဂ္ဂထ်ပြုသော်လည်း-လို့၊ သဗ္ဗာဝနာအနက် ပြန်လိုက်ပါတယ်၊ အဲဒီအနက်ဖြင့် လူကာမဂ္ဂထ်ထက် ကောင်းမြတ်တဲ့နတ် ကာမဂ္ဂထ် တွေမှာတောင်မှ တပ်မက်သာယာမှုမဖြစ်တော့ဘူးဆိုတာကို ထင်ရှုးစေ ပါတယ်၊ အဲဒီလို စ-နှင့် အပိ-ကို မခွဲပဲ “ဒီပြောသူ ကာမေသုစာပိ-နတ်လောကကာမဂ္ဂထ်တို့ပြုလည်း၊ ရာဂံ-တပ်မက် သာယာတရားရာဂကို၊ ဝိဇ္ဇာယလာ-ပယ်ဖျောက်ရာ၏”လို့၊ သမုပ္ပါဒ်းအနက် ရှိုးရှိုးလဲ သင့်လော်တာပါပဲ။

ကာမရာဂဓကြောင့် ဆင်းခဲကြောသည်

ယခု လူတွေဟာ ဒီကာမရာဂကို ပပယ်နိုင်ကြသေးတဲ့ အတွက် သက်ရှိသက်မဲ့ ကာမဂ္ဂထ်အာရုံတွေနဲ့စပ်ပြီး ဆင်းခဲ ခုကွာအပျိုးပျိုးကို တွေ့ကြခဲ့စားနေကြရတယ်၊ မြင်ဗျားတဲ့ အာရုံတွေအကောင်းတွေ ရအောင်၊ တွေ့ဖူးခဲ့စားဘူးတဲ့ အာရုံတွေ ကောင်းကိုရအောင် အမြှေမပြတ် ကြောင့်ကြစိုက်ထဲတဲ့ ပြုလုပ်နေကြ ရတယ်၊ ရပြီးတွေ့ကိုလဲ မပောက်မယျော် ရအောင် ဖောင့်ရှောက် နေကြရတယ်၊ စားဝတ်နေဇူး အိမ်စောင်ဇူး၊ ရပ်ရှားဇူးစသည် အတွက်လဲ ကြောင့်ကြစိုက်နေကြရတယ်၊ အဲဒီလို ဆကြောင့်ကြစိုက် နေကြရာမှာ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ခိုးယူခြင်း၊ လိမ်ခြင်းအစရှိတဲ့

မကောင်းမူကံတွေကို ပြုမိကြတဲ့သူတွေလဲ ရှိကြတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး၊ တစ်စုနဲ့တစ်စု၊ တစ်နှင့်နှင့် တစ်နှင့်ငံ၊ အငြင်းများကြတာတွေ ရှိဖြစ်ကြ စစ်ဖြစ်ကြတာတွေလဲ ရှိတာပဲ၊ ဒါကြောင်း မြတ်စွာဘုရားက မူလပဲစွာသပါ၌ ရှင်ဇုဂ္ဂုဇ္ဇာသုတေ (၁၂၈)မှာ ကာမဂ္ဂယ်၏အပြစ်ကို ဒီလိပြပြီး ဟောတော်မူပါတယ်၊ ကာမဂ္ဂယ် အကြောင်းပျို့ဗုဏ်တွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြရန်ဖြစ်ကြ စစ်ဖြစ်ကြပါသတဲ့၊ ပုံစွားတွေ သူမြေးသူကြွယ်တွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြပါတယ်တဲ့၊ မိဘနှင့် သားသမီးတွေ ညီအစိုက် မောင်နှမတွေ မိတ်ဆွေ အရင်းအချာတွေလဲ အချင်းချင်း ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီလို ငြင်းခုံကြ ရန်ဖြစ်ကြရာမှ ခုတ်၊ ခါး စသော လက်နက်များဖြင့် နိုင်စက်ကြသောကြောင်း သေကြော်စီးကြ သည်အထိ ဆင်းရုံကွဲ ရောက်ကြရပေါ်ာင်းများကို ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအထဲမှာ ကာမဂ္ဂယ်အတွက် သတ်ခြင်း၊ နီးခြင်း၊ လုယက်ခြင်းစသော အကုသိုလ်ကံတွေကို ကျူးလွှာနိုင်တဲ့သူဟာ ငရဲဘုံ ရောက်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရုံရတယ်၊ ပြီးလို့ပြီးတော့လဲ ဆင်းရုံရတယ်၊ စွား၊ ကျွဲ့၊ မြင်း၊ ဓမ္မး၊ ဝက်၊ ကုက်၊ ငုက်စသော တိရဲစွာ့နှင့်ပြီးတော့လဲ ဆင်းရုံရတယ်၊ အတိရှုပြုပြောရလွှင် ကာမ ဘုံကသတ္တဝါတွေ ခုကွဲရောက်နေကြရတာဟာ ကာမဂ္ဂယ်တွေကို တပ်မက်သာယာတဲ့ ဒီကာမရာဂြောင်းကြောင်းချည့်ပါပဲ၊ အင်မတန်ကို ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ တရားဆိုးကြီးပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ အများစု လူတွေကတော့ ဒီကာမဂ္ဂယ်အာရုံတွေကို သာယာတပ်မက်ပြီး ခံစားနေရတာဟာ အကောင်းဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင်း အဲဒီလို သာယာတပ်မက်ပြီး ခံစားရတဲ့ ကာမရာဂ

တွေ များများဖြစ်အောင်လို့ ကာမဂ္ဂထုအာရုံတွေကို ရနိုင်သမျှ ရှာကြိုး သုံးဆောင်ခံစား နေကြတာပဲ၊ များသည်ထက် များအောင် ပြည့်စုသည်ထက် ပြည့်စုအောင် ကြီးစားအားထုတ် နေကြရတယ်၊ အဲဒီလို ကြီးစားအားထုတ်နေရတာကိုပင် ပျော်စရာလို့လဲ ထင်မှတ် နေကြတယ်၊ သေသေချာချာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ရင်တော့ အဲဒီလို ကြောင့်ကုစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်နေကြတာတွေဟာ ကောင်းစား ချမ်းသာရတာက ဘာမှမပြောပလောက်ပဲ အကြီးအကျယ် ဆင်းရဲ ခုက္ခရောက်နေကြရတာတွေပါပဲ၊ ဒီကြောင့် အဲဒီလို ဆင်းရဲခုက္ခ တွေမှ လွှတ်မြောက်ရအောင် လူပြည့်က ကာမဂ္ဂထုတွေမှာ တပ်မက်တဲ့ရာဂကိုလဲ ပယ်ရမယ်၊ နတ်ပြည့်က ကာမဂ္ဂထုတွေမှာ တပ်မက်လိုချင်တောင့်တတဲ့ ရာဂကိုလဲ ပယ်ရမယ်လို့ ဟောတော်မူ တာပါပဲ၊ အဲဒီကို “လူပြည့် ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ် အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၃) လူပြည့်ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်။

လူကာမဂ္ဂထု နတ်ကာမဂ္ဂထု ဒီ(၂)လျှိုးထဲမှာ နတ်ကာမ ဂုဏ်ဆိုတာကတော့ လူတွေမှာ ကြားဘူးရုံမျှပဲ၊ ကိုယ်တိုင်တွေ နေရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီကြောင့် နတ်ကာမဂ္ဂထုကိုမက်မောပြီး အကုသိုလ်ဖြစ်များတာကတော့ သိပ်များလှမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ လူ ကာမဂ္ဂထုတွေကတော့ လက်ငင်းတွေ နေရတာဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီလူကာမဂ္ဂထုတွေနဲ့စပ်ပြီး အကုသိုလ် ဖြစ်များနေကြတာကလဲ များနေပါတယ်၊ ဒီကြောင့် ကာမရာဂကို လုံးဝမပယ်နိုင်သေးမြို့မှာ အဲဒီလူကာမဂ္ဂထုတွေနဲ့စပ်ပြီး ရာဂစသော အကုသိုလ်မဖြစ်ရ အောင် အဖြစ်နဲ့အောင် အားထုတ်ဖို့လိုပါတယ်၊ ဘယ်လိုအားထုတ် ရမှာလဲဆိုလျှင်-မြင်တိုင်း၊ ကြားထိုင်း၊ တွေ့တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး

ကာမရာဂဲကြောင်းသင်္ကြရာယဉ်

◇ R

သိနေဖိပါပဲ၊ အဲဒီလို မရှုနိုင်လို့၊ သာယာတပ်မက်မူ လိုချင်မှု ဖြစ်လာလျှင်လဲ အဲဒီသာယာတပ်မက်မူ လိုချင်မှု-ရာဂကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ မရှုမှတ်နိုင်ရင်လဲ သင့်လျှော်အောင် ဆင်ခြင်ပြီးပယ် ရမယ်၊ အပါယ်ငရဲထိအောင် ပစ်ချိန့်တဲ့ တရားဆိုးပဲစသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်နို့ပါဘဲ။

တချိုကတော့ လူ့ကာမဂုဏ်တွေကို စွန့်ပယ်ပြီး ရဟန်ပြုလာ ပေမယ့် ရဟန်းအကျင့် ကုသိုလ်တွေကြောင့် နောက်ဘဝကျတော့ နတ်ချမ်းသာတွေကို အကြီးအကျယ် ခံစားရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့် တောင့်တနေတာလဲ ရှိတတ်တယ်၊ အဲဒီလိုဆိုရင် နတ်ကာမဂုဏ် တွေကို မက်မောနေတဲ့အတွက် လောကထဲမှာ မဖြေကပ်ဘဲ ကောင်းစွာ နေခြင်းအကျိုးကို မရဘူးပေါ့၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို နတ်ချမ်းသာကို ဖြော်လင့်တောင့်တတဲ့ စိတ်ကူးဖြစ်လာရင်လဲ ရှုမှတ်ပြီးပယ်ရမယ်၊ မရှုမှတ်နိုင်ရင်လဲ ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်နို့ပါပဲ၊ အဲဒီလို မပယ်နိုင် ရင်တော့ လူ့ဘဝနတ်ဘဝတွေမှာ ထပ်ကာထပ်ကာဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲ အမျိုးမျိုးဓတ္ထကို တွေ့ကြုံခံစားသွားရလိမ့်မယ်၊ အကုသိုလ်ကံကလဲ ကင်းမှာမဟုတ်တော့ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲ့ တိရဇ္ဇာန်၊ ပြော့ဖြစ်ပြီးတော့လဲ အတိုင်းမသိ ကြီးကျယ်တဲ့ ဆင်းရဲတွေ့ကို အလူးအလဲ ခံစားနေရလိမ့်မယ်၊ ဒါကြောင့် ယခုလို ဘဝကောင်းကို ရနေတဲ့အခါမှာ အဲဒီ ကာမရာဂကို အနာဂတ်မဂ်ဖြင့် ပယ်နိုင်အောင် ဝိပသုနာအလုပ်ကို အစွမ်းကုန် အားထုတ်သင့်တာပါပဲ။

အဲဒီလို အားထုတ်လို့၊ ကာမရာဂလုံးဝကောင်းတဲ့ အနာဂတ် အဖြစ်ရောက်ရင်တော့ အတော်ကို ချမ်းသာနေပါပြီ၊ မျက်မောက် ဘဝမှာလဲ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို အလိုမရှိတဲ့အတွက် ကာမဂုဏ် အာရုံတွေနဲ့စင်ပြီး ဘာဆင်းရဲကိုမှ မတွေ့ရဘူး၊ ချမ်းသာနေတာပဲ။

မျက်ဇူာက်ဘဝမှ ကွယ်လွန်တဲ့အခါကျတော့လဲ သုဒ္ဓါဝါသ၏တဲ့
ပြဟ္မာ?ဘုံတွေကိုရောက်ပြီး စိတ်ရောကိုယ်ပါ ချမ်းသာသွားတော့မှာပဲ၊
ဒါပေမယ့် စထမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ သဲ၏ရရှိကွဲဆိုတဲ့ ရပ်နာမ်ဆင်းရဲ့
ကတော့ ရှိသေးတာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ သဲ၏ရရှိကွဲဆိုတဲ့ ရပ်နာမ်
ဆင်းရဲ့တွေကိုလဲ လွန်မြောက်ရအောင်ကျင့်ရနိုင်အတွက် မြတ်စွာ
ဘုရားက ဒီလိုဆက်ပြီး ဟောတော်မူပြန်ပါတယ်။

မေ့-သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို၊ သမဇ္ဇာ-အရဟတ္ထ
မင်္ဂလာ၏ဖြင့် မှန်စွာသိပြီး၍၊ ဘဝ-သုံးပါးသောဘဝကို၊ အတိတ္ထမွဲ-
ကျော်လွန်၍၊ ဦးတော့ အသု-တည်သည်ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

ကာမရာဂကိုပါယ်နိုင်တဲ့ အနာဂတ်အဖြစ် ရောက်ရနဲ့လဲ
အားရမဇ်နဲ့၍၊ သစ္စာလေးပါးကို အပြည့်အစုံသိမြင်တဲ့ အရဟတ္ထမင်း
ရောက်အောင် အားထုတ်ပါ၍၊ အဲဒီအရဟတ္ထမင်းရောက်ပြီး
ရဟန္တာဖြစ်ရင်တော့ ရုပာဝ အရုပာဝကို တပ်မက်တဲ့ဘဝရာဂလဲ
ကင်းသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမသာဝ ရုပာဝ အရုပာဝကို
တပ်မက်တဲ့ဘဝရာဂလဲ ကင်းသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမသာဝ၊
ရုပာဝ၊ အရုပာဝဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးလုံးကို လွန်မြောက်သွားပြီး
ဘယ်လို ဘဝမှာမူဖြစ်ဖို့ရာ မရှိတော့ဘူး၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ၏အခြား
မဲ့မှာ ဘဝသိရပ်နာမ် အသစ်မဖြစ်လာတော့ဘဲ ဆင်းရဲခြင်သိမ်း
အကုန်ပြုမ်းတဲ့ အနုပါဒီသေသနိဗ္ဗာန်ဝင်စုဖို့၊ ရှိတော့တာပဲ၊ အဲဒီ
ကတော့ ချမ်းသာဟူသမျှထဲမှာ အကောင်းအမြတ်ဆုံး ချမ်းသာပါပဲ၊
ဒါကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံရသေးမီမှာလဲ
ကိုလေသာဆင်းရဲတွေ အကုန်ပြုမ်းနေတဲ့အတွက် လောကထဲမှာ ဘယ်
အရာနဲ့မှ မငြိတွယ်ပဲ ချမ်းသာစွာ နေရတော့တာပါပဲ၊ ဒါကြောင့်-
သော-ဘဝသုံးပါးကို ကျော်လွန်၍တည်သော ထိုရဟန်း

ဓတ္ထသစ္စကမ္မာဌာန်အားထုတ်ပုံ

◇ ၅၂

သည်၊ လောက်-လောက၍၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗာဌာန်-ကျိုင့်သုံးနေနိုင်ပါသည်-လို့ ဟောတော်မှပါတယ်၊ အဲဒီစကားရဲ့ကို “တရားသီလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကိုဆိုကြရမယ်။

တရားသီလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။

သစ္စာလေးပါးကို အမှန်အတိုင်းသီပြီးတော့ ဘဝသုံးပါးလုံးကို လွှန်မြောက်ရမယ်တဲ့၊ အဲဒီမှာ သစ္စာလေးပါးသီရမယ် ဆိုတာက ကျက်မှတ် ပြီးသီတာကို မဆိုလိုပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုလျှင်၊ ကျက်မှတ်ပြီး သီရုံနဲ့တော့ ဘဝသုံးပါးကို မလွှန်မြောက် သောကြောင့်ပါပဲ၊ ဒီမှာ ဆိုလိုတာကတော့ ကာမရာဂကိုရမယ်နိုင်တဲ့ အနာဂတ်ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် အရဟတ္ထမဂ်ညာဏ်ဖြင့် သစ္စာလေးပါးကို အပြည့်အစုံသီပြီး ဘဝသုံးပါးလုံးကို လွှန်မြောက်အောင် အားထုတ် ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ ဘယ်လို့ အားထုတ်ရမှာလဲဆိုတော့ အနာဂတ်ဖြစ်သည်တိုင်အောင် အားထုတ်ခဲ့တဲ့ ဂိပသာနာလုပ်ငန်း စဉ်တိုင်း ဆက်ပြီးအားထုတ်သွားဖို့ပါပဲ။

အားထုတ်ပုံကိုတော့ ဒီနေရာမှာ ထပ်ပြောဖို့၊ မလိုပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဓတ္ထသစ္စကမ္မာဌာန်နှင့်စပ်ပြီး ဗဟိသုတ္ထားရန်အတွက် အကျဉ်းချုပ်တော့ ပြောရညီးမှာပဲ။ အငြကထာများမှာ ဓတ္ထသစ္စကမ္မာဌာန်အားထုတ်ပုံကို ဒီလို ပြထားပါတယ်။

ဓတ္ထသစ္စကမ္မာဌာန်အားထုတ်ပုံ

သစ္စာလေးပါးထဲက နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတဲ့ ဝိဝင်္ခ သစ္စာ (၂)ပါးကိုတော့ ရှုပြီးအားမထုတ်ရဘူး၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမှုဒယ သစ္စာဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာသစ္စာ(၂)ပါးကိုသာ ရှုပြီး အားထုတ်ရတယ်တဲ့။

“ဆင်းရဲခပ်သီမိုးဖြစ်းတဲ့ နိရောဓသစ္ာ နိဗ္ဗာန်ဟာ (ထူး ကန္တံ မနာပံ) အလိုဂျိအပ် နှစ်သက်အပ် မြတ်နီးအပ်တဲ့တရားပဲ၊ အဲဒီ နိရောဓသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်းတဲ့ မဂ္ဂုဏ်ပါး အကျင့် မဂ္ဂသစ္ာ ဟာလဲ အလိုဂျိအပ်နှစ်သက်အပ် မြတ်နီးအပ်တဲ့တရားပဲ” လို့ ဒီလိုသတ္တုဖြင့်သီပြီး အဲဒီ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတို့ကို ရောက်ရန်ရရန် စိတ်ညွတ် လိုလားပြီးတော့ နိရောဓ၊ မဂ္ဂတို့ကို ရောက်ရန်ရရန် ခုက္ခသစ္ာကို ရှုလျက် ပုဇွဲဘာဂမင် (အရိယမင်၏ ရှုံးသွားမင်)ဆိုတဲ့ ဝိပသာနာ မဂ္ဂုဏ် တရားတွေကို ပွားစေရမယ်တဲ့၊ ရှုရမည့် ခုက္ခသစ္ာဆိုတာ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သီတိုင်း ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ သဘောတရားတွေပါပဲ၊ အဲဒါတွေကို အနိစွဲစသည်ဖြင့် သီမြင်အောင် မရှုနိုင်ရင် နိစွဲ သုခ အတ္ထအနေဖြင့် စွဲလမ်းနိုင်သောကြောင့် ဥပါဒါနက္ခန္တာလို့လဲ ခေါ်တယ်၊ မြင်ဆဲ၊ ကြားဆဲ၊ စသည်မှာ အဲဒါ တွေကို ရှုမှတ်ပြီး အနိစွဲစသည်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း သီသီသွားလျှင် အဲဒါဟာ ဝိပသာနာမဂ္ဂုဏ်တွေ ဖြစ်နေတာပါပဲ၊ အဲဒီ ဝိပသာနာ မဂ္ဂုဏ်တွေ ရင့်သန်အားပြည့်လာတဲ့အခါ အရိယမင်ဖြစ်ပြီး နိရောဓကို မျက်စမ္မာက်ပြုသွားတာပဲ။

ဒီနေရာမှာ တရာ့က ဝိပသာနာရှုနေတာကို ဆင်းရဲလို့ ထင်နေကြတယ်၊ အဲဒါဟာ ချမ်းသာအစောင်ရကြောင်းဖြစ်းတဲ့ ဝိပသာနာမင်ကို အမှန်အတိုင်းမသိဘဲ အလွှာသီတဲ့ အပိုဒ္ဓာပဲ၊ တရာ့ကတော့ ပရီနိဗ္ဗာန်စုပေါ်မှုဇာက်ပွဲ ဘဝသစ်ရပ်နာမ်တွေ မဖြစ် လာတော့ဘဲ ပြုမီသွားတယ်ဆိုတာကိုလဲ အသေကြီး သေသွားတာပဲ၊ ကြောက်စရာလို့ထင်နေကြတယ်၊ အဲဒါလဲ နိရောဓသစ္ာကို ပွား ယွင်းစွာထင်မြင်တဲ့ အပိုဒ္ဓာပဲ၊ မြင်မှု၊ ကြားမှုအစရိုတော့ ခုက္ခသစ္ာ

စတုသရွက်ပူဇာန်းအားထုတ်ပုံ

◇ JQ

တွေကို အကောင်းထင်ပြီး နိဂုံးချေသွားကို အဆိုးထင်တဲ့ မောဟပဲ၊ အမှန်ကတော့ မြင်မူ၊ ကြားမူ စသည်တွေပဲ။ အဲဒါတွေကို ဆင်းရအနေဖြင့် အမှန်အတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ညာထဲပြင့် သိရအောင် မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ရှုမှတ်နေရတာပဲ။

အဲဒီလို ရှူးတိပြီး အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထအနေဖြင့် မှန်ကန်စွာ
သိတိင်း သိတိင်း ခုက္ခသွာကို ပိုင်းခြားသိတဲ့ ပရိညာပဋိဝေဓါန်
ပြီးစီးနေတာပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီလို မှန်ကန်စွာသိရတဲ့ မြင်မူ၊
ကြားမှုစသည်တွေကို နှစ်သက်လိုချင်မှုလဲ ကင်းကင်းသွားတယ်၊
အဲဒီက သမှုဒယသစွာဆိုတဲ့ တယာ့ကို ပယ်သောအားဖြင့်သိတဲ့ –
ပဟာနပဋိဝေဓါန်ပါဘဲ၊ ပယ်တာကင်းသွားတာကိုပင် ပဋိဝေဓါ
ထိတွင်းသိတယ်လို့ ဆိုရတာပါပဲ၊ အဲဒီလို သမှုဒယကိုပယ်နိုင်လျှင်
သမှုဒယတယာမှ ဆက်ပြီးဖြစ်မည့် ဥပါဒိန် ဘဝ အတိ ရောမရထ
အစရှိတဲ့ ဆင်းရဲတွေလဲ ကင်းငြိမ်းကင်းငြိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီလို
တာဒေားဖြင့်ငြိမ်းတာဟာ တာဒေားရောခကို ပိပသာနာဖြင့် ဆိုက်
ရောက်တာပဲ၊ ရှုတိင်းရှုတိင်း မှန်စွာ သိသိသွားတာဟာ သမ္မာဒီဇို
အမူးရှိတဲ့ ပိပသာနာမဂ္ဂင်တွေပဲ၊ ဒါကြာ့င့် မြင်မူ၊ ကြားမူ၊ စသည်
ကို ရှူးတိပြီး သိသိနေတာဟာ ခုက္ခကို ပိုင်းခြား သိခြင်း၊ သမှုဒယကို
ပယ်ခြင်း၊ နိရောက် တာဒေားဖြင့် ပြီးစေလျက် ဆိုက်ရောက်ခြင်း၊
ပိပသာနာမဂ္ဂကိုပွားစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စလေးပါးကို ပြီးစေပါတယ်။

အဲဒီလို ပြီးစေနိုင်တဲ့အတွက် ရှုသိမှု ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန်ပြည့်စုတဲ့အခါမှာ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပြီး နိရောဓာတ္ထာ နိဗ္ဗာနိကို ပျက်မောက်တွေ့သွားတယ်။ အဲဒီလိုတွေ့ရင် ပထမ အကြိမ်မှာ သောတာပိုဖြစ်တယ်။ ဒုတိယအကြိမ်မှာ သကာဒါဂါမိဖြစ်တယ်။ တတိယအကြိမ်မှာ အနာဂတ်ဖြစ်ပြီး ရှေ့ပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့

အတိုင်း ကာမရာဂ လုံးဝကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီ အနာဂတ်က မြင်မှု၊ ကြာမှုအစရှိသော ဥပါဒါနက္ခနာ ခုက္ခနာတရားတွေကို ဆက်ပြီး ရှုသွားရင် ဝိပသုနာဉာဏ်ပြည့်ရုတဲ့ အခါမှာ အရဟတ္ထမင်ဖြင့် ရုပ်နာမ်ခံပိုမ်း ချုပ်ပြုမ်းတဲ့ နိရောသသွာကို မျက်မောက်ပြု သွားတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မြင်မှု၊ ကြာမှုစသော ခုက္ခနာဟရှုသမျှကို ဆင်းရဲအစစ်အနေဖြင့် သိမှုကိုစွဲလဲ ပြီးသွားတယ်၊ တယာ သမှုဒယ ကိုယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိုစွဲလဲပြီးသွားတယ်၊ အရဟတ္ထမင်ဆိုတဲ့ မရှုသွာကို မိမိသန္တာနှင့် ဖြစ်ပွားစေခြင်း ကိုစွဲပြီးသောအားဖြင့် ဘာဝနာ ပဋိဇ္ဇဝကိုစွဲလဲ ပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီလို ရိုင်းခြား သိခြင်း၊ ပယ်ခြင်း၊ မျက်မောက်ပြုခြင်း၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိုစွဲလေးပါးကို အကြောင်းမဲ ပြီးစေတာဟာ အရဟတ္ထမင်ဉာဏ်ဖြင့် သစ္ဓာလေးပါးကို ပုန်စွာသိတာပါပဲ၊ အဲဒီလို သိပြီးရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရုပရာဂ အရုပရာဂဆိုတဲ့ဘဝကို သာယာတပ်မက်တဲ့ ရာဂလဲ လုံးဝကင်းသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ကာမဘဝ ရုပဘဝ အရုပဘဝဆိုတဲ့ ဘဝသုံးပါးကို လွှန်မြောက်သွားတော့တာပါပဲ၊ အဲဒီလို ရဟန္တာ ရဟန်းဟာ လောကထဲမှာ ဘယ်နေရာနှင့်မျှ ဤကပ်တွယ်တာခြင်း မရှိဘဲ ကောင်းမွန်ချမ်းသာစွာ နေရပါတယ်တဲ့၊ က ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုပြီး တရားသိမ်းကြခို့။

(၃) လူပြည့်ကာမ၊ နတ်ကာမ၊ ရာဂ တပ်မက် ပယ်ရမည်။
တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကင်း၊ သန့်ရှင်းကောင်းစွာနေရသည်။
ဤသမ္မပဒ္ဒနိယသုတေသရားတော်ကို နာကြားကြရသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံစေတာနာတို့၏ အစွမ်းအာန်ဘော်ကြောင့် အေားရန် အန္တရာယ်ဟရှုသမျှမှ အခါခံပိုမ်း ကင်းလွှတ်ပြုမ်းကြ၍ ကိုယ်ချမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာနှင့်လည်းပြည့်ရုကြခြား ဤတရားတော်၌ ဖော်ပြထား

စတုသစ္စကူးဖြန့်အားထုတ်ပုံ

◇ ၂။

သည်အတိုင်း လူ၊ ကာမဂ္ဂထဲ နတ်ကာမဂ္ဂထဲတွေ တပ်မက်တဲ့ရာကကို
ပယ်နိုင်အောင် သစ္စလေးပါးတရားကို အမှန်အတိုင်းသိအောင်,
ဘဝသုံးပါးကို လွှန်မြောက်နိုင်အောင် ရှုမှတ်ပွားများ၊ အားထုတ်နိုင်
ကြသည်ဖြစ်၍ ပိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော မဂ္ဂညာထိုလ်ညာထိုဖြင့်
နိုဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗာနိယသုတ် တရားဓော်
ခုတ်ယလိုင်း ပြီး၏။

သမ္မတပရီအဗ္ဗာနိယာသုတေ

ဓာရားဓော်

ဘဏ္ဍားယရှင်

တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်၊ ဒီကနေ့(၄)ခုမြောက် ဂါထာကို
ဖွင့်ပြု ဟောကြားရမယ်။

အမြော တတိယ ဂါထာ

(၄) ဂိပ္ပိုကတ္ထာန ပေသုထာနိ၊
ကောခံ ကအရိယံ ဟောယျ သိကျ။
အနုရောစပိရောစပိပွဲဟိနာ၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရီဗ္ဗာယေယျ။

သိကျ-ရဟန်းသည်၊ ပေသုထာနိ-တစ်ဖက်လူ၏ အပြို
ပြောသည့် ကုန်းချောစကားတို့ကို၊ ဂိပ္ပိုကတ္ထာန-ကျောဇ္ဈသည့်အလား
စွန့်ပယ်ရှား၍၊ ကောခံ-အမုကိုတွက်ခြော့ကိုလည်းကောင်း၊ ကအရိယံ-
ဝန်တို့နှင့်မြောခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဟောယျ-ပယ်ရှားရာ၏။
အနုရောစပိရောစ ဝပွဲဟိနာ-လိုက်လျော နှစ်သက်ခြင်း ဆန့်ကျင်
မှန်းထားခြင်းကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်း
သည်၊ လောကေ-လောကျိုး၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗာယေယျ-
အုပ်သုံးနေဆိုင်ပါသည်တဲ့။

ဒီ ဂါတာမှာ အတိချိပ်ဆိုလိုတာကတော့—ကုန်းချောစကားကို
ပယ်ရှားရမယ်၊ အမျက်တွက်ခြင်း၊ ဝန်တိန္ဒာမြောခြင်းများကိုလဲ ပယ်ရှား
ရမယ်၊ လိုက်လောခြင်းဆိုတဲ့ နှစ်သက် စင်မင်တွယ်တာခြင်းနှင့်
ဆန့်ကျင်ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်ခိုးစိတ်ပျက်ခြင်း ပြစ်မှားမှန်းထား ခြင်း
များကိုလဲ ပယ်ပြီးဖြစ်စေရမယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်ရင် ရဟန်းဟာ လောကမှာ
ဘယ်အရာနှင့်မျှ မစပ်ယူက် မဖြေကာဝါဘဲနဲ့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ
ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေနိုင်ပါတယ်—တဲ့။

ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဟောခြင်း၏အကြောင်း

ဒီ မဟာသမယ (၆)သုတ်မှာ တိစိဋ္ဌတိစုသော ဂါတာမျှ
ဖြင့်ပင် ပြည့်စုံသလောက် ဖြစ်သွားတာကပဲ များပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်
နောက်ဂါတာများဖြင့်လဲ ထပ်ပြီးဟောထားသေးတာပဲ၊ အဲဒီလို
အထပ်ထပ်ဟောထားရာမှာ စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များ
အနေဖြင့်ဘာကြောင့် အထပ်ထပ် ဟောထားပါလိမ့်မလဲလို့ စဉ်းစား
ဆင်ခြင်စရာ ရှိနေပါတယ်၊ အဖြေကတော့ အဲဒီတုန်းက တရား
နာနေကြတဲ့ နတ်ပြာ့ဘွေးတဲ့မှာ တရှို့က ပထမဂါတာလဲမှ
ဝေါဟာရအနက်အမိပို့ယ်ကို သဘောပေါက်နားလည်ပြီး တရားထူး
ရသွားကြတယ်၊ တရှို့ကတော့ ခုတိယဂါတာကျမှ နားလည်ပြီး
တရားထူး ရကြတယ်၊ တရှို့ကြပြန်တော့ တတိယဂါတာကျမှ
နားလည်ပြီး တရားထူး ရကြတယ်၊ ဒီပုံအနည်းဖြင့် ရွှေးရွှေးဂါတာများ
တုန်းက နားမလည်ကြသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘွေးအား နားလည်ကြစေရန်
အနက်တူစော်လည်း ဝေါဟာရအထူးများဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ
ဟောတော်မူတယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

ပို့တော်နှုံးက ဟောခဲ့တဲ့ အဖြေခုတိယဂါတာမှာ ကာမရာဂကို

ပယ်ရမယ်၊ ဘဝသုံးပါးကို ကျော်လွန်နိုင်အောင် သစ္ဓာလေးပါးကို အရဟူတွေ့မြင်၏ သိမြေပြီး ဘဝသုံးပါးဘဝမကိုတဲ့ရာကကို ယယ်ရမယ်ဆိုတဲ့ စကားအရ ရာကကိုပယ်ပြီးဖြစ်ရင် ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဒီဇိုစသာ ကိုလေသာဟူသမျှကိုလည်း ပယ်ပြီးဖြစ်ပြောင်း ထင်ရှားနေပါပြီ၊ ဒါကြောင့် ယခုဟောတဲ့ ဂါထာထဲမှာပါတဲ့ “ကုန်းချောစကား အမျက် ဒေါသ ဝန်တို့မှ လိုက်လော့ နှစ်သက်မှု ဆန့်ကျင်မှန်းထားမှုတွေကို ပယ်ရမယ်”ဆိုတာတွေလဲ အဲဒီဂါထာ အရထဲမှာ ပါဝင်သွားပြောင်း ထင်ရှားနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှေ့ဂါထာနှင့် ယုံးကြည်းလျှင် ဒီဂါထာမှာ – ပေသုတေသန-ရုံးချောစကားတွေ ပယ်ရမယ်ဆိုတာဟာ နိမ့်ကျသလို ဖြစ်နေတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကုန်းစကား ပယ်တာက သီလအရာလောက်သာ ထင်ရှားတဲ့အတွက်ပြောင်းပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကုန်းချောစကားကို ကျောပေးရမယ်ဆိုတဲ့ ဒေါဟာရဖြင့်မဟာမှားလည်းမည့် နတ်များအတွက် ဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရမယ်။

ကုန်းချောစကား ပယ်ရမည်

ကုန်းချောစကားဆိုတာ ချုစ်ခင်ကြည်ညို ရင်းနှီးနေတဲ့ သူတွေအား အချင်းချင်း ကွဲပြားကုန်အောင် ပြောဆိုတာပါပဲ၊ တစ်ဖက်ကလူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် အများ၏ ပြ နှု တစ်ဖက် မှာဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ပြောဆိုတာပါပဲ၊ ဒါမှ မဟုတ်လျှင်လဲ ဝသာကာရပုလွှားလို့ သူများအထူး အမြင်လျှော့ပါး ကွဲကုန်အောင်ပြောတဲ့စကားပါဘူး၊ အဲဒီဝသာကာရ၏ ကုန်းတိုက်ပု အကြောင်းကိုတော့ သမလကွဲခသုတ်တရားတော် ပထမတွဲ(နာ-၂၄၆) စသည်မှာ ထုတ်ပြထားပြီးရှုံးနှုံးနေပါတယ်၊ အဲဒီကုန်းချောပြောဆို ပြင်းကို အနာဂတ်မျိုးဖြင့် အကြွောင်းမျှယ်ကြောင်း စိသုဒ္ဓိဆို (၃- ၃၉၉)မှာ

ပြဿနာတယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂတ်မဟုဖြင့် အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်အောင် အားထူတ်သွားဖို့ပါပဲ၊ ဒါမေမဲ့ သောတာပတ္တိမဂ်က အပါယ်လား ကြောင့်၊ ခစ်ရှိက်ဟူသမျှကို ပယ်တယ်လို့၊ ပြဿနာတဲ့စကားအရ အပါယ်ကျစေနိုင်လောက်အောင် ကြိမ်းတမ်းတဲ့ ကုန်းစကားကိုတော့ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ပယ်တယ်လို့၊ မှတ်ယူရပါတယ်၊ အဲဒါက ဘယ်လိုဟာလဲဆိုရင် “ချို့ခင်နေသူနှစ်ဦး ကဲ့ပြားသွားကြတယ်” ဆိုရင် အဲဒီအမှုဟာ ကမွာပထမြောက်တယ်၊ အဲဒါဟာ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ကဲပဲ၊ အဲဒီလိုက်ကို သောတာပတ္တိမဂ်က ပယ်တယ်လို့ ယူရပါတယ်။

သူတစ်ပါး၏ အပြုံးအနာအဆာ အတင်းအဖျင်းတွေ ပြောတာဟာ ဒီဂုံးချောစကားထဲမှာ ပါဝင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂတ်မဂ်ကို မရောက်သေးပေမယ်လို့၊ သူတစ်ပါးအား အကြည်ညို ပျက်စေနိုင်တဲ့ စကားမျိုးကိုမပြောဘဲ ကြည်ရှေ့ရှင်နေတာဟာ အလွန် မြင့်မြတ်ပါတယ်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အပြုံးကို အမြားသူထံမှာ မပြောတာဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ၊ ဒီဂါဏာအရာကတော့ အဲဒီ ကုန်းစကားမျိုးကို လုံးဝက်းစေနိုင်တဲ့ အနာဂတ်ရောက်အောင် ကျင့်သွားဖို့ပါပဲ၊

ကောဓကိယမ်ရမည်

နောက်တစ်ခုကတော့ - ကောဓရိတဲ့ အမျက်ထွက်ခြင်း နိတ်ဆုံး ခြင်းကို ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကလဲ အနာဂတ်ရောက်အောင် အားထူတ်ပြီး ပယ်ရမည့်တရာ့ပါပဲ၊ သို့ပေမယ့် အနာဂတ်မဂ် မရောက် သေးခင်လဲ ပယ်နိုင်သမျှ ပယ်သွားဘို့ရာ အရေးကြီးပါတယ်၊ အမျက်ဒေါသစပြီး ဖြစ်လာရင် ဖြစ်ကတည်းက ရှုမှတ်ပြီးတော့

ဖြစ်စေ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ဖြစ်စေ ပယ်သင့်ပါတယ်၊ ရှုတ်အမူအရာ ကိုယ်အမူအရာမရောက်ဘဲ စိတ်ထဲတွင် ပြီမီးသွားအအင် ရှုမှတ် ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်ဖို့လိုပါတယ်၊ ရှုတ်အမူအရာ ကိုယ်အမူအရာ အဆင့် အထိ ရောက်လာရင်လဲ အများသီမဖြစ်သေး မထင်ရှုးသေးခင် ပယ်နိုင်ဖို့လိုပါတယ်၊ တတ်နိုင်ရင်တော့ အနာဂတ်မိမင်းရောက်အောင် အားထုတ်ပြီး အကြောင်းမဲ့ ပယ်သွားဖို့ပါပဲ။

ဝန်တို့ခြင်းလဲ ပယ်ရမည်

အနာက်တစ်ခုကေတော့ ဝန်တို့ခြင်းကို ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဝန်တို့ တယ်ဆိုတာက ရဟန်းများမှာ -

- (၁) နေရာကော်မှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိတာ၊
- (၂) ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာ ဒကာမများနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိတာ၊
- (၃) လာသံလာသာနှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိတာ၊
- (၄) တရားကျမ်းကန်နှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိတာ၊
- (၅) ဂုဏ်နှင့်စပ်ပြီး ဝန်တိတာ - ဟူ၍ (၅)မျိုးရှိတယ်။

ဝန်တို့ဆိုတာဟာ ပိမိနှင့်စပ်ဆိုင်တာတွေကို သူတစ်ပါးနှင့် မစပ်ဆိုင် စေချင်တဲ့သော်ပါပဲ၊ သောတာပဲ့ဖို့မင်းဖြင့် အဲဒီဝန်တို့မှာ ကိုပယ်ကြောင်း အငြေကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီမင်းကို မရောက်သေးတောင်မဲ့ ဝန်တို့မှုဖြစ်လာရင် ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ပြီး ပယ်သွားဖို့ပါပဲ၊ “သီလရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် များနဲ့စပ်ပြီးဝန်တို့ခြင်းမရှိဘဲ အသုံးအဓောင်ပစ္စည်းများကို ဝေမျှပြီးသုံးအောင်နိုင်တယ်”လို့၊ အရိယာ၏ဂုဏ်ကို ပြဆိုထားတဲ့အတိုင်း သီတင်းသီလနှင့်ပြည့်စုတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေနဲ့စပ်ပြီး ဝန်တို့မှာကင်းဖို့ရာ လိုပါတယ်၊ အဲဒီ အချက် (၃)ရကို “ဂုံးချောစကား၊ ကျောပေးထား၊ မျက်ပွားဝန်တို့

ပယ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆီကြေရမယ်။
 (၄) ကုန်းချောစကား၊ ကျောပေးထား၊ မျက်ပွား၊ ဝန်တိ
 ပယ်ရမည်။

ကုန်းချောစကား ကျောပေးထားဆိုတာ ကုန်းချောဓိပြာဆို
 မူကို ပယ်ရမည်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် သူ.ပါဉိမာ ဟိုတုန်းက
 နာကြားသူတို့နှင့် လျှော်အောင် ဂိဂို့ကတ္တာန-ကျောပေး၏လို့
 ဟောထားတဲ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးကလည်းတို့ကိုရိုက်ပဲ ဘာသာပြန်စီ
 ထားပါတယ်၊ ကောခံ-အမျက်ထွက်ခြင်းဆိုတာကိုတော့ ကာရန်လဲ
 ရစေရန် ‘မျက်ပွား’လို့ စီထားပါတယ်၊ အမျက်ဒေါသဆိုတာ
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း အသစ်အသစ်ပွားနေတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့်
 အမျက်ပွားတယ်ဆိုတဲ့ စကားဟာလဲ သင့်ပါတယ်၊ ဝန်တိဆိုတာ
 ကတော့ မစွဲရှိယပ်၏ သဇ္ဇာန်ကိုဖြစ်နေလို့ ထင်ရှားနေပါပြီ။

လိုက်လျော့မှု ဆန့်ကျင်မှုလဲ ပယ်ရမည်

နောက်ပြီးတော့ အနုရောင်ဆိုတာ သဇ္ဇာန်အားဖြင့်
 လိုက်လျော့ခြင်းပါပဲ၊ သူတပါးအကျိုးရှိအောင် သူတစ်ပါးအား
 လိုက်လျော့ပြီး ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်တာကတော့ ပယ်သင့်တဲ့တရား
 မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျင့်သင့် တဲ့တရားပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာမှာကတော့
 ရာကဖြင့်တပ်မက်ပြီး လိုက်လျော့မှုဖြစ်တဲ့အတွက် ပယ်သင့်တဲ့
 နှစ်သက်သာယာမှုရာဂပါပဲ၊ ဂိရောင်ဆိုတာကတော့ ဒေါသအလို
 အားဖြင့်သည်းမခံဘဲ ဆန့်ကျင်တဲ့သဘောပဲ၊ အဲဒါကတော့ စိတ်ဆိုး
 ပြစ်မှားတဲ့ဒေါသပဲ၊ ဒါကြောင့် အနက်ပြန်ရာမှာ လိုက်လျော့
 နှစ်သက်ခြင်း၊ ဆန့်ကျင်မှန်းခြင်းလို့ ပြန်ထားပါတယ်၊ မှန်းထား
 ခြင်းနဲ့ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းဆိုတာ အရသာအားဖြင့်

၃၆ ◇

သဗ္ဗာပါဌာနနိယသတေသန

အတူတူပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဆောင်ပုဒ်မှာတော့ သူ့ပါဌးရင်းနှင့်အညီ “လိုက်လျော ဆန့်ကျင်၊ စွန့်ပယ်လျှင်၊ လူတွင် ကောင်းစွာ နေရသည်”လို့ စီထားပါတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လိုက်လျော၊ ဆန့်ကျင်၊ စွန့်ပယ်လျှင်၊ လူတွင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတာက ဒေါသပဲ၊ အဲဒီ ဒေါသကိုတော့ အနာဂတ်မိမင်းဖြင့် အကြောင်းမဲ့ပယ်တယ်။ လိုက်လျောဆိုတာကတော့ ရာဝပဲ၊ အဲဒီ ရာဝကိုတော့ အရဟတ္ထမင်ကာမှ အကြောင်းမဲ့ ပယ်နိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် အရဟတ္ထမင်ရောက်အောင် အားထုတ်ပြီးယယ့်ပါပဲ၊ အရဟတ္ထမင်းဖြင့် လိုက်လျောနှစ်သက်မှု ရာဝကိုအကြောင်းမဲ့ပယ် လိုက်ရင် အခြားကိုလေသာ တွေအားလုံးကိုလဲ ပယ်ပြီးသားဖြစ်သွားတော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် လောကထဲမှာ ကပ်ဖြေခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ နေရတော့တာပါပဲ၊ ကဲ တရားသိမ်းရမယ်။

ဒီတရားဂါထာအောဒေသနတော်အတိုင်း ကုန်းချောစကားမှစ၍ လိုက်လျောခြင်းရာဝတိုင်အောင် ပယ်သင့်တဲ့တရားမတွက်ဗို ပယ်နိုင် အောင် စွမ်းနိုင်သမျှအားထုတ်ကြ၍ ဖီဖိတို့ အလိုရှိအပ်သော မင်္ဂလာတို့ ထိုလ်ဘဏ်ဖြင့် နိုဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက် ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗာနနိယသုတေသနတရားအော်
တတိယပိုင်းပြီး၏။

သမ္မာပရီပြာဇနီယသုတေ

တရားဓတော်

အထူးပြုပြုမှု

တနိဒေသင်မှန်းလဆုတ် (၈)ရက်၊ ဒီကဇ်၊ သမ္မာပရီပြာဇနီယ
သုတေက ပွဲမဂ္ဂတော် ဟောဖို့အလှည့်ကျတယ်။

အမြဲ စတုတ္ထ ဂါထာ

(၅) ဟိတ္တာန ပိယဉ် အံ့ဌား
အနပါဒီယ အနီသီတော ကုဟိုဉ်။
သံယောဇီယောဟိ ပိပုမုတော်၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရီပြုဖော်။

ချိမ်ဖွယ် မူန်းဖွယ် ပယ်ရမည်

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဝါ-သံသရာတော်ကို ရှုမြင်၍ သံသရာ
ဝိုင်းဆင်းရဲမှ လွှတ်ပြောက်ရန် ကျင့်သုံးအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ပိယဉ်-ချိမ်အပ်သောသတ္တဝါနှင့် သဒ္ဓရဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊
အံ့ဌား-မူန်းအပ်သောသတ္တဝါနှင့် သဒ္ဓရဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊
ဆိတ္တာန-စွန်းပယ်၍၊ အဲဒီ ချိမ်စရာမူန်းစရာသက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်နဲ့၊ သက်မဲ့

ပစ္စည်းများကို ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပယ်ရမလဲဆိုတော့
ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်၊ ရူမှတ်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်၊
ဆင်ခြင် ပြီးပယ်ပုံကတော့ ဗုဒ္ဓသာသမာတော်မှာ ရဟန်းပြုနေတာဟာ
ကိုလေသာဟူသမျှကင်းပြီးတဲ့ အရဟတ္ထဖိလ်ရောက်ဖို့ရာပဲ၊
အဲဒီတော့ ရဟန်းမှာ ချုပ်တာတွေမှန်တာတွေ မရှိသင့်ဘူး၊ လောကမှာ
ချုပ်စရာကိုချုပ်နေရင် မှန်းစရာကိုမှန်းနေရင် အင်မတန်ဆင်းရဲ့ခုက္ခ
ရောက်ရ တတ်တာပဲ၊ အဲဒီအကြောင်းကို ဓမ္မပဒ္ဒမှာ ဒီလိုဟောတား
ပါတယ်။

ချုပ်စရာ မှန်းစရာ မတွေ့ရတာ ဓကာတ်းတယ်

မာ ဂိယေဟို သမာဂါး၍

အိုးယေဟို ကုဒ္ပါစန်။

ဂိယာန် အဒသာန် ခုက္ခား။

အိုးယာနှုံ ဒသာန်။

ဂိယေဟို-ချုပ်စရာပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့နှင့်၊ မာ သမာဂါး -
မတွေ့ရဘဲ ရှိပါစေ။ အိုးယေဟို-မှန်းစရာ ပုဂ္ဂိုလ်ဝတ္ထုတို့
နှင့်လည်း၊ ကုဒ္ပါစန်-တစ်ခုတစ်ခုမျှ၊ မာ သမာဂါး-မတွေ့ရဘဲ
ရှိပါစေ၊ ချုပ်စရာတွေနဲ့လဲ တစ်ခုတစ်ခုမျှ မတွေ့ရပါစေနဲ့တဲ့၊
တစ်ခုတစ်ခု တွေ့ရုံသက်သက်ကတော့ အရေးးကြီးလှပါဘူး၊
ချုပ်စရာနဲ့တွေ့ပြီး မချုပ်မိန့်က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်၊ နောက်ပြီး
တော့ မှန်းစရာတွေနဲ့လဲ မတွေ့ရပါစေနဲ့တဲ့၊ အဲဒီမှာလဲ မှန်းစရာ
နဲ့တွေ့ပြီး မမှန်းဖို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတာပါပဲ၊ ဘာကြောင့် မတွေ့
ချိင်တာလဲဆိုတော့၊ ဂိယာန် အဒသာန်-ချုပ်တဲ့သူနဲ့၊ ပစ္စည်းတို့ကို
မတွေ့ဖြောကြိုင်းသည်၊ ခုက္ခား-ဆင်းရဲ၏၊ အိုးယာနှုံ ဒသာန်-

မှန်းတဲ့သူနဲ့ အာရုံတိ.ကို တွေ့မြင်ရခြင်းသည်လည်း၊ ဒက္ခာ-ဆင်းရဲ၏တဲ့၊ အလွန်ချို့တဲ့ သားသမီးကလေးများစသည်ကို သေကွဲကွဲ သွားလိုဖြစ်စေ ရှင်ကွဲကွဲသွားလိုဖြစ်စေ မတွေ့ရမမြင် ရရင် အလွန်ပင် ဆင်းရဲရတယ်၊ ထို့အတူပင် ရှစ်မြတ်နှီးအပ်တဲ့ ရွှေ, ငွေစတဲ့ အသုံးအထောင် အနိုးတန်ပစ္စည်းတွေကို လူနှစ် တွေ့က လုယူသွားလိုဖြစ်စေ မီး၊ ရေ၊ လေစသောဘားကြောင့် ပျက်စီးသွားရင်ဖြစ်စေ မမြင်ရမတွေ့ရတဲ့အခါ အလွန်ပင်ဆင်းရဲရ တယ်၊ တစ်ချို့မှာဆုံးရင် သေသည်အထိတောင် ဆင်းရဲရ တတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ချို့စရာနဲ့ မတွေ့ရတာ မချို့ရတာက ကောင်းတာပဲ၊ ချို့စရာနဲ့ လုံးလုံးမတွေ့ရရင် အကောင်းဆုံးပဲ၊ တွေ့ရရင်လဲ မချို့ပဲနေနှစ် ရင်ကောင်းတာပဲ။

ဒါပေမဲ့ လောကမှာ လူဓမ္မတွေ့ကတော့ ချို့စရာနဲ့ တွေ့ပြီး ချို့နေရတာကို အကောင်းဆုံး အရသာအရှိဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ချို့စရာကိုရအောင်ပဲ လိုက်လုံရှာဖွေနေကြပါတယ် အဲဒါဟာ ဆင်းရဲဖို့ရာ ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးနေတာပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ မှန်းစရာရန်သူတွေ အနိုးပြာရုံတွေ ဒီလို မှန်းစရာတွေနဲ့ မတွေ့ရတာက ချမ်းသာတာပဲ၊ တွေ့ရင်လဲ လူပုဂ္ဂိုလ်ဆုံးရင် မှန်းခြင်း၊ ရန်ပြီးဖွဲ့ခြင်းမရှိဘဲ မတွေ့ပွားနေ နိုင်ရင် ကောင်းပါတယ်၊ အနိုးပြာရုံတွေထဲမှာ မြင်ရတဲ့အဆင်း ထက် ကြားရတဲ့ အသုံး နံရတဲ့အနိုးဆုံးတွေက ပိုပြီးဆုံးတယ်၊ အဲဒါတွေထက် ထိရတဲ့အတွေ့အာရုံဆုံးတွေက သာပြီးဆုံးတာပဲ၊ အဲဒီ အတွေ့ဆုံးတွေကတော့ နာကျွင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ မောပန်းခြင်းစသည်ကို ဖြစ်စေပြီး နှိပ်စက်တတ်တယ်၊ သေသည်အထိလဲ နှိပ်စက်တတ် တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအနိုးပြာရုံတွေကိုလဲ မတွေ့ရတာက အကောင်း

ဆုံးပဲ၊ တွေ့ပြန်ရင်လဲ စွမ်းနိုင်သမျှ ရှုစင်ခြင်ပြီး သည်းခံစို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီချို့စရာ မှန်းစရာတွေမှာ ချုပ်ခြင်း၊ မှန်းခြင်း ဖြစ်ရအောင် ယရပြောခဲ့တဲ့ အရိပ်အမြဲက်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ ပယ်ရမယ်၊ တတ်နိုင်ရင်တော့ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ရှုမှတ်ပြီး မချုပ်မမှန်းဘဲ ဖြင့်ရုမ္မာစသည်၍ သာတည်နေစို့ပါပဲ၊ အကယ်၍ချုပ်ခြင်း၊ မှန်းခြင်းဖြစ်ပိုင်လဲ ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်း ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ်သွားစို့ပါပဲ၊ ဒီပုံဒီနည်းဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ပယ်သွားလို့၊ အဓာကါမိမဟနိုင်လောက်ရင် မှန်းခြင်းဆိုတဲ့အောင် လုံးဝကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ဘယ်လိုမှန်းစရာကို တွေ့ရပေမယ့်မှန်းခြင်းမရှိဘဲ ချမ်းသာစွာနေနိုင်တယ်၊ အရဟတ္ထုမဟနိုင်လောက်တဲ့အခါကျတော့ ချုပ်ခြင်းဆိုတဲ့ရာဂလဲ လုံးဝကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ ဘယ်လိုချုပ်စရာကိုတွေ့ရပေမဲ့ ချုပ်ခြင်းမရှိပဲ ချမ်းသာစွာနေနိုင်တော့တာပဲ၊ အဲဒီလို ချမ်းသာစွာနေနိုင်အောင် အားထုတ်သွားစို့ပါပဲ။

ဒီလို ချုပ်ခြင်း၊ မှန်းခြင်းလုံးဝကင်းတယ်ဆိုရင် အခြားသောကိုလေသာတွေလဲ ကင်းသွားတော့တာပါပဲ၊ ဒီပေမဲ့ အဲဒီတုန်းကတရားဟောနေကြတဲ့ နတ်တွေပြုဟွာတွေနဲ့ သင့်လျဉ်တဲ့ပေါ်ဟာရ စကားတို့ဖြင့် ထပ်မံပြီး ဒီလို ဟောပြန်ပါတယ်။

အစွဲအလမ်း ကင်းစစ်ရမည်

အနပါဒါယ-တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ မစွဲလမ်းမျှ၏၊ ကုပ္ပါဒ္ဓ-တစ်စုံတစ်ရာ၌မျှ၊ အနိသိတော့-မနိသည်၊ အနိအတွယ်ကင်းသည်၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏တဲ့။ အဲဒီ ချုပ်ဖွယ်မှန်းဖွယ်ကိုပယ်ပြီးတော့ ဘာကိုမျှ မစွဲလမ်းဘဲ ဘယ်မှာမှမနိတွယ်ဘဲ စွဲလမ်းနှို့တွယ်ခြင်း ကင်းစစ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီ အန္တအဖို့ ကင်းဖို့ရာကိုတော့ သတိပြုနိုင်အသာတော်မှာ
 တိုက်ရိုက်ပဲဟောထားပါတယ်။ အနိသို့တော်စ-မမို့သည်-
 အဖိုကင်းသည် ဖြစ်၍လည်း၊ ဝိဟာရတိ-နေ၏၊ လောကာ-လောကျွဲ၊
 ကိုဦး-တစ်တရာ့ကိုမျှ၊ န စ ၈ ဥပါဒ်ယတိ-ခွဲလည်းမစွဲလမ်း-လို့၊
 ဟောထားပါတယ်။ ဝင်သက် ထွက်သက်ကို ရှုလျက်ဖြစ်စေ၊ ဆံပေါ်
 မွေးညှင်း အစရှိတဲ့ (၃၂)ကော်မြာသက်ကို ရှုမှတ်လျက်ဖြစ်စေ၊
 သွားခြင်းပဲခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းစသော ကိုယ်အမူအရာကို ရှုလျက်ဖြစ်စေ
 ကယာမှုပသာမှာကိုပွားနေရင်။ သို့မဟုတ် ဓမ္မာင်းမူနာမှုစသော
 ဝေဒနာကိုရှုလျက် ဝေဒနာမှုပသာမှာကိုပွားနေရင်။ သို့မဟုတ်
 စီတွေးမှုပသာမှာ ဓမ္မာမှုပသာမှာတို့ကိုပွားနေရင် ရပ်မှာမ်းခန္ဓာတွေထဲမှာ
 ဘယ်တရားကိုမျှ တရားဖြင့် နှစ်သက်သာယာပြီးတော့လဲ မစွဲလမ်း
 တော့ဘူး၊ မိမိဖြင့် အတွေ့ကောင် ငါကောင်ထင်ပြီးတော့လဲ မမိုတွယ်
 မစွဲလမ်းတော့ဘူး၊ မိတွယ်ခြင်း ခွဲလမ်းခြင်း လုံးဝကင်းသွားအတော့တာပဲ၊
 ဒါကြောင့် ဒီမှာ ဟောထားတဲ့အတိုင်း အန္တအဖို့ လွှတ်ကင်းချင်ရင်
 သတိပြုနိုင်အသာတော်နှင့်အညီ ကိုယ်အမူအရာ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ်
 အမူအရာနှင့် သဘောတရားတို့ကို သတိညှတ်ဖြင့် မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး
 သိသိနေရမှပါပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ရာမှာစပြီး ရှုမှတ်ခါစမှာတော့ မထူးခြား
 သေးဘူး၊ ရှုမှတ်ဖန်မှားလို့၊ သမဂ္ဂညှတ်အားရှိလာတဲ့အခါကျတော့
 ရှုမှတ်ပို့ဗျား ရှုမှတ်ပို့ဗျား ရပ်မှာမ်း(၂)ပါးကိုလဲ ပို့ဗျားသိတယ်။ အကြောင်း
 အကိုးကိုလဲပို့ဗျားသိတယ်၊ အဲဒီတော့ ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့
 မပြတ်ချေည့်ဘဲ၊ ဆင်းရေးရှေးသွားလို့ ပို့ဗျားသိတယ်၊ အန္တသာမှုပသာမှာ
 ပို့ဗျားသိတယ်၊ အဲဒီလို သိသိနေရင်လဲ အန္တအဖို့ ကင်းနေတော့တာပါပဲ၊
 အဲဒီလို အနိစွဲ၊ ဒက္ခ၊ အန္တသာမှုပသာကို သိသိပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ
 အရဟာဇ္ဈာနို့ ညာထိဖြစ်ပေါ်လာပြီး ရဟန္တအဖြစ်သို့၊ ရောက်သွားတာပဲ၊

အဲဒီအခါမှာတော့ အစွဲအမိန်လုံးဝက်ငံသွားတော့တာပါပဲ။

ချည်တိုင်မူလဲ လွှတ်ပါစစ

အဲဒီလို အစွဲအမိန်လုံးဝက်ငံရင် သံယောဇ္ဈိုင်းတဲ့ သံသရာ ချည်နောင်ကြီးတွေမဲ့ ချည်နောင်ရာဌာနတွေလဲ က်င်းတော့တာ ပါပဲ။ ဒါကြောင့်-

သံယောဇ္ဈိုင်ယဟိ-သံယောဇ္ဈိုင်၏ အာရုံဖြစ်သော သက်ရှိသက်မဲ့အာရုံတည်းဟရှိသော ချည်တိုင်တို့မှ၊ ဝိုမုမော်-ကောင်းစွာ လွှတ်ပြီးသည်လည်း၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏။-လို့ ဝါဟာရ အသစ်တစ်ပုဒ်ဖြင့်လဲ ထပ်ပြီးမဟာတော်မူပြန်ပါတယ်၊ သံယောဇ္ဈိုင် ဆိုတာ သံသရာမှထွက်မသွားနိုင်အောင် ချည်နောင်တတ်တဲ့ ကိုလေသာတွေဘဲ၊ (၁) ကာမရာဂသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၂) ဘဝရာဂ သံယောဇ္ဈိုင်၊ (၃)ပဋိယာသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၄)မာနသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၅)ဒီဋီ သံယောဇ္ဈိုင်၊ (၆)ဂိမ်ကိုစွာသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၇)သီလွှာတပရာမာသ သံယောဇ္ဈိုင်၊ (၈) ဗုသာသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၉)မစွဲရှိယသံယောဇ္ဈိုင်၊ (၁၀)အဝိဇ္ဇာသံယောဇ္ဈိုင် ဆိုတဲ့ ဒီသံယောဇ္ဈိုင်တွေပါပဲ၊ ရဟန္တာမှာ အဲဒီသံယောဇ္ဈိုင် ချည်နောင်ကြီးတွေမှ ကောင်းစွာလွှတ်ပြောက် တယ်၊ ချည်နောင်ကြီးတွေမှ လွှတ်ပြောက်တော့ ချည်နောင်ရာ ကာမရှုတ်အစရှိတဲ့ ချည်တိုင်အာရုံတွေမှလဲ လွှတ် ပြောက်တော့တာ ပါပဲ၊ အဲဒီတွေကို “ချုပ်မှန်းပယ်ပြီ၊ မစွဲရှိ၊ နောင်ချည်ရာများ လွှတ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၅) ချုပ်မှန်းပယ်ပြီ၊ မစွဲရှိ၊ နောင်ချည်ရာများ လွှတ်ရမည်။

ချုပ်ခြင်းနှင့် မှန်းခြင်းကို ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ရမယ်၊ မစွဲလမ်းရဘူး၊ မရှိတွယ်ရဘူး၊ သံယောဇ္ဈိုင်များဖြင့် နောင်ချည်ရာဖြစ်တဲ့ ကာမ

ရတန်းပါးစသာ ချဉ်တိုင်အာရုံများမှာလဲ လွှတ်မြောက်ရမယ်လို့
ဆိုလိုပါတယ်၊ သံယောဖန်ယောဟို—ပုဒ်အရ နောင်ချဉ်ရာ ချဉ်တိုင်
များမှ—လို့ ဆိုသင့်ပဲမဲ့ အကျေရာကပြည့်သွားလို့မှ—ဆိုတဲ့ ဝိဘတ်တော့
မထည့်နိုင်ဘဲရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လို့ရင်းကတော့ သံယောဇူး
(၁၀)ပါးမှုလွှတ်မြောက်ဖို့ကလို့ရင်းပါပဲ၊ အဲဒီလို လွှတ်မြောက်ပြီးဖြစ်တဲ့
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လောကထဲမှာ ဘာနှင့်မျှ မငြိမ်ကပ်တော့ဘဲ
ကောင်းစွာနေရတော့တာပါပဲ။ ဒါကြောင့်

သော—ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကော—လောက၏၍၊
သမ္မာ—ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗဇ္ဈာယ်—ကျော်သုံးအနိုင်ပါတော့သည်—လို့
ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒါကို “သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင်၊
ကြည်လင်ကောင်းစွာ ဇနရသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။
အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ ဇနရ
သည်။

ဘုံ—ရနှစ်တုန်းက ဒီသုတ်ကို ဒီရိပ်သာမှာပဲ ဟောခဲ့ဖူး
တယ်၊ အဲဒီတုန်းကတော့ ဂါထာတွေကို အကုန်လုံးမဟောနိုင်ခဲ့ပါဘူး၊
အကျိုးချုပ် လောက်ပဲဟောနိုင်ပါတယ်၊ နံပါတ်(၂) ဂါထာက လောကို
မင်္ဂလာကိုပဲယ်ရမယ် ဆိုတာရယ်၊ နံပါတ်(၃)ဂါထာက ကာမရာဂ (၂)ပါးနဲ့၊ ဘဝရာဂဆိုတဲ့ တဏ္ဍာ(၃)ပါး ပယ်ရမယ်ဆိုတာရယ်၊
ယခုဟောနေတဲ့ဂါထာက ပြခို့ချက် များရယ်—အဲဒါလောက်ကိုသာ
ယူပြီးတော့—

လောက်မင်္ဂလာ၊ တဏ္ဍာသုံးသွားယ်၊ ချစ်မှန်းပယ်၏၊ မိတ္တယ်
ကင်းစင်း၊ သံယောဇူး၊ လွှတ်လျှင်တွေက်နိုင်သည်—လို့ ဆောင်ပုဒ်စီ
ထားခဲ့ပါတယ်။

၄၄ ◇

သွားနို့ဖြူနီယဉ်တရားတော်

အဲဒီဆောင်ပုဒ်မှာ ထွက်နိုင်သည်ဆိုတဲ့ စကားကတော့
ပရီဗ္ဗာပေါ်-ပုဒ်၏သွံခိုနက်ကိုယူပြီး ဆိုတဲ့စကားပါပဲ၊ ပရီ-ထက်ဝန်း
ကျင်-လိုပေါ်သေးမရှိ-ဝဇယျ-သွားရာ၏-သွားနိုင်၏၊ ရပ်တန်းခြင်း
ဆုတ်နှစ်ခြင်းမရှိဘဲ သွားတယ်ဆိုတာ သံသရာဝန်ဗျာ ထွက်နှီသွားတယ်
ဆိုတဲ့ အနက်နှစ်အရတုပါပဲ၊ ဒါကြောင့် လွှတ်နိုင်သည်-လို့ ဟိုတုန်းက
ဖို့ခဲ့တယ်၊ ယခု ဆောင်ပုဒ်နှင့် အနက်ပြန်ရာမှာတော့ ပရီဗ္ဗာပေါ်-
ပုဒ်ကို ပို့ပေါ်ပေါ်ယျ-လို့ ပြန်ထားပါတယ်၊ ဒီကနေ့အထွက် တော်
လောက်ပါပြီ၊ တရားသိမ်းကြပို့။

ဒီပွဲမဂ်တာ၌ ဟောထားတဲ့အတိုင်း ချစ်ခြင်း၊ မှန်းခြင်း
ကိုလဲ ပယ်နိုင်အောင်၊ အခွဲအမြို့လဲ ကင်းအောင်၊ သံယောဇ္ဈာ
ချည်ရောင်ကြီးတွေ ချည်တိုင်တွေမှလဲ လွှတ်မြောက်အောင် စွမ်းနိုင်
သမျှ ကျင့်သုံးအားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ညာယ်
ဖိုလ်ညာယ်ဖြင့် နိုဗာန်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရရာက်၍ မျက်မောက်ပြု
နိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗ္ဗာနီယုသုတော် တရားဓော်
ဓတုဋ္ဌာပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီပွာဇနီယသုတေ

တရားတော်

ပချမပြုငါး

တန်ဆောင်မှန်းလက္ခလို ဒီကအော်၊ သမ္မာပရီပွာဇနီယ သုတေ
က(၆)နံပါတ်ဂါထာကို ဟောကြားရမယ်။

အခြေ ပဋိမ ဂါထာ

(၆) န သော ဥပမီသု သာရမမတီ၊

အာဒါနနသု ဝိနေယဉ် ဆန္ဒရာဂံ။

သော အနီသီတော အနည်းနေယျာ၊

သမ္မာ သော လောကာ ပရီပွဲနေယျာ။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာဓားကို ရှုမြင်၍
သံသရာမှ လွတ်မြောက်ရန် ကျင့်ကြုအားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဥပမီသု-ဆင်းရဲ၏ ကပ်မြို့၍တည်ရာ ခန္ဓာဝါးပါးတို့၌၊ ဝါ-
ဆင်းရဲချမ်းသာတို့၏ ကပ်မြို့၍တည်ရာ ခန္ဓာဝါးပါးတို့၌၊ သာရုံ-
အနှစ်သာရသို့၊ ဝါ-အနှစ်သာရ ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့၊ န
တော်-မရောက်တော့ပေါ်

ရှုပ်နာမ်စန္ဒာ အနှစ်မရှိ သီရမည်

ဥပစိဆိတာ ဥပ-နှင့် မိ- ဒါ ဂ-ရတဲ့စပ်ထားတဲ့ စကားလုံးပဲ၊ ဥပ-ကပ်၍+မိ-တည်ရာ=ဥပစိ-ကပ်၍တည်ရာတဲ့၊ ဘာတွေက ကပ်ပြီး တည်ကြသလဲဆိတော့ တရားတော်အရအားဖြင့် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ သဒ္ဓရဆင်းရဲတွေက ကပ်ပြီးတည်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီဆင်းရဲတွေက တပါတည်း ကပ်ပါလာကြတော့တာပဲ၊ လောကဘက်ကနေ ကြည့်ရင်တော့ ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာ၊ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာဆိုတာတွေလဲ ဒီခန္ဓာတွေမှာကပ်မိပြီး တည်နေကြတယ်လို့ ဆိုရမှာပါပဲ၊ အဲဒီတော့ လူခန္ဓာတွေဖြစ်ရင် လူချမ်းသာ တွေရော ပါလာတတ်တယ်၊ နတ်ခန္ဓာတွေဖြစ်ရင် နတ်ချမ်းသာ တွေရော နတ်ဆင်းရဲတွေရော ပါလာတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တရားတော် အရအားဖြင့်တော့ လူချမ်းသာ နတ်ချမ်းသာ ဆိုတာတွေကလဲ ဝိပရိယာမှုကွ သဒ္ဓရခုက္ခဏ္ဏဆိုတဲ့ ဆင်းရဲတွေပါပဲ၊ ဒါကြောင့်ဥပစိ ဆိုတာ ဆင်းရဲ၏ကပ်မိ၍တည်ရာ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေပါပဲ။

ပကတိလူတွေကတော့ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို မြှုတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ အသက်ရှင်ပြီး တစ်သက်လုံးတည်နေတဲ့ အတွေကောင် အနေအားဖြင့် ထင်မြင်နေကြတယ်၊ မိမိတို့၏ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတွေကိုလဲ မြှုတဲ့အနေဖဲ့ ချမ်းသာတဲ့အနေဖဲ့ အတွေကောင် အနှစ်ရှိနေတယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ သူတစ်ပါး ခန္ဓာတွေကိုလဲ နည်းတူပင် ထင်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် မိမိခန္ဓာ သူတစ်ပါး ခန္ဓာတွေကို မြှုတယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လုပတယ်၊ အတွေကောင်ပဲလို့ ခွဲလမ်းနေကြတယ်၊ အဲဒီလို့ ခွဲလမ်းနေကြတယ်

အတွက် အဲဒီရှင်နာမ် ခန္ဓာတ္ထကို မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း လူကိုမြင်ရတယ်၊ မိန့်မကို မြင်ရတယ်၊ ယောကျေားကို မြင်ရတယ် စသည်ဖြင့် စွဲမှတ်ပြီးတော့ လိုချင်နှစ်သက် တပ်မက် နေကြတယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ် နေတဲ့ ယောဂါမှာတော့ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းနေရင် ခဏာမစဲ ပျက်ပျက် သွားတာကိုသာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မမြတ်တော့ ချည်းပဲ၊ ဖြစ်ချည် ပျက်ချည်နဲ့ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲချည်းပဲ၊ အလိုအတိုင်းမဖြစ်တဲ့ အနတ္ထ သဘောတရားချည်းပဲလို့၊ ထင်ရှား တွေ့သိရတယ်၊ အဲဒါဟာ အနှစ်သာရ ကင်းမဲ့နေပုံကို သိရတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် သာရုံ-အနှစ်သာရရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့၊ န အတိ-မရောက်-လို့၊ ဟောတော်မှုတာပါပဲ၊ အဲဒီလို အနှစ်သာရ မရှိတာကို သိတော့ အဲဒီ ရှင်နာမ်ခန္ဓာတ္ထကို လိုချင်နှစ်သက်ခြင်း တပ်မက်စွဲ လမ်းခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့်-

လိုလားဘပ်မက် ပယ်ဖျက်ခါမည်

သော-ခန္ဓာတို့၌ အနှစ်မထင်သော ထိုရဟန်းသည်၊ အာဒါနေသူ-ပကတိလူတို့က ငါ ငါ့ဥစ္ာအနေဖြင့် စွဲလမ်းအပ်သော ရှင်နာမ်ခန္ဓာတို့၌၊ ဆန္ဒရာဂံ-လိုလားခြင်း၊ တပ်မက်ခြင်းကို၊ ဝိဇ္ဇာယျ-ပယ်ဖျောက်၍၊ ဦးမောက်-တည်လေတော့၏-လို့လဲ ဟောတော်မှုပါတယ်။

ငါ ငါ့ဥစ္ာလို့ စွဲလမ်းနှင့်တဲ့ ရှင်နာမ်ခန္ဓာတ္ထကို ဒီဂါထာမှာ အာဒါနေသူ-လို့၊ ဆိုထားတယ်။ ဥပါဒါနက္ခက္ခနာတွေပါပဲ၊ ဆင်းရဲ၏ကပ်ဖို့ပြီး တည်ရာဆိုတာကလဲ ဒီဥပါဒါနက္ခက္ခနာတွေပဲ၊ အဲဒီတော့

ဥပမာဏ၏တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာကတွေမှာ လိုလားတပ်မက်ခြင်းလဲ ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်တော့မလဲ၊ ယခုလူတွေ မြင်ရာကြားရာစသည်က လိုချင်တပ်မက် နေတာဟာ မြတ်ယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ လူတယ် မိန်းမ ယောကျိုး အထွေကောင်းပဲလို့ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မှတ်နေ ကြလို့ လိုချင်တပ်မက်နေကြတာပဲ၊ အဲဒီလို့ အနှစ်သာရရှိ မမြင်ဘူး ဆိုရင်တော့ လိုချင်တပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂ မဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး၊ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မှတ်နေကြလို့ လိုချင်တပ်မက်နေ ကြတာပဲ၊ အဲဒီလို့ အနှစ်သာရရှိ မမြင်ဘူးဆိုရင်တော့ လိုချင်တပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂမဖြစ်နိုင်တော့ပါဘူး၊ အနှစ်သာရရှိတဲ့အနေဖြင့် ထင်မြင်နေ ရင်တော့ ဆန္ဒရာဂကော်ဗို့ ခက်ပါတယ်။

ဒီ ခန္ဓာဝါးပါးကို အကောင်းအမြတ် ထင်နေရင်, “နှစ်သက် ဖွယ်မရှိဘူး”လို့ ဘယ်လိုပင် ဟောပြနေပေါ်ပယ်လို့ လိုချင်နှစ်သက် နေမှာပဲ၊ တပ်မက်စွဲလမ်းနေမှာပဲ၊ ယခုနေအပါပါ့ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်နှင့်အညီ နှစ်သက်သာယာမှုတွေကောင်းပြီး သံသရာဝှက် ဆင်းခဲမှ လွှတ်မြောက်ရပေအာင်လို့ ဘုရား၏တရားတွေကို ဟောနေ ကြတယ်၊ ဒီပေမဲ့ အများပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ အနှစ်သာရရှိတယ် ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာမောကြတာပဲ၊ ဘုရားဟောထားတဲ့တရားပဲလို့ ယုံကြည်တဲ့သဒ္ဓာတ်ရားနဲ့ နာကြားနေကြပေမဲ့ အနှစ်သာရမရှိကြောင်း ကိုယ်ပိုင်ဥက်ဖြင့် မသိရသေးရင် ကိုယ့်ခန္ဓာနဲ့ ကိုယ် သာယာစရာ နှစ်သက်စရာ ဖြစ်နေကြတာပဲ၊ အနှစ်သာရမရှိကြောင်း ကိုယ်ပိုင်ဥက် ဖြင့်တွေ့ရရင်တော့ လိုချင်တဲ့ဆန္ဒလဲမဖြစ်တော့ဘူး၊ တပ်မက် တဲ့ရာဂလဲ မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒီလို့ လိုလားတပ်မက်တဲ့ ဆန္ဒရာဂမဖြစ်နိုင် တော့ဘဲ ကော်ဗုံမယ်—တဲ့။

ခုတင်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မြင်လဲ၊ ကြားဆဲစသည်မှာ

မပြတ် ရူမှတ်နေတဲ့ ယောဂါကတော့ သမာဓိဉာဏ်အားကောင်းနေတဲ့အခါ မြင်ပြီးပျက်၊ ကြားပြီးပျက် စသည်ဖြင့် စထေမစဲပျက်ပျက်နေတာကိုချဉ်းတွေ့နေရတယ်၊ အဲဒီလို တွေ့နေရတဲ့ သူမှာ မြှုတယ်, ချိုးသာတယ်, ကောင်းတယ်, အထူကောင်ပဲလို့ ထင်မြင်စရာ အနှစ်သာရကို မတွေ့ရတော့ဘူး၊ အနှစ်သာရကို မတွေ့ရတော့ ကိုယ့်သွေးနှစ်မှာရော၊ သူတစ်ပါးသွေးနှစ်မှာရော လိုချင်တပ်မက်တဲ့ဆန္ဒရာဂဖြစ်ခွင့် မရှိတော့ဘူး၊ ဒါပေမယ့်အရဟတ္ထုမဂ်ကိုမရောက်သေးရင်လဲ မရှုဘဲနေတဲ့အခါ ဆန္ဒရာဂ ဖြစ်နိုင်သေးတာပဲ၊ ဒါကြောင့် အရဟတ္ထုမဂ်ရောက်အောင်အားထုတ်ပြီး ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ဖို့ပါပဲ၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးကဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ “ဥပမာဏ်၊ နှစ်မမြင်၊ ထိတွင်မလို မမက်ပြီ”တဲ့။

အဲဒီမှာ ထိတွင်-ဆိုတာကလဲ ဥပမာ-ကို ပြောတာပါပဲ၊ ဂါထာမှာတော့ အာဒါနေသု-လို့ ပါဌိုအထူးနဲ့ ဟောထားပါတယ်၊ မြန်မာလက်းမှာတော့ အဲဒီပုဒ်၏ မြန်မာပြန်ကိုထည်ပြီးစီလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နာမ်စားသွားနာမ်နဲ့ပဲ စီလိုက်ရတယ်၊ မလို မမက်ပြီ-ဆိုတာကတော့ ဆန္ဒဆိုတဲ့ လိုလာခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ရာဂဆိုတဲ့ တပ်မက်ခြင်းလဲ မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ကဲလိုက်ဆိုကြရမယ်။

(၆) ဥပမာဏ်၊ နှစ်မမြင်၊ ထိတွင် မလို မမက်ပြီ။

ဘုန်းကြီး ယခု အနေက်ပြန်ပြခဲ့တာနဲ့ ဒီဆောင်ပုဒ်အစဉ်ကတော့ ဂါထာပါဌို အစဉ်အတိုင်းပါပဲ။

န သော ဥပမာဏ် သာရမေတိ-ဆိုတဲ့ ပထမအပိုဒ်အရ

“ဉာဏ်တွင် နှစ်မမြင်”–လို့ စီထားတယ်။

အာဒါနေသု ဝိဇ္ဇာယျ ဆန္ဒရာဂံ–ဆိုတဲ့ ဒုတိယအပိုဒ်အရ “ထိုတွင် မလိုမမက်ပြီ”လို့ စီထားတယ်။ သူ့ဂါထာပါဌ္ဂအစဉ် အတိုင်းပါပဲ၊ သူတ္ထနိပါတ် အငွကထားဖို့ဖြင့်ပြထားပုံကတော့ ဒုတိယ အပိုဒ်ကာပြီး အနက်ယောဇာ ပြထားတယ်။ စွဲလမ်းအပ်သောခန္ဓာ တို့၏ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်၍ ထိုရဟန်းသည် ဆင်ရဲ့တည်ရာ ခန္ဓာတိ၏၍ အနှစ်သို့မရောက်–အနှစ်ရှိသည်ဟု ထင်မှတ်ခြင်းသို့ မရောက်–လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်။ အဲဒီလိုဆိုတော့ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ပြီးမှ အနှစ်ကို မမြင်တော့လို့ အဲဒီဖြုပ်ယ်ရတယ်။ အနှစ်မမြင်လို့ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်တယ် ဆိုတာ လောက် မပေါ်လွင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီမှာတော့ သူ့ပါဌ္ဂဂါထာ အစဉ်အတိုင်းပဲ အနက်ပြန်ပါတယ်။

မှုတ္ထယ်ကာင်း၏ ကိုယ်တိုင်စတ္တာသီပါစေ

နောက်ပြီးတော့–သော–ထိုရဟန်းသည်။ အနိသီတော့–
မဖိုမတွယ် သည်ဖြစ်၍။ အနည်းဆုံးမှာမသိစေအပ်ဘဲ
ကိုယ်တိုင်ပင် သီသည်။ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

အဲဒီ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ပြီးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အနှစ်အတွယ်က်င်းသွား
ပြီတဲ့အနှစ်အတွယ်က်င်းတယ်ဆိုတာ အခြားအရာများမှာတော့ တရာ့
ဒီဒြှေ့ဆိုတဲ့ အနှစ်အတွယ်က်င်းတယ်လို့ ယူရပါတယ်။ ဒီနောက်မှာလ
ဒီအတိုင်းယူချင်လဲ ယူဖို့ပါပဲ၊ ဒါပေမယ်လို့ ဒီနောက်မှာတော့ အနည်းဆုံး
ယော်–သူတစ်ပါးက မသိစေအပ်ဘူး–ဆိုတဲ့ပုံဖို့၏။ တွဲပြီးအဟာထား
တဲ့အတွက် သူတစ်ပါးကို မဖိုရားဆိုတဲ့ အနက်လဲသင့်ဖွယ်ရှုပါတယ်။
ဆရာကိုမှုပြီးသီရတာမဟုတ်ဘူး၊ သူတစ်ပါးကပြောပေးတာကို
ကြားချမှုဖြင့် သီရတာမဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ပိုင်ဥက္ကာ ဖြင့်ပင်တွေပြီး

မြတ်ယ်ကင်၏ ကိုယ်တိုင်ဆွဲ သီပါစာ

◇ ၅၁

သီတယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက-မြတ်ယ်ကင်းစင်၊
ကိုယ်တိုင်ယင်၊ သီမြင် ကောင်းစွာနေရသည်-လို့ ဆောင်ပုဒ်စိတ္ထားဘယ်၊
အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

**မြတ်ယ်ကင်းစင်၊ ကိုယ်တိုင်ပင်၊ သီမြှင်ကောင်းစွာ
နေရသည်။**

အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ထဲမှာ ကောင်းစွာနေရသည် ဆိုတာကတော့
သမ္မာ သော လောကော ပရီဗ္ဗဖော်-ဆိုတဲ့ နောက်ဆုံးအပိုဒ်၏
အနက်ပါပဲ၊ ဒီအဖိုဒ်ကို ရူးရိတ္ထာများမှာလဲ အနက်ပြန်ခဲ့ပါပြီ၊ နောက်
ဂါထာတွေမှာလဲ နည်းတူပင် ပြန်ရှုံးမှာပါပဲ။

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကော-လောကု၍၊
သမ္မာ-မည်သည် အရာ၊ မည်သူနှင့်မှ မငြိတ်ယ်ပဲကောင်းစွာ၊
ပရီဗ္ဗဖော်-နေ့နှင့် ပါသည်တဲ့။

အဲဒီလို ရဟန်းက ရဟန္တာပဲ၊ ပရီဗ္ဗာန်မစ်ခင်လဲ လောက
ထဲမှာ အငြိအတွယ်မရှိဘဲ ကောင်းစွာချမ်းသာစွာ နေသွားနိုင်တယ်၊
ပရီဗ္ဗာန်ဝင်စ်တဲ့ အချိန်ကစြိုး ချမ်းသာပုံကိုတော့ အထူးအပြောစရာ
မလိုပါဘူး၊ ဘာဆင်းရဲမှုမရှိတော့ဘဲ ဆင်းရဲခေါ်သိမ်း အကုန်ပြီးပြီး
အမြတ်စ်းချမ်းသာသွားတော့တာပါပဲ၊ အဲဒီ ချမ်းသာကိုရရှိပဲ ယခုလို
တရားနာကြရတယ်၊ တရားကျွင်းနေကြရတယ်၊ ကဲ ဒီကနေ့၊ ဂါထာ
တစ်ပုဒ် တရားသီမ်းကြဖို့။

**ဤဂါထာတရားကို နာယူကြရသော ကုသိုလ်စေတနာ
တို့၏ အစွမ်းအာနဘော်ကြောင့် ဥပမာ-ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မဘတို့၌
လိုလားတပ်မက်သော ဆန္ဒရာဂကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်ကြသည်**

၅၂ ◇

သဗ္ဗာဟနိဗ္ဗာဝနီယဉ်တရားမတ်

ဖြစ်၍ အနိုအတွယ် ကင်းသည်ပြင် ကိုယ်တိုင်ပင် သီမြင်နိုင်ကြ၍
လောကထဲ၍ မငြိမတွယ်ဘဲ၊ သန့်ရှင်းချမ်းသာစွာနေနိုင်သော
အမြတ်ဆုံးအဆင့်သို့၊ အလွယ်တကူ လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်နိုင်
ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗ္ဗာနိုယ်သုတေ တရားမတ်
ပဋိမဟိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီဗ္ဗာဇ္ဈိယသုတေ

တရားဓဝဘ်

ဆင့်မပြုပါ:

နတ်တော်လဆန်း (၈) ရက် ဒီကန္ဒာ၊ သမ္မာပရီဗ္ဗာဇ္ဈိယ
သုတေက (၇)နံပါတ်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ ဆဋ္ဌမ ဂါထာ

(၇) ဝစသာ မနသာ စ ကမ္မာနာ စ।
အဝိရုဇ္ဍာ သမ္မာ ဂိဒီတွာ မွဲ။
နိဗ္ဗာနပဒါဘိပတ္ထယာနော၊
သမ္မာ သာ လောကာ ပရီဗ္ဗာဇ္ဈိယျ။

ဘိက္ခာ-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာ-သံသရာဘေးကိုရှုမြင်၍
သံသရာ ဝန်ဆင်းရဲမှလွှတ်ပြောက်ရန် ကျင့်ကြုအားထုတ်နေသော
ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝစသာ-နှုတ်ဖြင့်ငြင်း၊ မနသာစ-စိတ်ဖြင့်
ငြင်း၊ ကမ္မာနာစ-ကိုယ် ဖြင့်ငြင်း၊ အဝိရုဇ္ဍာ-မဆန်းကျင်သဲ သင့်
လျှော်စွာ ကျင့်သည်ဖြစ်၍-

ပါ၌ဂါထာမှာ ဆန်းဂိုယ်နှင့် ညီညွတ်ဖော်နှင့်အတွက် ဝစ္စသာ-နူတိဖြင့်-လို့ နူတိကဗာဓိးဆိုထားတယ်၊ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် ဆိုရင်တော့ စိတ်အကြံကဗာဓိး ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီကဇ္ဈာက် နူတိဖြင့် ပြောဆိုတယ်၊ ပြောရှု့နဲ့ ကိုစွဲပြီးသေးယင် ကိုယ်ဖြင့်လဲပြုရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဖြစ်နိုးဖြစ်စဉ်အားဖြင့် “စိတ်ဖြင့် နူတိဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်”လို့ ဒီအစီအစဉ်အရ ဆိုသင့်တယ်၊ ဟောရှိးဟောစဉ်အရ ဆိုရင်တော့ “ကိုယ်ဖြင့် နူတိဖြင့် စိတ်ဖြင့်”လို့ ဆိုသင့်တယ်၊ ဒီပေမယ့် ဆန်းလက္ခဏာကိုင့်ပြီးတော့ “နူတိဖြင့် စိတ်ဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်”လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးကာလဲ အောင်ပုဒ်မှာ အဲဒီအစဉ်အတိုင်း “နူတိ၊ စိတ်၊ ကိုယ်ဖြင့် လျှော့စွာကျင့်”လို့ ဒီထားပါတယ်၊ ဒီပေမယ့် ဟောရှိး အသန္တစဉ်အရ ရှင်းပြီးပြောရမယ်။

ကိုယ် နူတိ စိတ်ဖြင့် မဆန့်ကျင်အောင် ကျင့်ပဲ
သံသရာဝန်ဆင်းရဲမှုလွတ်ရန် ကျင့်ကြီးအားထုတ်နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ကိုယ်ဖြင့်လဲမဆန့်ကျင်ပဲ ညီညွတ်အောင်ကျင့်ရ
မယ်တဲ့၊ ဘာနဲ့မဆန့်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့-ကိုယ်ဖြင့် ပြုကျင့်
သင့်တဲ့ ကာယသုစရိတ် (၃)ပါးနဲ့ မဆန့်ကျင်အောင် ညီညွတ်
အောင်ကျင့်ရမှာပဲ၊ ကာယသုစရိတ်သုံးပါးဆိုတာ (၁)သူ့အသက်
ကို မသတ်ခြင်း၊ (၂) သူ့ညစွာကို မလုပ်ယက် မရှိးယူခြင်း၊ (၃)
မပိုင်မဆိုင်သူနှင့် မေထုန်ကာမကို မပြုခြင်း၊ ဒီသုံးပါးပါပဲ၊
သူ့အသက်ကို မသတ်ခြင်းဆိုရာမှာ ညျဉ်းဆန်းစက်မှုကိုလဲမပြုပါမှ
လျှော့စွာကျင့်သည်မည်တယ်၊ မလုပ်ယက် မရှိးယူခြင်းဆိုရာမှာလဲ
သူ့ညစွာပျက်စီးအောင် လာသံမရအောင် ဒီလိုဟာလျှိုးကိုလဲမပြုမှ
လျှော့စွာကျင့်သည်မည်တယ်၊ ရဟန်းဆိုရင်တော့ သူတစ်ပါး

ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အမူဟူသမျှတွေကို မပြောဘကြိုးရောင်နေမှ ကိုယ်ဖြင့် လျှော်စွာ ကျင့်သည်မည်တယ်၊ ဒါကြောင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေက ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ဖြစ်တဲ့ အမူမျိုးကို ကိုယ်ဖြင့်မပြုပဲ ရောင်ကြည့်နေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ နှုတ်ဖြင့်လဲ မဆန်ကျင်ဘဲ ညီညာတ်အောင် ကျင့်ရမယ်တဲ့၊ ဘာနဲ့မဆန်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့ - နှုတ်ဖြင့်ပြောသင့်တဲ့ ဝစီသုစရိတ်(၄)ပါးနဲ့ မဆန်ကျင်အောင် ညီညာတ်အောင် ကျင့်ရမှာပဲ၊ ဝစီသုစရိတ် (၄)ပါးဆိုတာ (၁) မထိမ်ခြင်း၊ (၂) ကုန်းခေါ်ခက္ခား မပြောခြင်း၊ (၃) ဆဲဆိုခက္ခား မပြောခြင်း၊ (၄) အနှစ်မဲ့ခက္ခား မပြောခြင်း-ဒီ(၄)ပါးပါပဲ၊ ဟုတ်မှန်တာကိုသာပြောရမယ်၊ ညီညာတ်ရေးခက္ခားကိုသာ ပြောရမယ်၊ နားဝင်ရှိပဲတဲ့ သာသာယာယာခက္ခားကိုသာ ပြောရမယ်၊ အကျိုးရှိပဲတဲ့ ခက္ခားကိုသာပြောရမယ်-ဒါပါပဲ၊ အဲဒီလို စကား ကောင်းကိုသာ ပြောဆိုနေသူ့ပါပဲ။

အဲဒီလို ပြောသင့်တဲ့ စကားကောင်းကိုသာပြောဆိုရင် ဝစီသုစရိတ်နဲ့၊ လျှော်စွာကျင့်နေသည်မည်ပါတယ်၊ ရဟန်းဆိုရင်တော့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်ခက္ခားဟူ-သမျှကို ကြည့်ရောင်ပြီး ကျင့်ဖို့ပါပဲ၊ အဲဒီလို ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ကိုယ်အမူနှစ်အမူတွေကို မပြောဘကြိုးရောင်နေရင် သီလပြည့်စုတော့တာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် “ကိုယ်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့်လျှော်စွာကျင့်ရမယ်”ဆိုတဲ့ စကားရပ်ဖြင့် သီလအကျင့်ကို ညွှန်ပြတာပါပဲ။

နောက်ပြီးတော့ စိတ်အကြံဖြင့်လဲမဆန်ကျင်ဘဲ ညီညာတ်အောင် ကျင့်ရမယ်တဲ့၊ ဘာနဲ့မဆန်ကျင်ရမှာလဲဆိုတော့ - စိတ်ဖြင့်ကြံသင့်တဲ့ မနောသုစရိတ် (၃)ပါးနဲ့မဆန်ကျင်အောင်

ညီညွတ်အောင် ကျင့်ရမှာပါပဲ၊ မဇ္ဈာသစရိတ် (၃)ပါးဆိတာ (၁) သူတပါးပိုင်နက်ခြားကို မိမိကိုယ်ပိုင်ဖြစ်အောင် မကြေခြင်း ဆိတဲ့ အနာဘိဇ္ဇာ၊ (၂) သူတစ်ပါးအား သေအောင် ပျက်စီးအောင် မကြေခြင်းဆိတဲ့ အမျာပါဒဲ၊ (၃)ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးရှိသည်ဟု ယုံကြည်ယူဆထားခြင်းဆိတဲ့ သမ္မဒ္ဒန်း ဒီသုံးပါးပါပဲ။

ရဟန်းဆိုရင်တော့ ကာမဂ္ဂထ်အာရုံတွေကို မကြေခြင်း၊ ဒေါသဖြင့် စိတ်ဆိုးပြီး မကြေခြင်း၊ သူတစ်ပါးအား နိုင်စက်ရန် မကြေခြင်း၊ အဲဒီမတတ်တာကို မကြေခြင်း သုံးမျိုးဆိုတာဟာ နေကွမ္မဖိတက်-ကာမဂ္ဂထ်မှ ထွက်မြောက်တဲ့အကြော်၊ အမျာပါဒဲ ဂိတက်-သူတစ်ပါးအားချင်းသာစေလို သော မေတ္တာအကြော်၊ အဝိဟိသာဂိတက်-သူတစ်ပါးအား သမားသော ကရာယာအကြော် ဆိတဲ့ ဒီအကြောင်း သုံးမျိုးပါပဲ။

အဲဒီ သုံးမျိုးထဲမှာ နေကွမ္မဖိတက်ဆိုတာ ကုသိုလ်ရေး၊ သမထ ဝိပသာအဓရေးများနှင့် စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့စိတ်အကြော်ပါပဲ၊ အဲဒီ အကြောင်း သုံးမျိုးနဲ့ ညီညွတ်အောင် ကျင့်ဖို့ပါပဲ၊ ဒီ မဇ္ဈာကံ အကျင့်ကောင်းကတော့ သမထဘဝနာဖြစ်ဖြစ်၊ ဝိပသာမှ ဘဝနာ ဖြစ်ဖြစ် မပြတ်အားထုတ်နေပါမှ ပြည့်ရုံနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့် (မနသာ)စိတ်ဖြင့် သုစရိတ်နဲ့ မဆန့်ကျင်အောင် လျော့ညီအောင် ကျင့် ရမယ်ဆိုတာကတော့ သမထနှင့် ဝိပသာတစ်ခုခုကို အားထုတ်နေဖို့ ညွှန်ပြတာပါပဲ၊ အထူးအားဖြင့်တော့ ဝိပသာ ကိုဖွားများ အားထုတ်နေဖို့ပါပဲ။

ဝိပသာနာအားထုတ်ပုံ အကျဉ်းချုပ်
ဝိပသာနာအားထုတ်ပုံ အကြောင်းကိုတော့ ဒီရိုင်သာမှာ

ခထေခထာ ပြောနေရတာမို့ (ရွှေ့ပိုင်းက နာ ၂၁၊ ၂၉၊ ၄၅-စသည်မှာလဲ ပြောခဲ့ပြီးမို့) မျိုးနေပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ တရားနဲ့ဝေးနေတဲ့ သူတွေအတွက် အကျဉ်းချုပ်တော့ ပြောရနိုးမှာပဲ၊ ဖြင့်တိုင်း ကြားတိုင်း နဲ့တိုင်း စားသိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း ကြံးသိတိုင်း ထင်ရှားပဲ့ နေတာတွေဟာ ရှင်တရား အာမ်တရားတွေချည်းပဲ၊ အဲဒါတွေကို ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်ခိုက်မှာ ရှူမှတ်နေရင် အာရုံမသိတတ်တဲ့ရှုပ်နဲ့ အာရုံမသိတတ်တဲ့မှာ ဒီနှစ်ပါးမျှရှိတယ်ဆိုတာလဲ ကိုယ်ပိုင်ညာထုဖြင့် သိနိုင်တယ်။

အဝကြာင်းနဲ့အကျိုးမျှ ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ကိုလဲ သိနိုင်ကယ်။

ခထေမခဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတယ်ဆိုတာလဲ သိနိုင်တယ်။

ဖြစ်ဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက်သွားလို့ မမြှော်းဆိုတာလဲ ကိုယ်ပိုင် ညာထုဖြင့် သိနိုင်တယ်။

မမြှော်တဲ့အတွက် ဆင်းရဲတွေချည်းပဲ ဆိုတာကိုလဲ သိနိုင်တယ်။

အနတ္တ သဘောတရားမျှဘဲ ဆိုတာလဲ သိနိုင်တယ်၊ ဒါကြာင့် အဲဒီလိုကိုယ်ပိုင်ညာထုဖြင့် အမှန်အတိုင်း သိရအောင် လို့မြှင့်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်ကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရတယ်။

ဒါပေမဲ့ ရှုပါစမှာတော့ မြင်တိုင်းကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်းကို အကုန်လုံးစွဲအောင် လိုက်ပြီးမရှုမှတ်နိုင်သေးဘူး၊ ဒါကြာင့် ထိသိမှု တစ်မျိုးမျိုးကစပြီး ရှုမှတ်ရတယ်၊ အဲဒီလိုထိသိမှု တစ်မျိုးမျိုးကို မပြတ်ရှုမှတ်နေရင် စိတ်ကူးကြံးစသည်မှုဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်နေတယ်၊ အခံက်တဲ့ စက္ခဝအနာတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒါကိုလဲ မှတ်ရတယ်၊ အတိုချုပ် ပြောရမှာဘဲ၊ ကိုယ်အမှုအရာ ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း စိတ်အမှုအရာဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း

ဝေဒနာတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း သဘောတရားတစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာတိုင်း အဲဒီတွေကို လိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရတယ်၊ အထူးမှတ်စရာ မရှိတဲ့အခါ ဟောင်းမှုပိမ့်မှုစသည် အထိအသိတစ်ခုရှုကို မပြုတူရှုမှတ် စေရတယ်၊ အဲဒီလို မပြုတူရှုမှတ် ဇနရင် ရုတင်ကဗြာဗြာခဲ့တဲ့ မဇနာ သုစိုက်တွေနဲ့မဆန့်ကျင်ပဲ လျှော်ညီတဲ့အကျင့် ဖြစ်ဇနတာပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်ဇနရင် အနိစ္စ ခုက္ခ အနတ္ထ အခြားအရာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဥက္ကားဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီဟာ ခုက္ခသစ္စာကို မှန်စွာသိတာပဲ၊ ဓထမခဲ့ ဖြစ်ပျက်ဇနလို့ ဆင်းခဲ့မှုပဲလို့ သိတိုင်း သိတိုင်း မြင်မှုကြားမှုစသည် တွေကို သာယာတဲ့တရားဟာ ဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ ဌိမ်းဌိမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီဟာ သမှုဒယာကို ပယ်သောအားဖြင့် သိတာပဲ၊ အဲဒီလို သိတိုင်း သမှုဒယာမှ ဆက်ပြီးဖြစ်မည့် ဥပါဒါန် ကံ ဘဝသစ်စတဲ့ ဆင်းခဲ့တွေလဲ တအင်အားဖြင့် ဌိမ်းတယ်၊ အဲဒီဟာ တအင်နိဇားရ သစ္စာကိုသိတာပဲ၊ ရှုသိတိုင်း ရှုသိတိုင်း ဝိပသာနာမဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ပွားတယ်၊ အဲဒီဟာ ဝိပသာနာမဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေသောအားဖြင့် သိတာပဲ။

အဲဒီလို ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဝိပသာနာအလိုအားဖြင့် သစ္စာ လေးပါးကို မှန်ကန်စွာသိပြီးတော့ အရိယမဂ်ဥက္ကား ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ နိဇားစသေစွာခေါ်တဲ့ နိမွာန်ကိုမျက်ဇားကို တွေ့ပြီး သစ္စာလေးပါးကို မှန်စွာ သိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိလ သမဂ္ဂ ဝိပသာနာအကျင့်ဖြင့် လျှော်စွာကျင့်ပြီး သိရမယ်ဆိုတာကို-

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာဘေးကိုရှုမြင်၍ သံသရာ ဝိမ့်ဆင်းခဲ့မှ လွှတ်မြောက်ရန် ကျင့်ကြီအားထုတ်ဇာသော ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ စစာာ-နှုတ်ဖြင့်ငင်း၊ မနသာစ-စိတ်ဖြင့်ငင်း၊ ကမ္မာနာစ-ကိုယ်ဖြင့်ငင်း၊ အဝိရအွေါး-မဆန့်ကျင်ဘဲ သင့်လျှော်စွာ ကျင့်သည်ဖြစ်၍၊ ဓမ္မံ-သိသင့်သော သစ္စာလေးတန်တရားမှန်ကို၊

သေတာရှင်တာအလိုပို နိဗ္ဗာန်သာအလိုပိုသည်

◇ ၅၃

သမ္မာ-ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ၊ ဝိဒီတွာ-သိပြီး၍လို့ ဒီဂါထာမှာ ပြခိုတားပါတယ်၊ အဲဒီလို့ အရဟာတ္ထာမ်းကျော်ဖြင့် သစ္ာ လေးပါးကို သိပြီးရင် ရဟန္တာဖြစ်နေတော့တာပဲ၊ အဲဒီအနက် အမိပါယ်ကို “နှုတ်, စိတ်, ကိုယ်ဖြင့်၊ လျှော်စွာကျင့်၊ သိသင့်တရား သိသွားပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

၇။ နှုတ်, စိတ်, ကိုယ်ဖြင့်၊ လျှော်စွာကျင့်၊ သိသင့်တရား သိသွားပြီ။

ဓာတာရှင်တာ အလို့မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်သာ အလို့ရှိသည်

အဲဒီလို့ သစ္ာလေးပါးကိုသိပြီး ရဟန္တာဖြစ်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ- နာဘိန္တာမိ မရထံ- လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း သေရတာလဲ အလိုမရှိဘူး၊ နာဘိန္တာမိ ဖို့တံ့- လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း အသက်ရှင်းနေရတာလဲ အလိုမရှိဘူးဘူး၊ ဒါဖြင့် ဘာကိုအလိုရှိသလဲဆိုတော့ -ကာလွှာ ပုဂ္ဂိုလ်- ရုပ်နာမ်ခေါ်သိမ်းချုပ်ဖြော်းတဲ့ အနုပါဒီသေသနဗြာန် ဝင်စံရမည် အချိန်ကာလကိုသာ မွော်လင့်ပါတယ်တဲ့၊ ဘာလို့တုန်းဆိုတော့ “ဝေတန် ဘတေကော ယတာ” လခေါ်အလုပ်သမားလိပ်ပါပဲတဲ့ လခေါ်း အလုပ်သမားဟာ အလုပ်မလုပ်ရဘဲ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေတာကိုလဲ အလိုမရှိဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလုပ်မရှိရင် စားထဲ့နေစေး မပြည့်စုံဘာကြောင့်ပါဘဲ၊ အလုပ်လုပ်နေရတာလဲ မလွှဲသာလို့ဘာလုပ်နေ ရတယ်၊ အလိုရှိတာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါဖြင့် ဘာကိုအလိုရှိသလဲ ဆိုတော့ လခေါ်မည် အချိန်ကိုသာ မြော်လင့်တောင့်တ အလိုရှိနေ ပါတယ်၊ အဲဒါလိုပဲ ပရီနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရမည် အချိန်ကိုသာ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်က အလိုရှိပါတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့်-

နိဗ္ဗာနပဒါဘိ ပတ္တယာနော-ဆင်းခဲ့ပြီးရာနိဗ္ဗာန်ကို

သာလျှင် လိုလားတောင့်တသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏လို့၊ ဟောတော်မူပါတယ်။

အဲဒါကို “ဆင်းခဲ့ပြောများရာ၊ နိမ္မာန်သာ၊ စိတ်မှာ တောင့်တလိုလား သည်” ထို့အောင်ပုဒ်ဖိတ္ထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။
ဆင်းခဲ့ပြောများရာ၊ နိမ္မာန်သာ၊ စိတ်မှာ တောင့်တလိုလား သည်။

ရဟန္တာစုရှိလှုပျော်များဟာ အသက်ရှင်သမ္မာကာလပတ်လုံး ခရာဝတ်နှုန်းကို အလိုမရှိဘဲ အောင်နေကြရတယ်၊ နေ့စဉ် မျက်နှာ သိပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် အညွစ်အမြေကြီးတွေကို သုတေသန်နေရတာလဲ ဆင်းခဲ့နေတာပဲ၊ စာရွေး၊ သောက်စရေးစသည်အတွက် ကြောင့်ကုန်ကို နေရတာလဲ ဆင်းခဲ့စေတာဘဲ၊ ဓမ္မကောင်းထိုင်မသာဖြစ်တဲ့အခါလဲ ဆင်းခဲ့နေတာဘဲ၊ စိတ်ဆင်းခဲ့မရှိပေမဲ့ အာရုံခန့်းတွေနဲ့ တွေ့ရတဲ့အခါ ကိုယ်ဆင်းခဲ့လဲဖြစ်တယ်၊ အကုသာလုပ်ပါက် ဆိုတဲ့ ဆင်းခဲ့လဲဖြစ်တယ်၊ ဝင်လေတွေက်လေ ရှိပြီးပြုပြုပြုအမှန့တာမှစပြီး သခါရ ဆင်းခဲာကလဲ မပြတ်ဖြစ်နေတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ပရီနိမ္မာန်မစ်ရသေးမခြင်း အဲဒီခခြာဝန် ဆင်းခဲဗျားဖြင့် ဆင်းခဲ့နေတယ်၊ အဲဒီလို ဆင်းခဲ့တွေကို ဥာဏ်ဖြင့် တွေ့ဖြင်းနေတဲ့အတွက် ရဟန္တာအရှင်ဖြတ်တွေက အသက်ရှင်နေတာ ကိုလဲ အလို မရှိကြတာပါပဲ။

ပုထုဇူးတွေ အစေ့နဲ့ဆိုရင်တော့ ဒီခခြာဝန်ကိုယ်ကြီးရှိနေတာကိုပင် ကောင်းတဲ့အစန ချမ်းသာတဲ့အနေနဲ့ ထင်မြောင်နေကြပါတယ်၊ ဒီခခြာဝန်ကိုယ်ကြီး ရှိနေတဲ့အတွက် မြှင့်ချမ်းတာတွေကိုမြှင့်ရလို့လဲ ကောင်းတယ်၊ ကြားချင်တာတွေကို ကြားနေရလို့လဲကောင်းတယ်၊ နံချုပ်တာတွေကို နံနေရလို့၊ စာအျုပ်တာတွေ စားရလို့လဲကောင်းတယ်၊ တွေ့ထိချင်တာတွေကို တွေ့ထိရလို့လဲ ကောင်းတယ်လို့၊ ထင်နေကြ

ပါတယ်၊ မိတ်ကူးကြံစည်နေရတာကိုလဲ ကောင်းတယ်လို့ ထင်နေကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီခွဲ့ကိုယ်ကြီးရှိနေတာကို အလိုရှိနေကြတယ်၊ ပျောက်သွားမယ်ဆိုရင် သဘောမကျိုး၏သဲ ရှိနေကြတယ်၊ ရဟန္တများမှာတော့ အဲဒီမြိုင်ကြေားရတာစသည်တွေ အကုန်လုံးကို ဆင်းခဲချဉ်းပဲလို့သာ မြိုင်နေကြတယ်၊ ဘာမှ ကောင်းတယ်လို့ မထင်ကြဘူး၊ နောက်ဆုံး ပရီနိဗ္ဗာန်စံတဲ့အခါကျုမှ ဆင်းခဲချဉ်းသိမ်း အကုန်ပြိုးတယ်၊ အကောင်းဆုံး အရှမ်းသာဆုံးလို့ သီမြိုင်တော်မူကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပရီနိဗ္ဗာန်စံဖို့မှလဲ ဘယ်လိုအာရုံးသယ်လိုဝှေ့တွေနဲ့မျှ ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်းမရှိဘူး၊ မြှင့်မူနဲ့၊ စိပြုးတော့လဲ ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်းမရှိဘူး၊ ကြားမှာ အဲမူးတွေ့ထိမှု တွေ့ထိမှုကြေားသွေ့နဲ့စိပြုးတော့လဲ ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်းမရှိဘူး၊ အဲဒီကြေားသွေ့နဲ့တွေ့နဲ့၊ စ်ပြီးတော့လဲ ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်းမရှိဘူး၊ အဲဒီလို ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်းမရှိတဲ့အတွက် ပရီနိဗ္ဗာန်မစ်မီ အတွင်းမှာလဲ ကြည်ကြည်လင်လင် ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ နေရပါတယ်။

ဒါကြောင့် –

သိကျွဲ့-ရဟန်းသည်၊ (နာ-၆၄) ဒုတိယအပိုဒ် အတိုင်းဖော်ပါ) ဝိဒီတွာ၊ သီပြီး၍၊ နိဗ္ဗာနပဒါဘိ-ပတ္တယာနော-ဆင်းခဲပြိုးရာ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်လိုလားတော်င့်တသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောကျိုး၊ သွား-ဘာနှင့်၍ မကပ်မပြီးပဲ ကောင်းမွန် ကြည်လင်စွာ၊ ပရီမြွှေ့ယော်-နေနိုင်ပါသည်–

လို့ ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီနောက်ဆုံးအပိုဒ်ကို “သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်”လို့

၆၂ ◇

သမ္မာပရီဗြာနီယဉ်တရားတော်

ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ ဒီဆောင်ပုဒ်ကိုတော့ (၅)နံပါတ်ဂါထာတုန်းကလဲ ဆိုခဲ့ကြပြီးပါပြီ၊ ဒီအပိုဒ်က အမြှေ့ဂါထာတုန်းမှာ ပါဇ္ဈတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆောင်ပုဒ်စီရာများတော့ ရှုံးအပိုဒ်များနဲ့ရောဖိလို့ ဖြစ်ရာမှာ သီးခြားမပြုပဲ ရောပြီးစီထားပါတယ်၊ ကဲ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုလိုက်ကြသေးတာပဲ့။

သို့ဖြစ်ပါသွေ့၏၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

သမ္မာပရီဗြာနီယဉ်တရား ဒီသတ္တာများကို အနေဖြင့်အမြိုက် ကိုတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ၊ ဒီကနေ့၊ ဒီမဟာဓမ္မစာရိတ်ခေါ်တဲ့ အမျိုးသမီးကြီး၊ ယောဂါရားအတွက် ကမ္မာဗြာန်းကော်မာရီကြီးကို ရေစက်ချုပ်ကျင်းပရာမှာ ဒီဂါထာကို အနုမောဒနာအဖြစ်ဖြင့် ဟောပြုပါတယ်၊ အဲဒီဟာ ဒီကမ္မာဗြာန်းကော်မာရီးမှာ နေထိုင်ပြီး တရားအားထုတ်ကြမည် အမျိုးသမီးယောဂါရားအတွက် ဉာဏ်ဝလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒီဂါထာမှာ ဟောပြုထားတဲ့အတိုင်း ကိုယ်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့် သုစရိတ်နှင့်မဆန့်ကျင်းသ လျှော့စွာကျင့်ရင် သီလပြည့်စုံသွားမယ်၊ စိတ်ဖြင့် မဓမ္မဘာသုစရိတ်ကို လျှော့စွာသမထပ်ပသနာတွေကို မပြေတော်အားထုတ်ကျင့်သုံးသွားရင် သမာဓိပညာတွေပြည့်စုံပြီး သီသွားမယ်၊ အဲဒီလိုသီသွားရင် ဆင်းခဲ့ပြေားရာနိဗ္ဗာန်ကိုသာ လိုလားခြင်းရှိတဲ့အတွက် ပရိနိဗ္ဗာန်မစ်မိမှာလဲ ချမှုံးသာစွာနေသွားရမယ်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စုံရတဲ့ အခါကျတော့လည်း ဆင်းရဲခ်ားသီးအစဉ်ထာဝရပြေားပြီး အမြှေတစ်းချမှုံးသာ သွားတော့မှာပဲ့။

ဒါကြောင့် –

ဂု။ နှုတ်၊ စိတ်၊ ကိုယ်ဖြင့်၊ လျှော့စွာကျင့်၊ သီသွားရဲ့သီသွားပြီး။

သေတာရှင်တာအလိုဟို နိဗ္ဗာန်သာအလိုဂျိသည်

◇ ၆၃

ဆင်းကြြုပြုမိုးရာ၊ နိဗ္ဗာန်သာ၊ စီတိမှာ တောင့်တလိုလားသည်။
သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ
နေရသည်—ဆိုတဲ့

ဒီတရားအဆောင်ပုဒ်ကို ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်းကြီးမှာ ဉာဏ်ဒါ
မှတ်တမ်းအနေဖြင့် ရေးဆွဲထားရမယ်၊ ဒီကောင်းမှာနေထိုင်ပြီး တရား
အားထုတ်ကြတဲ့ အမျိုးသမီးယောဂါတွေကလဲ ဒီတရားအဆောင်ပုဒ်ကို
အလေးပြုပြီးကျင့်သုံး သွားကြရမယ်။

ယရ တရားနာပရိသတ်တွေလဲ ဒီတရားဂါထာတော်နှင့်
အညီ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် သုစရိတ်တရားနှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ
လျှော်ညီစွာကျင့်သုံးနိုင်ကြ၍ သိသင့်သိတိကိုသော သစ္စာလေးပါး
တရားကို လျင်မြန်စွာသိကြ၍ မိမိတို့ အလိုဂျိအပ်သောမင်္ဂလာက်ဖြင့်
နိဗ္ဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဖြာနှုန်းယသူတ် တရားခတော်
ဆွဲမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီအဗ္ဗာနိယသုတေ

ဘရားဓော်

သမ္မာမပြုခါး

ဒီကန့်၊ နတ်တော်လဆုတ် (၈) ရက် သမ္မာပရီအဗ္ဗာနိယ
သုတေက (၈)ခုမြောက်ဂါထာဟောဖို့ အလှည့်ကျတယ်။

အခြေ သတ္တမ ဂါထာ

(၈) ယော ဝန္တတိ မန္တိ နှန္တမယျ၊
အကျွဲဌောပိ န သန္တယော ဘိက္ခာ။
လဒ္ဒါ ရသောဇ္ဈာ န မစွဲ၊
သမ္မာ သော လောကာ ပရီမွဲဖောျာ။

ယော ဘိက္ခာ-အကြောင်းရဟန်းသည်၊ ဝန္တတိ မန္တိ-ငါကို
သူများက ရှိနိုင်သည်ဟု၊ န ညွှန်မယျ၊-မာန်မတက်ကြ အထင်မကြီးရာ၊
ရဟန်းတော် ဆိုတာ လူအများက အရိုအသေပြုကြ ရှိနိုင်တော်ပဲ၊
အဲဒီလို အရိုအသေပြုတာ ရှိနိုင်တာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ “ငါကို
သူများက ရှိနိုင် အရိုအသေပြု ကြတော်ပဲ”လို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး
စိတ်မာန်မတက်ကြစေရဘူး၊ မာန်မာန် မထောင်လွှားစေရဘူး၊
သူများက အရိုအသေပြုတာနဲ့ မိမိကုလာ်ယူပြီး မာန်မာန် မတက်ကြ
စေရဘူးတဲ့။

သူများက ရှိခိုးလို့လဲ မာန်မတာကိန္ဒာ

◇ ၆၅

သူများက ရှိခိုးလို့လဲ မာန်မတာကိန္ဒာ

ပြီးခဲ့တဲ့ နတ်တော်လပြည့် ပူဇော်ပွဲနေ့က ဒီဂါဏ်ကို ဟောဖို့ အလှည့်ကျနေတယ်၊ ဟောဖို့လဲ စဉ်စားထားတယ်၊ အဲဒီပူဇော်ပွဲ နေ့က အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ ကမ္မာဌာနာစရိယဆရာတော် သံယာတော်များလဲ တော်တော်များပါတယ်။ (၂၀၀)နီးပါးလောက်ရှိ ပါတယ်၊ ပူဇော်ပွဲဆိုတော့ အများအနိုအသေ အလေးအမြတ်ပူဇော် နေကြတဲ့ အခါလျှော်စွဲတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီဓရုတ္ထနှင့်က ဒီဂါဏ် ဟောလိုက်ရရင် အပူဇော်ခံအရှင်မြတ်တွေ့နဲ့ အလွန်ပင် သင့်လျော် ဖွယ်ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းက ပရိသတ္တာ (၄၀၀၀)နောက်ကို စွဲဝအောင်ကျွေးမွှုးဖို့ အရှိန်ရအောင်လို့ နှီးထားကို မဟောဘဲ ထားခဲ့ရတယ်။

သူများက ဆဲဓရေးစွဲပိုစွဲလို့လဲ ဒီတော်မဆိုးနဲ့

အကျိုးပြောပိ-သူတပါးက ဆဲဓရေးစွဲပွဲသော်လည်း၊ န သန္တိယေသ- ဒေါသစိတ်ဖြင့် မဆက်မစပ်ရာ၊ သူတစ်ပါးတို့က မရှိသောပြုကြပေမယ့် ဆဲဓရေးနေကြပေမယ့် အဲဒီနဲ့ ဆက်စပ်ပြီး အမျက်အား မဖြစ်စေရပါဘူး၊ ရန်ပြီးထားခြင်း မဖြစ်စေရဘူး၊ န သန္တိယေသ- ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂမှာ သန္တိယေသ-၏ အနက်က ဆက်စပ်ရာ၏-တဲ့၊ န သန္တိယေသ-ဆိုတော့ မဆက်မစပ်ရာတဲ့ ဘာနဲ့၊ မဆက်မစပ်ရာမလဲဆိုတော့ သူတစ်ပါးကဆဲဆိုတာ မရှိမသေ ပြုတာနဲ့၊ မဆက်မစပ်နဲ့ပါဘဲ၊ အဲဒီကို ပြန်လည်စဉ်းစားပြီး ဆက်စပ်နေရင် ဒေါသစိတ်ဖြစ်မယ်၊ ရန်ပြီးဖွဲ့တဲ့ အာယာတဖြစ်မယ်၊ အဲဒီလို ဒေါသစိတ် ရန်ပြီးအာယာတစိတ်မဖြစ်ရအောင် သူတစ်ပါးက မရှိမသေပြုတာပြောတာ ဆဲဆိုတာကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့ပြီး မဆက်

မစပ်ပါနဲ့တဲ့၊ ကြားရုံမှုမြင်ရုံမျှ စသည်၌သာတည်ပါစေလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

အဲဒီစကား(၂)ရပ်ဖြင့် ဆိုလိုတာကတော့ -သူတစ်ပါးတို့က ကောင်းတာ ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ရှိခိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းတာပြုသည်ဖြစ်စေ၊ ဆဲဆိုသည် ဖြစ်စေ၊ အဲဒါတွေကို အလေးမထားဘဲ ဂရမပြုဘဲ လျှစ်လျှော့နိုင်ရမယ်၊ အာရုံ အကောင်းအဆိုး(၂)ခုကို အတူပြုပြီး လျှစ်လျှော့နိုင်ရမယ်၊ အဲဒါဟာ အကောင်းအဆိုး အာရုံ(၆)ပါးနဲ့စ်ပြီး လျှစ်လျှော့ရှုတဲ့ ဆင်ရုံပေကွာတဲ့ ဒီဆင်ရုံပေကွာက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အပြည့်အစုံဖြစ်တယ်၊ ယခုဟောနေတာကလဲ အဲဒီရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်ရွယ်ပြီး ဟောနေတာပဲ၊ ဒါပေမယ့်ရဟန္တာ မဖြစ်သေးတဲ့ ပုထိဇားသေကွာပုဂ္ဂိုလ်များလဲ စိပသုနာဉာဏ် ထက်သန်နေတဲ့အခါမှာ ဒီဆင်ရုံပေကွာနဲ့ အခိုက်အတန် အားဖြင့်တော့ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှိခိုးမှု စသော ဗူဗြာရုံအကြောင်းပြုပြီး မာန်မတက်ရအောင် ဆဲဆိုမှု စသော အနိုဗြာရုံအကြောင်းပြုပြီး ဒေါသမဖြစ်ရအောင် ပေါ်လာသမ္မတနှင့် ရှုမှတ်ပြီးတော့လဲ စောင့်စည်းရမယ်၊ မရှုမှတ်နိုင်ရင် ဆင်ခြင်ပြီးတော့လဲ စောင့်စည်းရမယ်၊ အဲဒါကို စောင်ပုဒ်စီထားတယ် -“ရှိခိုးခံရ၊ မတက်ကြ၊ ဆဲကြသော်လဲ မစပ်ပြီ”တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

(၈) ရှိခိုးခံရ၊ မတက်ကြ၊ ဆဲကြသော်လဲ မစပ်ပြီ။

ရှိခိုးခံရတယ် ဆိုတာကတော့ ရဟန်းတော်များနှင့် ပိုပြီးသက်ဆိုင်ပါတယ်၊ ရွှေးခေတ်တုန်းကဆိုရင်တော့ မင်းတို့၊ အမတ်ကြီးတို့၊ အစရှုံးတဲ့ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့်လဲ သက်ဆိုင်ပါတယ်၊ ယခု အခါမှာတော့ ရှိခိုးတဲ့အစား အရှိအသေ

ပေါများလိုလဲ မာန်မယ်နဲ့

◇ ၆၇

ပေးတာလောက်တော့ ရှိပါလိမ့်မယ်၊ အဆဲအဆိုခံရတယ်ဆိုတာ
ကတော့ လူဝတ်ကြောင်များနဲ့လဲ ဆိုင်တာပါပဲ၊ ဒါကြောင်
ဒီဒေသမာတော်မှာ ထိက်ရှိက် ရည်ရွယ်တာကတော့ ရဟန်းပင်ဖြစ်
ပေမယ့် လူဝတ်ကြောင်းများလဲ ထိက်သည့်အားလုံ်စွာ အရှိ
အသေပြုခံရတဲ့အတွက် မတက်ကြရအောင်၊ အဆိုအဆဲခံရ
စေကာမူ ဒေသဖြင့်မစပိမိရအောင် သတိပြုပြီး စောင့်ရှောက်သွား
ကြဖို့လိုပါတယ်။

ပပါများလိုလဲ မာန်မယ်နဲ့

ပရဲဘောဇ်-သူတ်ပါးတို့က လူ၍သောဓားဖွယ် သုံး
ဆောင်ဖွယ် ပစ္စည်းကို၊ လဒ္ဒို-အလိုရှိတိုင်း အလွယ်တကူရ၍၊
ဝါ-အလွယ်တကူ ရသောကြောင်း၊ န မဇွဲ-မာန်တက်ကြကာ
မယ်ရာတဲ့။

ရဟန်းများ စားဝတ်နေရေးအတွက် ဘာမူ ကြောင့်ကြ
မစိုက်ရဘူး၊ သဒ္ဓိတရားရှိတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမဝတွက လူ၍တဲ့ ပစ္စည်း
တွေကို ချမ်းသာစွာနဲ့ သုံးဆောင်ဖို့ပဲ နေကြရတယ်၊ ဘုန်းကံကြီးမား
တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ လိုတာထက် ပိုလျှော့နေအောင်လဲ ပေါများနေတတ်
ပါတယ်၊ အဲဒီလို စားဖွယ်သုံးဖွယ်ပစ္စည်းတွေကို ဘာမူ ကြောင့်ကြ
မစိုက်ရဘဲ များစွာရပြီး ပေါများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က မာန်ယ်
တတ်တယ်၊ “ဝါရို့ ဒီလို ပေါပေါများများ ရပြီး ပြည့်စုံနေတယ်”လို့
မာန်ယ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို မာန်မယ်စေရဘူးတဲ့၊ ယခုပြောခဲ့တဲ့
သူတော်ပါးကရှိသောမူ မရှိသောမူနှင့်စပ်ပြီး သင့်တော်အောင် နှလုံဘွှင်း
သင့်ပုံ ပိတ်သောတားသင့်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားက မူလပ္ပါယ်မြို့
အလက္ခဏ္ဍာပမသုတ်မှာ ဒီလို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဘုရားရှင်၏ စိတ်သခေါာဘား စင်ကြယ်မြင့်မြတ်ပုံ
ရဟန်းတို့၊ ဝါဘုရားဟာ ရှူးကရော ယရရော ဆင်းရဲနှင့်
ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောတယ်၊ (ပဋိသန္ဓမ္မစဉ် သိမှု, ထိမှု,
မြင်မှု, ကြားမှုစသည် မပြတ်ဖြစ်နေတာကိုဆင်းရ ခုက္ခသွာလို့
ဆိုလိုတယ်၊ အဲဒါဟာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး၊ မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့
ဆင်းရဲမှုသာဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အရဟတ္ထမင်ဖြင့် နီးစွာန်ကို
မြင်ပြီးတဲ့အခါ စင်မင်တွယ်တာတဲ့ တဏ္ဍာသမုဒယမရှိတော့သော
ကြောင့် နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ စုတိစိတ်ချုပ်သွားပြီးနောက် ဘဝသစ်
ရုပ်မှာမြှင့်လာတော့ဘဲ ချုပ်ပြီးသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ မပြတ်
ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်မှာမြှင့်အစဉ်၏ ပြတ်ခဲ့ချုပ်ပြီးခြင်းမျှပဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
သတ္တဝါ၏ ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးသွားခြင်း မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ ဆင်းရဲနှင့်
ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၏ ချုပ်ခြင်း
ကိုတော့ မဟောဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊) အဲဒီလို ဆင်းရဲနှင့် ဆင်းရဲ၏
ချုပ်ခြင်းကိုသာ ဟောနေရာ၌ မသိမှားမလည်သော အခြားသူတို့က
ဝါဘုရားကို ဆဲဆိုကြ ကြိမ်းမောင်းကြ ထိပါးပုတ်ခတ်ကြ ဆင်းရဲ
အောင် ပြောကြပြုကြလျှင် ထိုသို့ပြုကြပြောကြသောသူတို့၌
ဝါဘုရားမှာ အမျက်အောင်သတ္တဝါခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း၊ မကျေနှင့်ခြင်း
မဖြစ်ပါဘူးတဲ့၊ နောက်ပြီးတော့ ထိုသို့ ဟောနေရာ၌ သိမှား
လည်သော အခြားသူတို့က ဝါဘုရားကို ရှိသောကြ၊ လေးစားကြ,
မြတ်နီးကြ၊ ပူဇော်ကြတယ်၊ ထိုသို့ ရှိသေးစားးမြတ်နီး ပူဇော်
ကြရာ၌လဲ ဝါဘုရားမှာ နှစ်သက်ဝါးသာခြင်း စိတ်၏တက်ကြခြင်း
မဖြစ်ပါဘူး ရဟန်းတို့။

ထိုသို့ ရှိသေးစားးမြတ်နီးပူဇော်ကြရာ၌ ဝါဘုရားမှာ
ဒီလိုသာ စိတ်ဖြစ်ပါတယ်၊ ယံ ခေါ် ကူး-အကြောင်သို့သော ကြိုကိုယ်

ဘဏ္ဍာ၏ စိတ်သဘောထားခင်ကြယ်မြင့်မြတ်ပုံ

◇ ၆၉

တွင်းက ဓန္တာဝါးပါးအပေါင်းကို၊ ပုဇွဲ-ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ရာ ဋ္ဌာနဖြစ် သောဟေးမ မလျှိုင်ပြုတိုင်နေစဉ် ရှေးအခါကာလည်၊ ပရီညာတံ-ပရီညာသုံးပါးဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိအင်ခဲ့ပြီ၊ (တူး ဓန္တာပွဲကဲ ပုဇွဲ ဟေးမလျှော့ တိဟိ ပရီညာဟိ ပရီညာတံ-ဟူသော အငြကာထာ ဖွင့်နှင့်အညီ ပြန်တဲ့အနက်ဖြစ်ပါတယ်) တထူး-ထိုရှေးက ပိုင်းခြား သိခဲ့ပြီးဖြစ်သော ဓန္တာဝါးပါးအပေါင်း၍၊ တူမေ-သိနားလည်ကြသည့် ကြုံဒကာ ဒကာမတို့သည်၊ ဝေရှုပါကာရာ-ကြုံသို့သော ရိုသေပူဇော်မူ တို့ကို၊ ကရိယဆိုတိ-ပြုအင်ကုန်၏ဟူ၍၊ ငံ ဟောတိ-ကြုံသို့သာ စိတ်ဖြစ်ပါသည်တဲ့။

အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားမှာ သူတစ်ပါးတို့က အဆိုး အကောင်းပြုမှန်င့် စပ်ပြီးစတော့ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်သဘောထား ပုံပါပဲ၊ အဲဒီမှာ မြတ်စွာဘုရားက ငါကို ရိုသေပူဇော်ကြတယ်လို့လဲ သဘောမထားဘူး၊ အဲဒီ ရိုသေပူဇော်တာတွေကို ငါကခံစားတယ် လို့လဲ သဘောမထားဘူး၊ ဓန္တာဝါးပါး အပေါင်းကို ရိုသေပူဇော်ကြတယ်၊ ဓန္တာဝါးပါးအပေါင်းက ခံစားတယ်လို့သာ အသိအမှတ် ပြုတော်မှုပါသတဲ့၊ အဲဒီဓန္တာဆိုတာကလဲ အဲဒီ အရိုးအသေ အူးဇာ်ခံ ဆဲမှာ ရှုပြုဆိုရတာကို မဆိုလိုဘူး၊ ဟေးမလျှိုင်တုန်းက ပရီညာ သုံးပါးဖြင့် သိခဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့ တရားတွေကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်။

ဉာဏ်ပရီညာဆိုတာ ဖြစ်နိုက် ရုပ်နာမ်တွေကိုရှုပြုးသူဖြစ်တဲ့ အတိုင်း သဘောမှန်ကိုသိလျှက် “ရုပ်နဲ့နာမ် ဒီ J-ပါးမျှသာရှိတယ်၊ အကြောင်းနဲ့ အကျိုး ဒီ J-ပါးမျှသာရှိတယ်”လို့သိတဲ့ နာမရှုပ ပရီဇ္ဈာဒ္ဒာ၏၊ ပစ္စယပရီဂ္ဂဟူ၏ပါပဲ။

တို့ရထာပရီညာ-ဆိုတာ ဖြစ်နိုက် ရုပ်နာမ်တွေကို ရှုနေရင် အဖြစ်အပျက်နှစ်ပါးကို ထင်ရှားတွေ့ပြီး အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထများ

လို့သီမြင်တဲ့ သမ္မသနဉာဏ်နဲ့ ဥဒုပုလွှာဉာဏ်ပါဘဲ။

ပဟာနပရိုဉာဏ်တာ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထ သဘောများကို
ပိုင်နိုင်စွာ သီပြီးတော့ နိစ္စစသည်ဖြင့်ခွဲလမ်းပြီး ဖြစ်မည့်ကိုလေသာ ကံ
ရိပါက် ခဆာတွေကိုပယ်နိုင်တဲ့ ဘင်္ဂဉာဏ်စသော ဝိပသုနာဉာဏ်များနှင့်
အရိယမဂ်ဉာဏ်များပါပဲ။

အဲဒီ ပရိုဉာဏ်သုံးပါးဟာ ဘုရားအလောင်းလျာဘတမှ ဗုဒ္ဓဘုရား
ဖြစ်သည့် အချိန်အထိ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဝိပသုနာဉာဏ်နှင့် မဂ်ဉာဏ်များပါပဲ။

ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးတဲ့ နောက် အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့
ခဆာတွေကိုလဲ အဲဒီတုန်းက သီခဲ့ပြီးတရားတွေလို့ သီဇေလုပါတယ်၊
ဒါကြောင့် ပါဌိုတော်၍ ပုံမွေ ပရိုဉာဏ်-လို့ မိန့်ဆိုထားတယ်၊
အငြက္ခတာကု၍လဲ ပုံမွေ ပရိုဉာဏ်ကွွန်ပွဲကံ ယေဝ-လို့ ဖွင့်ပြ
ထားပါတယ်၊ အဲဒီပြဆိုပဲ (J)ရပ်ကို အထူးသတိပြကြရမယ်၊
သူတစ်ပါးက ရိုသေဆဲမရိုသေဆဲမှာလဲ သီနိုင်တာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့်
အခြေခံဝိပသုနာနှင့် အရဟာဂျာမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်စဉ်မှာ သီခဲ့တာကလိုရင်း
ဖြစ်ကြောင်း သီဇေလုပါတာပါပဲ၊ အဲဒီနည်းတူပင် ရဟန်းတော်များမှာလဲ
စိတ်သဘောထားစင်ကြယိုနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလို ဆက်လက်ပြီး
အဲနိကြားတော်မူပါတယ်။

နိတ်သမာဓားစင်ကြယ်အောင် နည်းတူပင်
နှုတ္ထူးသွင်းသုတ္ထူး

ရဟန်းတို့၊ ဒါကြောင့် သင်တို့ကိုလဲ အခြားသူတို့က
ဆဲရေးခြင်းစသည်ပြုရင် စိတ်ဆိုးခြင်း နှုတ္ထူးမသာခြင်း မကျေမပ်ခြင်း
မဖြစ်ကြနဲ့၊ သူတို့က ရိုသေလေးစားကြ မြတ်နိုးပူဇော်ကြသော်လဲ
ဝိုးမြောက် ဝိုးသာခြင်း မဖြစ်ကြနဲ့၊ ထိုသို့ ရိုသေလေးစား မြတ်နိုး

ပူဇော်ကြရာ၌ လိုကို ပူဇော်ကြသည်၊ ဝါက ခံစားသည်ဟုသော မထားဘဲ တရားအားထုတ်စဉ်ရေးအခါက ပရီညာသုံးပါးဖြင့် စိုင်ခြား၍ သိခဲ့ပြီးဖြစ်သော ခန္ဓာဝါးပါးအပေါင်းကို ပူဇော်ကြသည်၊ အော်ခန္ဓာဝါးပါးက ခံစားသည်ဟန်သာ သဘောထားကြရမယ်တဲ့။

အဲဒီမိန့်ခွန်းထဲမှာ “စိတ်ဆိုးခြင်းစသည်ကို မဖြစ်စေဘူး ဒီလိုသာ သဘောထားကြရမယ်”ဆိုတဲ့ ညွှန်ကြားချက်ကတော့ ရဟန္တာ ဖြစ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်သာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ အဲဒီလို နှလုံးသွင်းမှု၊ စိတ်သဘောထားမှုဟာ သူ့အလိုလိုပဲ ဖြစ်နေတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီမှာ ညွှန်ကြားလိုရင်ဘောတော့ အဲဒီလို စင်ကြယ်တဲ့ နှလုံးသွင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံရန်အတွက် ရဟန္တာ ဖြစ်အောင် ကျင့်ဖို့ရာကသာ ညွှန်ကြားလိုရင်းပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ရဟန်း ဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားအလိုတော်အရ ရဟန္တာဖြစ်အောင် အားထုတ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ရဟန္တာမဖြစ်သေးခင်လ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်မှာ ရှုံးတိုင်း သိနေရတဲ့ ရှုံးနာမ်းခန္ဓာတွေကို သူများက အနိုအသေပြုကြတာပဲ၊ အဲဒီရပ်နာမ်းခန္ဓာတွေက အာရုံအသေအပြုခံနေတာပဲ – စသည်ဖြင့် နှလုံးသွင်းနေရင် မာန်တက်စရာ မရှိတော့ပါဘူး၊ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းပင် ကလေးတွေကို အမြတ်တန်း ရရလောင်းပြုစွာနေတာကို မြင်ရတဲ့သူမှာ မာန်တက်စရာ မရှိသလိုပါပဲ၊ ပန်းပင်က မိမိကိုယ်မဟုတ်သလိုပင် မြင်မှုကြားမှုစသော ရှုံးနာမ်းခန္ဓာတွေကလ မိမိကိုယ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ခဏာပဲ မြစ်ပျော်နေတဲ့ သဘောတရားမျှပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ပန်းပင်ကို ပြုစုံမှုနှင့်စိုင်ပြီး လိုက်ပြုစွာတယ်လို့ ထင်မှတ်ဖွယ်မရှိသလိုပင် ရှုံးနာမ်းခန္ဓာကို ပူဇော်ရာမှာလ လိုအားပူဇော်ကြတယ်လို့ ထင်မှတ်ပြီး မာန်ယ်ဖွယ် မရှိပါဘူး၊ အဲဒါက ရဟန္တာမဖြစ်သေးတဲ့ ရဟန်းအတွက်

သင့်လျှော်သောနှစ်လုံးသွင်းပုံပါပဲ၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ဒီလို နှစ်လုံးသွင်းမှုက သူ့အလိုတိုပင် ဖြစ်နေပါတယ်။

ဆွဲမြို့စသည်ကို ဆင်ခြင်း၍ သုံးခေါ်ခင်းပုံ

နောက်တစ်နည်းကတော့ ပဋိသိမ်း ယောနိသာ ပိဋ္ဌာပါတ် ပဋိသာဝတီ—စသည်ဖြင့်ဟောထားတဲ့ ပစ္စဝက္ခဏာဖြင့် နှစ်လုံးသွင်း ဆင်ခြင်းပြီး ဆွမ်းစသည်ကို သုံးခေါ်ခင်းရတယ်၊ ဆွမ်းကို စားရတာဟာ ပျော်မြှုံးနိုင်စိုးလဲ မဟုတ်ဘူး၊ လူ့လောကမှာတော့ အားအင်ပြည့်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး နေနိုင်အောင်လဲ စားကြောယ်၊ တရာ့မှာဆုံးရင် ကာမ အားတိုးဆေးဆိုတာကိုတောင် တမင်စားကြသေးသတဲ့၊ ရဟန်း များများတော့ အဲဒီလို ပျော်မြှုံးနိုင်အောင်လို့၊ စားကြရတာမဟုတ်ဘူး၊ ငါဟာ ယောကျားပဲ ပျို့ရွှုယ်တဲ့သူ့ပဲ စသည်ဖြင့် မာန်ယိုစိုး စားရတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အသားအရေကြည်လင်တောက်ပပြီး လှစိုးစားရတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ အသားသွေးတွေ ပြည့်မြှုံးနိုင်း လွှာတစိုးတယ် အောင်လို့၊ စားရတာလဲမဟုတ်ဘူး၊ ဒါဖြင့် ဘာအတွက် စားရတာလဲဆုံးတော့—ဒီရုပ်ကိုး တည်ပြုတည်နေစိုး၊ စားရတာယ်၊ မျှတော်နိုင်စိုး စားရတာယ်၊ ဆာလောင် မှတ်ဆိုပြုခြင်း၊ ဆင်ခြင်းအောင်လို့ စားရတာယ်၊ အဲဒီလို မဆောလောင်ဘဲ နေသာထိုင်သာ ရှိနေတဲ့အခါ ဘာလုပ်စိုးလဲဆုံးတော့—ပြဟွှဲရရှိယဆုံးတဲ့ အကျင့်မြှုတ်ကို ကျင့်သုံးနိုင်စိုးပါပဲ၊ အဲဒီလို ဆင်ခြင်းပြီး ဆွမ်းကို စားရတာယ်၊ အဲဒီဟာ ဆွမ်းကိုဆင်ခြင်းပုံ အကျဉ်းချုပ်ပါပဲ၊ ဒါထက် ကျယ်ပြန့်စွာ သိနားလည်ချင်ရင်တော့ တုတဇ္ဈကသုတေသရားတော် နံပါတ်(၆၉)စသည်မှာ ကြည်ရနိုင်ပါတယ်။

သက်န်းတို့ ကော်မူးတို့ကို သုံးခေါ်ခင်တဲ့အခါလဲ ဆင်ခြင်းပြီး သုံးခေါ်ခင်ရတာယ်၊ အအေးအပူစသည်ကို ကာကွယ်စိုး ခြင်၊ မှုက်၊

ဆုပ်စသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ

◇ ၄၂

မြဲ၊ ကင်းစသည်တို့ကို ကာကွယ်ဖို့၊ ကိုယ်အရှင်လုပ်ခြိဖို့၊ ကျမ်းမာရေး မပျက်ဖို့၊ စသည်အတွက် သုံးဆောင်ရတယ်၊ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်တော့ ဆွမ်း၊ သက်နှုန်း၊ ကျောင်း အကောင်းတွေလဲမလိုဘူး၊ များများရဖို့လဲ မလိုဘူး၊ မလွှဲသာလို့ သုံးဆောင်နေရတာပဲဆိတာ ထင်ရှားပေါ်လွင်နေပါတယ်၊ အဲဒီတော့ ကောင်းတာတွေ သုံးရတဲ့ အတွက်၊ များများရတဲ့အတွက် ဝိုးမြှောက်တက်ကြဖို့၊ မန်ယ်စို့၊ မရှိတော့ဘူး။

ဒီပြင်လဲ မန်မယ်အောင် ဆင်ခြင်ဖို့ကတော့-ဒိမိကိုယ်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ စက်ဆိုရွှေရှာဖွယ် (၃၂)ကော်မြာသအစုကို ဆင်ခြင်ဖို့ပါပဲ၊ ဒိမိကိုယ်ထဲမှာ ဆံပင်တွေ ဓမ္မဆွင်းတွေ ခြေသည်းလက်သည်းတွေ သွားတွေ အရေအသား အကြောစသည်တွေ ရှိနေတယ်၊ အဲဒီတွေဟာ သေသေချာချာ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် စုံစရာတွေချုည်းပဲ၊ အတူးအားဖြင့် ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သလိုပဲ၊ ပြည်ပုပ်၊ ခွေး၊ နှပ်၊ တံတွေးဆိတာ တွေဟာ စုံစရာအကောင်းဆုံးတွေပဲ၊ စားသောက်ပြီး ဒီကိုယ်ကြီး ပြုစုံထောက်ပုံနေရတာဟာ ဒီစက်ဆိုဖွယ် အဖို့အစုတွေကို ပြုစုံ ထောက်ပုံနေရတာပဲ၊ အဝတ်သက်နှုန်း ကျောင်းဒီပိုရာစသည်တို့ဖြင့် ပြုစုံထောက်ပုံနေရတာလ ဒီစက်ဆိုဖွယ်တွေကို ပြုစုံထောက်ပုံနေရတာသဲ့၊ ဒီစက်ဆိုဖွယ် အဖို့အစုတွေကို ပြုစုံထောက်ပုံရအောင်လို့ ဆွမ်းသက်နှုန်း စသည်တွေကို ရလာတာဟာ ဘာမျှဝမ်းမြှောက်စရာ မန်ယ်စရာ မရှိပါဘူး၊ ဥပမာအားဖြင့် ကျင်ကြီးအစုအပုံကို ပြုစုံ ထောက်ပုံဖို့၊ ဒီပစ္စည်းတွေကိုရလာတဲ့အတွက် ဝိုးမြှောက်ဖွယ် မန်တက်ဖွယ် မရှိသလိုပါပဲ။

ဒီလို မန်မတာက်ကြအောင် ဆင်ခြင်ပုံဟာ ရဟန္တာမဖြစ် သေးခင်မှာ အရေးတာကြီးလိုပါတယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့ အခါကျတော့

မာန်မာနက လုံးဝကင်းသွားပြီး၊ မာန်တက်ကြွဲမှ လုံးဝမရှိစတူ့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို မာန်ယ်မူကင်းတဲ့ ရဟန္တအဆင့်သို့၊ ရောက်အအောင် ကျင့်ကြေးအားထုတ်ဖို့ အတွက် ညွှန်ကြားတော်မူလိုဂျင်းပါပဲ၊ အဲဒါကို “သူများလျှော်၊ ဆွမ်းတွေ့ရ၊ မာန်ကြေယ်ခြင်း ကင်းရာသည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သူများလျှော်၊ ဆွမ်းတွေ့ရ၊ မာန်ကြေယ်ခြင်း ကင်းရာသည်။ အဲဒီမှာ “ဆွမ်းတွေ့ရ”လို့ ဆို တာကတော့ - လဒ္ဒါ ပရေဘေးအော့ - ဆိုတဲ့ ပါဌိုအရပါပဲ၊ ဘောဇ္ဈ - ဘောဇ္ဈားဆိုတာ စာအွယ် ဆွမ်းကို ဆိုတာပါပဲ၊ ဆွမ်းကို ဓရိုင်းတပ်ပြီးပြုလိုက်တော့ ဆွမ်းနဲ့၊ အလားတူ သက်နဲ့၊ ကျောင်း၊ ဆေးစတဲ့ သုံးဆောင်ဖွယ်တွေကိုလဲ ယူရပါတယ်၊ တစ်နှည်းအားဖြင့်တော့ ဘောဇ္ဈ - အရသုံးဆောင်ဖွယ် လို့လဲ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ သုံးဆောင်ဖွယ်ဆိုတော့ သုံးဆောင်စရာတွေ အကုန်လုံးကို ယူရပါပဲ၊ အနာက်ဆုံးအပိုင်းကတော့ -

သော - ထိုသို့ သော ရဟန်သည်၊ လောက် - လောက၍၊ သမ္မ - တစ်စုံတစ်ရာနှင့်မျှ မပြီမတွယ်မှု၍ ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗဒေသယျှ - ကျင့်သုံးနေထိုင် နိုင်ပါသည်တဲ့၊ ဒီအပိုင်းကတော့ အပြောပါထိုင်းဟာ ပါရှုနေပါတယ်၊ အဲဒီအပိုင်းအတွက် ဆောင်ပုဒ်ကလဲ “ဆိုပြစ်ပါသွေ့၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်”တဲ့၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါသွေ့၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ မနေ သည်။

ဒီနံပါတ် (၈)ရဲထားတော့ ရဟန်းစတ်များနဲ့သာပြီး ဆိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရဟန်းစတ်များ၏ ကျင့်ဝတ်ရထ်တွေကို ကြည်ညိုသောအားဖြင့် မိမိတို့မှာ မာန်တက်ကြွဲစရာ မာန်ယ်စရာ

သွမ်းသည်ကို ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ပုံ

◇ ၇၅

တွေ့နှင့်စပ်ပြီး မာန်မာနမတက်ကြရအောင် မာန်မယစ်ကြရအောင်၊
စိတ်ဓါတ်ကျေစရာ အမျက်ထွက်စရာ ရန်ပြီးဖဲ့စရာတွေ့နှင့် စပ်ပြီး
တော့လဲ စိတ်ဓါတ်မကျေရအောင်၊ အမျက်မထွက်ရ၊ ရန်ပြီးမဖဲ့ရအောင်
စွမ်းဆိုင်သူမျှ ဟောင့်ရောက် ကျော်သုံးသွားကြဖို့ပါပဲ။

အဲဒီလို ကျော်သုံးကြ၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော မဂ်ဘဏ်
မိုလ်ဘဏ်ဖြင့် နိုဗ္ဗာန်ကိုလျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်
ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗာနီယသုတ် တရားတော်
သဲ့မပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီမြာဇနိယသုတေ

တရားဝတော်

အဋ္ဌမပြီး

ဒီကန္ဒ. နတ်ဝတော်လကျယ်နေပြစ်တယ်။ သမ္မာရီမြာဇနိယသုတေက^၁
အလှည့်ကျနေတဲ့ (၉)ရုပြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အမြဲ အဋ္ဌမ ဂါထာ

(၉) လောဘွဲ ဘဝွဲ ဝိပုဟာယ၊
ဂိရတော ဆေဒနဗ္ဗနာ စ ဘိက္ခူ။
သော တို့ကြောထံကထော ဦးလေက္ခာ၊
သမ္မာ သော လောကော ပရီမြဲပေါ်။

ယော ဘိက္ခူ - အကြောင်ရဟန်းသည်၊ လောဘွဲ-လိုချင်မှု
လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝွဲ-ဘဝသစ်ဖြစ်ကြောင်းကံကို
လည်းကောင်း၊ ဝိပုဟာယ-အကြောင်းမဲ့ပယ်ပြီး၍၊ ဆေဒနဗ္ဗနာစ-
လက်စသည်ကို ဖြတ်၍ နိုပ်စက်ခြင်း၊ ချည်နောင်၍ နိုပ်စက်ခြင်းမှလည်း၊
ဂိရတော- ကြောင်ရောင်သည်၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထိရဟန်း
သည်၊ တို့ကြောထံကထော-ကျောလွန်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်
ဖြစ်၍၊ ဒါ-ယုံမှားကို ကျောလွန်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဦးလေက္ခာ-ကိုလေသာ
ပြောင့်ကောင်သည်လည်း၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

ဒီဂါထာမှာ ပယ်ရမယ်လို့ ဟောထားတဲ့ တရားတွေက ရှူးဂါထာများမှာ ဟောခဲ့ပြီးချည်းလိုလို ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒီပေါမယ့် ဝေါဟာရအသစ်များဖြင့် နားလည်ပြီး တရားထူးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် ထပ်ပြီးဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

လောဘကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒီကတော့ ယခု တရားနာဇာကြတဲ့သူတွေမှာ အလွန်ပင်ပေါ်လျင် ထင်ရှားနေပါတယ်၊ ဒီပေါမယ့် ဟိတုန်းက တရားနာဇာကြတဲ့ နတ်ပြုဟွာတွေ တချို့က ပုဒ္ဓတရားတော်ကို မကြားမနားရမှုးသေးပဲ ရှိပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် ထပ်ပြီးဟောတယ်လို့ ယူရမှာပဲ။

ဓလောဘကို ပဖော်ပုံ

အဲဒီမှာ ပယ်ရမည့် လောဘဆိတာဟာ သစ္စာလေးပါးထဲက သမုဒ္ဓယသစ္စာခေါ်တဲ့ တဏ္ဍာပါပဲ၊ ဒီကပယ်ပို့အရေးကြီးတဲ့ တရားပဲ၊ လိုချင်းမှု နှစ်သက်မှု သာယာမှု ငင်တွယ်မှုစသည်ဖြင့် သူ့အမည်တွေက ဓမ္မသင်တော်ပါ၌တော်မှာ အမည်ဝေါဟာရတွေ တစ်ရာကျော်တောင် ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒီလောဘကို အရဟတ္ထမ်းဖြင့်အကြောင်းမဲ့ ယယ်ဖို့ပါပဲ၊ အရဟတ္ထမ်း မရောက်သေးခင်လဲ ကာယကံမြောက် ဝစ်ကံမြောက် မဖြစ်ရအောင် သီလကို ရှိရှိသေသေကျင့်သောအားဖြင့် ပယ်ရမယ်၊ ဒီကတော့ သီလကို ရှိရှိသေသေ စောင့်စေတဲ့သူမှာ လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘအကြောင်းအရင်းပြုပြီး ခိုးခြင်း၊ လိမ်ခြင်း၊ မတရားပြုခြင်း စသည်မဖြစ်ဘဲ ကင်းအနကြောင်း ထင်ရှားပါတယ်။

ဒီထက်တတ်နိုင်ရင် လောဘစိတ်ကူးထွေဖြစ်ရအောင် သမဂ္ဂ ဘာဝနာ တစ်ရုရှုကို ပွားအောမယ်၊ ဥပမာ-အသက်ရှုတိုင်း ရှိက်တိုင်း နှာသီးဖျားမှာ စောင့်ပြီး ဝင်တယ် ထွက်တယ်စသည်ဖြင့် မပြတ်ရှိနေရင်

အဲဒီလောဘစိတ်ကူးဟာ အများအာန္တိုင်း မဖြစ်တဲ့ကင်းပြိုးနေပါတယ်၊ ဥပစာသမဂ္ဂ၊ အပွဲနာသမဂ္ဂ၊ ဖြစ်လာတဲ့အခါကျတော့ အဲလိုလောဘ စိတ်ကူးတွေဟာ ဝေးကွာသွားပါတယ်၊ ဝေးကွာဆိုတာ အဖြစ်ဝေးသွား တာကို ပြောတာပါပဲ၊ ရုန်ဝင်စားနေတဲ့အခါမှာဆိုရင် လုံးဝမဖြစ်တဲ့ ရှိနေတယ်၊ ရုန်မှထာတဲ့အခါလဲ မဖြစ်သလောက်ပင် ကင်းနေတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ရွှေးကရာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အရှို့ဟာ အရဟတ္ထမင်းဖို့လို့၊ မရောက်သေးပါဘဲနဲ့၊ ရဟန္တာဖြစ်နေပြီလို့တောင် အထင်မှားနဲ့ကြသေး တာပဲ၊ ဒါပေမယ့် လိုချင်နှစ်သာက်ဖွှေ့ယ် အာရုံအထူးနဲ့ တွေ့ရတဲ့အခါ ရုန်လျော့ပြီး လိုချင်နှစ်သာက်မှု ဖြစ်နိုင်သေးဘာပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီ လိုချင်နှစ်သာက်တဲ့လောဘ လုံးဝကင်း သွားအောင် ဝိပသုနာကို ဖွဲ့စေရမယ်၊ ဝိပသုနာရှုပုံ ပွားပုံတွေ ကိုတော့ ရှေးကလဲ ပြောနဲ့ပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ယခုထပ်ပြောဖို့၊ မလိုပါဘူး၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်နေရင် အဲဒီ မြင်ရတဲ့ ကြားရတဲ့အာရုံစသည်နှင့်ပို့ေး လောဘဖြစ်နိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကလဲ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထအခြင်းအရာဖြင့် စိုင်စိုင်နိုင်သိရတဲ့ အာရုံတွေမှာ (နိစ္စ သုခ အတ္ထ အနေဖြင့် စွဲလမ်းပြီး ဖြစ်မည်) အနုသယလောဘ ဖြစ်ခွင့်မရှုတဲ့တာကို ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီ ဝိပသုနာဉာဏ်က ရင့်သနအားပြည့်တဲ့အခါ အရိုယ်မင်္ဂလာနှင့် နိုဘာန်ကို မျက်ဗောက်တွေပြီး သိမြှင်သွားတယ်၊ ပထမမင်္ဂလာနှင့် သိမြှင်သွားရင်လဲ အပါယ်ကျစေနိုင်တဲ့ လောဘကင်းသွားတယ်၊ ခုတိယ် မင်္ဂလာနှင့် သိမြှင်သွားရင် ကာမအာရုံကို လိုချင်နှစ်သာက်တဲ့ လောဘ အကြမ်းစား ကင်းသွားတယ်၊ တတိယ်မင်္ဂလာနှင့် သိမြှင်သွားရင်တော့ ကာမအာရုံကို လိုချင်နှစ်သာက်တဲ့ လောဘဟုသူမှု အကုန်ကင်းသွားတယ်၊ နောက်ဆုံး အရဟတ္ထမင်္ဂလာနှင့် သိမြှင်သွားရင်တော့ ရူပဘဝ

အရှုပာဘဝကို သာယာနှစ်သက်တဲ့ လောဘလဲ ကင်းသွားတယ်၊ လောဘ ဟူသမျှ အကြောင်းမဲ့ ကင်းပြီးသွားတာပါပဲ၊ အဲဒီလို အရဟာတ္ထာမင်္ဂလာ ဖြင့် လောဘကို အကြောင်းမဲ့ ပေါ်လိုက်လိုပဲ အထိကျိုးစိုးတော်မှုတာပါပဲ။

ဘဝကို ပယ်ပုံ

နောက်ပြီးတော့ ဘဝ၍ - ဘဝသစ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလဲ ပယ်ရ မယ်တဲ့။

အဲဒီကလဲ လောဘဆိုတဲ့ သမှုဒယကို အရဟာတ္ထာမင်္ဂလာ ဖြင့် အကြောင်းမဲ့ ယယ်လိုက်ရင် ကင်းပြီးပြီး ဖြစ်နေပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဘဝနဲ့ ပြောမှ အချို့က သဘောပေါက်မှာမို့၊ ထပ်ပြီးဟောရတာပါပဲ၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်ကို ရှုမှတ်လို့ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ ခုက္ခ အနတ္ထ အသိဉာဏ်များ ရင့်သနအားပြည့်တဲ့ အခါမှာ ခုတင်ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း သောတာပတ္တိမင်္ဂလာက်သွားရင် အပါယ်လေးပါး၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကုန်ထိုလ်ကံတွေ အကုန်ကင်းပြီးသွားတယ်၊ ကာမသုဂတ်၌ ခုနှစ် ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံကံလဲ ကင်းပြီးသွားတယ်၊ ခုတိယမင်္ဂလာက်သွားရင် (၂)ဘဝထက် ပိုလွန်ပြီး ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံတွေ ပြီးသွား တယ်၊ တတိယမင်္ဂလာက်သွားရင် ကာမဘဝ၌ ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ ကံတွေ ပြီးသွားတယ်၊ အရဟာတ္ထာမင်္ဂလာက်တဲ့ အခါ ရှုပာဘ အရှုပာဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်တဲ့ ကံကံလဲ ကင်းပြီးသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာပရနိုက္ခာ စုတိချုပ်သွားတဲ့ အခါ ဘဝသစ်ရုပ်နာမ်တွေ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ဘဲ ပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီကို ပရနိုက္ခာန်စံတယ်လို့ ဒော်ရတာပဲ့၊ အဲဒီ ပထမအလိုင်အရ “လောဘတစ်တန်”၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ၊ ပယ်လှန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၉) လောဘ တစ်တန်၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ၊ ပယ်လှန်ကင်းပြီး

ဖြစ်ရမည်။

နောက်ပြီးတော့ - ဆောဒနဗ္ဗာစာ - ဖြတ်ခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်းမှ
လည်း၊ ဂိရတော့ - ကြံ့ရောင်သည်၊ အသု - ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

ဒါကာတော့ သီလနှင့်ဆိုပါတယ်၊ ပြုဟွာလသုတေသသည်
သီလအခန်းမှာ ဆောဒနဗ္ဗာ - ဖြတ်ခြင်း၊ သတ်ခြင်း၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း
စသည်မှ ကြံ့ရောင်သည် - စသည်ဖြင့် ဟောထားတယ်၊ ဒီမှာတော့
ဂါတာမှို့၊ ဝေ - သတ်ခြင်းဆိုတာကိုလဲ ချိန်ထားပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်
အဲဒီသီလဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်တွေကို ရည်ရွယ်ပြီးဟောတာပါပဲ။

ဖြတ်ခြင်း နှိုးဝါးဖွဲ့ခြင်း ပယ်ပဲ

အဲဒီမှာ ဆောဒ - ဖြတ်တယ်ဆိုတာ လက်ခြေစသည်ကို
ဖြတ်လိုးပြီး နိုင်စက်တာကို ဆိုလိုပါတယ်၊ ရှုံးဆတ်တုန်းက ဒီလို
ဖြတ်လိုးပြီး နိုင်စက်တဲ့ အလေ့အကျင့်တွေ ရှိခဲ့ကြပါတယ်၊ အများ
အားဖြင့် ရာဇ်တ်အပြစ်သင့်တဲ့သူတွေကို အဲဒီလို ဖြတ်လိုးပြီး နိုင်စက်
တတ်ကြတယ်၊ အင်အားရှိတဲ့သူတွေက အားနဲ့တဲ့ လူတွေ၊ တိရော့နှင့်
တွေကို ဖြတ်လိုးပြီး နိုင်စက်တတ်ကြတာပဲ၊ ပစ္စန - အရ နောင်ဖွဲ့ပြီး
နိုင်စက်တာလဲ ရှိတာပဲ၊ လက်ပါနကြီးစသည် ချည်နောင်ပြီး နိုင်စက်
တာလဲ ရှိတယ်၊ အကျိုးထောင် အချုပ်ထောင်စသည်မှာ ချထားပြီး
နိုင်စက်တာလဲရှိတယ်၊ အဲဒီလို ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့် နိုင်စက်တာ
ကတော့ သီလနှင့် သက်ဆိုပါတယ်၊ ဒါကြာ့င့် သောတာပဲဖို့များဖြင့်ပင်
ပယ်နိုင်ပါတယ်၊ အရဟတ္ထမင်ကျတော့ အဲဒီလိုနိုင်စက်မှုမျိုးဟာ
အရိုင်အဖြေကိုယ့်တောင်မနှိုတဲ့ လုံးဝက်းသွား ပါတယ်၊ အဲဒီလို လုံးဝက်း
သွားအောင် အားထုတ်ဖို့ပါပဲ။

ဖုန်းနားကို ပယ်ပုံ

သော-ထိုရဟန်းသည်၊ တို့အားလုံးတဲ့ ဝိစိကိစ္စာကိုလဲ ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်တဲ့။

ယုံမှားဆိုတာက အစောင်အမှန်တွေနဲ့ ပဲပြီး ဟုတ်မှဟုတ်ပါ မလားလို့ မယုံးတယ် ဖြစ်နေတာကို ဆိုတာပဲ၊ မူဒ်မြတ်စွာဘုရားဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်၊ မင်္ဂလာလိမ့်ဗာန် တရားအစောင် နှင့်လဲပဲပြီး ယုံမှားတယ်၊ သီလ၊ သမာဓိ ဟညာ အကျင့်မှန်တွေကို ကျင့်နေတဲ့ ဘုရားတာပည့် သံယာနှင့်လဲပဲပြီး ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့ ယုံမှားတယ်၊ ကံနှင့် ကံစ်အကျိုး ရှိတယ်ဆိုတာကို ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ မလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတရားမျှသာ ရှိတယ် ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့လဲ ယုံမှားတယ်၊ အဲဒီလို ယုံမှားတွေ ကင်းရမယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ သောတာပွဲ့မှုကြရောက်ရင် လုံးဝကင်းသွား တော့တာပါပဲ၊ သောတာပွဲ့မှုကြရောက်သေးဆင်မှာတော့ ဘုရားဟော တရားတော်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာတရားဟာ၊ တရားစကားများကို ကြားနာဆောင်းပြီး သုတေသနပြုတို့မှာ အဲဒီလိုယုံမှားကိုကင်းစေရမယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်ကို ပြုတို့မှတ်နေတဲ့ ယောက်များ မှာတော့ ဝိယသုစာဉ်ပြုတိုင်းလဲ အဲဒီလို ယုံမှားကို ပယ်နှင့်ပါဘယ်၊ ရှုသိတိုင်း ရှုသိတိုင်းနဲ့ ရှုသိနာမ်ဆိုတဲ့ ဒီရှုနာမ်(၂)ပါးကို ပိုင်းစွာသိရင် ရှုနာမ်(၂)ပါးမျှသာရှိတယ် ဆိုတာကို ကိုယ်ပိုင်းည်ပြုင့် သိမြင် သဘော ကျွော်တော့ ရှုန်းနာမ်မျှသာရှိတယ် ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားလို့ မြင်နေတဲ့ယုံမှား ကင်းသွားတော့တာပဲ။

ကျွေးဇူးတာကအကြောင်း+ကျွေးတာက အကျိုး=ဒီအကြောင်း

နှင့် အကျိုးမျှရှိတယ်လို့သိရင် အကြောင်း အကျိုးနှင့်စပ်ပြီးဖြစ်နေတဲ့
ယုံမှား ကင်းတော့တာပါပဲ၊ အဲဒါဟာ ပဋိစ္စသမဂ္ဂဖိနှင့်စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့
ယုံမှားကင်းပုံပါပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း အသစ် အသစ်
ပေါ်ပေါ်ကိုလာပြီး ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို ကိုယ်ပိုင်
ညာထိဖို့ တွေ့ရတော့ ဆယ်မစ်ဖြစ်ပျောက်နေတဲ့ အနိစ္စတရားချည်းဘဲ၊
ခုက္ခတရား၊ အနတ္ထတရားချည်းပဲလို့ ထင်ရှုးသိရတယ်၊ အဲဒီလို့
သိရတဲ့အတွက် မြှုပ်လသလော ချမ်းသာလသလော အတွက်ဘင်္ဂရှုပါလ
သလောစသည်ဖို့ ယုံမှားလဲ ကင်းသွားတော့တာပဲ၊ သောတာပွဲ့မှုက
ရောက်တဲ့ အဓိကကျတော့ အဲဒီလို့ ယုံမှားတာတွေဟာ အကုန်လုံး
ကင်းသွားတော့တာပါပဲ။

ဒီဂါထာအရ အနက်သဘာကို ဓနာက်မှ
ဓဟာသင့်တာ ဓနာက်မှ ဓဟာသည်

ယခုခေတ်မှာ ဆိုရင်တော့ ရွှေနားက ပြောသင့်တဲ့စကားကို
နောက်နားကျမှုပြောရင် ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ စောစောက သတိမရဘဲ
နောက်မှ သတိရလို့၊ နောက်မှ ဖြည့်စွက်တဲ့အနေဖို့ ထပ်ပြီး
ဟောတယ်လို့ ဒီလိုလဲ ထင်မှတ်ဖွဲ့ဖို့ ပိုပိုတယ်၊ အဲဒီလို့ ထင်တဲ့အတိုင်း
ဟုတ်မှန်တာလဲ ရှိခိုင်ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘူရားကိုယ်တော်တိုင်ဟောတဲ့
တရားမှာတော့ အဲဒီလို့ နောက်မှ အမှတ်ရလို့၊ ဖြည့်စွက် ဟောတာ
ရယ်လို့၊ မရှိပါဘူး၊ ဒီဂါထာမှာ ပဋိပတ္တိက္ခာမ-ကျင့်စဉ်အားဖို့ ဖြတ်ခြင်း
နောင်ဖြေခြင်းမှုကြည့်ခြင်း ယုံမှားကင်းခြင်း ဆိုတာတွေကို ရွှေပိုင်းက
ဓဟာသင့်ပေမယ့် တရားအာသူတို့က နောက်ပိုင်းမှာ ဟောမှ နားလည်
မှာရို့၊ အေသနတ္ထာမ-ဟောစဉ်အားဖို့ နောက်ပိုင်းကျမှ အဲဒီတွေကို
ဟောတယ်လို့သာ မှတ်ယူရပါတယ်။

ဓမ္မရှင်လဲ ကတ်းစစရမည်

ရောက်ပြီးတော့-စိသလေကျာ-ကိုလေသာ ဓမ္မရှင်ကော်သည်
လည်း၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏ တဲ့။

သလက္ကာ-ဆိတ္တဲ့ ပါဌိုက မြှာဇ္ဇာ-ဓမ္မရှင်ကို ဟောတယ်၊ ဒီဇနရာ
မှာတော့ ဓမ္မရှင်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနဲ့ ပိုပြီးသင့်လျော်ပါတယ်၊ ဘယ်လို
ဓမ္မရှင်တွေလဲ ဆိုတော့-ရာဂ, ဒေါသ, မောဟဆိုတဲ့ ကိုလေသာ
ဓမ္မရှင်တွေပါပဲ၊ ရာဂ ဆိုတာ စုတင်ကဗြာခဲ့တဲ့ လောဘနဲ့ အရအတူတူ
ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် လောဘကို ပယ်တယ်ဆိုကတည်းက ရာဂကိုလဲ
ပယ်ပြီးသား ဖြစ်နေပါပြီ၊ ဒါပေမယ့်လို့ သလက္ကာ-ဓမ္မရှင်ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရနဲ့
ဟောမှ နားလည်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ပြီး ဟောတော်မူပါတယ်၊
လောဘက်းရင် ဒေါသ, မောဟဆိုတဲ့ ဓမ္မရှင်တွေလဲ ကတ်းတော့
တာပါပဲ၊ အဲဒီ သုံးမျိုးထဲက ရာဂဖြင့်တပ်မက်နေရင် ဆင်းခဲ့နေပါတယ်၊
ဓမ္မရှင်ရူးနေတဲ့အခါ မြှက်မြှက်မြှက်မြှက်နဲ့ အခံရခက်နေသလိုပါပဲ၊
ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂကို ဓမ္မရှင်လို့ ဟောထားတာပါပဲ ဒါပေမယ့်
ရာဂကို ကြိုက်နေကြတဲ့ သတ္တုပါတွေကတော့ အဲဒီ ရာဂဖြင့် တပ်မက်
သာယာပြီး ခံစားနေရတာကို အကောင်းဆုံးလို့ ထင်နေကြတယ်၊
ဒါကြောင့် တပ်မက်ဖွေယ် အာရုံတွေကို ရှာကြပြီး သာယာခံစားနေ
ကြတာပဲ။

ထို့အတူပင် ဒေါသကိုလဲ ကြိုက်တဲ့သူတွေက စိတ်ဆိုး
နေရတာကို ကောင်းသလိုလို ထင်နေတတ်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့်
စိတ်ဆိုးနေတဲ့သူကို ဒေါသချုပ်ထိန်းဖို့ ပြောဟောပေးရင် မကြိုက်ဘဲ
လက်မခံဘဲလဲ ရှိနေတတ်တယ်၊ မောဟကတော့ ကောင်းတဲ့အနေ
မကောင်းတဲ့အနေဖြင့် သိပ်မထင်ရှားလှဘူး၊ ဒါပေမယ့် မောဟဖြင့်
အလွှဲအမှားတွေကို အမှန်ထင်နေကြလဲအတွက် ခုက္ခရာက်နေ

ကြရတယ်၊ မဖြတဲ့ ရပ်စာမ်တွေကို မြတ်ယိုလို့၊ ထင်နေကြရတယ်၊ ရပ်စာမ် ဆင်းရဲတွေကို ချမှိုသာလို့၊ ထင်နေကြရတယ်၊ အတွေကောင် မဟုတ်တဲ့ မြင်မူ ကြားမူ စသည်တွေကို အတွေကောင်၊ ငါကောင်လို့၊ ထင်နေကြရတယ်၊ အဲဒီလို အလွှာကို သိမှာနေတဲ့အတွက် အကုသိုလ် ကံတွေကို ပြုမြို့ပြီးတော့အပါယ် ဆင်းရဲစသည်တွေကို ခံစားနေကြရတယ်၊ သံသရာမှ လွှတ်စမြာက်အောင် မကျင့်ကြတဲ့အတွက် သံသရာဆင်းရဲတွေကိုလဲ ခံစားနေကြရတယ်၊ ဒါကြာ့င့် မောဟလဲ ငြောင့်လိုပင် ကိုယ်ထဲက နိုင်စက်နေတဲ့ တရားပါပဲ၊ အဲဒီ ကိုလေသာ ငြောင့်တွေလဲ ကောင်းစေရမယ်တဲ့၊ အဲဒီ စကားရပ်တွေကို “ဖြတ်နောင်ကြုံကာ၊ ယဉ်မှားတာ၊ ငြောင့်ပါ လုံးဝက်းရမည်” လို့၊ ဆောင်ပုဒ် စိတားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

ဖြတ်-နောင်ကြုံကာ၊ ယဉ်မှားတာ၊ ငြောင့်ပါ လုံးဝက်းရမည်။

သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောကျို့၊ သမ္မာ-တစ်တရားမူ ဦးတွေယ်ခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗဖော်-နောက်ပါသည်တဲ့၊ အဲဒီအပိုဒ်ဆိုင်ရာ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ အရင်ရိတာ များက အတိုင်းပါပဲ၊ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

ဒီရိတာအရ ပဋိပတ္တိက္ခမ-ကျင့်စဉ်အားဖြင့် ဖြတ်ခြင်း နောင်ဖြေခြင်း အစရှိတဲ့ အမှုအရာဆိုးများကို ကြုံပယ်ကာ သိလျှင့် ပြည့်စုကြပြီးလျှင် သောတာပတ္တိမ်ဖြင့် ယဉ်မှားကို ကောင်းစေကြလျက် လောဘန့် ဘဝါယ် ဖြစ်ကြောင်းကို ယယ်သောအားဖြင့် ရာဂစသော ကိုလေသာငြောင့်များလဲ ကောင်းသွားအောင် ကျင့်ကြဖို့ပါပဲ။

အဲဒီ ပဋိပတ္တိကျင့်စဉ်အတိုင်း မနှစ်မဆုတ် အားထုတ်ကျင့်ကြ

၆၄။ ကုန်းစေရဟည်

◇ ၈၂

နိမ့်ကြ၍ ပိမိတို့ အလိုဂျိအပ်သော မန်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် နိမ္မာန်ကို
လျင်မြှင့်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါခဲ့။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီပြွာဒနီယသုတေ တရားဓတော်
အဋ္ဌမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီဖွားနိယသုတေ

တရားဒတေ

နမယပြုပါ

ဒီကနေ. ပြာသိုလဆန်း (၈)ရက်နေ့ဖြစ်တယ်။
သမ္မာပရီဖွားနိယသုတေက (၁၀)ခုများကိုရိတ္ထကို ဟောရမယ်။

အဓမ္မ နဝမ ဂါထာ

(၁၀) သာရုပုံ အတွေနော ဂိမိတွာ၊

နော စ ဘိက္ခု ဟိုသယဉ် ကုန္ပါ လောကာ။

ယထာတတိယံ ဂိမိတွာ ဓမ္မံ၊

သမ္မာ သော လောကာ ပရီမြှေယဉ်။

ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်။ အတွေနော-မိမိအား။ သာရုပုံ-
သင့်လျှော် လျော်ပတ်သည်ကို။ ဂိမိတွာ-သိပြီး၍။ ဦးတော်-
တည်သည်။ အသု-ဖြစ်ရာ၏။

မိမိနဲ့ သင့်စတော်တာကို သိပြီး ပြုကျော်ပါ

မိမိအား လျော်တယ်ဆိုတာဟာ ရဟန်းဖြစ်တဲ့အတွက်
ရဟန်းအဖြစ် အားလျော်တဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို သိနားလည်ပြီး။ အဲဒါ
ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ကျင့်နေဖို့ပါပဲ။ သိ၍လို့ဆိုပေမဲ့ သိရုံမျှနဲ့တော့

ဘာကိစ္စမှု မပြီးဘူး၊ ဘယ်အကျိုးကိစ္စမှု မရနိုင်ဘူး၊ သိတဲ့အတိုင်း
ကျင့်ရမယ်လို့၊ ဆိုလိုကြောင်း အငြကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပါတယ်၊
ဘုန်းကြောသောကျေတဲ့ အန်ကောတော့ အတွေ့အောင်-မိမိအား သင့်လျှော်
တာကို သီရမယ်လို့၊ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ပြစ်စေ၊ တရား
ကျင့်ဝတ်ပြစ်စေ၊ လောကဘက်က နေထိုင်ရေး ကျန်းမာရေးပြစ်စေ
သင့်လျှော်တာကို သီပြီးလျှင် သိသည့်အတိုင်း သင့်တော်အောင် နေထိုင်
ကျင့်သုံးရမယ်ဆိုတဲ့ အန်ကောကို သဘောကျပါတယ်၊ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်
တစ်ခုတည်းကိုဆိုလိုတာ ဟုတ်ပုံမရပါဘူး၊ ရာဂစရိုက်ရှိတဲ့သူမှာ
အသာဘက္မ္မာ့နှင့်၊ ဒွဲထွဲသာကာရုက္မာ့နှင့်မူးများ သင့်လျှော်ပါတယ်၊
ဒေါသဓရိုက်ရှိတဲ့သူမှာ အာနာပါနက္မာ့နှင့်မူးများ သင့်လျှော်တယ် စသည်ဖြင့်
ပြထားတဲ့အတိုင်း သင့်လျှော်တဲ့ က္မာ့နှင့်ကို အားထုတ်ဖို့ ဉာဏ်ကြားတယ်
လို့လဲ ထင်ပါတယ်။

နောက်ပြီးတော့ လောက နေထိုင်ရေးဘက်ကလဲ သင့်တော်
တာကို စာသုံးရမယ်၊ သင့်တော်တာကို ဝတ်ရမယ်၊ သင့်တော်ရာမှာ
နေရမယ်၊ ဉူရိုယာ ပုထိလေးပါးထဲကလဲ ထိုင်နေရတာ သင့်တော်ရင်
ကြောကြာထိုင်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ သူးနေက သင့်တော်ရင် စကြံးကို
များများ လျှောက်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ ရပ်ဇန်တာက သင့်တော်ရင်လဲ
ကြောကြာရပ်ပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ အားနည်းတဲ့အတွက် လျောင်းနေ
တာက သင့်တော်ရင် လဲလျောင်းပြီး အားထုတ်ရမယ်၊ အဗုံအအေး
ရာသီဥတုမှာလဲ သင့်လျှော်တာကို ဖို့ပဲရမယ် စသည်ဖြင့်လဲ ဉာဏ်ကြား
တယ်လို့ ထင်ပါတယ်၊ ဒီလိုယူတဲ့ အန်ကော ပို့ပြန့်ပြည့်နံပါတယ်။

သူ့ပို့ပြုကိုက အတွေ့အောင်-မိမိအား သင့်လျှော်တာကို သီရ
မယ်လို့၊ ဆိုထားဘာပဲ၊ ဝိနည်းနဲ့လျှော်တာကိုသာ ဆိုတာမဟုတ်ဘူး၊
မိမိနဲ့လျှော်တာဆိုတော့ ဝိနည်းကျင့်ဝတ်ပဲပြစ်ဖြစ်၊ က္မာ့နှင့်ပဲပြစ်ဖြစ်၊

နေထိုင်ရေးပဲဖြစ်ဖြစ် သင့်တော်တာကို သီနားလည်ပြီး သင့်တော်သလို ကျင့်သုံးနေထိုင် သွားလို့ပါပဲ၊ ကိုယ်နဲ့သင့်တော်တာတွေကို ပြုလုပ် နေရင် သူများနဲ့မသင့်တာ ဆန့်ကျင်တာလဲဖြစ်တတ်တယ်၊ ကိုယ်နဲ့ သင့်တော်တာကိုပြုတဲ့အတွက် အနီးအပါးမှာရှိတဲ့ သူတစ်ပါးနဲ့ မသင့်တော်တာဖြစ်နေရင် သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ရာ ရောက်နိုင်ပါ တယ်၊ အဲဒီလို ကိုယ်ကျိုးကိုသာင့်ပြီး သူတပါးကိုနှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်စုံလိုပါတယ်၊ အဲဒီလို မဖြစ်ရအောင် ဒီလိုလဲ ဆက်ပြီးဆွဲနိုက်း တော်မှုပြန်ပါတယ်။

သူတစ်ပါးကို နှိပ်စက်ခြင်းလဲ မဖြစ်ပါစစ်နဲ့
လောကာ—လောကျိုး၊ ကျွိုး—တစ်တယောက်ကိုရှိနှိုး၊ အော ၁
ပဲ့သေယျ၊ မည်းဆဲပါနဲ့တဲ့၊ အဲဒီ (၂)ပုဒ်ကို “ကိုယ်နှင့် လျှော်တာ၊
သီပြီးကာ၊ သူ့နှာ ညျှေားဆဲ ကော်းရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊
အဲဒီကို ဆိုကြပါမယ်။

(၁၀) ကိုယ်နှင့်လျှော်တာ၊ သီပြီးကာ၊ သူ့မှာ ညျှေားဆဲ
ကော်းရမည်။

ကိုယ်ကိုးအတွက် ကိုယ်နှင့်လျှော်တာကို သီပြီး ပြုကျင့်နေထိုင်
ရမယ်၊ သို့ပေမယ့် သူတစ်ပါးကို ညျှေားဆဲခြင်းတော့ မပြုရဘူး၊
ကော်းဆော်ယူလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အောက်တစ်ပိုဒ်ကတော့—

“ယထာတတိယံ—ကေနှစ်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော့၊ ဓမ္မ—
သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝိဒီတွာ—သီပြီး၍၊ ဦးတော်—တည်သည်၊
အသာ—ဖြစ်ရာ၏တဲ့၊ ဒီအပိုဒ် အနက်များကိုတော့ ရှေးက တတိယ
ဂါထာမှာ— သမ္မာဓမ္မ—လို့လဲ ပြုဆိုဆဲပါပြီ၊ သတ္တုမဂါထာမှာ သမ္မာဝိဒီတွာ

အမှန်အတိုင်း သီသန့်သည့်အတိုင်း သီပံ

◇ ၉၃

ဓမ္မ-လို့လဲ ပြဆိုခဲ့ပါပြီ၊ ဒီမှာ ထူးတာကတော့ ယထာတထိယံ-
ဆိုတဲ့ပုဒ်လောက်သာ ထူးပါတယ်၊ အဲဒီပုဒ်ထူး ဝေါဟာရထူးနဲ့မှ
နားလည်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ဟောတယ်လို့ မှတ်ယူရမှာပဲ၊
အနက်ကတော့ ရှေ့ပိုင်းများက ပြောခဲ့ပြီးများအတိုင်းပါပဲ၊ ဒီပေမယ့်
သူ့အရာအားလုံးစွာ နဲ့နဲ့တော့ပြောရည်းမှာပဲ။

အမှန်ကို သီသန့်သည့်အတိုင်း သီပံ

ယထာ တထာ-အကြင်အခြင်းအရာ ထိအခြင်းအရာ
အားဖြင့်၊ ပဝတ္ထု-ဖြစ်သောတရားသည်။ ယထာတထိယံ-
ယထာတထိယံမည်သည်လို့၊ ဖွင့်ဆိုအပ်တဲ့ သုဒ္ဓါနက် (ဝစနတ္ထ)
အားလျှော်စွာ ဘယ်အခြင်းအရာအအားဖြင့်ဖြစ်ဖြစ် သူဖြစ်တဲ့အတိုင်း
ကောနစင်စစ် အမှန်ဖြစ်တဲ့တရားတဲ့၊ အဲဒီဟာ သစ္စာလေးပါးတရားပဲ၊
အဲဒီသစ္စာလေးပါး အမှန်တရားကို သီသန့်တဲ့အတိုင်း မှန်စွာသီပြီး
ဖြစ်စေရမယ်လို့၊ ဆုတုလုတာပါပဲ၊ သီသန့်တဲ့အတိုင်းဆုတုတာက
ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားဆိုရမယ်၊ အဲဒီလို သီတာကို
ပရီဉားပဋိဝင်ဝေါ်တယ်၊ သမှုဒယသစ္စာကို ပယ်ရမယ်၊ အဲဒီလို
ပယ်တာကို ဟာာနပဋိဝင်ဝေါ်တယ်၊ ပယ်သောအားဖြင့် သီတာတဲ့၊
နိဇရောဓသစ္စာကို မှုက်မှုဗ်က်ဝတ္ထုပြီး သီရမယ်၊ အဲဒီကို သုဒ္ဓကိရိယာ
ပဋိဝင်ဝေါ်တယ်၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသစ္စာနှင့်ဖြစ်စေရမယ်၊ အဲဒီကို
ဘာဝနာ ပဋိဝင်ဝေါ်တယ်၊ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် သီတာတဲ့။

ပရီဉားပဋိဝင်။ ။အဲဒီသစ္စာလေးပါးထဲက ဒုက္ခသစ္စာ
ဆိုတာ ပြုတိုင်း၊ ကြောဆိုင်း၊ နဲ့တိုင်း၊ စာသိတိုင်း၊ ထိသိတိုင်း၊ ကြောသိတိုင်း
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နေကြသည့် ဥပါဒါနက္ခဏာ၏ ရုပ်ရှာမ်တရားများပါပဲ၊
မြင်ဆဲ၊ ကြောဆဲစသည်၌ ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ အဲဒီရုပ်ရှာမ်တရားအတွက်

ခထာမခဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အတွက် ဆင်းရဲအစ်အမှန်တွေပဲ၊ အမှန်အတိုင်း
မသိကြလို့သာ အကောင်းအမြတ်ထင်ပြီး နှစ်သက်သာယာတဲ့
သမှုဒယတယာ ဖြစ်နေကြတာပဲ၊ ဖြစ်တိုင်း, ဖြစ်တိုင်းရှုမှတ်ပြီး
အမှန်အတိုင်းသိသိသွားရင်တော့ ဘာမျှနှစ်သက်သာယာ စရာမရှိပါဘူး၊
ကြောက်စရာ ပြီးငွေ့စရာချည်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရပ်နာမ်တွေကို
ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းမှတ်ပြီး သူ့ပ်ကိုယ်သောအားဖြော်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်၊
ရပ်သောအားမှတ်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်၊ ပြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း
အားဖြော်လဲ ပိုင်းခြားသိရမယ်၊ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနုတ္တအခြင်းအရာတိဖြော်လဲ
ပိုင်းခြားသိရမယ်၊ အဲဒီလို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပိုင်ပိုင်နိုင် သိတာကို
ပရီဉားပရီဉားဝေခ ၏၏တယ်။

အဲဒီလို ပိုင်းခြားပြီး သိတိုင်းသိတိုင်းအဲဒီ သိရတဲ့ရပ်နာမ်
တွေအပေါ်မှာ နှစ်သက်သာယာမှ ဖြစ်ခိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းကင်းသွားဘယ်၊
အဲဒီကို ပယ်သောအားဖြော်သိတဲ့ ပဟာနပဋိဝင်ခဝေါတယ်၊ အဲဒီလို
ပဟာနပဋိဝင်ဖြော် သမှုဒယ တယာဖြော်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းပြီးတိုင်း
တယာမှဆက်ဖြစ်မည့် ဥပါဒါနိုင်လဲ ဖြင်ခွင့်မရှိတော့ဘူး၊ ကမ္မဘဝလဲ
ဖြစ်ခွင့်မရှိတော့ဘူး၊ ကမ္မဘဝကြောင့်ဖြစ်မည့် အတိဇရာ မရဏစတဲ့
ခုက္ခတွေလဲ ဖြစ်ခွင့်မရှိတော့ဘူး၊ အဲဒီဟာ ရှုသိရတဲ့ အာရုံတိုင်း၌
တအာရုံအားဖြော် က်းပြိုင်သွားတဲ့ တအာရုံဖော်ပဲ၊ အဲဒီ တအာရုံရောကို
ပိုသုစ္စက ပြီးစေသောအားဖြော် ဆိုက်ရောက် ဆိုက်ရောက် သွားဘယ်၊
အဲဒီက အာရုံပြုတာဝတော့မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ပြီးသောအားဖြော် ဆိုက်ရောက်
တယ်လို့ ဆိုရတာပဲ၊ အဲဒီလို ဆိုက်ရောက်ပို့ကဲလဲ အလွန်အရေးကြီး
ပါတယ်၊ ပိုသုစ္စရှုတယ်ဆိုရင် အဲဒီ တအာရုံရောက်ဆိုက်ရောက်ပုံကို
တိတိကျကျ ပြီး ထုတ်ပို့လိုပါတယ်၊ အဲဒီကိုလဲ အထူးသတိပြုကြရမယ်။
ဘာဝနှာပရီဉားဝေခ။ ။အောက်ပြုတော့ ပြစ်ဆောင်ရေးကို ရှုတိုင်း

အမှန်ကို သိယင့်သည့်အတိုင်း သိပဲ

◇ ၉၁

ရှုတိုင်း ဝိပဿနာမဂ္ဂိုင်တရားတွေ ဖြစ်ပွားတယ်၊ အဲဒါက ဘာဝနာ ပဋိဝေဝပဲ၊ မိမိသွေ့နှင့်မှာ ဝိပဿနာမဂ္ဂိုင်တွေကို ဖြစ်ပွားစေသော အားဖြင့် သိတယ်လို့ဆိုရတယ်၊ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် အဲဒီ ဝိပဿနာမဂ္ဂိုင် တရားတွေကို ဖြစ်ပုံကို သိလဲသိနိုင်ပါတယ်၊ ဖြစ်ပွားပုံကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြည့်ပေါ်။

ရှုမှတ်မိအောင် ကြောင့်ကြုနိက်ပေးတာက သမ္မတိယာမဘဲ၊ အမှတ်ရတာက သမ္မတိယာ၊ သမ္မတိယာတိမဂ္ဂိုင်ဆိုတာ သတိပြာန့် လေးပါးဖြစ်ကြောင်း ဘုရားကိုယ်တော်တိုင်ဟောထားတဲ့ သစ္စနိဇ္ဈာသ ပါ့မြိုက် အထူးသတိပြုကြရမယ်၊ ရှုမိတဲ့အာရုံမှာ ကပ်ခနဲကပ်ခနဲ စိတ်ကလေးတည်တည်သွားတာက ဝိပဿနာခဏိကသမာဝိပဲ၊ ဒီခဏိကသမာဝိမပါဘဲ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြခို့ထားတဲ့ ဝိသူခို့မဟုတ်မဟာနှုန်ကာကို အထူးသတိ ပြုကြရမယ်၊ (န ဟို ခဏိက သမာဝိ ဝိနာ ဝိပဿနာ သမ္မဝတိ၊ မဟာနှုန် ဘာဘာ။)ရွေးစိက်ပြီး စိတ်တည်ရာအာရုံကို အမှန်အတိုင်းသိတာက သမ္မတိမြို့ဘဲ၊ အမှန် အတိုင်းသိအောင် စိတိုးညွှတ်ပေးတာက သမ္မတိယာကဲ့ပူပဲ၊ အဲဒါတွေ ဟာ ဝိပဿနာမဂ္ဂိုင်တရားကိုယ်ဝါးပါးပဲ၊ အဲဒီ ဝိပဿနာမဂ္ဂိုင်းပါးဟာ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်းပါဝင်ပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ သမ္မတိယာ သမ္မတိယာမျှ၌ သမ္မတိယာအာဖိုဝင်ဆိုတဲ့ သို့လမဂ္ဂိုင်သုံးပါးကတော့ တရားအားမထုတ်ခင် သို့လဆောက်တည်ကတည်းက ပြည့်စုံလာခဲ့ ပါတယ်၊ ရှုမှတ်နေတဲ့အခါလဲ အဲဒီသို့လမဂ္ဂိုင်တွေက ပျက်မသွားပါဘူး၊ ပုံပြီးစွင်ကြုံယ်လာတယ်လို့တောင် ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ သို့လ မဂ္ဂိုင်သုံးပါးနှင့်တကွ မဂ္ဂိုင်ရှုစ်ပါးဟာ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ဖြစ်ပွားနေတယ်။

တစ်နည်းအားဖြင့် သို့လမဂ္ဂိုင် ပါဝင်ပုံကတော့-မြင်မှ ကြားမှ စသည်ကို မရှုမိလို့၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တမျှပဲဆိုတာကို အမှန်အတိုင်း

မသိရရင် အဲဒီမသိရတဲ့ အာရုံကို မြတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ ကောင်းတဲ့အနေ အဖွဲ့ကောင်းအနေဖြင့် စွဲလမ်းပြီးတော့ လိမ်ပြောတဲ့ မှသာဝါဒလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ကုန်းတိုက်တဲ့ ပိဿာဝါစာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဆဲဆိုတဲ့ ဖရာသာဝါစာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ အနှစ်မဲ့ အပြိုင်အဖွဲ့ကို ပြောဆိုတဲ့ သမ္မပွဲလာပလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်းသိရတဲ့အတွက် အာရုံနဲ့ စပ်ပြီးတော့ အဲဒီ မိဇ္ဈာကမွန်လဲ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ထိုအတူပင် မရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်း မသိရတဲ့အာရုံနဲ့ စပ်ပြီးတော့ မတရားပစ္စည်းရှာမှ မိဇ္ဈာအာဖိုဝင်လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ရှုမိလို့ အမှန်အတိုင်းသိရတဲ့ အာရုံနဲ့ စပ်ပြီးတော့ အဲဒီ မိဇ္ဈာအာဖိုဝင်လဲ မဖြစ်လာနိုင်တော့ဘူး။

အဲဒီလို့ မိဇ္ဈာဝါစာ မိဇ္ဈာကမွန် မိဇ္ဈာအာဖိုဝင်တွေကို ဖြစ်ခွင့်မရှိအောင် ပယ်နိုင်တဲ့အတွက် ရှုမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်းသိတဲ့ ပိဿာနာဟာ သမ္မပါစာ သမ္မကမွန် သမ္မအာဖိုဝင်ဆိုတဲ့ သိလမဂ္ဂင် ကိစ္စတွေကို ပြီးစေပါတယ်၊ အဲဒီလို့ ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ရှုသိတဲ့ ပိဿာနာထဲမှာ အဲဒီသိလမဂ္ဂင်သုံးပါးလဲ ပါဝင်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဖြစ်ဆဲရပ်စာမ်းကို ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ပိဿာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ဖြစ်ပွားနေတယ်၊ အဲဒီဟာ ပိဿာနှုနိုက်မှာ ပြည့်စုံသင့်တဲ့ ဘာဝနာ ပဋိဝေခဲ့ပေါ်။

အဲဒီ ပိဿာမဂ္ဂင်ဓာတ်က ရင့်သနပြည့်စုံတဲ့ အပါကျတော့ နိုဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုပြီး အရိယမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ နိုဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ နိရောသော်ကို မျက်မောက်အာရုံပြုပြီး သိသွားတာဟာ “ယတာတတိယံ-ကကန် စင်စင်အမှန်ဖြစ်သော”၊ ဓမ္မ-တရားကို၊ ဝိဒီတွာ-သိပြီး၏”လို့ဆိုတဲ့အတိုင်း သိသွားတာပဲ။

အဲဒီလို့ နိရောက်ကို သိသွားတော့ မပြုတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရှုပ်စာမ် တွေကို ဆင်းရောစစ်လို့ သိနိုင်ပါတယ်၊ သမ္မအယာကိုပယ်ခြင်းကိစ္စလဲ

အမှန်ကို သိသင့်သည်အတိုင်း သိပဲ

◇ ၇၃

ပြီးသွားတယ်၊ မဂ္ဂကို မိမိသွေ့နှစ်ဖြစ်ဟားစေခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီလို ကိစ္စပြီးသွားတာကိုပဲ “တိသု ကိစ္စတော့-(ဒုက္ခ သမုဒယ မဂ္ဂ-ဟူသော)သစ္စ၊ သုံးပါးတို့၌၊ ကိစ္စတော့-ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့်သိတယ်၊ နိရောဓော-နိရောဓ သစ္စ၌၊ အာရမ္မထ ပဋိဝေဇာ-အာရမ္မပြုသော အားဖြင့် သိတယ်”လို့ အန္တကထာများမှာ ပြခိုထားပါတယ်။

အဲဒီလို နိရောဓ၏တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်တွေ့ အာရမ္မပြု သိခြင်းဖြင့် ဒုက္ခသစ္စ၊ သမုဒယသစ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စဆိုတဲ့ သစ္စသုံးပါးတို့၌ ပရိုဘာပဋိဝေဇာ-ပိုင်းခြားသိခြင်းကိစ္စ၊ ပဟာနပဋိဝေဇာ-ပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စ (ပယ်တာကိုပင် သိတယ်လို့သိတယ်) ဘာဝနာပဏိဝေဇာ-မိမိသွေ့နှစ်ဖြစ်ဟားစေသောအားဖြင့် သိခြင်း ကိစ္စ တိုကို ပြီးစေတာဟာ “ယထာတာထိယံ-ကေန်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-သစ္စလေးပါး တရားကို၊ စိမိတွာ-သိပြီး၍ တည်သည်”လို့ဆိုတဲ့ ဒီဒေသနာတော်နှင့်အညီ သိခြင်းပါပဲ။

အဲဒီလို သိတာကလဲ အရိယမဂ်တစ်ပါး နှစ်ပါး သုံးပါးဖြင့် သိရုံနဲ့တော့ မပြီးသေးဘူး၊ အရဟတ္ထမဂ်တိုင်အောင် အရိယမဂ် (၄)ပါးလုံးဖြင့်သိပါမဲ ပြီးစီးတယ်၊ အဲဒီလို သိပဲကိုရည်ပြီးတော့ “ယထာတာထိယံ-ကေန်စင်စစ် အမှန်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-သစ္စလေးပါး တရားကို၊ စိမိတွာ-သိပြီး၍ တည်သည်”လို့ မိန့်ဆိုထားတာပါပဲ၊ အဲဒီကို “သစ္စလေးတန်၊ တရားမှန်၊ ကေန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

သစ္စလေးတန်၊ တရားမှန်၊ ကေန်သိပြီးဖြစ်ရမည်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှုံးကိုထာများ အတိုင်းပါပဲ၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်သည်၊ လောကေ-လောကျိုး၊ သမ္မာ-တစ်စုံတစ်ခုမှ မြို့ကိုမတွယ်တာမှု၍ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရီဗ္ဗဖော်-ကျင့်သုံးနေနိုင်

၉၄ ◇

သဗ္ဗာဟန္တ္တနိယသုတေသရားတော်

ပါသည်တဲ့၊ အဲဒီအပိုင်အရ ဆောင်ပုဒ်ကလည်း ရှေးနည်းတူပါပဲ၊
ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင် ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေနိုင်
သည်။

သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲဖော်ညွှန် ညွှန်းဆဲမှု မရှိဘဲ ပိမိနှင့်
လျှော်တာကို ပြုလုပ်ကြ၍ သွားလေးတန် တရားမှန်ကို သိရအောင်
တိုးတက်ကျင့်သုံး အားထုတ်ကြသဖြင့် ဆင်းရဲခိုင်သိမ်း ပြိုမ်းရာနိဗ္ဗာန်
ချမ်းသာကို လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မျာ်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

သမ္မာပရီဗ္ဗာဇိနိယသုတေ

နှစ်မံပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မတရိုဗ္ဗာဇ္ဈိုယ်သူတ်

တရားဓော်

အသမပြုပါး

ဒီကဇန. ပြာသိုလပြည့်နေ့ဖြစ်တယ်။ သမ္မတရိုဗ္ဗာဇ္ဈိုယ်
သူတ်က (၁၁)ခုမြောက်ဂါထာကို ဟောရမယ်။

အခြေ အသမ ဂါထာ

- (၁၁) ယသော နှသယာ န သန္တိ ကေစီ၊
 မူလာ စ အကုသလာ သမူဟတာသော။
 သော နိရာသော အနာသိသာဇာ၊
 သမ္မတ သော လောကာ ပရီဗျော်။
 ယသော ဘိက္ခာဇာ-အကြောင် ရဟန်အား၊ ကေစီ အနှသယာ-
 အချို့၊ အနှသယုတို့သည်။ န သန္တိ-မရှိတော့ကုန်။

အနှသယာ အခြေပါယ်

အနှသယာကိုလေသာဆိုတာ ကိန်းတဲ့ကိုလေသာလို့ ပြန်မှာပြု
 ကြတယ်၊ ကိန်းတယ်ဆိုတာကလဲ အကြောင်းညီညွတ်တဲ့ အခါဖြစ်နိုင်
 တာကို ဆိုတာပါပဲ၊ သန္တာနှုန်းတဲ့ သန္တာနှုန်းယုယာတစ်ဖျိုး၊
 အာရုံမှာကိန်းတဲ့ အာရမှုကာနှုန်းယုယာတစ်ဖျိုး-ဒီလို့ J-မျိုးရှုတယ်၊

ပုဂ္ဂိုလ်၏သွေ့နှင့်မှာ အကြောင်းဆိုညွှတ်တဲ့အခါဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိုလေသာကို အဲဒီသွေ့နှင့်မှာ ကိန်းနေတယ်လို့ ဆိုလို့ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ သွေ့နှင့် ဘယ်အဓိတ်အပိုင်းထဲမှာ တည်ရှုနေတယ်လို့တော့ မဆိုရပါဘူး၊ ဖြစ်နိုင်တာကို သာဆိုပါတယ်၊ အာရုံမှာ ပြန်လည်စဉ်စားပြီး ဖြစ်နိုင်တဲ့ကိုလေသာကို အဲဒီအာရုံမှာကိန်းတယ်လို့ ဆိုရတာပါပဲ၊ အဲဒီ အာရုံထဲမှာဝိပြီးတည်ရောတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီ သိပြီးသား အာရုံကို ဆင်ခြင်မိတဲ့အခါ ဖြစ်နိုင်လို့ ကိန်းတယ်ဆိုရတာပါပဲ၊ ဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ ပုဂ္ဂိုလ်၏သွေ့နှင့်မှာ ဖြစ်တာပါပဲ။

အနုသယဆိုတာ အသာနာတော်ဟာရအားဖြင့် (၇)ပါးရှုတယ်၊ (၁)ကာမရာဂ၊ (၂)ဘဝရာဂ၊ (၃)ပဋိဿာ၊ (၅)က ဒေါသပါပဲ၊ (၄)မာန၊ (၅)ဒိဋ္ဌ၊ (၆)ဝိစိကိုဇာ (၇)အဝိဇာဆိုတဲ့ ဒီ(၇)ပါးပါပဲ။ တရားကိုယ် အားဖြင့်တော့ ကာမရာဂနဲ့ဘဝရာဂဆိုတာက လောဘချဉ်းဖြစ်တဲ့ အတွက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ မူလကိုလေသာကသုံးပါး၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌ၊ ဝိစိကိုဇာဆိုတာက သုံးပါး-ဒီ(၆)ပါးပါပဲ။

ပုထုဇွဲသွေ့နှင့်မှာဆိုရင် ဒီ အနုသယ (၇)ပါးဟာ အကုန်လုံး ဖြစ်နိုင်တာချဉ်းပဲ၊ ဒါကြောင့် ပုထုဇွဲသွေ့နှင့်မှာ အနုသယ ကိုလေသာတွေ အကုန်လုံးကိန်းနေတယ်လို့ ဆိုရတယ်၊ သောတာပန် မှာတော့ ဒီပြီးနဲ့ ဝိစိကိုဇာက ကင်းသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ကျွန်းတဲ့ပါးပါးလေးပဲရှိတော့တယ်၊ အနာဂတ်မှာတော့ ကာမရာဂနဲ့ ဗျာပါဒေါ်တဲ့ ပဋိဿာလဲကင်းသွားပြီ၊ ဒါကြောင့် ကျွန်းတဲ့ ဘဝရာဂ၊ မာန၊ အဝိဇာဆိုတဲ့ ဒီသုံးပါးသာရှိတော့တယ်။ ရဟန္တမှာတော့ အဲဒီ ကျွန်းတဲ့သုံးပါးလဲ ကင်းသွားတယ်၊ အနုသယကိုလေသာတွေ အကုန်လုံး ကင်းပြီးသွားတာပါပဲ။

အာရွှေတာနသယ ကိုလသာကို ပယ်ပုံ

◇ ၉၇

အာရွှေ၏ ကိုလသာ ကိန်းပုံ

အာရွှေတာနသယ ကိန်းပုံကတော့-မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း နံတိုင်း စားသိတိုင်း ထိသိတိုင်း ကြော်သိတိုင်းပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ် အာရုံတွေကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့် အမှန်အတိုင်း မသိရင် အဲဒီမသိရတဲ့ရုပ်နာမ် အာရုံတွေမှာ ဒီကိုလသာတွေက ပြန်လည်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ဖြစ်နိုင်တာပဲ၊ ဝိပသုနာ ရူမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ မြင်တိုင်းကြားတိုင်း တွေ့တိုင်းသိတိုင်း ထင်ရှား သိရတဲ့ အဲဒီအာရုံတွေမှာ ဒီကိုလသာတွေ အကုန်လုံး ဖြစ်နိုင်တာပဲ၊ မြိုတယ်လို့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ချမ်းသာတယ်၊ ကောင်း တယ်လို့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအနေနဲ့ စွဲလမ်းပြီးတော့လဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။

အာရွှေတာနသယ ကိုလသာကို ပယ်ပုံ

မြင်ဆ ကြားဆဲသည်မှာ မပြတ်ရူမှတ်နေတဲ့ ယောဂါမှာတော့ သမာဓိဉာဏ်အားရှိနေရင် ရူတိုင်း ရူတိုင်း ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ်အာရုံ တွေကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ သိသိသွားတယ်၊ အဲဒီလို့ သိတိုင်း သိတိုင်း သိရတဲ့အာရုံကို မြှတဲ့အနေအားဖြင့်လဲ မစွဲလမ်းဘူး၊ ချမ်းသာတဲ့ အနေ ကောင်းတဲ့အနေအားဖြင့်လဲ မစွဲလမ်းဘူး၊ ဒါကြာ့င့် အဲဒီ ရှုမိတဲ့အာရုံကို ပြန်လည် ဆင်ခြင်ပြီး မြှတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ ပုဂ္ဂိုလ်အနေအားဖြင့် ဘယ်ကိုလသာမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီလို့ မဖြစ် နိုင်တဲ့အတွက် ရူမှတ်ပြီး အမှန်အတိုင်း သိရတဲ့အာရုံမှာ ဘယ် ကိုလသာမှ မကိန်းဘူးလို့ဆိုရတယ်၊ အဲဒီဟာ ဝိပသုနာဖြင့် အာရွှေတာနသယကိုလသာကို ပယ်တာပါပဲ။

မရှုမိလို မသိရာ၌ ကိုလေသာကိန်းပုံ

မရှုမှုမူတိနိုင်လို့ အမှန်အတိုင်း မသိရင်တော့ “ယံ လောကာ ပီယရုပံ သာတရုပံ၊ ထွေ သတ္တာနဲ့ ရာဂါနသယော အနဲသေတီ”လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း ပီယရုပံ သာတရုပ်၏တဲ့ ချိုဖွယ်သာယာဖွယ် လူဌာရုံမှာ ရာဂါနသယော ကိန်းတယ်၊ (“ယံ လောကာ အနှုယရုပံ၊ အသာတရုပံ ထွေ သတ္တာနဲ့ ပဋိယာနဲသယော အနဲသေတီ”)လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း မှန်းဖွယ် မသာယာဖွယ်ဖြစ်တဲ့အနိုပြာရုံမှာ ပဋိယာ၏တဲ့ ဒေါသအနဲသယောကိန်းတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ “လူတိ လူမေသု-ဒ္ဓာသ ဇမ္မာသ အဝိဇ္ဇာ အနဲပတီတာ တအောင္ဌာ မာနော စ ဒိဋ္ဌ စ ဝိစိကိုစွာ ဒွှေ့ဖြော”လို့ ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း အဲဒီကူဗြာရုံ အနိုပြာရုံ (၂)ပါနှာပင် အဝိဇ္ဇာ မနဲ ဒီဒိဋ္ဌ ဝိစိကိုစွာဆိုတဲ့ အနဲသယတွေလဲ ကိန်းတယ်၊ အဲဒီဟာ မရှုမိတဲ့ အာရုံမှာ အနဲသယောကိုလေသာတွေ ကိန်းပုံပဲ။

ရဟန္တာမှာ အနဲသယာက်းပုံ

ယခု ဒီဂါဏာမှာပြထားတဲ့ ရဟန်း၏သန္တာန်းမှာတော့ ကေစိ အနဲသယာ-အချို့၊ အနဲသယတွေ မရှုတော့ဘူးတဲ့၊ အနဲသယတွေ အကုန်လုံးက်းတာပါဘဲ၊ ဒီပေမယ့် နောက်တစ်ပိုဒ်က မူလာ စ အကုန်လုံးက်းတာပါဘဲ၊ ဒီပေမယ့် ဟောထားတဲ့အတွက် အဲဒီအကုန်လုံး မူလ၏တဲ့ လောဘ ဒေါသ မောဟတွေကို ချိန်ထားပြီး ဒီအပိုဒ်မှာ မနဲ ဒီဒိဋ္ဌ ဝိစိကိုစွာဆိုတဲ့ အချို့အနဲသယောကိုသာ ဒီအပိုဒ်မှာ ယူရမယ်လို့ ရှေ့နိသယောဆရာတို့က ဆိုကြပါတယ်၊ အဲဒီလို ယူပုံးဟာ ဂေါ်ပေါ် ဗွှဲနည်းအရပါဘဲတဲ့။ ဂေါ်-ဆိုတဲ့ အမည်ဖြင့် နားဟူသများကို အကုန်လုံး ယူနိုင်ပေမဲ့ ဗလိုပွှဲဆိုတဲ့အမည်ဖြင့် ဝန်ဆောင်စွားများကို ယူနိုင်အောင်

ဂေါ-အရဖြင့် အဲဒီဝန်ဆောင်စွားများကို ချိန်ထားရသလိုပဲတဲ့။ ဘုန်းကြီးသဘောကျတဲ့ အနက်ကတော့ ကေစိ-ကို ကို့ကေစိ-တို့လိုပင် တစ်ခုတစ်ခုတို့မျှ မရှိတော့ဘူးဆိုတဲ့ အနက်ကို သဘောကျပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီသုတေသနဗုံးက ဆိုခဲ့ပြီး၊ အနက်ကိုလဲ ပေါ်ဟာရအတူးဖြင့် ထပ်ကာထပ်ကာ ဟောထားတဲ့အတွက် အနုသယတွေ တစ်ခုတစ်ခုမျှ မရှိတော့ဘူးလို့ ဆိုပြီး-ဖြစ်ပေမယ့် အကုသိုလ်မူလဆိုတဲ့ ပေါ်ဟာရအတူးဖြင့် ထပ်ပြီး ဟောတော်မူတယ်။ အဲဒီလို ဟောပြီးဖြစ်တဲ့ လောဘကိုပင် တတိယ အပိုဒ်ကျတော့ အနုသိသာနောစသည်ဖြင့်လဲ ဟောတော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပထမအပိုဒ်မှာ အနုသယတွေအကုန်မရှိကြောင်း ပြတော်မူတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ အဲဒီယူဆချက်အရ အနက်ကတော့-

ယသာ ဘိက္ခာဇာ-အကြောင်းရဟန်း၏ သွောန်ပြု၊ အနုသယာ-ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသော အနုသယကိုလေသာတို့သည်။ ကေစိ-အချို့တို့ဟု ဆိုအင်သော တစ်ခုတစ်ခုတစ်ခုတို့တို့မှုဆောင်လည်း၊ န သွောန်-မရှိကြကုန်-တဲ့။ ဒီစကားပုံပြီး ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ အနုသယကိုလေသာတွေဟာ တစ်ခိုင်တစ်ခိုင်း တစ်ခွန်းတစ်ခွန်တောင် မရှိတော့ဘူး၊ အကုန်လုံးကင်းသွားပြီလို့ အနက် ရပါတယ်။ အဲဒီကို “ဖြစ်ခွင့်ရှိက၊ နုသယ၊ လုံးဝ ထိဟာမရှိပြီ”လို့ ဆောင်ဗုဏ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၁) ဖြစ်ခွင့်ရှိက၊ နုသယ၊ လုံးဝ ထိဟာ မရှိပြီ။

ဖြစ်ခွင့်ရှိတဲ့ ကိုလေသာ = အကြောင်းညီညွတ်တဲ့အခါ ဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိုလေသာကို အနုသယ-ကိန်းတဲ့ ကိုလေသာခေါ်တယ်။ အဲဒီ အနုသယ ကိုလေသာတွေဟာ ရဟန္တရဟန်းမှာ လုံးဝမရှိတော့ဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အနုသယတွေ အကုန်လုံးကင်းရင် အကုသိုလ်မူလကင်းကြောင်းစသည်ကို ဟောဖို့မလိုတော့ဘူး မဟုတ်လားလို့

ဖေးစရာရှိပါတယ်၊ အဖြေကတော့ - အကုသိလ်မူလတွေကိုလဲ ယယ်တယ် လို့ဟောမှ သဘောပေါက်နားလည်းမည် နတ်ပြီဟွာတွေအတွက် ထပ်ဟောဖို့လဲ လိုပါသေးတယ်။ ဒါကြောင့်-

ရဟန္တာမှာ အကုသိလ်မူလ ကာင်းပဲ

အကုသလာ မူလာ စ-အကုသိလ်မူလ အမြစ်အရင်းတို့ကို လည်း၊ သမုပ္ပါဒာ-အကြောင်းမဲ့ နှုတ်ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။

(သမုပ္ပါဒာသော-ဆိတ်ပါမြို့မှ သေ-အကွာရာကိုတော့ နိပါတ် လို့လဲ ဆိုတယ်၊ အာရုံစို့လဲ လဲဆိုတယ်၊ ပထမားပုဂ္ဂန်အခုံးရှိတဲ့ ပုဒ်နောက်မှာ ရှိတတ်ပါတယ်၊ ဂါထာမှာဆန်းဂိုဏ်းအတွက် အကွာရာ လိုနေတဲ့အခါ ဖြည့်စွာကို ထားတဲ့သဘောပါပဲ။

အကုသိလ်မူလတွေဆိုတာ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟနိတဲ့ အကုသိလ် ဟိတ်(၃)ပါးပါပဲ၊ ဟောတူ-ပိတ်-အကြောင်းဆိုတာနဲ့ မူလု-အရင်းအမြစ်ဆိုတာဟာ သဘောဘအားဖြင့် အတူတူဘူးပါပဲ၊ သံပိုင်များဟာ အမြစ်ရောင်ကိုရှိပြီး ဖြစ်ပွားရ စည်ပ်ရသလိုပင် အကုသိလ်တရားတွေကလဲ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟနိတဲ့ အမြစ်ရင်းသုံးပါးကိုရှိပြီး ကြီးပွားစည်ပင် ရတယ်၊ လိုချင်နှစ်သက်တဲ့ လောဘ အားကောင်းရင် သူအားကောင်း သလောက် လိုချင်နှစ်သက်မှုဆိုင်ရာ အကုသိလ်တရားတွေ ထက်သန် တယ်၊ ကြီးပွားတယ်၊ စည်ပင်တယ်၊ ဒေါသအားကောင်းရင် သူအား ကောင်းသလောက် ဒေါသဆိုင်ရာ စိတ်ဆိုးမှု၊ ပြစ်မှားမှု၊ ရှို့ပြိုးထားမှု စသော အကုသိလ်တွေ ထက်သန်တယ်၊ ကြီးပွားတယ်၊ စည်ပင်တယ်၊ မောဟ အားကောင်းရင် လောဘရော ဒေါသရော အကုသိလ်ဟူသမျှ ထက်သန်ကိုး ပွားတယ် စည်ပင်တယ်၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟမပါဘဲ ယဉ်မှားမှု စိတ်ပုံးလွှုံးမှုတွေလဲ မောဟအားကောင်းသလောက် သန့်စွဲး

ကြိုးဟူးစည်ပင်တာဘဲ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏ အမြစ်အရင်အဖြစ်တဲ့ အဲဒီ
လောဘ၊ ဒေါဘ၊ မောဘတွေကိုလဲ ယယ်ပြီးပါပြီတဲ့၊ နောက်ပြီးတော့-

ရုပာန္တာမှာ အာသာနှင့် အာသီသလဲ ကင်းပံ့

သော-အနသယနှင့် အကုသိုလ် အမြစ်အရင်းတို့ကို
အကြောင်းမျဲယ်ပြီးသော ထိုရဟန်းသည်။ နိရာသော-နိအာသော-လိုချင်မှု
အာသာက်းသည်ဖြစ်၍၊ အာသာဆိုတာက လိုချင်ခြင်းပဲ၊ နိ-ဆိုတာက
မရှိဘူး ကင်းတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် နိရာသော-လိုချင်ခြင်း အာသာက်း
သည်ဖြစ်၍၊ အနာသီသာနော-နှင့် အာသီသာနော-တောင့်တာမှု အာသီသ
လဲ မရှိတော့ပြီ-တဲ့။

အကုသိုလ် အမြစ်အရင်းသုံးပါးထဲက လောဘအမြစ်အရင်း
ကင်းသွားရင် လိုချင်ခြင်းဆိုတာလဲ ကင်းတော့တာပဲ၊ တောင့်တာခြင်း
ဆိုတာလဲ မရှိတော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် လိုချင်တယ် တောင့်တာ
တယ်ဆိုတာ တရားကိုယ်အရအားဖြင့် လောဘပင်ဖြစ်သောကြောင့်ပါပဲ၊
အဲဒီတော့ အကုသိုလ်အမြစ်အရင်းကိုပယ်ပြီးပြီဆိုတာနဲ့ လိုချင်ခြင်း၊
တောင့်တာခြင်း ကင်းသွားပြီဆိုတာ သီနားလည်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့
လိုချင်ခြင်းအာသာလဲ ကင်းသွားပါပြီ၊ တောင့်တာခြင်း အာသီသလဲ
မရှိတော့ဘူးလို့၊ ဒီလို တိုက်ရိုက် ဖော်ပြပြီးဟောမှ နားလည်ကြမည့်
နတ်ပြုဟွာတွေအတွက် နိရာသော-လိုချင်ခြင်း အာသာက်းသည်ဖြစ်၍၊
အနာသီသာနော-တောင့်တာခြင်းအာသီကလဲ မရှိတော့ပြီ-လို့ထပ်ပြီး
ဟောတော်မှုတာပါပဲ၊ အဲဒီကို “အကု-မြစ်ရင်း၊ နှုတ်ပယ်ရှင်း၊ လိုခြင်း၊
တောင့်တာ မရှိပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

အကု-မြစ်ရင်း၊ နှုတ်ပယ်ရှင်း၊ လိုခြင်း၊ တောင့်တာ မရှိပြီ။
နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရွှေးဂါထာများနှင့် ထပ်တူပါပဲ။

သော-ထိရဟန်များ၏၊ လောကော-လောက၏၊ သမ္မာ-တစိတရနှင့်မျှ
ငြိတွယ်ခြုံးမရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းဖွံ့ဖြိုး၊ ပရီဗ္ဗဇ္ဈာယ်-ကျော်ဗုံး နေတိုင်
နိုင်ပါသည်တဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ ဆိုနေကျအတိုင်းပါဘဲ၊ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြော်လင်ကောင်းစွာ နေရသည်။

ယခု ဒီမှာ ယောဂါတွေ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊
သိုတိုင်း မပြတ်ရှုမှတ်နေကြရတာဟာ ဒီဂါတာက “အနုသယ
မရှိစေရလို့” ဆိုတဲ့အတိုင်း အာရမ္မဆာန်သယယကို ပယ်နိုင်အောင်
ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့ ဝိဟသုနာဉာဏ် ရှင်းသန်ပြည့်စုံ
တဲ့အခါကျတော့ အရိယမဂ်ဘာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပြီး နိုဗ္ဗန်ကိုမျက်ကျမှုက်
ပြရတယ်၊ အဲဒီအခါ အရိယမဂ်ဖြင့် သစ္စာနာန်သယယကို အမြစ်ပြတ်
ပယ်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ပယ်နိုင်အောင်လို့လဲ ရှုမှတ်နေကြရတာပဲ၊
အရဟတ္တုမ်းမေရာက်တဲ့အခါကျတော့ အနုသယကိုလေသာတွေ အကုန်
ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီတော့ အကုသိုလ်မူလတွေရော လိုချင်မှုတောင့်တာ
မူတွေရော အကုန်ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီအဆင့်သို့ရောက်ရအောင်
ရှုမှတ်အားထုတ် နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီအဆင့်မေရာက်သွားရင် ချမ်းသာ
ကြော်လင်းစွာ နေရပါတယ်တဲ့၊ က တရားသီမ်းရမယ်။

ဤသမ္မာပရီဗ္ဗဇ္ဈာယ်ဂါတာ၌ ဟောထားသည်အတိုင်း
အနုသယကိုလေသာတို့နှင့်အကွ အကုသိုလ်မူလတရားတို့ကို ပယ်နိုင်
အောင်ရှုမှတ် အားထုတ်နိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော
မဂ်ဘာဉာဏ်ဖိုလ်ဘာဉာဏ်တို့ဖြင့် နိုဗ္ဗန်ကို လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်မောက်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓ သာဓ သာဓ
သမ္မာပရီဗ္ဗဇ္ဈာယ်သုတေ တရားဓတော်
သသမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီဖြာဇနိယသုတေ

ဓာရားတော်

အကာဒသမပိုင်း

ဒီကနေ့၊ ပြာသိုလဆုတ် (၈)ရက်နေဖြစ်တယ်။ သမ္မာ
ပရီဖြာဇနိယသုတေက (၁၂)ရုပြောကိုဂါထာကို ဟောရမယ်။

အဖြေ ၈ကာဒသမ ဂါထာ

(၁၂) အာသဝနီဒော ပဟန်မှာဇာ
သုံး ရာဂပထ ဥပါတီဝတ္ထာ။
ဒန္တာ ပရီနိုဗုတော ဋ္ဌတတ္ထာ။
သမ္မာ သော လောကော ပရီဖြာဇော်။

ယော ဘိ၍၎—အကြောင်ရဟန်းသည်။ အာသဝနီဒော—
အာသဝေါ ခိုးသိမ်း ကုန်ပြီးပြီးသည်။ ပဟန်မှာဇာ—မာန (၉)ပါးကို
ပယ်ရှားပြီးသည်။ သုံး—အလုံခုံသော့၊ ရာဂပထ—တပ်မက်တရား
မွားများဖို့ရာ လမ်းပမာ တူလှသည့် သခါရတရားအပေါင်းကို
ဥပါတီဝတ္ထာ—ဉာဏ်ဖြင့် ချုံးကပ် ရှုမှတ် ပိုင်းခြားသိသောအားဖြင့်
ကျော်လွှားလွန်မြောက်ပြီးသည်။ အသု—ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

အာသဝဝါတရား ပယ်ပုံ

အာသဝဝါခေါ်သီမိုးကုန်ပြီးပြီးလဲ ဖြစ်ရမယ်၊ မန(၉)ပါးကို
ပယ်ပြီးလဲဖြစ်ရမယ်၊ တပ်မက်မှုရာဂဖြစ်ပွားဖွယ်ရာ သဒ္ဓရတရား
အပေါင်းကိုလဲ ကျော်လွှာပြီး ဖြစ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒီမှာ ကုန်ပြီးစေရမည့် အာသဝဝါတရားဆိုတာက
ကာမာသဝ ဘဝါသဝ ဒီပြာသဝ အပိဋ္ဌသဝ-လို့ (၄)ပျိုးရှိတယ်၊
အာသဝဆိုတဲ့ ပါဉ်က ယိုစီးတတ်တယ် ဖြစ်ပွားတတ်တယ်လို့。
အနုက်ရှိတယ်၊ ဒါကြာင့် ကာမာသဝဆိုတာ ကာမဂ္ဂထ် အာရုံတွေနဲ့
စင်ပြီးတော့ ယိုစီးတတ် ဖြစ်ပွားတတ်တဲ့တရားပဲ၊ မျက်စိကလဲ ယိုစီးပြီး
ဖြစ်ပွားတတ်တယ်၊ နားက၊ နှာခေါင်းက၊ လျှာက၊ ကိုယ်က၊
စိတ်နှုလုံးက ယိုစီးဖြစ်ပွားတတ်တယ်၊ အညွှန်အကြေးတွေ ယိုစီး
ထွက်နေသလိုပ် မျက်စိက မြင်တိုင်မြင်တိုင်း မြင်ရာ အဆင်အာရုံခါကို
ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ နားက ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း အသံချိုကို
ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ နှာခေါင်းက နဲ့တိုင်းနဲ့တိုင်း အနဲ့ချိုကို
ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ လျှာက စားသီတိုင်း စားသီတိုင်း အရသာချိုကို
ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ ကိုယ်ကထွေးထိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း အတွေ့
အထိချိုကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့တရား၊ စိတ်ကူးစဉ်းစား ကြံးစည်တိုင်း
ကြံးစည်တိုင်း ကြံးစည်မြို့ရာ အာရုံခါကို ယိုစီးထွက်နေတဲ့ တရားတွေပဲ။

အဲဒီဟာ-အာသဝ-အာသဝဝါဆိုတဲ့ ကိုလေသာတရားတွေပဲ၊
ကာမအာရုံကို နှစ်သက်သာယာပြီး ယိုထွက်ရင် ကာမာသဝဘဲ၊ ဘဝကို
သာယာပြီး ယိုထွက်ရင် ဘဝါသဝပဲ၊ အလွှာအမှားကို အမှန်အားဖြင့်
ပူဇွဲပြီး ယိုထွက်ရင် ဒီပြာသဝပဲ၊ အနှစ်၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ၊ သဘောတရား
တွေကို မြှုတဲ့အနေ ချမှတ်သာတဲ့အနေ အထွေကောင်အနေဖြင့် အသံမှားပြီး
ယိုထွက်တာက အပိဋ္ဌသဝပဲ၊ အဲဒီ အာသဝဆိုတဲ့ အာသဝဝါတရားတွေ

ကုန်ခန်းစေရမယ်တဲ့၊ ကုန်ခန်းအောင် ကျင့်ပုံကျင့်နည်းတွေကတော့ ဆယ်ဆယ်ပြောနေရ ကြားနေရတာတွေပို့၊ ရိုးနေပါပြီ၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် သတိပုံးနှင့်အသာတော်နှင့်အညီ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ ဓားသိတိုင်း၊ ကြံးသိတိုင်း ရှုမှုတို့ပြီး အဲဒီအာသဝတွေကို ပယ်နေရတယ်၊ အဲဒီလိုက္ခာတို့လို့ ဝိဟသာမာဉာဏ် ရှင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ အရိယမဂ်ဉာဏ်ရောက်တယ်၊ သောတာပတ္တီမဂ်ဉာဏ်ရောက်ရင် ကာမာသဝထဲက အပါယ်လေးပါးကျဇေစ်တဲ့ အကြမ်းဆုံး ကာမာသဝ တွေကင်းသွားတယ်၊ ကာမေသုပိစွဲဘာရာ၊ အဖိန္ဒာဒါန၊ မူသာဝါဒ၊ သုရှေမေရယ်သွေးကြုံနှင့်ရာ ကာမာသဝတွေ ကင်းသွားတာပါပဲ၊ စိန္တာဒိဋ္ဌ ဆိုတဲ့ ဒီဇာသဝပဲ ကင်းသွားတယ်၊ အော်ဇာသဝထဲက အပါယ်ကျ စေနိုင်တဲ့ မောဟအကြမ်းတားလဲ ကင်းသွားတယ်။

သကဒါဂါမိမဂ်ရောက်ရင် ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမာသဝလဲ ကင်းသွားတယ်၊ အနာဂတ်မဂ်ရောက်ရင်တော့ ကာမရာဂဆိုတဲ့ ကာမာသဝတွေ အကုန်လုံးကင်းသွားတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘဝရာဂဆိုတဲ့ ဘဝါသဝကတော့ ရှိနေသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အနာဂတ်က ဘဝကိုတော့ သာယာနေသေးတာဘဲ၊ ကာမဘဝကိုတော့ မနှစ်သက်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ရူပဘဝ အရှုပဘဝကို သာယာမှုကတော့ ရှိနေသေးတာပဲ၊ ဒါကြောင့် အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ လူ့ဘဝ နတ်ဘဝမှ စုတေတဲ့အခါ ရူပြုပွားဘုံး အရှုပ ပြုပွားဘုံးများမှာ ဖြစ်နေတယ်၊ အဲဒီ ဖြစ်ရာဘဝကို သာယာနှစ်သက် နေသေးတာဘဲ၊ အရဟတ္ထမဂ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ အဲဒီဘဝထဲ ကင်းသွားတယ်၊ အော်ဇာသဝဆိုတဲ့ မောဟလဲ အကုန်ကင်းသွားတယ်၊ ကင်းသွားတယ်ဆိုတာဟာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တာကို ဆိုတာပါပဲ၊ အဲဒီကို ကုန်ခန်းသွားတယ်လို့လဲ ဆိုရတယ်၊ ဒါကြောင့်-

၁၀၆ ◇

သုတေသနပြောနိယဉ်တရားတော်

အာသဝဝကာင်းလျှင် မာနလဲကာင်းသည်

အာသဝဝကော်-အာသဝဝကော်သီမီး ကုန်ပြီးပြီးလဲ ဖြစ်ရ မယ်တဲ့၊ အာသဝဝကော်ရင် ဒီတော်ဝါဘိတဲ့ ရဟန္တာဖြစ်တာပဲ၊ ရဟန္တာဖြစ်ရင် မာနကိုလဲယံပြီး ဖြစ်သွားတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီ မာနကာင်းတယ်ဆိုတဲ့ဂျိနဲ့၊ ကြည်းညိုရအောင်၊ ပဟီနမာနော်-ပယ်ပြီးသော မာနရှိတယ်လို့လဲ ထပ်ပြီးဟောထားပါတယ်၊ အဲဒီမှာ ပယ်ပြီးသော မာနရှိတယ်ဆိုတာက ပါဌိနောက်လိုက်ပြီး ပြန်တဲ့ အနက်ပဲ၊ ပယ်လဲပယ်ပြီးပြီး၊ အဲဒီမာနဟာ ရှိလဲရှိသေးတယ်လို့၊ အထင်မှားစရာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုအနက်ဝေါဟာရရှိ နားမလည်လို့၊ မေးတာကိုလဲ ဘုန်းကြီးတို့က ဖြေရှင်းပေးရပါတယ်၊ ဗမာလို အချာ ပြန်ရင်တော့ မာနကိုပယ်ပြီးပြီ့လို့ပဲ ပြန်ရပါတယ်၊ အဲဒီ မာနက တရားကိုယ်အားဖြင့် အထင်ကြီးတာ ဘဝင်မြင့်တာ တစ်ပါးတည်းပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ်က သူတစ်ပါးထက် မြတ်တယ်လို့၊ အထင်ကြီးတာ ကတစ်ပါး၊ သူတစ်ပါးနဲ့ တန်းတူပဲလို့၊ အထင်ရောက်တာက တစ်ပါး၊ သူတစ်ပါး ထက်ယုတ်ညွှေ့တယ်လို့၊ ထင်တာက တစ်ပါး၊ ဒီလို(၃)ပါး ရှိတယ်၊ အဲဒီ(၃)ပါးကလဲ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာ က(၃)ပါး၊ အလတ်တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာက(၃)ပါး၊ အောက် တန်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ အထင်ကြီးတာက (၃)ပါး၊ အဲဒီလို (၃)ပါး (၃)လီ (၉)ပါးရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပဟီနမာနော်-မာန(၉)ပါးကို ပယ်ရှားပြီး သည့် ဖြစ်ရမယ်လို့၊ အနက်ပြန်ထားပါတယ်။

နိုဝင်ဘ်မှန်မြန်မြေပြုချက်

အဲဒီ မာန(၉)ပါးထဲမှာ သူတစ်ဖါးထက်သာတယ် သူတပါးနဲ့၊ တန်းတူပဲလို့၊ ထင်တာတွေကတော့ အထင်ကြီးတဲ့ မာနသော ထင်ရှား

ပါတယ်၊ သူတစ်ပါးထက် အောက်ကျတယ် ယုတ္တည့်တယ်လို့၊ ထင်တာက မာနဟုတ်ပဲမလား၊ မိမိကိုယ်ကို နှစ်ချွဲတဲ့ နိဝါတာမ်းလာ ဖြစ်ပော်လားလားလို့၊ မေးစရာရှိတယ်၊ သူတပါးကို ရိုသေလေးစားပြီး မိမိကိုယ်ကို နှစ်ချွဲတာကတော့ နိဝါတာမ်းလာပါပဲ၊ ယခု ဒီမှာ အယုတ် အညွှန်ဖြင့် မာန်တက်တာကတော့ သူတစ်ပါးကို ရိုသေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မြှင့်မြတ်တဲ့ သူတစ်ပါးဓတ္ထနဲ့ ရှိနိုင်တဲ့သောပါပဲ၊ ဘယ်လို လဲဆိုတော့-ပါတို့က သာမန်ရဟန်းထော်ပဲ ဟိုမထောက်ကြေးတွေလို မနေလဲရပါတယ်စသည်ဖြင့် ရဟန်းထော်များမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ မာနမျိုးပါပဲ၊ လူများထဲမှာလဲ ပါတို့က အောက်တန်းစားတွေပဲ ဟိုအထက်တန်းစား အရာရှိကြေးတွေ သူဇွဲကြေးတွေလို မဟုတ်ပဲ သင့်တော်သလိုနေနိုင်ပါတယ် စသည်ဖြင့် အောက်တန်းစားလူများမှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ မာနမျိုးဟာလဲ အယုတ်အညွှန်ပါပဲ၊ အဲဒါကို ဟိုနမာန်ခေါ်တယ်၊ တန်းတူပဲလို့၊ ထင်တာကိုတော့ သဒီသမာန်ခေါ်တယ်၊ သူ့ထက်ဖြတ်တယ် သာတယ်လို့၊ ထင်တာကိုတော့ သေယျမာန်ခေါ်တယ်။

ယာထာဝမာန်နှင့် အယာထာဝမာန်

အဲဒီ မာနတွေကလဲ အဟုတ်အမှန်အတိုင်း အထင်ရောက်တာ ကိုတော့ ယာထာဝမာန်ခေါ်တယ်၊ ဟုတ်မှန်တဲ့ရှုတ်နဲ့ အထင်ကြေးဘာဝင် ပြင့်တဲ့ သောပါပဲ၊ ကုပ်က မတတ်ဘဲ မသိဘဲဆပြည့်ဆုံးဘဲနဲ့ တတ်တယ် သိတယ် ပြည့်စုတယ်လို့မဟုတ်ဘဲ ရှိနိုင်ပြီးမာန်တက်တာကိုတော့ အယာထာဝမာန် လို့ခေါ်တယ်၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ရောက်လို့၊ သောတာပန်ဖြစ်သွားရင် အဲဒီ အယာထာဝမာန်ကတော့ ကာင်းသွားပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဟုတ်မှန်တဲ့ရှုတ်နဲ့ တက်ကြွတဲ့ ယာထာဝမာန်ကတော့ မကင်းသေးဘူး၊ ရိုနေသေးတာပဲ၊ ဒီ ယာထာဝမာန်က သကဒါဂါမိမှာလဲ

ရှိသေးတာပဲ၊ အမှာကိမ်မှာလဲ ရှိသေးတာပဲ၊ အရဟတ္ထမင်္ဂလာ ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျမှ ဒီမာနက အကုန်လုံး ကင်းသွားတာ၊ ဒါကြောင့် မာန(၉)ပါးကို ဖယ်ရှားပြီး ဖြစ်ရမယ်ဆိတာလဲ ရဟန္တာ ဖြစ်အောင် ကျင့်ရမယ်ဆိတာနဲ့ အတူတူပါပဲ၊ ဒီဂါထာမှာ အာသင် ကုန်ပြီးဖြစ် တယ်ဆိတာလဲ ရဟန္တာ၏ရှင်ပုဒ်ပါပဲ၊ မာန(၉)ပါး ပယ်ရှားပြီး၊ ဖြစ်တယ်ဆိတာလဲ ရဟန္တာ၏ရှင်ပုဒ်ပါပဲ၊ နောက် (၂)ပုဒ် ကပ်တွေလဲ ရဟန္တာ၏ ရှင်ပုဒ်တွေပါပဲ၊ ဒီတစ်သုတ်လုံးမှာ ဟောထားတဲ့ ရှင်ပုဒ်တွေဟာ အများအားဖြင့် ရဟန္တာ၏ ရှင်ပုဒ်တွေချည်းပါပဲ။

ရာဂဖြစ်စရာဓတ္ထဆိုတာ ဘာဓတ္ထလဲ

နောက်တစ်ပိုဒ်မှာ “ရာဂပထ-ရာဂဝါလမ်း” ဆိုတာ တပ်မက်မူ-ရာဂဖြစ်ဖွယ်သမီရ တရားတွေပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ရာဂပထ-တပ်မက်တရား ဖြစ်ပွားဖို့ရာ လမ်းပမာဏလှလှသည့် သမီရတရား အပေါင်းကို-လို့ သရုပ်ပေါ်အောင် မြှင့်မာပြန်ထားပါတယ်၊ အဲဒါဓတ္ထက ဘာဓတ္ထလဲဆိုရင်-စာပေကျမ်းကန် ဝေါဟာရအားဖြင့် တေဘူးမကသမီရတရားတွေ၊ ကာမ ရှုပ အရှုပဆိုတဲ့ ဘုသုံးပါး၌အတွင်းဝင်တဲ့ တရားတွေပဲ၊ တစ်နည်းဥပါဒီနိုင်တို့၏ အာရုံဖြစ်နိုင်တဲ့ ဥပါဒီနက္ခန္တဝါးပါးတရားတွေပဲ၊ တစ်နည်း ခုက္ခသစ္ာဆိုတဲ့ ဆင်းရအစ်အမှန် တရားတွေပဲ၊ အများသိလွယ်တဲ့စကားနဲ့ ပြောရရင်တော့ ယခုမြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ ကြံသိတိုင်း၊ ထင်ရှားတဲ့မြင်မှ စသည်တွေပါပဲ၊ အဲဒီ မြင်မှုစသည်ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ တပ်မက်သာယာ နေကြတာပဲ၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂဖြစ်ဖွယ် မြင်မှုစသောတရားတွေကို-ဥပါတီဝတ္ထာ-ချဉ်းကပ်ပြီး ကျော်လွန်သွားရမယ်လို့ ဟောထားတာပါပဲ။

ချိုးကပ်ပြီး ကျော်လွန်ပုံ

အဲဒီညပါတိဝဇ္ဈာ ဆိုတဲ့ ပုဒ်မှာ ဥပ-၏ အနက်က ချိုးကပ် သည်တဲ့၊ အတိဝဇ္ဈာ-က ကျော်လွန်သည်တဲ့၊ ဘယ်လိုချိုးကပ် ရှုမှာလ ဆိုတော့ သတိ သမာဓိဉာဏ်ဖြင့် ရှုသိလျက် ချိုးကပ်ရှုမှာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် “ဥပါတိဝဇ္ဈာ-ဉာဏ်ဖြင့် ချိုးကပ် ရှုမှတ်ပိုင်းခြား သိသောအားဖြင့် ကျော်လွှားလွန်ဖြောက်ပြီးသည်၊ အသု-ဖြစ်ရာ ၏”လို့ မြန်မာပြန်ထားပါတယ်၊ ယခု ဒီကယောဂါတွေ မြင်တိုင်း ကြားထိုင်းစသည်မှာ မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး သိသိနေတာဟာ အဲဒီကျော်လွန် သင့်တဲ့ သို့ရရုပ်နာမ် ဒုက္ခသစ္စတရားတွေကို အသိဉာဏ်ဖြင့် ချိုးကပ်နေတာပါပဲ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်တယ်ဆိုတာ အခြေခံဖြစ်တဲ့သတိနဲ့၊ သမာဓိဖြင့်လ ချိုးကပ်နေတာပါပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့ သမာဓိဉာဏ် အားကောင်းတဲ့အခါ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း ရှုပ်နဲ့နာမ်ကိုလ ပိုင်းခြား သိတယ်၊ အကျိုးခို့လ ပိုင်းခြားသိတယ်၊ အဖြစ်အပျက် မဖြတဲ့အခြင်းအရာစသည်ဖြင့်လ ပိုင်းခြားသိတယ်၊ မမြော်ဗူးလို့ သိတိုင်း သိတိုင်း မြှုတဲ့အနဖြင့် တပ်မက်မှုဖြစ်ခွင့် မရှိတော့တဲ့အတွက် အဲဒီ သိရတဲ့ သို့ရတာရားတော်ကို တဒေဝဟန်အရအားဖြင့် ကျော်လွန် သွားတာပဲ ဆင်းရဲပဲ အတွေ့မဟုတ်တဲ့ သဘောတရားမှုပဲလို့ သိတိုင်း သိတိုင်းလ ကျော်လွန်သွားတာပဲ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်မှုပါပသုနာဖြင့် ကျော်လွန်ခဲ့ပြီးတဲ့နောက် အရိယာမဂ်ဉာဏ်များဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်ဖြင့် အပါယ်လားကြောင်း တပ်မက်ဖွယ်တွေကို ကျော်လွန် သွားတယ်၊ အနာဂတ်မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် တပ်မက်ဖွယ် ကာမဂုဏ်သို့ရ တွေကို ကျော်လွန်သွားပါတယ်၊ အရဟတ္ထမဂ် ရောက်တဲ့အခါကျတော့

တပ်မက်ဖွယ်ဟူသမျှတွေကို အကုန်လုံးကျော်လွန်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ကျော်လွန်ပြီးပြီးရမယ်တဲ့ အဲဒီ ပထမ (၂)ပြိုစိကို “အာသဝါ ကုန်ရှင်း၊ မာနက်း၊ တပ်ခြင်းလမ်းကို ကျော်လွန်ပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၂) အာသဝါ ကုန်ရှင်း၊ မာနက်း၊ တပ်ခြင်း လမ်းကို ကျော်လွန်ပြီ။

အာသဝါကုန်ခန်း ကင်းရှင်းရမယ်၊ မာနလဲ ပယ်ပြီးဖြစ်၍ ကင်းရမယ်၊ တပ်မက်ခြင်း၏ လမ်းပမာ တပ်မက်ဖွယ်ရာ သပါရ တွေကိုလဲ ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီကနောက် တတိယ အပိုဒ်ကတော့ “ဒဇ္ဈာ-ယဉ်ကျေးပြီးသည်၊ ပရီဖိုဗ္ဗာ-ကိုလေသာခပ်သိမ်း ကုန်ပြိုးပြီးသည်၊ ဋီတတွော-တည်တဲ့သော စိတ်ရှိသည်၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏”တဲ့။

ရိုင်းနိုင်းမူးဓာတ္တပယ်ပြီး ယဉ်ကျေးဇူးမူည်

ယဉ်ကျေးပြီး ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာဟာ မယဉ်းကျေးတဲ့ ကိုလေသာ အရိုင်းအခိုင်းတွေ ကင်းပြီးဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ ရိုင်းနိုင်းမူးကင်းရင် ယဉ်ကျေး တာပါပဲ၊ ကိုယ်ဖြင့်နှုတ်ဖြင့် ရိုင်းနိုင်းတဲ့ ဝတီကြာမ ကိုလေသာတွေကို သီလဖြင့် ပယ်ရတယ်၊ ကာမပိတာက်စသော စိတ်ဖြင့် မယဉ်းကျေးတဲ့ ပရီယုဗ္ဗာန် ကိုလေသာတွေကို သမာဓိဖြင့်ပယ်ရတယ်၊ ရိုင်းနိုင်းမူး ဖြစ်နိုင်သေးတယ်လို့ဆိုရတဲ့ အနုသယကိုလေသာတွေကို ဝိယသနာပညာ အရိုယ်မက်ပညာတို့ဖြင့် ပယ်ရတယ်၊ အဲဒီလို ပယ်လို့ အရဟတ္တာမက်ဖိုလ်ရောက်သွားရင် အကြောင်းမူယဉ်းကျေးသွားတော့တာပဲ၊ အဲဒီလို ယဉ်းကျေးပြီး ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ ဒါလဲ ရဟနာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ။

ကိုလေသာပြီးအေးချု စိတ်တည်တဲ့ရမည်

နောက်ပြီးတော့ ပရီနိဗ္ဗာတော့ ဆိုရာမှာ ပရီ-၏ အနက်က ထက်ဝန်းကျင်တဲ့၊ အလုံးစုံ၊ အကြောင်းမဲ့၊ ပ်သိမ်းဆိုတာနဲ့ အရတူပါပဲ၊ နိဗ္ဗာတော့-က ပြီးသည်တဲ့၊ ဒါကြောင့် ပရီနိဗ္ဗာတော့-ကိုလေသာ ပ်သိမ်းကုန်ပြီးပြီးသည်-လို့၊ အနက်ပြန်ထားတယ်၊ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ ဂုဏ်ပုဒ်ပဲ၊ ဦးတဖ္တာ-တည်တဲ့သော စိတ်ရှိတယ် ဆိုတာကတော့ သာမာန် သမာဓိ၊ ရျာန်သမာဓိတို့ဖြင့် စိတ်တည်ကြည်တာကိုလဲ ယူနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီဂါယာမှာတော့ ကိုလေသာပ်သိမ်း အကုန်လုံးကောင်းပြီးပြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန္တာ၏ စိတ်တည်တဲ့တာကိုသာ ဆိုလို ပါတယ်၊ ရဟန္တာဆိုတာ အလွတ်နေတဲ့အခါလဲ စိတ်တည်တဲ့နေတာ ပါပဲ၊ သမာပတ်ဝင်းဘေးနေရင်တော့ တစ်နေ့လုံး တစ်ညွှန်လုံးလဲ တစ်အာရုံတည်းမှာ တည်တဲ့နေတာပဲ၊ ရန်းရက်တိုင်တိုင်လ တည်တဲ့ နေနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီ သုံးပုဒ်အရ “နူးညံ့၊ ယဉ်ကျေး၊ ကိုလေသား၊ ပြီးအေးစိတ်လ တည်တဲ့သည်”လို့၊ ဆောင်ပုဒ် ဒီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

နူးညံ့ယဉ်ကျေး၊ ကိုလေသား၊ ပြီးအေးစိတ်လ တည်တဲ့ သည်။

နောက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ အခါတိုင်းလိုပါပဲ၊ သော-ထိုသို့၊ သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောကျိုး၊ သမ္မာ-တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ မပြီးမတွယ်ဘဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရီနှုန်းပျော်သုံးနေနိုင်ပါသည်တဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ အခါတိုင်းလိုပါပဲ၊ ဆိုကြရမယ်။

သုံးဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

၁၂ ◇

သမ္မတနိုဒ္ဓယသုတေသရားတော်

ဒီဂါထာမှာ ဉာဏ်ပြထားသည့်အတိုင်း အာသဝေခပ်သိမ်း
ကန်ပြေားရန် စသည်အတွက် စွမ်းနိုင်သမျှ ရှုမှတ်အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့
အလိုရှုအပ်သော မင်္ဂလာက်ဖြင့် နိုဘာန်ကိုလျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍
မျက်ဇူာက်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မတပရီဗ္ဗာဇ်ယသုတေ တရားတော်
ဓကာဒသမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီပြာဇနီယုသုတေ

တရားဓတော်

နှီဒသမပြုစိုး

ဒီကန္တ၊ ပြာသိလက္ခယ်နှုဖြစ်တယ်၊ သမ္မာပရီပြာဇနီယ
သုတေက (၁၃)ရမြိုက်ဂါထာကို ဟောကြားရမယ်။

အခြေ ဒီဒသမ ဂါထာ

(၁၃) သဇ္ဈာ သုတဝီ နိယာမအသီး

ဝိုဂါတေသူ န ဝိုသာရိ မီရော။

လောဘံ ဒေါသံ ဝိနေယဉ် ပဋိသုံး၊

သမ္မာ သော လောကာ ပရီပြုယော်။

ယော မီရော-အကြိုင်ပညာရှိ ရဟန်းသည်။ သဇ္ဈာ-
ယံ့ကြည်မှ သဇ္ဈာတရားနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ သုတဝီ-
အကြားအမြိုင် သုတနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ နိယာမအသီး-
အရိယာမဂ်ဟူသော ဂါန်းသေတရားကို တွေ့မြင်သည်လည်းကောင်း၊
အသု-ဖြစ်ရာ၏။

သဒ္ဓိတရားနဲ့ပြည့်စုံရမည်

ယုံကြည်မှူ သဒ္ဓိတရားနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့၊ ယုံကြည်မှူ သဒ္ဓိ
ဆိတာ မိရိုးဖလာယုံကြည်မူလဲရှိတယ်၊ အဲဒီ သဒ္ဓိတရားဟာလ
ကောင်းမြတ်ပါတယ်၊ မိဘများက ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် ဖြစ်တဲ့အတွက်
သာသမီးများကို ငယ်ငယ်ကတည်းက ဘုရားစစ်ဘုရားမှန် တရားစစ်
တရားမှန် သံယာစစ် သံယာမှန်များကို ယုံကြည်အောင် ကြည့်သိအောင်
သင်ကြားပေးထားကြတယ်၊ ဘုရားရှိခို့မျိုး သံယာတော်များအား ရှိခို့မျိုး
သင်ကြားပေးထားကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓသရဏ် ကျွောမီ စသည်ဖြင့် ရွတ်ခို့စေပြီး
သရဏုရုတ်တည်အောင်လ ညွှန်ကြားပေးထားကြတယ်၊ ဒါကြောင့်
ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်မီဘတို့၏ သာသမီးများဟာ ငယ်ငယ်ကတည်းက
ဘုရား၊ တရား၊ သံယာရှုစ်ကို သိတန်းသလောက်သိပြီး ဘုရား၊ တရား၊
သံယာကို ယုံကြည်လာခဲ့ကြတယ်၊ သရဏုရုတ်တည်လာခဲ့ကြတယ်၊
ဒါလောက်ခို့ရင်ကို ကောင်းမြတ်လုပ်ပြီ၊ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုလို့ရှိရင်
ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနဲ့စပ်ပြီး ကုသိုလ်တွေများရတယ်၊ သရဏုရုတ်
တည်တယ်ခို့ရင် အဲဒီသရဏုရုတ်တည်ရှိနဲ့ပဲ အပါယ်လောပါးက လွတ်
ဖြောက်နိုင်တာပဲ၊ မဟာသမယသုတေသနအိမ်းမှာ မြှုပြုကြီးတစ်ယောက်
က မြတ်စွာဘုရားကို ဒီလိုလျှောက်တယ်။

သရဏုရုတ်တည်ရင် အပါယ်မှ လွတ်နိုင်သည်
ယေ ကေစီ ဗုဒ္ဓံ သရဏ် ဂတာသော
န တေ ဂမိသုန္တီ အပါယာမူမီ။
ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံံ
ဒေဝကာယံ ပရီပူရေသုန္တီ။

သရဏာဂုဏ်တည်ရင် အပါယ်မှုလွှတ်နိုင်သည်

◇ ၁၅၂

ယောက္ခိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မူဒ္ဒါ-
မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏာ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ တောာသော-ဆည်းကပ်
ကုန်၏၊ (ဒီမှာ သော-အကွားရာကတော့ နိပါတ်၊ သို့မဟုတ် အာရုံ
မွှုပါပဲ၊ အနက်မရှိပါဘူး) တော့-မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု
ဆည်းကပ်ကြသော ထိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အပါယ်ဘူး-အပါယ်ဘုံး
နဲ့ ဂမိသုဒ္ဓိ-မလားမရောက် ရကုန်လတဲ့၊ အဲ-ဘုရားကို အမြတ်ဆုံး
ကိုးကွယ်ရာအဖြစ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ရင် မူဒ္ဒါသရဏာရုံး တည်နေတာပဲ၊
မူဒ္ဒါသရဏာရုံးတည်ရင် တရားသံယာကို ဆည်းကပ်တဲ့ သရဏာရုံး
တွေ့လဲ တည်နေတာပါပဲ၊ အဲဒီလို သရဏာရုံးတည်နေကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေ့ဟာ အပါယ်ဘုံးကိုမရောက်ဘဲ အပါယ်လေးပါးမှ လွှတ်မြောက်
ကြတယ်-တဲ့။

မှန်သံ အေဟံ-လူ့ဘဝ လူ့ခွဲ့ကိုယ်ကို၊ ပဟာယ-စွန်းကြ
ပြီး၍၊ ပါ-စွန်းကြရသည်ရှိသော်၊ အေဝကာယံ-နတ်ပေါင်းကို၊ ပရိယူ
ရေသုဒ္ဓိ-ပြည်စေကုန်လတဲ့၊ လူ့ခွဲ့ကိုယ်ကို စွန်းပြီး ကွယ်လွန်
သွားရင် နတ်သုဒ္ဓိတွေ နတ်သားဓတ္ထဖြစ်ပြီး နတ်ဦးရေကို တိုးပွားစေကြ
ပြည်စေကြပါလိမ့်မယ်တဲ့၊ နတ်အပေါင်း ပြည်စေတယ်ဆိုတာ နတ်ဖြစ်ပြီး
ဦးရေတိုးတာကို ဆိုတာပါပဲ။

ဒီ ဂါထာအရအားဖြင့် မိဘများက သပ်ကြားပေးတဲ့အတိုင်း
သာသမီး သူငယ်တွေဟာ သရဏာရုံးတည်နေလို့ရှိရင်ကို အပါယ်မှ
လွှတ်မြောက်ပြီးတော့ နတ်ပြည်စေရောက်နိုင်တော့တာပဲ၊ ရောက်ပြီးတော့
ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနှုံးပြီး ကုသိုလ်တွေ့လဲ အမြဲတမ်း ပြစ်ပွား
နေတယ်၊ ဒါကြာ့င့် မိန့်ဖလာ သွေ့တရားဟာလဲ အဖိုးတန်လွှပါပြီး၊
အဲဒီကရောက် သိတတ်တဲ့အရွယ် ရောက်လာတဲ့ အခါကျတော့
ဆရာသမားကပြောဟောတဲ့ တရားကိုလဲ နာရတယ်၊ တရားဘာအုပ်

တွေလဲ ကြည့်ရှုရတယ်၊ အဲဒီတော့ သဒ္ဓါတရားဟာ ပိုပြီး ခိုင်မြဲလာတယ်၊ ပထမကဖြစ်ခဲ့တဲ့ သဒ္ဓါက ယုံကြည်ကာမျှ ပသာဒသဒ္ဓါပဲ၊ တရားနာရလို့၊ တရားဘအုပ်တွေကို ကြည့်ရှုရလို့၊ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကို သိတန်သမျှသိပြီး ယုံကြည်တာ ကြည်ညိုတာကတော့ သက်ဝင်ပြီးယုံကြည်တဲ့ ဉာကပွဲနသဒ္ဓါတဲ့၊ ဉာကပွဲနသဒ္ဓါက ပသာဒ သဒ္ဓါတကိုပိုပြီး ခိုင်ခဲ့တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီ “သဒ္ဓါ သုတဝါ” အစချိတဲ့ ဂါတာအရကတော့ အဲဒီပသာဒသဒ္ဓါ ဉာကပွဲနသဒ္ဓါလောက်နဲ့ မပြည့်စုံသေးဘူး၊ အဝေါးပသာဒ ဒေါ်တဲ့သဒ္ဓါနဲ့ ပြည့်စုံစုံ၊ လိုပါသေးတယ်၊ အဆောင်ပသာဒ ဆိတာ တရားကို ဉာဏ်ဖြင့်သိပြီး ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲယုံကြည်တဲ့ သဒ္ဓါတရားပဲ၊ အဲဒီက အောက်ထစ်ခုးအားဖြင့် သောတာပန်ဖြစ်မှ ပြည့်စုံတယ်၊ ပြည့်စုံပုံကတော့ - ပိုပသာနာအလုပ် အားထဲတဲ့ရှုရှုတ်နေတဲ့ယောဂိုဟာ ရှုံးနဲ့နာမ်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား သိလာရင် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရား တိုးတက်လာတယ်၊ “မြတ်စွာဘုရားက ရှုံးနဲ့နာမ် ဒီ(၂)ပါးသာရှိတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါရယ်လို့၊ မရှိဘူးဆိတာ ဟောတားတယ်၊ ဟောတဲ့အတိုင်း မှန်ပါပေတယ်”လို့ ယုံကြည်မှု ခိုင်မြဲလာတယ်၊ အဲဒီကနောက် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ဒက္ခ၊ အနတ္တဆိတာတွေကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်သိလာတဲ့ အခါကျတော့ သဒ္ဓါတရားက သာပြီး အားကောင်းလာတယ်၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ သဒ္ဓါတရားက အင်မတန် အားကောင်းလာတယ်၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာကြည်ညိုမှု၊ ဆရာသမား ယုံကြည်မှု၊ အားထဲတ်နေတဲ့ တရားကို ယုံကြည်မှုတွေဟာ အင်မတန်ကို အားကောင်းလာပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလောက်နဲ့လ မပြည့်စုံသေးဘူး၊ အဲဒီလို့ ဆက်လက်ရှုရောင်း ပိုပသာနာဉာဏ်ရင့်သန်ပြည့်စုံတဲ့အခါ နိဗ္ဗာန်ကို ပျက်မောက်

အကြားအမြင်သုတန်းလည်း ပြည့်စုရဟည်

◇ ၁၁၅

တွေ့သွားတယ်၊ အဲဒါက အရိယမဂ်ပဲ၊ အဲဒီမဂ်ကို ဒီဂါထာမှာ နိယာမဆိုတဲ့ အမည်ဖြင့် ဟောထားပါတယ်၊ အဲဒီအရိယာမဂ် ရောက်သွားရင်တော့ ယုံကြည်မှုသွိုတရားဟာ ဘယ်တော့မှ မပျက်နိုင်အောင် နိုင်မြှုသွားတယ်၊ ရုပ်, နာမ်, အနိစ္စ, ခုက္ခ, အနတ္တဆိုတာတွေလဲ ကိုယ်ပိုင်ညာ၏ဖြင့် တွေ့ရတယ်၊ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ပြိုးတဲ့ နိုဗ္ဗန်ကိုလဲ တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို တရားကိုတွေ့ရတော့ အဲဒီတရားမတွေကို ဟောထားတဲ့ဘူးကိုလဲ တွေ့ရတာပဲ။ ဒါကြောင့်-

မဲ့ ပသ္သန္တာ မဲ့ ပသ္သန္တာ-တရားကို တွေ့မြှင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မဲ့ဝါဘုရားကို၊ ပသ္သတီ-တွေ့မြှင်၏-လို့ ဆိုထားတဲ့အတိုင်း တရားကို တွေ့မြှင်မှ ဘုရားကိုတွေ့မြှင်တာ၊ အဲဒီလို တွေ့မြှင်ရတော့-မဲ့အဲ အဝေါးပသ္သနဒေသ-သမ္မတတာ-လို့ ဟောထားတဲ့အတိုင်း မြတ်စွာဘုရားအပေါ်၌ ဉာဏ်ဖြင့်ယုံကြည်တဲ့ သွို့ဟာ ကောင်းကောင်းကြီး ဖြစ်တော့တာပဲ၊ အဲဒီလိုဖြစ်ပဲကို ညီပြီးတော့ ဉာဏ်စဉ်တရားဟောတဲ့အခါ “မှုဒ္ဓစွမ်းရည်၊ တွေ့မြှင်ပြီး၊ ယုံကြည် မြတ်စွာ”လို့ ဟောတာပါဘဲ၊ ဘုရားဟောထားတဲ့ တရားကို ကိုယ်ပိုင်ညာ၏ဖြင့် တွေ့မြှင်ပြီး ဘုရားကို နိုင်နိုင်မြှုမြှု ယုံကြည်မှ သွို့ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ထို့အတူပင် တရားသံယာတို့၌လဲ ယုံကြည်မှုသွို့တရားနှင့် ပြည့်စုရမယ်တဲ့။ အဲဒါဟာ သဒ္ဓါ-သွို့နှင့် ပြည့်စုသည်ဆိုတဲ့ပုဒ်၏ အနက်ပါပဲ။

အကြားအမြင်သုတန်းလဲ ပြည့်စုရမည်
နောက်ပြီးတော့ - သုတဝါ-အကြားအမြင် သုတန်း
ပြည့်စုရမယ်တဲ့။

သုတေ-ပုဒ်၏ သွို့နက်က ကြာအောင်သည်တဲ့၊ မြင်သည်ဆိုတဲ့

အနက်ကတော့ တိုက်ရှိက်အားဖြင့် မပါပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သုတေ-
၏အနက်ကို အဋ္ဌကထာများမှာ အာဂမသုတာနဲ့ အမိဂမသုတာအားဖြင့်
(၂)မျိုး ဖွင့်ပြ ထားပါတယ်၊ အာဂမဆိတာ ဘုရားဟောတရားတော်
တွေဘဲ၊ အဲဒါတွေကို ကြားနာပြီး သိမှတ်ထားတာကို အာဂမသုတာ
ခေါ်တယ်၊ အဲဒါက အကြားလို့ အနက်ရပါတယ်၊ အမိဂမဆိတာ
ကတော့ သိသင့်တာတွေကို ကိုယ်တိုင်တွေပြီး သိတာတွေပါပဲ၊ အဲဒီလို့
ကိုယ်တိုင် တွေပြီး သိတာကို အမိဂမသုတာလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီက
အမြင်လို့ အနက်ရပါတယ်၊ ဒါကြာ့ငှုံးမြန်မာ ဆရာတော်အရှင်
မြတ်များက သုတေ-၏ အနက်ကို အကြားအမြင်လို့ ပြန်ဆိုတော်မူ
ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ အကြားနဲ့အမြင်သုတာက (၂)မျိုးထဲမှ အကြား
ဆိတာက ဘယ်လောက် ပြည့်စုံရမလဲ ဆိုတော့-တတ်နိုင်ရင် ဝိဇ္ဇာ
သုံးပုံ အကုန်လုံးကို ကြားနာလေ့လာမှတ်သိထားတာဟာ အကောင်း
ဆုံးပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် လိုရင်းကတော့ မိမိကျင့်ရမည့် သီလ သမာဓိ
ပညာဆိုင်ရာလောက် ကြားနာထားရင်လဲ ပြည့်စုံပြီလို့ ဆိုလိုနိုင်
ပါတယ်၊ တစ်ရိုက်ထားလောက်ကို ကြားနာလေ့လာထားရင်လဲ ပြည့်စုံ
ကြောင်း အဋ္ဌကထာများမှာ ပြုဆိုထားတာရှိပါတယ်။

အမိဂမသုတာဆိုတဲ့ အမြင်ကတော့ ဒ္ဓရ(၆)ပါးက ထင်ရှုံး
ပေါ်လာသမျှတွေကို ရှုမှတ်ပြီး ရှုပ်နဲ့နာမ်ကို ပိုင်းခြားသိရမယ်၊ တကယ်
ဖြစ်ပျက်တာကိုတွေ့သီပြီး အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္တ၊ သဘောများကိုလဲ
ပိုင်းပိုင်းနိုင်နိုင် သိရမယ်၊ အဲဒါက ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်တွေပြီး
သိတဲ့ လောက်အမိဂမသုတာပဲ၊ ဒါလောက်နဲ့လဲ မပြည့်စုံသေးဘူး၊
ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သနပြည့်စုံပြီး ရပ်နာမ်သီရ ဆင်းခဲ့ခိုးသိမ်းတဲ့
နိုဗ္ဗာန်ကို အရိယမဂ်ဉာဏ်(၄)ပါးဖြင့် တွေ့သိရမယ်၊ အဲဒီလို့ တွေ့သိ
တာဟာ လောကုတ္တာရာအမိဂမသုတာပဲ၊ အဲဒီသုတာနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။

အရိယ်ပက်ကို နိယာမခေါ်ရပုံ

◇ ၁၃၉

အခြားမင်္ဂလာ နိယာမခေါ်ရပုံ

အဲဒီ လောကတ္ထာရာ အစိကမသုတနဲ့ ပြည့်စုံရင် နိယာမဆိတဲ့ အရိယ်ပက်ကိုလဲဖြူစိပ်း ဖြစ်တော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့်-နိယာမအသီ- အရိယ်ပက်ဟူသော ကိန်းသေတရားကို တွေ့ဖြင့်သည်လည်းကောင်း၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏-လို့ ဟောတော်မှတာပဲ၊ နိယာမဆိတဲ့ ဗမာလို ကိန်းသေ မြိုတဲ့တရားလို့၊ အနက်ရတယ်၊ ဘယ်လိုကိန်းသေ မြှတာလဲ ဆိုရင်-ဝိပသုစာ ရူလာစဉ်က သိခဲ့တဲ့ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထအသီကိုလဲ ကိန်းသေ မြှစေတယ်၊ ပိတ်၏အပြောမွဲမှာ အရိယ်လို့ အကျိုးဖြစ်စေ သောအာဆူးဖို့လဲ ကိန်းသေမြှတာယ်၊ ဒါကြောင့် အရိယ်ပက်ကို နိယာမလို့ ပါဌိဘသာဖြင့် ဆိုရတယ်၊ အဲဒီ နိယာမခေါ်တဲ့ အရိယ်ပက်(၄)ပါးကို တွေ့ဖြင့်သူလဲ ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ အဲဒီ သုံးပုံအရကို “သဒ္ဓိ သုတာ၊ ပြဿုရဲ၊ မရှိကိုလဲ သိဖြင့်သည်”လို့ ဆောင်းပိုးထားသယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၃) သဒ္ဓိ သုတာ၊ ပြဿုရဲ၊ မရှိကိုလဲ သိမြင်သည်။

ဝေါးကတေသု-ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်သော အယူများသို့၊ ရောက် နေသောတူတို့၏၊ န ဝေါးသာရိ-ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်သော အယူသို့၊ မလျောက်မသွားသည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏။

ကွဲပြားကြောင်း မိန္ဒာအယူလဲ ကာင်းရမည်

ဝေါ ဆိုတာ အစုအစုကွဲနေတာကို ဆိုတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီနေရာမှာ ဝေါကတဲ့-ကွဲပြားခြင်း ရောက်နေတယ်-ကွဲပြားနေတယ် ဆိုတာဟာ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့ အယူများကို ရောက်နေလို့ပါပဲ၊ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့အယူဟာ အကျိုးချုပ်အားဖြင့် သသုတေဇိုန္တာ ဥဇ္ဈာဒဒီပါပဲ၊ အကျယ်ဆိုရင်တော့ ပြဟွာနလသုတေသနမှာ (၆၂)ပါး

ခဲ့ခြားပြီး ဟောထားပါတယ်၊ အတွက်ကောင်ဟာ သေပြီးမပျက်ဘူး၊ ဘယ်တော့မှုမပျက်ဘူး၊ အမြတ်စ်း ရှိမြှို့နေတယ် လို့ယူတာကို သသသတဒ္ဓိ၏တယ်၊ သေပြီးရင် ဘာမျှမရှိတော့ဘူး၊ တစ်ခါတည်း ပြတ်စဲသွားတယ်လို့ယူတာကို ဥဇ္ဈာဒ္ဓိ၏တယ်၊ ကန္တာလောကထဲမှာ လူတွေဟာ အဲဒီ မိဇ္ဈာအယူတွေကြောင့် တစ်စုနဲ့တစ်စု အယူချင်းမတူပဲ ကွဲနေကြတယ်၊ ငါတို့အယူကသာ မှန်တယ်၊ အခြားအယူတွေက မှားတယ်လို့၊ ထင်မှတ်ပြီး ငြင်းဆုံးနေကြတယ်၊ အဲဒီလို့ ကွဲပြားနေတဲ့ လောကထဲမှာ ကွဲပြားကြောင်းဖြစ်တဲ့ မိဇ္ဈာအယူတွေကို မယူမစွဲဘူး၊ စိတ်ဖြင့်ယူခဲ့ပြီး ကြံးစည်းခြင်း လျှောက်သွားခြင်း မရှိဘူးတဲ့၊ အဖြောင့် အားဖြင့်တော့ အဲဒီမိဇ္ဈာအယူတွေ မရှိဘူးလို့၊ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ ဒါကတော့ သောတာပွဲဖို့မဟုကြောက်ကတည်းက ကင်းလာခဲ့တာပါပဲ၊ အဲဒီအနေကို “အယူချင်းကွဲ၊ လူတွေထဲ၊ ယူခွဲမဝင် မလျောက်ပြီ”လို့ ဆောင်ပုစ် စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

အယူချင်းကွဲ၊ လူတွေထဲ၊ ယူခွဲ မဝင် မလျောက်ပြီ။

လောသံ-လောဘကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါသံ-ဒေါသကို လည်းကောင်း၊ ပဋိဿံ-ပဋိဿံကိုလည်းကောင်း ဝိနေယဉ်-ပယ်ဖျောက်ရာ၏၊ (တစ်နည်း) ဝိနေယဉ်-ပယ်ဖျောက်၍၊ နှိုတော့-တည်သည်၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏။

လောဘအသည်လဲ ကင်းရမည်

ဒီလောဘ ဒေါသပယ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ မကြာခထ ပြောနေရ ကြားနေကြရတာဖို့ ရှိုးနေပါပြီ၊ အဲဒီ(၃)ပါးထဲမှာ ဒေါသနဲ့ ပဋိဿံဆိုတာကတော့ တရားကိုယ်အရ အတူတူပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဝေါဟာရအထူးဖြင့် သိနားလည်းမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ထပ်ပြီးဟော

ထားတပ်လို့ ယူရမှာပဲ၊ သုတေသနပါတ် အဋ္ဌကထာကတော့ ပဋိဗုံး-
နိုင်ကို ထိနိုင်တတ်သော၊ ဒေါသံ-ဒေါသကို လည်းကောင်း-လို့
ပဋိဗုံးကို ဒေါသ၏ -ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် အနက်ပြန်စေ လိုပါတယ်၊
ဒေါသ၏ ဝိသေသနအဖြစ် အနက်ပြန်လို့လဲ ဘာမျှအမိပါယ် အထူး
မရပါဘူး၊ ဒီသုတေသနမှာ ဝေါဟာရအထူးများဖြင့် ဟောလေ့ ရှိတဲ့အတိုင်း
ထပ်ပြီးဟောတယ်ဆိတာက ပိုပြီးရှင်းပါတယ်၊ ပဋိဗုံး၏ အနက်ကို
အဋ္ဌသာလိန် အဘိဓာဇ္ဈာဇ္ဇကထာမှာတော့ အာရုံကို ထိနိုင်တတ်လို့
ပဋိဗုံး၏တယ်လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်၊ အဲဒီအနက်က ပိုပြီးပေါ်လွင်
ပါတယ်၊ ဒီတေတိယ အပိုဒ်ကို “လောဘ ဒေါသ၊ ပဋိဗုံး၊ ပယ်ချွာကုန်
ကင်းစေပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီ ထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လောဘ ဒေါသ၊ ပဋိဗုံး၊ ပယ်ချွာ အကုန်ကင်းစေပြီ။

နောက်ခုံး အပိုဒ်ကတော့ ရှေးနည်းတူပါပဲ၊ သော-တို့သို့
သော ရဟန်းသည်၊ လောကေ-လောက၍၊ သမ္မာ-တစ်စုံ တစ်ခုနှင့်မျှ
မပြုတွယ်ပဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရိုဗ္ဗဖော်-ကျွင်သုံး နေနိုင်ပါသည်-
တဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်ကလဲ အတူတူပါပဲ၊ ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင် ကောင်းစွာနေရသည်။

ဒီဂါထာမှာ ဟောထားတဲ့အတိုင်း သဒ္ဓာတရားနဲ့ သုတန္တု့
ပြည်စုံသည်အပြင် နိယာမ၏တဲ့အရိယာမ်(၄)ပါးကိုလဲ သိရအောင်
လောဘ ဒေါသ ပဋိဗုံးတို့ကိုလဲ အကြိုင်းမဲ့ ပယ်နိုင်အောင် စွမ်းနိုင်သမျှ
တိုးတက်အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့အလိုက့်အပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်
ဖြင့် နိုဗာန်ကို လျင်မြန်စွာဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု

သမ္မာပရိုဗ္ဗနိုဗ္ဗနိုဗ္ဗသုတေ တရားဓော်
ခွီးသမပိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီဗာဒနိယသုတေ

တရားဓတ်

ဓရသမဂ္ဂါး

ဒီကန္တ၊ တရို့တဲ့လဆန်း (၈)ရက်ဖြစ်တယ်၊ လပြည့်ကျော်
 (၁)ရက်နေ့ကျတော့ မော်လဖြိုင်သွားရမယ်၊ တပေါင်းလဆန်း
 (၂)ရက်နေ့ကျမှ ပြန်ရောက်မယ်၊ သမ္မာပရီဗာဒနိယသုတေက ဟောဓရဘ^၁
 (၄)ဂါထာ ကျနိုရှိနေသေးတယ်၊ ခရီးမသွားစင် ပြီးစေချင်တယ်၊
 ဒါကြောင့် ဒီကန္တ၊ အမှတ်(၁၄)နှင့် (၁၅)ဂါထာ (၂)ယုဒ်ကို ဟောရမယ်။

အဓမ္မ ဓတ္ထရသမ ဂါထာ

(၁၄) သံသူဒ္ဓနာ ဝိဝဋ္ဌဆော်။
 ဓမ္မသူ ဝသီ ပါရရှု အနေအော်။
 သံရှိရနိရောဓညာကုသလော်၊
 သမ္မာ သော လောက် ပရီဗြိုလော်။

ဘိက္ခာ-ရဟန်းသည်၊ သံသူဒ္ဓနာ-အစင်းကြယ်ဆုံး
 အရဟာတ္တာများပါဖြင့် ကိုလေသာရနိကို အောင်နိုင်ပြီးသည်လည်းကောင်း၊
 ဝိဝဋ္ဌဆော်-ဝန်သုံးပါးနှင့် အဖုံးအကွယ် ကောင်းပြီးသည်လည်းကောင်း၊
 အသု-ဖြစ်ရာ၏။

သံသုဒ္ဓ- ကောင်းစွာစင်ကြယ်တဲ့မင်္ဂလာတိတာ အရဟတ္ထမင်းပဲ၊ ဒါကြာ့င့် အစင်ကြယ်ဆုံး အရဟတ္ထမင်္ဂလာ အနက်ပြန်ပါတယ်၊ ကိုလေသာရန်သူတော်ကို အရဟတ္ထမင်္ဂလာ အောင်နိုင်ပြီးလဲ ဖြစ်ရမယ်-တဲ့၊ ဒါကတော့ အကျယ်ချုပြာဖို့ မလိုပါဘူး၊ အဲဒါကို “စင်ကြယ် မင်္ဂလာ”၊ အောင်နိုင်လုံး”လို့ ဆောင်ပုဒ်မှာ စီထားပါတယ်။

စာမျာတွေမှာ ဝိဝဇ္ဇာဒေါ်-လို့ ပါ၌ရှိနေတယ်၊ အဲဒီလိုခိုတော့ နောက်ဆုံးအကွာရာသုံးလုံးမှာ အခြားဂါတာများနှင့် ဂရုလဟုအနေ အထားမတူပဲ ကျွော်များနေတယ်၊ ဝိဝဇ္ဇာဒေါ်-လို့ ရှိနေပါမဲ ဆန်းရိုက်း သုံးပြီး အခြားဂါတာများနှင့်လည်းတယ်၊ သုဒ္ဓအရေဖြစ်လဲ သုန်းပါတယ်၊ ဒါကြာ့င့် အဲဒီအတိုင်းပဲ ရွှေတ်ဆိုလိုက်ပါတယ်၊ အနက်ကတော့ “အထပါ ဝိဝဇ္ဇာ စ ပို့စွဲ တတိ ဝိဝဇ္ဇာဒုံး”လို့ ဖွံ့ဖြိုးထားတဲ့ သီလက္ခနာဒ္ဓကထာ (J.P.R)နှင့် အညီပါပဲ၊ ဆိုလိုတာကတော့ ကိုလေသဝှု ကမ္မဝှု ဝိပါကဝှုနှုနိတဲ့ ဝှုနှုန်းပါးလဲ ကောင်းပြုဖြစ်ရမယ်၊ ရှာဂါ ဒေါသ မောဟ ဗာန ဒီဒီ အပိုစွာ ခုလုရှိရှိနိတဲ့ ကိုလေသာများနှင့် အဖွဲ့အကွယ်များလဲ ကောင်းပြုဖြစ်ရမယ်-တဲ့။ အဲဒါကိုလဲ “ဝှုနှင့် ဖုဒ္ဓယ်ကင်းလေပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်မှာစီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆုံးကြောမယ်။

(၁၄) စင်ကြယ်မင်္ဂလာ အောင်နိုင်လုံး၊ ဝှုနှင့်ဖုဒ္ဓယ် ကင်းလေပြီ။

အရိယ်မင်္ဂလာပါးဟာ စင်ကြယ်တဲ့ မင်္ဂလာညီးပါပဲ၊ အဲဒီ လေးပါးထဲက အရဟတ္ထမင်္ဂလာ ကိုလေသာအလုံးစုံကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်တတ်သောကြာ့င့် သာမန်စင်ကြယ်ရုံမဟုတ်ဘဲ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်တယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒါကြာ့င့် အစင်ကြယ်ဆုံး အရဟတ္ထမင်္ဂလာ အနက်ပြန်ခဲ့တယ်၊ ဆောင်ပုဒ်မှာတော့ “စင်ကြယ် မင်္ဂလာ”လို့ အကွာရာလေးလုံးမျှနဲ့ စီထားပါတယ်။ အဲဒါဟာ

အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့်-လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့် ကိုလေသာ ရန်သူ တွေကို အောင်နိုင်ပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကိုတော့ ချွဲပြောဖို့ မလိုပါဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ ကိုလေသာရန်သူအားလုံးကို အောင်နိုင်ပြီး ပယ်ပြီးပြီလို ဆိုရင် ကိုလေသာဝင့် ပါပါကဝင့်များလဲ ကင်းတော့တာပါပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ ရာဂ, ဒေါသ, မဟာ, မန္ဒ, မိဋ္ဌ, အဓိဒ္ဓဆိုတဲ့ ကိုလေသာ အဖုံးအကွယ်တွေလဲ ကင်းတော့တာပါပဲ၊ အဲဒီရာဂအလရှိသော ကိုလေသာတွေရှုနေရင် သစ္ဌာလေးပါးကို အပြည့် အစုံမသိမမြင်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီရာဂစသည်ကို အဖုံးအကွယ်လို့ ဖိမာ ဆိုထားပါတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ခုစွမ်းကိုဆိုတာကတော့ သုဂ္ဂတ်သာဝကိုတောင် မသွားနိုင်အောင် ကာကွယ်တားမြှင်တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ကိုလဲ ဖိမာ အဖုံးအကွယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီ ခုစွမ်းကိုတွေလဲ ကိုလေသာကင်းရင် ကင်းတော့တာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဝိဝင်ဆွဲ-ဝင့်သုံးပါးနှင့် အဖုံးအကွယ်ကင်းပြီး ဖြစ်တယ်လို့လဲ ဆိုထားပါတယ်။

နောက်တစ်ပုဒ်ကတော့-ဓမ္မသု-တရားတို့၏၊ ထိုး-မိမိအလို အတိုင်း နိုင်နှင်းသည်၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

ဘယ်လိုတာရားတွေမှာ နိုင်နှင်းရမှာလဲဆိုတော့ သစ္ဌာလေးပါး တရားတို့၏ နိုင်နှင်းသည်လို့ အုပ္ပါယာက ဖွဲ့ပြတားပါတယ်၊ တစ်ခြား အေသနာများမှာတော့ ဝါသော်မြောက်တယ်-နိုင်နှင်းတယ်-ဆိုတာကို ရာန်သမာပတ် ဖလသမာပတ်တို့၏ နိုင်နှင်းတာကို ပြဆိုလေ့ရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရျာန်သမာပတ်တရားတွေ ဖိုလ်သမာပတ်တရားတွေမှာ အလိုရှုတိုင်းဝင်တဲးနိုင်ပြီး နိုင်နှင်းတယ်ဆိုတာက သာပြီး သင့်ဓလ္လားဖွဲ့ဖိုပါတယ်၊ အဲဒါကို “တရားတွေမှာ၊ ပိုင်နိုင်စွာ”လို့ အောင်ပုဒ်မှာဖို ထားတယ်။

နောက်(၂)ပုဒ်ကတော့-ပါရဂူ-တစ်ဘက်ကမ်းသို့၊ ရောက်သည်လည်းကောင်း၊ အနေဖော့-တုန်လှပ်တတ်သော တထဗ္ဗာကင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏-တဲ့။

မပြတ်ဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်မာစ် ခန္ဓာအစဉ်ကို သံသရာလို့၏တယ်၊ အဲဒီ ရုပ်မာစ်အစဉ်ကို ဒီဘက်ကမ်းလို့ဆိုတယ်၊ အဲဒီ ရုပ်မာစ်ခန္ဓာအစဉ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိဘဲ၊ ပြတ်စဲချုပ်ငြိမ်းတဲ့ နိုဗ္ဗာန်ကို ဟိုဘက်ကမ်းလို့ဆိုတယ် ကိုလေသာမကင်းသေးလို့၊ ရုပ်မာစ်ခန္ဓာတွေ ဖြစ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဒီဘက်ကမ်း ဒီဘက်နဲယ် သံသရာထဲမှာကျင်လည် နေတယ်လို့ ဆိုရတယ်၊ အဲဒီ ရုပ်မာစ်ခန္ဓာ အစဉ်ပြတ်စဲတဲ့ နိုဗ္ဗာန်သို့၊ အရိယမဂ်လေးပါးဖြင့် ရောက်သွားရင် ဟိုဘက်ကမ်း ရောက်သွားတယ်လို့၊ ဆိုရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တယ်ဆိုတာ အရဟတ္ထမဂ်ဖြင့် နိုဗ္ဗာန်သို့၊ ရောက်သွားတာကို ဆိုတာပါပဲ၊ တထဗ္ဗာဆိုတာက ထိုထိ အာရုံကောင်းတွေကို လိုချင်တောင့်တသောအားဖြင့် လှပ်ရှားနေလို့ သူ့ကို ဇော့-လို့ပါ့မြို့၊ ဆိုတားတယ်၊ အဲဒီ တောင့်တာပြီး လှပ်ရှားတတ်တဲ့ တထဗ္ဗာကင်းတဲ့ ရဟန္တာကို အနေဖော့-တုန်လှပ်တတ်သော တထဗ္ဗာကင်းတယ်လို့၊ ဆိုတားတယ်ပါပဲ၊ အဲဒီ (၂)ပုဒ်ကို မြန်မာလက်အရ ကာရှင်ရအောင် “တထဗ္ဗာ ကင်းမွောက်၊ ဟိုကမ်းရောက်ပြီ”လို့ ရွှေ့နောက်ပြန်ပြီး ဆောင်ပုံမှာ စီထားပါတယ်။ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

တရားတွေမှာ၊ ပိုင်နိုင်စွာ၊ တထဗ္ဗာကင်းမွောက် ဟိုကမ်းရောက်ပြီ။

“ဓမ္မသု ဝသီ”-တရားတွေမှာ ပိုင်နိုင်တယ်-နိုင်နှင်းတယ် ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ရှိတော်ပဲ၊ “ပါရဂူ”-ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တယ် ဆိုတာလဲ ရဟန္တာ၏ရှိတော်ပဲ၊ “အနေဖော့” တထဗ္ဗာကင်းတယ်ဆိုတာလဲ

ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပဲ၊ အားလုံးရဟန္တာ၏ဂုဏ်ချဉ်းပါပဲ။

တည်ယဉ်စွဲကတော့—သဒီရမိရောစ ဥပဒေကသာလော—သဒီရ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာနိုက်သိတဲ့ဥပါယ်၌ ကျွမ်းကျင်လို့ဘယ်လည်း၊ အသာ-ဖြစ်ရာ၏—တဲ့။

သဒီရချုပ်ရာ နိဗ္ဗာနိုက်သိတဲ့ဥပါယ်ဆိတာ အရိယမဂ်ဥပါယ် လေးပါးပဲ၊ အဲဒီ အရိယမဂ်ဥပါယ်လေးဟို အစဉ်အတိုင်း အရဟာတ္ထာမဂ် အထိရောက်ပြီးရင် အဲဒီ အရိယမဂ်ဥပါယ်အရာ၌ ကျွမ်းကျင်လို့ဘယ် မည်တော့တာဘဲလို့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖို့ပြုထားပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့—မိမိသွေ့နှင့်မှာ အဲဒီအရိယမဂ်ဥပါယ် လေးပါးလုံးဖြစ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ပါပဲ၊ ကိုယ့်သွေ့နှင့်မှာ ဖြစ်ဘူးတဲ့တရားဆိုတော့ အဲဒီ တရားအကြောင်း ကောင်းကောင်း သိမားလည်တာပဲ့၊ ရောက်ပြီးတော့ မဂ်ဥပါယ်ဆိုတာက တစ်မဂ်တစ်မဂ်ဟာ တစ်ကြိမ် တစ်ကြိမ်သာဖြစ်တယ်၊ အဲဒီ တစ်ကြိမ်တစ်ကြိမ် ဖြစ်လို့မှာ၊ ကောင်းကောင်း ကျွမ်းကျင်စတော့တာပဲ၊ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်ပိုင်ပါပဲ၊ အဲဒီအပိုင်ကို “သဒီရချုပ်ရာ၊ နိဗ္ဗာနိုက်မှာ၊ ကောင်းစွာသိမြင် ကျွမ်းကျင်သည်”လို့ ဆောင်ပို့ စီထားဘယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

သဒီရချုပ်ရာ၊ နိဗ္ဗာနိုက်မှာ၊ ကောင်းစွာသိမြင် ကျွမ်းကျင်သည်။

ဒီဂါတာက စင်ကြယ်တဲ့ အရဟာတ္ထာမဂ်ဥပါယ်ဖို့ ကိုလေသာ ရနိကို အောင်နိုင်တဲ့ဂုဏ်၊ ဝါးသုံးပါးကောင်းတဲ့ဂုဏ်၊ ကိုလေသာအား အကွယ်ကောင်းတဲ့ဂုဏ်၊ တရားတွေမှာ ပိုင်နိုင်တဲ့ဂုဏ်၊ နိဗ္ဗာနိုက်တဲ့ ဟိုဘာက်ကမ်းဇာုက်တဲ့ဂုဏ်၊ လူပ်ရှားတတ်တဲ့ တထူာကောင်းတဲ့ဂုဏ်၊ သဒီရချုပ်ရာ နိဗ္ဗာနိုက်သိတဲ့မဂ်ဥပါယ် လေးပါ့၌ ကျွမ်းကျင်တဲ့ဂုဏ်ဆိုတဲ့ ရဟန္တာ၏ဂုဏ်တွေကို ပောထားတယ်၊ အဲဒီဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည်စုံအောင် ဘယ်လိုကျင့်ရမလဲဆိုတော့—ရှုံးပို့ောင်း ရိုတာမှားကိုဟောစဉ်က ဖော်ပြ

ခဲ့တဲ့အတိုင်း သီလအကြေခံပြီးတော့ သမဂ္ဂနှင့် ပညာပြည့်စုံ အောင်ကျင့် ဖို့ပါပဲ။

ဇွာက်ဆုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှုံးဂါတာများနှင့် အတူတူပါပဲ၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်သည်၊ လောကေ-လောက၍၊ သမ္မာ-တစ်ထာနှင့်မျှမပြီတွယ်ပဲ ကောင်းမွန်စွာ၊ ပရီဗ္ဗဒေယျ-ကျင့်သုံးဇွန်နိုင် ပါသည်-တဲ့၊ ဓောင်းပုဒ်ကလဲ အတူတူပါဘဲ၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင် ကောင်းစွာနေရသည်။

(ဒီဂါတာမှ တတိယအပိုဒ် အဆုံးဂိုဏ်းအရာ၌ “လဟု” တစ်လုံးနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးအားဖြင့် သုံးလုံးမျှ၏သင့်ရာတွင် “ထကုသလော”ဟု “လဟု”သုံးလုံးနှင့် “ဂရု”တစ်လုံးအားဖြင့် လေးလုံးရှိနေတယ်၊ အဲဒါကို ဆန်းလက္ခဏာ အရဟုလိုလျှင် “လဟု” သုံးလုံးထဲမှ ခုတိယနှင့် တတိယ (၂)လုံးကို ပေါင်း၍ “ဂရု” တစ်လုံးအဖြစ် ယူရတယ်၊ အဲဒီလိုဟုရင် ဆန်းဂိုဏ်းလက္ခဏာနဲ့ ညီတယ်၊ ဒါက ရှုံးကဆရာမြတ်တို့၏ သင့်မြတ်သော ယူဆပုံပါပဲ၊ အဲဒီကတော့ ယခုတရားနာ ပရီတ်သတ်နဲ့ မဆိုင်ပါဘူး၊ ဒါဖော်ယုံ စာအုပ်အဖြစ် တွက်ပေါ်လာတဲ့ အခါကျတော့ သတ္တရှင်ပညာရှိများသိမှတ်နဲ့၊ ယခုကတော်းက ထည့်သွေးပြောရတာပါပဲ။)

ယခုဇွာက် တစ်ဂါတာကိုလဲ ဆက်ဟောရည်းမယ်၊ ဒါမှ လပြည့်နဲ့ကျတော့ အပြီးသတ်ဟောရန် အဆင်သင့်မှာ။

အမြဲ စုစွဲသမ ဂါတာ

- (၁၅) အတိတေသု အနာဂတေသု စာပါ၊
ကျိုးတိတော့ အတိစွဲ သုဒ္ဓိပညာ။
သမ္မာယတနေဟို ဝိယုမှုတွော့

သမ္မာ သော လောကာ ပရီဗ္ဗာဇ်ယော်။

သိကျူး-ရဟန်းသည်၊ အတိတေသု စာပိ-အတိတ်တရားတို့၏
လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်တု စာပိ-အနာဂတ်တရားတို့၏ လည်း
ကောင်း၊ ကပ္ပါတီတော်-ကြံတွေးခြင်းကို လွန်မြောက်သည်။ အသာ-
ဖြစ်ရာ၏။

အတိတ်တရား၊ အနာဂတ်တရားတို့၏ ကြံတွေးခြင်း ကင်းရ
မယ်တဲ့၊ အတိတ်တရားဆိုတာ ဘာတဲးဆိုရင်၊ ရှေးရှေးသာဝတွေက
ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ရုပ်မာမ်ခန္ဓာတွေလဲ အတိတ်တရားမတွဲပဲ၊ အဲဒီအတိတ်
ရုပ်မာမ်ခန္ဓာတွေကို ဒါ ပုံဌောအန်ဖြင့် ကြံတွေးခွဲလမ်းခြင်း ကင်းစေ
ရမယ်တဲ့၊ လွန်မြောက်ဆိုတာလဲ ကင်းတာပါပဲ၊ ရှေးရှေးသာဝများက
ရုပ်မာမ်တွေကိုတော့ မသိရတဲ့အတွက် ကြံတွေးမရာ တယ်မရှိပါဘူး၊
ဒါပေမယ့် တရာ့၍ က ပါပာရှေးသာဝတွေကတာည်းက ရှိလာခဲ့တယ်၊
ရှေးသာဝမှ ပါကောင် ယခုဘာဝ ရောက်လာတယ် စသည်ဖြင့် ကြံတွေးဘတ်
သေးဘာပဲ၊ ယူဆခွဲလမ်းဘတ်သေးဘာပဲ၊ အများအမြှင့်တော့ ယခုဘာဝ
အတွင်း ရှေးကာလများက ဖြစ်ခဲ့တာတွေကို ကြံတွေးခွဲလမ်းတာက
ပိများပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-

ရှေးကာလ ငယ်ချုပ်စဉ်က မြင်ခဲ့ကြားခဲ့တာ စသည်တွေကို
ပုံအနေနဲ့ ပုံအသိအမြင် စသည်အနေနဲ့ ထင်မှတ်နေကြတယ်၊ နဲ့ခဲ့တာ၊
စားသိခဲ့တာ၊ ထိသိခဲ့တာ၊ ကြံသိခဲ့တာ စသည်တွေကိုလဲ နည်းတူပင်
ထင်မှတ်နေကြတယ်၊ ကြံစည်စဉ်းစားဆဲ အရှင်မတိုင်မိုက မြင်သိတာ
စသည်တွေကိုလဲ နည်းတူပင် ပါ၊ ပုံဌောအနေနဲ့ ထင်မှတ်နေကြတယ်၊
အဲဒီလို ထင်မှတ်ခွဲလမ်းနေတာဟာ အတိတ်ရုပ်မာမ်တွေမှာ အာရုံပြုး
ဖြစ်တဲ့ ကပ္ပါတီကြံစည်မှုတွေပါပဲ၊ အဲဒီတွေ ကျော်လွန်ဖို့ ကင်းစိုး
လိုပါတယ်။

အနာဂတ်တရားဆိုတာ နောင်ဖြစ်လတဲ့ဘဝများက ရုပ်နာမဲ့ ခွဲ့တွေလဲ အနာဂတ်တရားတွေပဲ၊ ယခုဘဝတွင် နောက်နောက် ကာလ၊ နောက်နောက်ရက်၊ နောက်နောက်လ၊ နှစ်များမှာဖြစ်မည့် ရုပ်နာမဲ့ခွဲ့တွေလဲ အနာဂတ်တရားတွေပဲ၊ အဲဒီ အနာဂတ်တရား ကိုတော့ ယခုဘဝဖြစ်မည့်တရားကိုရော နောက်ဘဝမှာဖြစ်မည့် တရားကိုရော ငါ ငါ့ဥစ္စအနေဖြင့် ကြံတွေးစွဲလမ်းနေကြတာပါပဲ၊ နောင်တစ်ချိန် နောက်ရက်၊ နောက်လ၊ နောက်နှစ်များကျေတော့ ပိုပြီးချမ်းသာလိမ့်မယ်လို့လဲ ထင်တတ်ကြတယ်၊ မျှော်လင့်တောင့်တ တတ်ကြတယ်၊ ထို့အတူပင် နောက်ဘဝများကျေတော့ ချမ်းသာ ကောင်းစားဖို့လဲ မျှော်လင့်တောင့်တတ်ကြတယ်၊ အဲဒီလို့ ကြံတွေး မူတွေလဲ ကျော်လွှန်ရမယ် ကင်းစေရမယ်တဲ့။

ယခုဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပွဲန်ကိုတော့ ကြံတွေးစွဲလမ်းကောင်းပါ သလားလို့ မေးစရာရှိတယ်၊ အဲဒီလဲ ကျော်လွှန်ရမှာ ကင်းစေရမှာပါပဲ၊ ပို့ခို့ရို့တော့မှာ စ-နှင့် အပိ-သွေ့တို့ဖြင့် ဖြစ်ဆဲပစ္စုပွဲန်တရားတို့၌ ကြံတွေးခြင်းကိုလဲ ကျော်လွှန်ရမယ်ဆိုတဲ့ အနက်ကို ပြပါတယ်၊ ဘယ်လိုပါလဲ ဆိုတော့-ဘုရားကိုလဲ ရှိနိုးသည် တရားကိုလဲ ရှိနိုးသည်-ဟုဆိုလျှင် “သံယာကိုလဲ ရှိနိုးသည်”ဟု သိရသလိုပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ပစ္စုပွဲနွေ့သုစာပိ-ဖြစ်ဆဲ ပစ္စုပွဲန်တရားတို့၌လည်း၊ ကပ္ပါတီတော့-ကြံတွေးခြင်းကို လွှန်ပြောက်သည်၊ အသေး- ဖြစ်ရာ၏-လို့ ထည့်ပြီး အနက်ပြန်ရတယ်၊ ပစ္စုပွဲန်တရားဆိုတာ ယခုဘဝမှာဖြစ်နေဆဲ တရားတွေဘဲ၊ မြှင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ တွေ့တိုင်း၊ သိတိုင်း ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တရားတွေပဲ၊ ယရုပေါ်ရောက်တွေ ရှုဗုတ်နေကြရတာပဲ၊ အဲဒီပော ပစ္စုပွဲန်တရားတွေမှာ ကပ္ပါ-ဆိုတဲ့ ကြံတွေးစွဲလမ်းမူတွေ မဖြစ်ရအောင် ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ကင်းပြိုးအောင် ရှုဗုတ်နေကြရတာပဲ။

အဲဒီလိုရှုတ်ဓနလို့ မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း စသည်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ရုပ်နှစ်တရားတွေကို “ဖြစ်ပြီး ပျောက်သွားတာလို့ မဖြစ်တဲ့ တရား တွေချည်းပဲ၊ ဖြစ်ချည် ပျောက်ချည်နဲ့ ဆင်းရဲတွေချည်းပဲ၊ သူ့သဘော အတိုင်း သူဖြစ်နေလို့ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တတရားတွေချည်းပဲ”လို့ ပိုင်းပိုင်နိုင်နိုင် သိသီသွားရင် အဲဒီပစ္စာပြန်တရားတွေမှာ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြတွေးခဲလမ်းခြင်း မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စာပြန်တရားတွေ အပေါ်မှာ ငါ ငါ့ဥစ္စာအနေဖြင့် ကြတွေး ခဲလမ်းခြင်း မဖြစ်နိုင်ရင် ဖြစ်ခဲ့ပြီး အတိတ်တရား၊ ဖြစ်လတ္တံ့ အနာဂတ် တရားတွေ အပေါ်မှာလဲ ကြတွေးဟုးဘားခြင်း ဖြစ်ခွင့်မရှိဘဲ ကင်းပြိုးတော့တာပဲ၊ အဲဒီလို ကင်းပြိုးတာဟာ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပြန် ရုပ်နှစ်ခန္ဓာတိဖြို့ ကြတွေးခြင်းကို ဝိဟသုနာက ရင့်သန်ပြည့်စုတဲ့အခါ အမိယ်ကုတ် လေးပါးထဲက ဟထမဟနိဖြင့် ငါကောင်အနေနဲ့ ကြတွေးခဲလမ်းတဲ့ ဒီပြို့ကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်သွားတယ်၊ ငါ့ဥစ္စာအနေနဲ့ ကြတွေးခဲလမ်းတဲ့ တဏ္ဍာတွေထဲမှုလဲ အပါယ်ကျေစောင့်တဲ့ အကြောင်းခုံးကို ပယ်သွားတယ်၊ အနာဂတ်မိမိဖြင့် ကာမတထုံးကို ပယ်သွားတယ်၊ အရဟတ္တုမိမိဖြင့် ဘဝတထုံးကို ပယ်သွားတယ်၊ အဲဒီလို ကုန်ခေါ်တဲ့ တဏ္ဍာဒီပြို့အကြောင်း အခွဲကိုပ်ယ်သောအားဖြင့် ကော်လွှန်သွားအောင် ရှုမှတ်ကျွော်သုံးရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီကို အတိတ်တော်ဖြာ၊ နာဂတ်မှာ၊ ရမ်းကာကြတွေး ကျော်လွှန်ပြီ”လို့ အောင်ယ်စိတ်ထားတယ်၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၅) အတိတ်တော်ဖြာ၊ နာဂတ်မှာ၊ ရမ်းကာ ကြတွေး ကျော်လွှန်ပြီ။

ဒါက ပါဌိုက်ထားမှာ ရှိရင်းအတိုင်း အတိတ်၊ အနာဂတ်ပြု ကြတွေးမှုကို ကျော်လွှန်မှုကို ကျော်လွှန်ရမယ်လို့ ဆိုထားတာပါပဲ၊ ကုန်ခုံးတဲ့ ပါဌိုအရ တဏ္ဍာနဲ့ ဒီပြို့နဲ့ ကြတွေးတယ်ဆိုတာ ရမ်းဆေပြီး

ကြံတွေးတာပါပဲ၊ ဒါကြာင့် ကာရန်လဲရနေတဲ့အတွက် အဲဒီ ကပ္ပ-ကို ရှင်းကာကြံတွေးလို့ ဆိုထားပါတယ်၊ ၁-နှင့် အစိ-တို့ဖြင့် ယူသိုင့်တဲ့ ပစ္စာပြန်ကိုပါရအောင် ဆောင်ပုဒ်စီယံတော့—“အတိတိဖြစ်ခဲ့၊ နာဂတ်လဲ၊ ကြံးမျှကို ကျော်လွှာပြီ”လို့ ဆိုရဲ့ပါပဲ။

အဲဒီလို အတိတိ၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပြန် ရုပ်နာမ်ခွဲ့ တရားတို့၌ ငါ ငါ့ဥစာအနေဖြင့် ကြံတွေး စွဲလမ်းမှုကို ကျော်လွှာနားရင် အလွန် စင်ကြယ်တဲ့ အရဟာတွေမဟိုည်တဲ့လဲ ပြည့်စုတော့တာပါပဲ၊ ဒါကြာင့် အတိစွဲ သုဒ္ဓိပညာ-အလွန်ပင် စင်ကြယ်သော ညာထ်ပညာနှင့် ပြည့်စုသည်လည်း၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏တဲ့၊ အဲဒီကို “ညာထ်စင်ကြယ်စွာ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

အဲဒီကနွောက် တတိယအပိုဒ်ကတော့-သဗ္ဗာယတာနေဟို-မျှကိုစိန့် အဆင်း၊ နားနှင့် အသံအစရှိသော အလုံးခုံးသော အာယတန် (၁၂)ပါးတို့မှ၊ ဝိပ္ပမူဇေား၊ လွှတ်မြောက်ပြီးသည်လည်း၊ အသု-ဖြစ်ရာ၏တဲ့။

အလုံးခုံးသော အာယတန်တို့မှ စွဲလမ်းမှုကင်းသောအားဖြင့် လွှတ် မြောက်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီဟာ အတိတိ အနာဂတ် ပစ္စာပြန်ခွဲ့တို့၌ ကြံတွေးစွဲလမ်းမြှင်းကို လွန်မြောက်တယ်ဆိုတာနဲ့၊ အန်ကိုသဘောအားဖြင့် အတူတူပါပဲ။

အာယတန်ဆိုတာ အသီပိတ်ဖြစ်ကြောင်း တရားလို့အနက် ရှိတယ်။ မျှကိုစိန့်၊ အဆင်းကို မို့ပြီး မြှင်သိမ်းပါတယ်၊ ဒါကြာင့် မျှကိုစိန့်၊ အဆင်းဟာ မြှင်သိမ်းပြစ်ကြောင်း အာယတန်ပဲ၊ ထို့အတူပင် နားနဲ့အသံဟာ ကြားသိမ်းပါတယ် ဖြစ်ကြောင်း အာယတန်ပဲ၊ လျှောနဲ့၊ အရသာဟာ စားသိမ်းပြစ်ကြောင်း အာယတန်ပဲ၊ ကိုယ်အကြောင်းရှိနဲ့၊ အတွေ့ရှုပ်ဟာ ထိုသိမ်းပြစ်ကြောင်း အာယတန်ပဲ၊ အဲဒီမှာ အတွေ့

ဆိတာက ကြေးတော်တဲ့ နှုန္တံ့ ရွှေ့ည်ကိုတဲ့ ပထဝါအတွေ့၊ ပူဇေားနွေးတဲ့ တော့အတွေ့၊ တောင့်တင်းတွန်းကန် လှို့ရှားတဲ့ ဝါယောအတွေ့၊ အားဖြင့် သုံးချိုးရှိတယ်။ ဖေါင်းတယ် ပိန်တယ် သွားတယ် လှို့တယ် စသည်ဖြင့် ရှုဗုတ်ပြီး သိရတာပဲများတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဘဝင်စိတ် ဆင်ခြင် ဖိတ်နဲ့ စိတ်ကူးအာရုံဟာ ကြေးသိပိတ်ဖြင့်ကြောင်း အာယတနပဲ၊ အဲဒီ အာယနတာ(၁၂)ပါးမှ လွှတ်ပြောက်ရမယ်တဲ့။

ဘယ်လို လွှတ်ရမှာလဲဆိတော့-အဲဒီ အာယတနတွေကို ငါ ငါ့ဉာဏ်ဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း ကင်းသောအားဖြင့် လွှတ်ပြောက်ရမယ်၊ မြှုတယ် ချမ်းသောတယ် ကောင်းတယ် ငါကောင်ပဲလို့ စွဲလမ်းခြင်းမှုလဲ လွှတ်ပြောက်ရမယ်၊ ယခုယောဂါတွေ မြင်ဝိုင်း၊ ကြားဝိုင်း၊ နံဝိုင်း၊ စာအိတ်ဝိုင်း၊ တွေ့သိတိုင်း၊ ကြေးသိတိုင်း ရှုဗုတ်ဇုန်ကြတာဟာ အဲဒီ မျက်စီ အဆင်းစသော အာယတနတို့ကို မြှုတဲ့အနေစသည်ဖြင့် စွဲလမ်းမှု ကင်းအောင် ရှုဗုတ်ဇုန်ကြရတာပဲ ရုတ်ကာပြားတဲ့အတိုင်း ရှုဗုတ်လို့ သမာဓိ နှင့်ဉာဏ်အားရှိလာတဲ့အခါ မြင်တာနဲ့ မှတ်သိတာဟာ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ ကြားတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်၊ နံတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်၊ စားတာနဲ့ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်း ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ အောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ သွားတယ်၊ ကြွေတယ်၊ လှိုးတယ်၊ ချုတယ်၊ ချုတယ်၊ မှတ်သိတာလဲ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။ စိတ်ကူးတယ်၊ ပိန်တယ်၊ သွားတယ်၊ ကြေးတာကို စိတ်ကူးတယ် ကြေးစည်တယ် လိုချင်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုဗုတ်ဇုန်တဲ့အခါ ကြေးသိတာနဲ့ ရှုဗုသိတာလဲ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်သွားတယ်လို့ သိရတယ်။

အဲဒီလို သိရတဲ့အတွက် မျက်စီ အဆင်း မြင်သိမှုစသော အာယတနုတို့ နှင့်စပ်ပြီး ပြေတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေ ကောင်းတဲ့အနေ တိကောင်းအနေဖြင့် ထင်မှတ်စွဲလမ်းမှုလဲ ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီကတော့ ရှုသိတဲ့ အာရုံး၊ ဆင်ခြင်းပိတဲ့ အာရုံးနဲ့ စပ်ပြီး တာဒေါ်အားဖြင့် ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှု ကင်းတာပဲ၊ အဲဒီလို တာဒေါ်အားဖြင့် ရှုသိတိုင်းကင်းပြီးတော့ အရိယာမင်းမရာက်တဲ့အခါ အဲဒီအာယတန်(၁၂)ပါးနဲ့စပ်ပြီး ထင်မှတ် စွဲလမ်းမှု ကိုလေသာတွေ အမြစ်ပြေတ်ကင်းပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီလို ကင်းပြီးသွားတာဟာ အာယတနာအားလုံးမှ လွှတ်မြောက်သွားတာပဲ၊ ဒါလဲ ရဟန္တာ၏ကိုယ်မှန်ပါပဲ၊ အဲဒီကို “အာယတနာ၊ ယင်းမှ လွှတ်မြောက် သွားလေပြီ”လို့ စီထားတယ်၊ “အာယတနာဆိုတဲ့ ထိတရားအားလုံးမှ လွှတ်မြောက်သွားပြီ”လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ၊ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

ဉာဏ်စင်ကြယ်စွာ၊ အာယတနာ၊ ယင်းမှ လွှတ်မြောက်သွား လေပြီ။

နောက်စုံးအပိုဒ်ကတော့ ပါ့ဌ္ဇားအောင်ပုဒ်ရော ရွှေးဂါတာ များနဲ့ အတူတူပါပဲ၊ သော-ထိုသို့သော ရဟန်းသည်၊ လောက်-လောကျွဲ့၊ သွား-တစ်ဘုရားမျှ မဖြတ်သွယ်ပဲ ကောင်းစွာ၊ ပရီဗ္ဗဇာယျ-ကျွင့်သုံးနေထိုင် နိုင်ပါသည်တဲ့၊ အောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာ နေရ သည်။

ရူမှတ်တိုင်း အာယတနာများ ထင်ရှားပုံ

ဒီကနေ့ဟောတဲ့ (၂၂)ရိုက္ခာထဲမှာ (သွားယတနောက်ဟိုပိုမိုမေတ္တာ) အာယတနာ အားလုံးတို့မှ လွှတ်မြောက်သည်ဆိုတဲ့အပိုဒ်ဟာ ဒီက ပောကိုတွေ့အတွက် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်မှာပါပဲ၊ ဘာမကြာင့်လဲ

ဆိုတော့-မြင်တယ်၊ ကြားတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်တိုင်း အဲဒီအာယတန် တွေကို ထင်ရှားတွေ့ပိုကတော့-မြင်ဆဲမှာ စက္ခာယတန်ဆိုတဲ့ မျက်စိလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ရူပါယတန်ဆိုတဲ့ အဆင်လဲထင်ရှားတယ်၊ မနာယတန် ဆိုတဲ့ မြင်သိစိတ်လဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီအာယတန်(၃)ပါးကတော့ မြင်ဆဲမှာ အထင်ရှားဆုံးပါပဲ၊ တစ်ခါတစ်ရုံမှာ မြင်တွေ့မှု ဖသေလဲ ထင်ရှားတယ်၊ မြင်လို့ကောင်းမကောင်း အလယ်အလတ် ဝေအားလဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဆင်းအာရုံကို နှလုံးသွင်းတဲ့ မနာသိကာရုလဲ ထင်ရှားတယ်၊ ကြည်ဖို့၊ မြင်ဖို့ ဇက္ခာင့်ကြိုက်တဲ့ စေတနာလဲ ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒီ ဖသေ ဝေအား သညာ စေတနာ မနာသိကာရ ဆိုတာတွေက ဓမ္မယတန်ပဲ၊ မြင်ဆဲမှာ ယခုပြောတဲ့ အာယတန်(၄)ပါး ထင်ရှားတယ်၊ ကြားဆဲ၊ နံဆဲ၊ စားသီဆဲ တွေ့ထဲဆဲများမှာလဲ နည်းတူပ် အာယတန်(၅)ပါး ထင်ရှားပါတယ်၊ ကြံးသီဆဲမှာတော့ ဘဝင်နဲ့ ဆင်ခြင်တာကလဲ မနာယယတန်ပဲ၊ ကြံးသီတာကလဲ မနာယယတန်ပဲ၊ ကြံးသီရတဲ့ အာရုံကလဲ သီးသန်းအားဖြင့် ဓမ္မယတန်ပဲ၊ ကြံးသီမှုနှင့် တပါတည်းဖြစ်တဲ့ ဖသေ ဝေအား သညာ စသည်ကလဲ ဓမ္မယတန်ပဲ၊ ဒါကြ္ခာင့် ကြံးသီဆဲမှာ အာယတန် (၂)ပါးသာ ထင်ရှားတယ်၊ သီးသန်းမဟုတ်ပဲ အဆင်း၊ အသံစသည်ကို ဆင်ခြင်တဲ့အပါကျတော့ ရူပါယတန် စသည်လဲ ထင်ရှားပါသေးတယ်။

မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း စသည်မှာရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂါဟာ အဲဒီ အာယတန်တွေကို တွေ့သီနေရတာပဲ၊ သမာဓိဉာဏ်အားရှိလာတဲ့အခါ ရှုမှတ်တိုင်း ရှုမှတ်တိုင်း အဲဒီ အာယတန်တွေ ဖြစ်ပဲလာပြီးတော့ ချက်ခြင်းပင် ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို တွေ့ရတော့ မဖြေဘူး ဆင်းရဲချည်းပဲ အတူကောင်မဟုတ်တဲ့ သဘော တရားမျှပဲလို့ သီးသီးသွားတယ်၊ အဲဒီလို သီတိုင်းသီတိုင်း မြှုတဲ့အနေ

ရှုမှတ်တိုင်း အာယတန်များ ထွန်းပံ့

◇ ၁၃၅

ချမ်းသာတဲ့အနေ အတ္ထကောင် ဝါကောင်အနေဖြင့် စွဲလမ်းထင်မှတ်ရှု မဖြစ်နိုင်တွေ့ဘူး၊ အဲဒါဟာ အနွဲအလမ်း ကုန်းဆားအားဖြင့် အာယတန် တွေ့မှ လွှတ်ပြောက်နေတာပဲ၊ အဲဒါဟာ ဝိပဿနာက တာဒံးပောနဖြင့် အနွဲအလမ်းတွေ့ကို ပယ်ပုံပဲ၊ တာဒံးအနေဖြင့် အာယတန်တို့မှ လွှတ်ပုံပဲ၊ အဲဒီလို တာဒံးအနေဖြင့် လွှတ်ပြောက်အောင် ရှုမှတ်အားထုတ်နေ ကြရတာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီ သာသနုပါပ်သာမှာ ရှုမှတ်နေကျအတိုင်း အာယတန် (၁၂)ပါးမှ လွှတ်ပြောက်အောင် စွဲများနိုင်သမျှ ရှုမှတ်အားထုတ် ကြ၍ မိမိတို့အလိုက့်အပ်သော မဟုတ်ထိနိုင်ညာထိနိုင်ဖြင့် နိမ္မာနိုင်ကို လျှင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြနိုင်ကြပါစေ။

သာဓု သာဓု သာဓု
သမ္မာပရီဗ္ဗာနီယသုတေ တရားဓော်
ဓောရသမဟိုင်း ပြီး၏။

သမ္မာပရီပြာဇနိယသုတေ

တရားဓော်

ဓမ္မသမဂၢဒ်

ဒီကနေ့၊ ၁၃၃၈-ခုနှစ် တရို့တဲ့လပိဿ်နေ့၊ ဖြစ်တယ်၊
နက်ဖြန်ခါကျတော့ မော်လပြုင်သွားရမှာမို့၊ သမ္မာပရီပြာဇနိယသုတေ
တရားကို ဒီကနေ့၊ အပြီးသတ်ဟောမို့ စိစဉ်ထားတယ်၊ ဇွဲက်ဆုံးဖြစ်တဲ့
အမှတ်(၁၇)ရို့တော့ ကတော့ နိုဒ်တဘုရားက ရှိုးကျူးအနုတော်မှာပြုတဲ့
ရို့တော့ဖြစ်တယ်၊ ယခု အမှတ်(၁၆)ရို့တေားကို ဟောရမယ်။

အမြဲ ပန္နရသမ ဂါတာ

(၁၆) အညာယ ပဒ် သမဇ္ဈာ ဓမ္မာ
ဝိဝင့် ဒီသွားန ပဟာနယာသပါန်။
သမ္မာပရီန ပရီကွယာဇွဲ၊
သမ္မာ သော လောကာ ပရီပြဇော်။

ယော သိကျိုး-အကြောင်ရဟန်သည်။ ပဒ်-ရောက်အပ် သိအပ်
သော သစ္စာလေးပါးကို၊ အညာယ-အရိယမ်းသို့ မရောက်သေးပါ
ရှုံးအဖို့က အသီးအသီးသိပြုး၍၊ ဓမ္မာ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို၊
သမဇ္ဈာ-အရိယမ်းက ထောက်ပြု၍ တစ်ပြုင်နက် သိပြုး၍၊ ဒါကာ အဋ္ဌကထားမှာ
ဖွင့်ပြထားတဲ့ အနက်ပါပဲ၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ပုံမှနာဂ

သင်ယူခြင်းသည်ဖြင့် သွားတော်ပါးချင်းသိပုံ

◇ ၁၃၇

မရှိဖြင့် သွားလေးပါးကို အသီးအသီး တစ်ပါးချင်းကိုသာ သိရတယ်၊ လေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နေက်တော့ မသိနိုင်သေးဘူး၊ အရိယမင် ဓယကျတော့ အဲဒီ သွားလေးပါးကို တစ်ပြိုင်နေက်သိတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-

သင်ယူခြင်း စသည်ဖြင့် သွားတော်ပါးချင်းသိပုံ

ပဋိဝဝဝဝါးပါး။ ။ဝိပသုရာတရားကို ဗျားများအားထုတ်

ကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ “မြင်ဆ ကြားဆံစသည်၌ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး ပျက်ပျက် သွားတဲ့ ရုပ်နာဖိတွေကို အမှန်အတိုင်း မရှုမသိနိုင်ရင် တတော့ဖြင့် သာယာဖြော်တော့လဲ စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒီဒြိုဖြင့် အထင်အမြင်မှားဖြော်တော့လဲ အတွေအနေနဲ့ စွဲလမ်းနိုင်တယ်၊ ဒီကြောင့် အဲဒီ ရုပ်နာမိတွေကို ဉာဏ်ဖိနက္ခနာလို့ ခေါ်တယ်။

အဲဒီ ဉာဏ်ဖိနက္ခနာတွေဟာ ဓယမခ ဖြစ်ပျက်ပြီး နိုင်စက် တတ်သောကြောင့် ဆင်ရဲအစ်အမှန် ခုက္ခနာသွားပဲ၊ အဲဒီ ခုက္ခနာသွားတရားတွေကို အကောင်းထင်ပြီး သာယာနှစ်သက်မှုက သမုဒယ သွား-ဆင်းခြေဖြစ်ကြောင်း အစ်အမှန်ပဲစသည်ဖြင့် သွားလေးပါးကို ဆရာတ်မှသင်ယူရတယ်၊ အဲဒီလို သင်ယူပြီးသိတာကို ဉာဏ်ပဋိဝဝဝဝါးသိသောအားဖြင့် ထိုးထွင်းသိခြင်းလို့ ဆိုရပါတယ်၊ အဲဒီလို သင်ယူထားတာလဲက နားမလည်တာရှိရင် မေးရတယ်၊ အဲဒီလို မေးပြီး ဖြေရှင်းချက်သိနားလည်တာကို ပရိပ္ပါးပဋိဝဝဝဝါးသိတယ်၊ ကြားနာပြီးသိတာကို သဝနပဋိဝဝဝဝါးသိတယ်၊ အဲဒီလို သင်ယူ ကြားနာပြီး နှုတ်တက်တောင်ထားတာကို ာရထာပဋိဝဝဝဝါးသိတယ်၊ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်းစသည်မှာ အဲဒီ ခုက္ခနာသမုဒယသွားတရားတွေ ရှုမှတ်ပြီးသိတာကို သမုဒယပဋိဝဝဝဝါးသိတယ်။

ခုက္ခသစ္စန္တ၊ သမုဒယသစ္စတို့ကို အရိယမဂ်မရောက်မီ ရှူးအစိုက် အဲဒီ ပဋိဝင်ဆိုပါးပါးလုံးဖြင့် သိရတယ်၊ အဲဒီလို သိတဲ့အခါမာ အဲဒီ သစ္စ(၁၂)ပါးထဲက တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်၊ (၂)ပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် မသိနိုင်ဘူး၊ နိုင်ရောဓနနှင့် မဂ္ဂသစ္စကိုလဲ တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်၊ အဲဒီလို သိတာကလဲ ကြားနာပြီးတော့သာ သိနိုင်တယ်၊ ရှုပြုသိတဲ့ သမ္မသနအသိတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ ကြားနာသိပုံကတော့ “ရုပ်နာစ် ဆင်ခဲ့ခဲ့သို့ မဖြစ်ပေါ်လာ တော့ပဲ ပြုစွဲတဲ့ နိုင်ရောဓသစ္စဟာ (လူငြားကျွဲ့ မမှာပဲ) အလိုက္ခအပ်နှစ်သာက်အပ် မြတ်နှစ်အပ်တဲ့ သဘောပဲ၊ အဲဒီ ချုပ်ပြုစွဲရာသို့ ရောက်စေနိုင်တဲ့ မဂ္ဂသစ္စခေါ် မကအကျိုးလှုံးဟာလဲ အလိုက္ခအပ်နှစ်သာက်အပ် မြတ်နှစ်အပ်တဲ့ သဘောပဲ”လို့ ဒီလိုကြားနာပြီး သိလျက်စိတ်ညွတ်ရုံမျှပါဘဲ၊ အဲဒီနိုင်ရောဓနနှင့် မဂ္ဂတို့ကို ရှုရတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလို ကြားနာပြီး သိတဲ့အခါလဲ တစ်ပါးချင်းသာ သိနိုင်တယ်၊ ဒါကကြာ့ ရောက်အပ်သိအပ်လို့ ပဒေမည်တဲ့ သစ္စ လေးပါးကို ရှုံးအစိုးက တစ်ပါးချင်းသာ သိတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ယခုပြောခဲ့တာက အညာယ ပဒ်-ဆိုတဲ့ ပါမြိုအရ သုတ္တနိပါတ် အငြကထာမှာ ဖွင့်ပြတဲ့အနက်ပါပဲ၊ အဲဒီဟာ သစ္စနဲ့ စတုရော ပဒါ-ဆိုတဲ့ ဓမ္မပဒေကို ကိုးကားပြီး ဖွင့်ပြချက်ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဓမ္မပဒေထာမှာ ဆိုလိုရင်းကတော့ သစ္စလေးပါးကိုတပါးချင်း သိတယ်လို့တော့ ဆိုလိုဘန်မတူပါဘူး၊ သစ္စဟူသူမျှတော့လဲ့ဘာ (ခုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိုင်ရောဓ၊ မဂ္ဂ-လို့) (၄)ဖုန်ရှိတဲ့ သစ္စဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တယ်လို့သာ ဆိုလိုရင်းဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါက ပါမြိုပညာရှိများ သတိပြုဖို့ ဆင်ခြင်ဖို့ပါပဲ။

အရိယမဂ်ခဏာ၌ သစ္စခလေးပါး တစ်ပြိုင်နက်သိပုံ
သမေစွဲ ဓမ္မ-ဆိုတဲ့ပါမြိုအရ အရိယမဂ်ခဏာ၌ သစ္စလေးပါးကို

အရိယာမင်ဆန္ဒ၏ သွားလေးပါးတစ်ပြိုင်နက်သိပုံ

◇ ၁၃၉

တစ်ပြိုင်နက် သိပုံကတော့—မင်္ဂလာ၏ဖြင့် နိရာဓရသွားဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန် ကိုသာ မျက်မှာက်အာရုံပြုထားပြီး သိပါတယ်၊ အဲဒီလို နိဗ္ဗာန်ကို သိလိုက်ရင် ခဏာမစ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ဒုက္ခသွားတရားတွေကို ဆင်းရဲ လို့လဲ သိနိုင်တော့တာပါပဲ၊ အဲဒီ ဒုက္ခသွားဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေမှာ နှစ်သက်လိုချင်တာတို့ သမှုဒယ သွားဆိုတဲ့ တဏ္ဍာဟာလ ကင်းသင့် သမျှ ကင်းသွားတော့တာပါပဲ၊ အဲဒီလို ကင်းသွားတဲ့အတွက် ပဟာန ပဋိဝဝဆိုတဲ့ ပယ်သောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားပါတယ်၊ မရွှေသွားဆိုတာဘဲ မိမိသွားနိဗ္ဗာ ဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့အတွက် ဘာဝနှာ ပဋိဝဝဆိုတဲ့ ဖြစ်ပွားစေသောအားဖြင့် သိခြင်းကိစ္စလဲ ပြီးသွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အရိယာမင်္ဂလာ၏ဖြင့် သွားလေးပါးတဗြိုင်နက် သိပုံကို “တိသု ကိစ္စတော့ ပဋိဝဝစော ဟောတိ၊ နိရာဓရအာရမ္မထားပို့ဝဝစော”လို့ အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။

တိသု—ဒုက္ခ သမှုဒယ မရွှေဟူသော သွားသုံးပါးတို့၌၊ ကိစ္စတော့ ပဋိဝဝစော—ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စ၊ ဖြစ်ပွားစေခြင်း ကိစ္စပြီးသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်၊ ဟောတိ—ဖြစ်၏ နိရာဓရ— နိရာဓရသွား၌၊ အာရမ္မထားပို့ဝဝစော—အာရုံပြုလျက် သိခြင်းဖြစ်၏—တဲ့။

အဲဒီပိုင်း အနက်အရ ဆောင်ပုဒ်ကတော့ “သွားလေးအင်၊ သိပြီးလျှင်၊ မင်္ဂလာင် ပြုင်တူ သိလေပြီ”လို့ စီထားပါတယ် အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

(၁၆) သွားလေးအင်၊ သိပြီးလျှင် မင်္ဂလာင် ပြုင်တူ သိလေပြီ။

ဂိပသုနာမရှုမီ သွားလေးပါးဆိုင်ရာတရားကို သင်ကြား လေ့လာစွဲကရော၊ ဂိပသုနာရှုစွဲကရော သွားလေးပါးကို တစ်ပြိုင် နက် မသိနိုင်ဘူး၊ တစ်ပါးချင်းသာ သိတယ်၊ လေးပါးကိုတစ်ပြိုင်နက်

မသိနိုင်ဘူး၊ တစ်ပါးချင်းသာသိတယ် အရိယမင် ဓဏကျတော့ နိရောဓကို မျက်ံမူာက်ပြုပြီး သိခြင်းဖြင့် ကျိန်သစ္ာသုံးပါးကို ကိုပြုပြီး သောအားဖြင့် သစ္ာလေးပါးလုံးလုံးကို တစ်ပြိုင်နက် သိသွားတယ်၊ အဲဒီလို သိပြီးပြီလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

သစ္ာတာစိပါးချင်းသိပုံနှင့် တစ်ပြိုင်နက်သိပုံ ထပ်မံ၍ ရှုံးပြချက်

သစ္ာလေးပါးထဲက ခုက္ခနား၊ သမ္မတယခိုတာက တိန္တသုံးပါးထဲမှာ အတွင်းဝင်တဲ့ ဝဋ္ဌသစ္ာ (၂)ပါးပဲ့၊ နိရောဓနဲ့မဂ္ဂခိုတာက ဝဋ္ဌသုံးပါးမှ ကင်းလွတ်တဲ့ ဝိဝဋ္ဌသစ္ာ(၂)ပါးပဲ့၊ အဲဒီ ဝဋ္ဌသစ္ာ ဝိဝဋ္ဌသစ္ာ (၂)မျိုးထဲမှာ ဝိဝဋ္ဌသစ္ာကို ဝိပသုနာမရှုရဘူး၊ ဝဋ္ဌသစ္ာ (၂)ပါးကိုသာ ရှုရမယ်လို့ အားကတာများမှာ အတိအလင်း ပြခိုထားပါတယ်၊ ပြခိုပုံပါ့၌ကတော့ –

“ဝဋ္ဌ ကမ္မာနာသိနိုင်ဝေသော ဟောတိ၊ ဝိဝဏ္ဏ နတ္ထိ
အသိနိုင်ဝေသော”တဲ့။ အနက်ကတော့ –

ဝဏ္ဏ-ခုက္ခနား သမ္မတယဟူသော တိန္တသစ္ာ (၂)ပါ့၌ ကမ္မာနာ သိနိုင်ဝေသော-ဝိပသုနာ ကမ္မာန်းကိုစဉ် နှလုံးသွင်းခြင်း-ရှုမှတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဝိဝဏ္ဏ-နိရောဓနဲ့ မဂ္ဂဟူသော ဝိဝဏ္ဏသစ္ာ (၂)ပါ့၌၊ အသိနိုင်ဝေသော-စဉ် နှလုံးသွင်းခြင်း ရှုမှတ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-မရှိပေါ့တဲ့။

ဒီကြောင့် မဂ္ဂစိုလ်နိုဗာန်ကို ယခုဘဝတွင် ရရှိအောင် အားထုတ် လိုတဲ့သူဟာ မြင်စိုက် ကြားနိုက်စသည်၌ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ညီဒါနက္ခနာ သိတဲ့ ခုက္ခနာသစ္ာနဲ့ နှစ်ဦးကိုလိုချုပ်နှုန်းထိတဲ့ သမ္မတယသစ္ာကို စပြီး ရှုရတယ်၊ အဲဒီလို ရှုတိုင်း အဲဒီခုက္ခနာသစ္ာကို တစ်ခုချင်း

သာသိရတယ်၊ မရှုခင်က ဖြစ်စေ၊ ရူဆဲမှာဖြစ်စေ၊ “မဟုတ်ဘုံကို ရပါစေ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှားက်ပြုရပါစေ”လို့ စိတ်သွေးတိုင်း တောင့်တ မိတိုင်းလဲ မဂ္ဂသစ္ာနဲ့ နိရောဓသစ္ာကို တစ်ခုချင်းသာ သိရတယ်၊ အဲဒါဟာ ရှေးအဖို့က သစ္ာတစ်ပါးချင်းသာ သိပုံပဲ။

ဝိယသုစ္ာဉာဏ်တွေ အစဉ်အတိုင်း တက်ပြီးတော့ သံရု- ပေက္ခာဉာဏ် ရှင့်သန်တဲ့အခါကျတော့ ခထယမဲ့ပျောက်နေစာတဲ့ ရုပ်စာမ်းတွေကို ရှုနေရင်းထဲက ရုပ်စာမ်းတွေအားလုံး ချုပ်တဲ့နိဗ္ဗာန်ကို မဟုတ်ဖြင့် မျက်မှားက်သိမြင် သွားတယ်၊ အဲဒါအခါမှာ ကျိန်တဲ့ သစ္ာသုံးပါးကိုလဲ ပိုင်းခြားသိနိုင်ခြင်း၊ ယယ်ခြုံး၊ မိမိသစ္ာန်၌ ပြန်များစေခြင်းဆိုတဲ့ ကိစ္စများ ပြီးစီးသောအားဖြင့် သိသွားတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိယမဂ်ခထား သစ္ာလေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နေက် သိပုံပါပဲ၊ အဲဒိလို ရှေးအဖို့က သစ္ာတစ်ပါးချင်းကို သိပြီးသော အရိယမဂ်ခထား လေးပါးလုံးကို တစ်ပြိုင်နေက် သိပြိုင်းရမယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် အဗြာကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတဲ့ အတိုင်း-

ယောသိကျုံ-အကြောင်းရဟန်သည်၊ ပုံ-ရောက်အပ်ထိအပ်သော သစ္ာလေးပါးကို၊ အဉာဏ်-အရိယမဂ်လို့၊ မရောက်သေးဆို ရှေးအဖို့က အသီးသီးသိပြီး၍၊ ဓမ္မ-သစ္ာလေးပါးတာရားကို၊ သမဇ္ဇာ-အရိယမဂ်ခထား တစ်ပြိုင်နေက် သိပြီး၍-လို့၊ အနက်မြန်မှာပြန့်ခဲ့ပါတယ်။

တစ်နည်း အနက်ပြန်ဆိုစပါပြချက်

တစ်နည်း ပြန်မယ်လို့ရင်လဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-ဘုရားဟောပို့များစွာတို့မှာ ပုံ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို ဟောလေ့ရှုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒိပို့တော်များစွာတို့နှင့်အညီး-ပုံ-

၁၄၂ ◇

သမ္မပဒ္ဒနီယဉ်တရားတော်

ရောက်အပ်-သိအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ အညာယ-မျက်မောက် အာရုံ
ပြုသောအားဖြင့်သိ၍-ဝါ-သိလျက်၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါးလုံးကို၊
သမစွာ-တစ်ပြိုင်နှင်း သိပြီး၍-လို့ ဒီလိုအနက်ပြန်ရင်လဲ သင့်ပါတယ်၊
အဲဒါဟာ “တိသု ကိစ္စတော့ ပဋိဝေဇာ ဟောတိ”၊ နိရာ့ဇေ
အာရမ္မထာပနိဝေဇာ”လို့ ပြဆိုထားတဲ့ အခြားအငြာကထာများနှင့်လဲ
ညီပါတယ်၊ အဲဒီအနက်အရ ဆောင်ပုဒ်ကိုလဲ “နိဗ္ဗာန်မြှင့်ကာ၊
လေးသစ္စာ၊ မင်္ဂလာပြိုင်တူ သိလေပြီ”လို့ ဒီထားပါတယ်၊ အဲဒါကိုလဲ
ဆိုကြရမယ်။

နိဗ္ဗာန်မြှင့်ကာ၊ လေးသစ္စာ၊ မင်္ဂလာ ပြိုင်တူ သိလေပြီ။

ခုတိယပါဓ ဓသည် ဓနက်ပြန်ဆီ ဓပါးပြချက်

အာသဝါနံ ပဟာနံ-အာသဝါတရားတို့ကို ပယ်ကြောင်း
ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဝါ-အာသဝါတရားတို့ကိုယ်ခြင်း=အာသဝါ
တရားတို့၏ ကော်မြှင်ကို၊ ဝိဝင့် ဒီသွားနံ-ပွဲ့ပွဲ့လင်းလင်း အထင်အရှား
ဆင်ခြင်လျက် သိမြှင့်ပြီး၍-တဲ့၊ အဲဒါကို “အာသဝား၊ ကော်ရှင်းသွား၊
ထင်ရှားဆင်ခြင် သိလေပြီ”လို့ ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်၊ အဲဒါကို
ဆိုကြရမယ်။

အာသဝား၊ ကော်ရှင်းသွား၊ ထင်ရှားဆင်ခြင် သိလေပြီ။

နောက်ပြီးတော့-သမ္မပဒ္ဒနီနံ-အလုံးစုံသော ဥပမာတို့၏၊
ပရိက္ခယာ ကုန်မြှင်းကြောင့်၊ နော သစ္စတိ-ဘယ်အရာ၌မျှ မငြာကပ်
မတွယ်တာတော့ပေါ့၊ ပါဌို့တာမှာ ပရိက္ခယာ-နော-လို့ရှိတယ်၊
အငြာကထာမှာ ပရိက္ခယာတွော ကထွေးစီ အသစ္စမှာနောလို့ မွှင့်ပြထားတယ်၊
အဲဒီအဖွင့်နှင့်အညီ-နော-ဆိုတဲ့ ပဋိသေခပုဒ်ကို-နော သစ္စတိ-
ဘယ်အရာ၌မျှ မငြာကပ် မတွယ်တာတော့ပေါ့-လို့ အနက်ပြန်လိုက်ရ

တာပါပဲ၊ အနက်ပြန်ပုံကတော့ ထူးဆန်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အခြား နည်းဖြင့်ပြနိုင့်၊ မရှိတဲ့အတွက် အငွေကထာဖွင့်ပြချက်နှင့်ပြီး ပြန်လိုက် ရတာပါပဲ၊ အဲဒီအားဖြင့်အရ ဆောင်ပုဒ်ကိုတော့ “လေးဥပမာ ကုန်လေသီ၊ ကပ်ပြုတွယ်တာ ကင်းလေပြီ”လို့ စီထားတယ်၊ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

လေးဥပမာ ကုန်လေသီ၊ ကပ်ပြုတွယ်တာကင်းလေပြီ။

ဥပမာဆိုတာ ကပ်ပြီးတည်ရာတွေပဲ၊ ဘာတွေကကပ်ပြီးတည် နေကြသလဲဆိုရင် တရားအေသနတော်အရအော်ဖြင့်တော့ ကိုယ်ဆင်းရဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ့၊ ဝန်ဆင်းရဲ့၊ သပါရဆင်းရဲတွေ ကပ်ပြီး တည်နေကြပါတယ်၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေဖြစ်နေရင် အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ကိုမြှို့ပြီး ကိုယ်ဆင်းရဲ့ စသည်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို ဆုံးပစ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ကာမဂ္ဂတ်အာရုံတွေ၊ ကိုလေသာတွေ၊ အဘိသပါရဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကဲ အကုသိုလ်ကံတွေကို မြှို့ပြီးတော့လဲ ဆင်းရဲတွေဖြစ်ပေါ်လာ ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ကာမဂ္ဂတ်တွေကို ကာမုပမိလို့ခေါ်တယ်၊ ကိုလေသာတွေကို ကိုလေသုပစ်လို့ခေါ်တယ်၊ ကံတွေကို အဘိသပါရပစ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီဥပမာဆိုတဲ့ စုံ ကုန်နေသောကြောင့် ဘယ်မှာမျှ ပြုကပ်တွယ်တာခြင်း မရှိတော့ဘူးတဲ့၊ အထူးအားဖြင့်တော့ ကိုလေသာ ဥပမာတွေကုန်နေသောကြောင့် ကပ်ပြုတွယ်တာခြင်း ကင်းတာပါပဲ၊ နောက်ဆုံးအားဖြင့်ကတော့ ရှုံးရေးထာများနဲ့ အနက်ရော ဆောင်ပုဒ်ရော အတူတူပါပဲ၊ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြရမယ်။

သို့ဖြစ်ပါလျှင်၊ လောကတွင်၊ ကြည်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။

သီတင်ကျွတ်လကွုပ်စုံက ဟောပြုခဲ့တဲ့ အမှတ်(၂)ဂါထာမှာ အမှတ်(၁၆)ဂါထာအထိ (၁၅)ဂါထာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ဖြေကြား ဟောပြတော်မူပြီးတဲ့အခါ နိမ့်ထာဘုရားက ဒီလို ရှိုးကျူးအနုမောဒနာ ပြုတော်မူပါတယ်။

နိမ့်တာဘုရားက ချီးကျူးအနဲ့မောဒုက္ခာပြုပဲ

(၁၇) သဒ္ဓါ ဟိ ဘဂဝါ တထေဝ တော်
 ယော သော ဝံပိဟာရိ ဒဇ္ဈာ သီက္ခာ။
 သဗ္ဗာသံယောနယောဂဝိတိဝဇ္ဈာ။
 သဗ္ဗာ သော လောကေ ပရီဗ္ဗာဇ္ဈာ။

ဘဂဝါ-ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တော်-အရှင်ဘုရား ဖြေကြားတော်မူသော ဤစကားအားလုံးသည်၊ အခြား-မချုတ်ကေန်၊ တထေဝ-တိဇ္ဈာကြား ဟောပြုသည့်အတိုင်းပင် မှန်လှပါပေသည်တဲ့။ အမှတ်(၂)ရိတာမှာ ယသုမဂ္ဂလာသများတာသော-ဆိတ္တဲ့ စကားမှစပြီး အမှတ်(၁၆)ရိတာ၌ သဗ္ဗာပစိန် ပရီကွယာဇ္ဈာ၊ သဗ္ဗာ သော လောကေ ပရီဗ္ဗာဇ္ဈာ-လို့ဆိတ္တဲ့ နောက်စုံစကားတော် တိုင်အောင် ဖြေကြားဟောပြတော်မူတဲ့အတိုင်း မချုတ်ကေန် မှန်လှပါပေတယ်တဲ့၊ မှန်ပုံကို အတိုချုပ်အားဖြင့် ဒီလိုဖော်ပြုပြီး ချီးကျူးတော် မူပါတယ်။

ယော သော သီက္ခာ-အကြောင်ရဟန်းသည်၊ ဝံပိဟာရိ-လောက်မဂ္ဂလာဟူသမျှကို ပယ်ပြီးဖြစ်ရမည် စသည်ဖြင့် အရှင်မြတ် ဘုရား ဟောကြား ဖြေဆိုတော်မူတဲ့အတိုင်း ကျင့်သုံးနေလေ့ရှုံး၏၊ ဝါ-ကျင့်သုံး နေလေ့ရှုံးသော၊ ယော သော သီက္ခာ-အကြောင်ရဟန်းသည်၊ ဒဇ္ဈာ-ကိုလေသာဟူသော ရှိုင်းလိုင်းခြင်း ကောင်းလျက် ယဉ်ကျော်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါပေ၏၊ သဗ္ဗာသံယောနယောဂဝိတိဝဇ္ဈာ-အလုံး စုံသော သံယောဇ်တို့နှင့် အလုံးစုံသောယောဂတို့ကို ကျော်လွန်ပြီး သည်လည်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေ၏တဲ့။

သံယောဇုံ (၁၀)ပါး

သံယောဇုံဆိတ္တ၊ သံသရာထဲမှ မတွက်မြောက်နိုင်အောင် ချဉ်နောင်ထားတဲ့ နောင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်တဲ့ တရားတွေပဲ၊ အဲဒီ သံယောဇုံအားလုံးကိုလဲ လွန်မြောက်သွားပါပြီတဲ့၊ သံယောဇုံကို လွန်မြောက်တယ်ဆိတ္တ၊ သံယောဇုံတွေကို ဖြစ်နိုင်ခွင့်မရှိတော့ဘဲ ကုန်သွားတာ ကင်းရှင်းသွားတာပါပဲ၊ အဲဒီသံယောဇုံ ကြီးတွေက (၁၀)ပါးရှိတယ်။

(၁) ကာမဂုဏ်အာရုံစတွေကို သာယာနှစ်သက် တပ်မက်ဘာက ကာမရာဂ သံယောဇုံတဲ့၊ အဲဒီ ကာမရာဂ သံယောဇုံရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရူပပြဟွာဘဝ အရူပပြဟွာဘဝသို့၊ ရောက်နေပေမယ်လို့၊ အဲဒီဘဝက အသက်တမ်းကုန်လို့၊ စုတေတဲ့အခါ ကာမဘဝသို့၊ ပြန်ရောက်လာတော့ဘဲ၊ ချဉ်နောင်ထားတဲ့ကြီးက ဆွဲချုလိုက်သလိုပါပဲ။

(၂) ဘဝကို ခင်မပ်တွယ်တာနေတောက ဘဝရာဂ သံယောဇုံတဲ့၊ အဲဒီ သံယောဇုံရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဘဝပြတ်သွားမှာကို အလို မရှိဘူး၊ ဘဝထဲမှာ အမြဲပျော်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘဝမှ ကင်းလွတ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်နိုင်ဘူး။

(၃) အလိုမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့၊ အာရုံများကို အကြောင်းပြုပြီး စိတ်ဆိုးတိပါး ပြစ်များတတ်တဲ့ ဒေါသ-က ပဋိသံယောဇုံတဲ့၊ အဲဒီ သံယောဇုံရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အနိဗ္ဗရှုံးနဲ့တွေ့ရတဲ့အခါ အများအာဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲရတတ်တယ်။

(၄) ကုပ္ပါးကို အထပ်ကြိုးပြီး ဘဝတွဲပူးဘာက မနာသံယောဇုံတဲ့ အဲဒီ သံယောဇုံရှိနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ခုကို ရုပ်ယူပြီးတော့ မန်တက်ပြီး ဘဝပြင့်နေတတ်တယ်။

(၅) ရုပ်မာစ်တွေကိုပင် အတွေ့ကောင်လို့၊ အထင်အမြဲ့များ

၁၄၆ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသုတေသရားတော်

တာက ဒီပြိုသံယောဇ္ဈိပဲ၊ က ကံ၏အကျိုးမရှိ စသည်ဖြင့် အထင်အဖြင့် မှားတာလဲ ဒီပြိုသံယောဇ္ဈိပဲ။

(၆) ဘုရား တရား သံယာအစစ်အမှန်တွေကို ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလား၊ စသည်ဖြင့် ဝေဖန်စဉ်းစားတာက ဝိစိကိုဌာ သံယောဇ္ဈိတဲ့။

(၇) မဂ္ဂိုလ်ပါးမှ အလွတ်ဖြစ်တဲ့ ဘာသာရေး အလေ့ အကျင့်မှားတွေကို အကျင့်ကောင်း အကျင့်မှန်ထင်တာက သီလွှာတာ သံယောဇ္ဈိတဲ့၊ ဒီ ဒီပြို ဝိစိကိုဌာ သီလွှာတာသံယောဇ္ဈိ သုံးပါးရှိနေတဲ့ ပူရှိလိုဘာ အပါယ်လေးပါးမှ မလွတ်သေးဘူး၊ ကသိုလ်ကံအားကောင်းလို့၊ သုဂတ်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်နေပေမယ်လို့၊ အကြောင်းမညီသွာ်တဲ့ တစ်နေ့တစ်ရှိနှင့်မှာ အပါယ်လေးပါဘို့၊ ကျရောက်နိုင်သေးတာဘဲ။

(၈) ဘုတ်စိုးကောင်းစားတာကို မနာလိုတာက ဣဥသာ သံယောဇ္ဈိတဲ့။

(၉) ဒီပို့စပ်ဆိုင်တဲ့ ပစ္စည်းများ ရတန်များကို သူတစ်ပါးနဲ့ မစပ်ဆိုင်စေချင်တဲ့ ဝန်တို့မှာက မစွဲရှိယသံယောဇ္ဈိတဲ့။

(၁၀) မမြဲ ဆင်းရဲ အတွေ့မဟုတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို မြှုတဲ့အနေ ချမ်းသာတဲ့အနေနဲ့၊ အတွေ့ကောင်အနေဖြင့် မှားယွင်းစွာ သီတာက အပိုစွာ သံယောဇ္ဈိတဲ့၊ ဒီ အပိုစွာသံယောဇ္ဈိနောင်ကြီးး မကင်းသေးသမျှ ကာလယတ်လုံး သံသရာဝိုင်ထဲမှ မလွတ်မြောက်ဘူး၊ ယခုပြောပြနေဆဲ ရဟန်းမှာတော့ အဲဒီ အပိုစွာနှင့်တကွ သံယောဇ္ဈိကြီးတွေ အကုန်လုံး ကင်းရှင်းနေပါပြီတဲ့။

နောက်ပြီးတော့ ယောကလေးပါးကိုလဲ ကျော်လွန်သွားပါပြီ၊ ကင်းရှင်းနေပါပြီတဲ့၊ ယောကဆိုတာလဲ သံသရာဝိုင်ထဲ ယဉ်းစွဲတောတ်တဲ့ တရားပါဘဲ။ အဲဒီက (၁)ကာမယောဂ (၂)ဘဝယောဂ၊ (၃)ဒီပြိုယောဂ

(၄)အပိန္ဒယောကလို့၊ (၄)ပါးရှိတယ်၊ ကာမယောကဆိုတာ ကာမရာဂ
သံယောဇူးနဲ့၊ အတူတူပါပဲ၊ ဘဝယောကဆိုတာလဲ ဘဝရာဂ
သံယောဇူးနဲ့၊ အတူတူပါပဲ၊ ဒီပြိုယောဂ အပိန္ဒယောကဆိုတာတွေလဲ
ဒီပြိုသံယောဇူး အပိန္ဒသံယောဇူး ဆိုတာတွေနဲ့၊ အတူတူပါပဲ၊ ဒါကြောင့်
သံယောဇူးကို လွှန်မြောက်ရင် ယောကကိုလဲ လွှန်မြောက်တော့တာပါပဲ၊
အဲဒီစကားရပ်တွေကို ဒီလိုအောင်ပုဒ် စီထားတယ်၊ “ဘုရားမှုဒ္ဓ၊
ဟောသမျှ၊ မူချေကန် မှန်ပေါသည်။ ဟောတိုင်းကျင့်ကာ၊ နေသူဟာ၊
ကောင်းစွာယုံကြေး နေပေါသည်။ ယောကလေးအင်၊ သံယောဇူး၊
ကုန်းစင် လုံးဝလွှတ်မြောက်သည်”တဲ့၊ အဲဒီ အောင်ပုဒ်တွေကို ဆိုကြ
ရမယ်။

(၁၇) ဘုရား မှုဒ္ဓ၊ ဟောသမျှ၊ မူချေ ကေန် မှန်ပေါသည်။
ဟောတိုင်းကျင့်ကာ၊ နေသူဟာ၊ ကောင်းစွာယုံ
ကြေးနေပေါသည်။
ယောကလေးအင်၊ သံယောဇူး၊ ကုန်းစင်လုံးဝလွှတ်
မြောက်သည်။

နောက်လုံးအပိုဒ်ကတော့ ရှုံးဝါထာများနဲ့၊ အတူတူပါပဲ၊
ဒါပေမယ့် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဟောတာနဲ့၊ နည်းနည်းကွဲပော်
အောင်လို့၊ အောင်ပုဒ်ကိုတော့ “သို့ဖြစ်သူဟာ၊ လောကမှာ၊ ကောင်းစွာ
ကျင့်သုံးနေရသည်”လို့၊ အနည်းငယ် ပြင်စီထားပါတယ်၊ အဲဒါကို
ဆိုကြရမည်။

သို့ဖြစ်သူဟာ၊ လောကမှာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနေရသည်။
ဒီ အမှတ်(၁၇)ဝါထာကတော့ ဒီပြိုတရှုပ်ပြီး ဘုရားကချိုးကျွဲ့၊
အနုမောအနာပြုတဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် သမ္မာပရိုဗ္ဗာဇ္ဈိယသုတ်
တရားတော်ဟာ ပြီးဆုံးသွားပါပြီ။

တရားနာရမြင်း၏ အကျိုး

ဒီ သုတေသနားတော်ကို နာရတဲ့အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းပံ့ကို
သုတေသနပါတယ် အငြေကထာမှာ ဒီလိုအဲပြထားပါတယ်။

သုတွေပရီယောသာနေ ကော်မြို့သတာသဟသေဝဝတာနံ
အဂ္ဂဖလပ္ဗတ္ထီ အဟောသီ၊ သောတာပတ္ထီ သကဒါရိခိ
အနာဂတ် ဖလဗ္ဗာ ပန် ဂဏနတော့ အသန္တုယျာတိ။

သုတွေပရီယောသာနေ-သုတေသရားတော်၏ အဆုံးပြု၊
ကော်မြို့သတာ သဟသေဝဝတာနံ-ကုဇ္ဇာတ်သိန်းသော နတ် ပြောဌာ
တို့အား အဂ္ဂဖလပ္ဗတ္ထီ-အမြတ်ဆုံးအရဟ္မာတ္ထိယို့၊ ရောက်ခြင်းသည်၊
အဟောသီ-ဖြစ်လေပြီ၊ သောတာပတ္ထီ သကဒါရိခိ အနာဂတ်ဖလပ္ဗာ
ပန်- သောတာပတ္ထီဖို့လ် သကဒါရိဖို့လ် အနာဂတ်ဖို့လ်များသို့၊ ရောက်
ကြသောပရီလ်တို့သည်ကား၊ ဂဏနတော့-အရေအတွက် ဂဏန်း
အားဖြင့်၊ အသန္တုယျာ၊ မရေ့တွက်နိုင်အောင်ပင် များကုန်၏၊ တူတိ-
ဤတွင် သုတေသနရ အဖွင့်ပြီး၏။

ရဟန္တာ ကုဇ္ဇာတ်သိန်း။ ။ဒီ သမ္မပရီပြာဇ္ဈိယသုတေသနကို
ကြားနာနေရင်း နှလုံးသွင်းရှုမှတ်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ နတ်ပြောဌာ
တွေဟာ ကုဇ္ဇာတ်သိန်းတောင် ရှိပါသတဲ့၊ သောတာပန် သကဒါရိခိ
အနာဂတ် ဖြစ်သွားကြတဲ့ ပရီလ်တွေကတော့ မရေ့မတွက်နိုင်အောင်
များပါသတဲ့၊ အဲဒီလို တရားနာနေရင်း ဟောပြောတဲ့ တရားကို သိနား
လည်ပြီး နှလုံးသွင်း ရှုမှတ်နိုင်ကြတာဟာ တရားထူးရသွားကြ တာဟာ
အလွန်ပင် အဲ့ကြောစရာ ကောင်းလုပါပေါ်တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့
ယခု ဂါထာတစ်ပုဒ်ချင်း အကျယ်ချုပြီး ဟောနေတာတောင် နားလည်
ဖို့ရာ သိပ်မလွယ်သောကြောင့်ပါပဲ၊ ဒီလို နားလည်ပြီး တရားထူးကို
အလွယ်တကူနဲ့၊ ရသွားကြတာတွေဟာ ပါရခိုတူးရှိစေကြလိုပါပဲ။

ပါရမိတ္ထးဆိုတာလဲ တစ်ခြား မဟုတ်ပါဘူး၊ ယခုလို နာကြားပြီး ရှုမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ အလေ့အကျင့်ပါပဲ၊ ယခုလို တရားနာပြီး ရှုမှတ်ကျင့်သုံးတာ ပါရမိတ္ထးပဲ၊ ယခု တရားကျင့်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ယခုဘဝ အဇော်ဗုံးမည်နှင့်လို့ တရားထူးကိုမရသေးရင် နောင်ကာလ ခုတိယဘဝ တတိယဘဝစသည်မှာ တစ်စုံတစ်ယောက်က ဟောပြောတဲ့တရားကို နာနေရင်းလဲ တရားထူးတရားမြတ်ကို အလွယ်တကူ၍ ရသွားနိုင်တယ်၊ နတ်ပြည်ရရာက် သွားရင်လဲ အဲဒီနတ်ပြည်မှာ ဓမ္မတရားတော်ကို ဟောပြောတတ်တဲ့ နတ်ဓမ္မကထိကတွေ ဆိုတာ ရှိတယ်၊ အဲဒီ နတ်ဓမ္မကထိကတို့၏ တရားကိုနာရင်းလဲ တရားထူးရသွားနိုင်တယ်၊ မြဟ္မာပြည် ရောက်သွားရင်လဲ မြဟ္မာဓမ္မကထိက တို့၏ တရားကိုနာရင်းလဲ တရားထူးရနိုင်တယ်။

နတ်ဘဝမှာ မြန်မြို့ သတိရလျှင်
ချက်ခြင်း တရားထူး ရနိုင်တယ်

နတ်ဖြစ်သွားရင် နတ်ကိုယ်ထဲမှာ ရုပ်တွေက အင်မတန် သန့်ရှင်း ကြည်လင်တယ်၊ အဲဒီ ကြည်လင်သန့်ရှင်းတဲ့ ရုပ်ကို မြို့ပြီးဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်ကလဲ ထက်မြေကိုတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှေးဘဝတုန်းက အားထုတ်ခဲ့ဖူးတဲ့ တရားကိုသတိရလျှင် ချက်ခြင်းပင် နှလုံးသွင်းပြီး တရားထူးကို ရတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် -

“ဒေါ် ဘိက္ခာစေ သတ္တုပါဒေါ်၊ အထ ဒေါ သေ သလ္ာ
မိပ္ပမေဝ ဝိသေသဘာဂီ ဟောတီ”

လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်မှုပါတယ်။

ဘိက္ခာဝေ-ရဟန်းတို့၊ သတ္တုပါဒေါ်-ရှေးဘဝတုန်းက

အားထုတ်ခဲ့တဲ့တရားကို သတိပြုပေးသည်၊ ဒေသဗ္ဗာ-နေ့သော်နေးရာ သေး၏၊ အထမ်း- စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား၊ သောသတ္တာ-ရှူးဘဝ တုန်းက တရားအားထုတ် ခဲ့မှုးကြောင်း သတိရသောတိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မိပ္ပမဝ-လျှပ်မြန်စွာသာလျှင်၊ ဝိသေသဘာဂို-တရားတူးကို ပြုပေးအနိုင် ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပေ၏-တဲ့။ (အ-၁၊ ၉၀၅)

နတ်ပြည်ရောက်ပါစ နတ်ပိတ်ဆွေတွေနဲ့ ရှုတ်ဆက်ပြောဆို နေပြုပေးစသည်ကြောင့် ရှူးဘဝကို ပြန်မစဉ်းစားမိတဲ့အတွက် ရှူးဘဝ တုန်းက နှလုံးသွေးး အားထုတ်ခဲ့မိတဲ့တရားကို သတိမရဘဲ ကြာမြင့်နေ မယ်ဆိုရင် ကြာမြင့်နေ့ရိုင်ပါတယ်-တဲ့၊ ဒါပေမယ့် ရှူးကနှလုံးသွေးးဗူးလူ တရားကို သတိရရင် တရားတူးရတာကတော့ မနေ့သူး၊ လျှပ်မြန်စွာ တရားတူးကို ရတတ်တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဝိပသနာဘဝနာအလုပ်ကို အားထုတ်နေကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အကြောင်းညီညွတ်ရင် ယခု မျက်မောက်ဘဝမှာပဲ တရားတူး တရားမြတ်တွေကို ရသွားကြပါလိမ့်မယ်၊ ပြည့်ပြည့်ရုံး အားထုတ်ရင် ယခုဘဝမှာ ရဖို့ကပဲ များပါလိမ့်မယ်၊ အကြောင်းမညီ ညွတ်လို့ ယခုဘဝမှာ တရားတူးကို မရသေးရင် ဒုတိယဘဝ တတိယ ဘဝစသော ဓရာက်ကာလမှာ အရိယမဂ်ဖို့လ် တရားတူးကို အလွယ် တက္ကနဲ့ရဖို့ရာ သေချာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီ သမ္မာပါဠိအနီယသတရား ဟောကြားဖွင့်ပဲခဲ့တဲ့အတိုင်း မနှစ်မဆုတ် အားထုတ်သွားကြရှိပဲ။

အဲဒီလို မနှစ်မဆုတ် ရှုမှတ် အားထုတ်ကြ၍ မိမိတို့ အလို ရှိအပ်သောမဂ်ညာ၌ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို လျှပ်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

သာဓာ သာဓာ သာဓာ
သမ္မာပရီဏ္ဏနီယသုတော် တရားဓတော်ပြီး၏။

**ဓနာက်ဆက်တဲ့
 တရားမဓားဓန္တုမှတ်တမ်း
 ပထာမအကြံ့ခါ**

ကျင်းပရာဌာန။	သာသနမလိုပေါ်သောဓနီသိမ်တော်၊ သာသနူ ရိပ်သာ၊ ရှင်ကုန်ဖြူ။
ကျင်းပသည်ရက် ။	ဘုရား-ဓန်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော်(၄)ရက် နံနက် (၇)နာရီ။
သဘာပတီ	သဒ္ဓမ္မသီတရားဆရာတော် ပုသိမ်ဖြူ။
အခမ်းအနားများ	ခြောက်သားဆရာတော် မန္တလေးဖြူ။

- အခမ်းအနားများ၏ ခလျာာက်တားချက်**
ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်
အရ ယခုအခါ တရားဆွေးနွေးပွဲ စတင်ကျင်းပပါမည်။ ရွှေးဦးစွာ
အခမ်းအနား အနီအစဉ်ကို ဖတ်ကြားလျောက်ထားပါမည်။
- (၁) ပုသိမ်ဖြူ၊ သဒ္ဓမ္မသီတရား သဘာပတီဆရာတော်ဘုရားက
သဘာပတီမိန့်ခွန်း မြှုက်ကြားရန်။
  - (၂) မေဖြူ သတိပြုနိုင်သာဆရာတော် ဦးအာဏာရက ဆွေး
နွေးတင်ပြရန်။
  - (၃) မောင်ကန်-အရှင်ဘုန်က-က ဆွေးနွေးတင်ပြရန်။
  - (၄) ပျော်မနား ပြန်ကပြေးရိပ်သာ ဦးဇိုလက ဆွေးနွေးတင်ပြ
ရန်။
  - (၅) ဆင်ဖြူကျွန်း ခြေမန်းဦးပဝရက ဆွေးနွေးတင်ပြရန်။

(၇) မုံရွှေမြို့၊ စန်းမြေဇာ်ခြည်ဆရာတော် ဦးနှီးသာရက
အေးအေးတင်ပြန်။

ဒါ (၇)ပါးတို့က အေးအေးတင်ပြန်၍ အစီအစဉ်ပြုလုပ်
ထားပါသည်ဘုရား။ တင်ပါးကို (၁၀)မိန်စိုးခန့်ဖြင့်ဆိုလျှင် အချိန်(၁)
နာရီ ကျော်ကျော်မျှ ကုန်သွားပါလိမ့်မည်။ ယခုအမှတ်စဉ်(၁)အရ
သဘာပတီ သဒ္ဓမ္မသိတရု ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သဘာပတီမိန့်ခွန်း
မြှုက်ကြားတော်မူပါလိမ့်မည်ဘုရား။

သဘာပတီမိန့်ခွန်း

ယခုနေအခါမှာ သာသနုရှိပို့သာဆိုတဲ့အမည်ဖြင့် အနယ်နယ်
အရပ်ရပ်မှာ တည်ဆတော်ဖွင့်လှုပါပြီး သတိပြုနိုင်ပသာတရားကို
ဟောကြား ညွှန်ပြနေကြတဲ့ ကမ္မာန်းဌာနတွေဟာ ရာနှင့်ချို့ပြီးများပြား
ပြန့်များလျက် ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီရိပ်သာတွေက ကမ္မာနာစရိယ်
နာယကဆရာတော်တွေဟာ မိမိတို့လျောက်လာခဲ့ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ညွှန်ကြား
ပြသခြင်း လမ်းစဉ်ကြားမှာ ယောက်အမျိုးမျိုးတို့၏ အတွေ့အသိ
ပြောကြားပဲတွေများစွာပင် ရှိခဲ့ပါတယ်။ တပည့်ယောက်တို့က သူတို့၏
အန္တာရနာကိုယ်မှာ မည်သို့မည်ပုဂ္ဂိုလ်ပါး မည်သို့တွေကြိုရတယ်။
ရှုပ်နာစ်ဖြင့်ပျက်တွေကို ဘယ်လိုတွေရတယ်-ဆိုတာတွေကို လျောက်
ကြားတဲ့အခါ ကမ္မာနာစရိယ်များက မည်သို့မည်ပဲ ညွှန်ကြားပဲပြင်
ပေးခဲ့ရတယ်-ဆိုတာရယ် အဲဒီလို ညွှန်ကြားပေးတဲ့အတွေ့ကို အခက်
အခဲများကို တွေ့သိလာပုံစံသည်တို့ကို တင်ပြအေးအေးတော်မူကြန်၏
သံသယရှိသည့်အချက်များကိုလဲ တင်ပြအေးအေးကြရန် ဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒီလို ဟောကြားပဲ ထူးထူးစွာစွာ တွေ့သိပုံများဟာ ယခုကြားနာ
သူတို့မှာ အလွန်မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလုပ်လိမ့်မယ်။ နောင်လာ

သဘာပတ္တမိန့်၊ ၁၇၂

◇ ၁၅၃

နောက်ပွား ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက်လဲ နည်းယူစွယ် ကြည့်ညှိစွယ် အားတက် ဖွယ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဆေးဆရာအမျိုးမျိုး ဆေးမျိုး မျှော့နဲ့ကုလို့မပဲတဲ့ ရောဂါဝဒဓာတွေဟာ ရှူမှတ်နေရင်း ပျောက်သွားကြ တာလဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတရားမြတ် ဆေးဖြင့် ပျောက်ကင်းသွားတယ်-လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ တရားတော်ကို ဆေးလို့ဆိုနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကတော့ မိလိန္ဒပြာပါဌိုတော်မှာ ဒီလိုပြုဆိုထားတာ ရှိပါတယ်။

ယော ဗာစီ ဉာဏ်စာ လောကော၊

ဝိဇ္ဇာ ဝိရိဇာ ဗဟို။

ဓမ္မာသဓသမဲ နတ္ထိုံး၊

တော် ပိဝထ သိကွပေါ့-တဲ့။

လောကော-လောကျိုး၊ ပိဝိဇာ ဗဟို-အမျိုးမျိုးအစားစား များစွာ ကုန်သော၊ ယောက်စီ ဉာဏ်စာ-အလုံးစုံသော ဆေးတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇာ-ရှိကုန်၏၊ တော်-ထိုလောကမှာ ရှိကြတဲ့ ဆေးတို့တွင်၊ ဓမ္မာသဓသမဲ့-တရား တော် မြတ်ဆေးအလား ထူးခြားထောက်မြှုပ်သော ဆေးမည်သည်၊ နတ္ထိုံး-မရှိပေ၊ သိကွပေါ့-ရဟန်းတို့၊ တော်-အကောင်းဆုံးဖြစ်သော ဤတရားဆေးကို၊ ပိဝထ-သောက်ကြုံ၊ သုံးဆောင်ဖို့ပြုကြပါကုန်လော့-တဲ့။

လောကာမှာရှိကြတဲ့ ဆေးတွေကတော့ ရုပ်ကိုယ်မှာဖြစ်တဲ့ ရောဂါကိုသာ ပျောက်စေနိုင်တယ်၊ မိတ်ရောဂါကိုတော့ မပျောက်စေ နိုင်ဘူး၊ ရုပ်ရောဂါထဲမှလဲ တရာ့ရောဂါတွေကို မပျောက်စေနိုင်ဘူး၊ တရားဆေးကတော့ လောဘ ဒေါသအစရှိတဲ့ မိတ်ရောဂါတွေကိုလဲ ပျောက်စေနိုင်တယ်၊ အဲဒီ မိတ်ရောဂါတွေ တစ်မိတ်တစ်ဒေသ

၁၅၄ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသတ်တရားတော်

လောက်ပျောက်ရင် အပါယ်လေးပါး ဆင်းခဲစသည့်မှ လုံးဝကင်းလွှတ်
တော့တာပဲ၊ ပုဇွဲသာဂုဏ်ပေါ်တဲ့ သတိပြောနိအစရှိသော ဝိပသာနာ
ဆေးနှင့် အရဟာတ္ထာမုဂ္ဂိုဏ်းကို သောက်သုံးလိုက်တဲ့ အခါကျတော့
ကိုလေသာရောက်တွေ့ အကုန်ပျောက်ကာင်းပြီ ဆင်းခဲစခိုင်းမှ အပြီးတိုင်
လွှတ်မြောက်သွားနိုင်တယ်၊ ဒါတွင်မကသေးဘူး၊ ဝိပသာနာဆေးဖြင့်
ရောက်ဝေဒနာတွေကိုလဲ ပျောက်စေနိုင်ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်မှာ
နောက်ဆုံးပါမှာ ပရီနိုဗ္ဗာန်းစံလောက်အောင် အလွန်ပြင်းထန်တဲ့
ရောက်ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဘယ်ဆေးကိုမှ
မသုံးဆောင်နိုင်ဘဲ ဝိပသာနာဆေးဖြင့်ပင် ပျောက်ကင်းစေခဲ့ပါတယ်၊
ဒါကြောင့်တရားဆေးဟာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်၊ အဲဒီလို
အမြတ်ဆုံးဆေးတတ်ကြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ရုပ်ရောက်တွင်မက စိတ်ရောက်
တွေကိုပါ အမြစ်ပြတ်ပျောက်ပြီး စေနိုင်တဲ့ သတိပြောနိစသော တရား
ဆေးတတ်ကြီးကို သောက်သုံးဖို့ဝဲကြဖို့ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်မှာ
တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ အမိန့်တော်အတိုင်း ဘုရားတာပည့်တော်တို့ ကမ္မပြောန်း
ဆရာတွေဟာ အဲဒီတရားဆေးတတ်ကြီးကို လက်ကိုင်ပြုပြီး လောကသူ
လောကသား ဝေဒနာသည့်တွေကို ကုစားနေတယ်-ဆိုရင်လဲ မမှား
ပါဘူး၊ အဲဒီလို ကုသရာမှာ ဘယ်ဆရာတော်ကသယ်လိုပောပြီး
ကုသလိုက်လို့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဘယ်လိုရောက်တွေ ပျောက်သွား
တယ်၊ ရောက်ထဲမှာ ကိုလေသာရောက်ပော် အကြီးဆုံးပဲ၊ အဲဒီ
ကိုလေသာရောက်စေတွေနှင့်တာကွေ ကိုလေသာမှုပြုစိုးလာတဲ့ ဝိပါကဝှုံးဆိုင်ရာ
ရုပ်ရောက်တွေ ပျောက်ကင်းသွားတယ်-ဆိုတာကို အရှင်ဘုရားတို့
တွေကြခဲ့ရသည့်အတိုင်း တင်ပြဆွေးနွေးကြဖို့ပါပဲ။

ဒါကြောင့် အရှင်ဘုရားတို့ဟာ မိမိကိုယ်တိုင် ကြားသိတွေကြုံ

ကြေရတဲ့ ထူးခြားချက်များကို အခြားဆရာတော်များလဲ ဗဟိသူတ္ထာဖြစ်
ပွားရအောင်၊ ဒကာ ဒကာမတွေလဲ ကြေားနာရှိနေတော့ သဒ္ဓတရား
တိုးဗျားသောအားဖြင့် ပဋိပွဲတိုး သာသနာတော်ကြေားကို အားလုံးနိုင်အောင်
တင်ပြဆွေးဇွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို တင်ပြဆွေးဇွေားပြီးတော့
ရှုံးအဖွဲ့မှာ ဒီထက်တိုးပြီး ကုစားနိုင်အောင် ကြေားစား မယ်၊ ဒီထက်
တိုးပြီး ရောဂါသည်တွေ ရောဂါသဗ်အောင် ကြေားမယ်-ဆိုတဲ့
စေတနာတွေနဲ့၊ အားထုတ်တော်မူသွားနိုင်ကြခိုနဲ့အတွက် ဘုရား
တပည့်တော်က အနုအညှတ်တောင်းပါပဲပါတယ်-အနှုင်ဘုရားတို့။

သာဓု - သာဓု - သာဓု

အစီအစဉ် နံပါတ်(၁)အရ သဘာပတ္တဆရာတော် ဘုရား
ကြေးက မိန့်ခွဲနဲ့စကား မိန့်ကြောဆိုပါပြီ၊ ယခု အစီအစဉ် နံပါတ်(၂)အရ
မေပြီ၊ သစ်တော်လမ်း၊ သတိပြာနှစ်သာသနုရိပ်သာ ဆရာတော်
ညီးအားလာရအရှင်ပြုတော် တရားဆွေးဆွေး တင်ပြပါလိမ့်မယ်၊ ဆရာတော်
ညီးအားလာရအရှင်ဘုရား၊ တရားဆွေးဆွေးရန် ကြတော်မူပါ အရှင်ဘုရား။

(ကြောဆရာတော်မြို့သည် သမာဆတ်ဝါဆုံးများ ကြုံဆွေးဆွေးဖွံ့ဖြိုး
မှတ်တမ်းဆုံး ဖော်ပြရန်မသင့်သောကြောင့် ကြုံအရာ၌မပြား ချုပ်ဆျုပ်ထား
လိုက်သည်။) (မဟာစည်ဆရာတော်)

အစီအစဉ်နံပါတ်(၂)အရ ဆရာတော်ညီးအားလာရက ဆွေးဇွေး
တင်ပြုပြီးပါပြီ၊ ယခုအစီအစဉ်နံပါတ်(၃)အရ မော်လမြှိုင်မြှို့၊ တောင်စိုင်း
ကလေး မဟာစည်သာသနုရိပ်သာ ဆရာတော်ညီးသံဝရာက မိမိ၏
အတွေ့အကြံများကို ယခုစည်းထောင်းနိုင်ကြသော ကဗျာကဗျာစရိယ်
ဆရာတော်တို့၏ မျက်မောက်မှာ ဆွေးဇွေးတင်ပြပါလိမ့်မယ်၊
ဆရာတော် ညီးသံဝရာကြတော်မူပါအရှင်ဘုရား။

၁၅၆ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသတ်တရားတော်

ဆရာတတ်ဦးသံဝရှိ၏ တင်ပြခေါ်းစွဲးချက်
ဘုရားတပည့်တော် တင်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မသင့်
လျှော့ဘူး မြင်လို့ရှင် အားမနာဘဲ ပြပြင်ပေးတော်မူကြပါရန် အကြံ
ဉာဏ်သစ် ပေးတော်မူကြပါရန် ရှေးဦးစွာ ပန်ကြားလျှောက်ထား
ပါသည်ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်၏ အလုပ်ကတော့ ဖိတ်ခါတ်စစ်ဆင်ရေး
အနေနဲ့ လုပ်ရတာတွေများပါတယ်။

ရှုမှုတ်တာတ်ဇာဘင် သင်ပြုပုံ

တယ်ဗျာတော်တို့ ဖော်တယ် ပိန်တယ်လို့ ရှုမှုတ်ဖို့ရာ သေသေ
ချာချာပြောပြုပေမယ့် မှတ်တ်တ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အမျိုးသိမ်းယောကိုကြီး
များကိုလဲ တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ဘုရားတပည့်တော်က “ကဲ-
ဒကာမကြီး ဒီလို့ဆိုရင် ထိုတယ် ထိုတယ်-လို့ မှတ်ပါ”လို့ ပြောပြီးတော့
ဖိတ်ဆိုကိုပြီး ထိုတို့မီ ရှုမှုတ်ဆိုကို သေသေချာချာ ပြောရပါတယ်၊ အဲဒီကိုလဲ
မဖုတ်တ်တ်သေးဘူးဆိုရင် “လက်နှစ်ဘက်ထိထား၊ အဲဒီ လက်ချင်း
ထိတာဘို့ ဖိတ်ဆိုကိုပြီး ထိုတယ် ထိုတယ်” လို့မပြုတ်မှတ်နေပါ-လို့
ပြောပါတယ်၊ အဲဒီလို့ မှတ်ဆုံးရင်လဲ အသက်ဘို့ မှတ်ဆုံးပါ-လို့ပြောပါတယ်၊
အဲဒီလို့ အသက်ဘို့ မှတ်ဆုံးရင်ရင်က လက်ကထိတာဘို့ ထိုတယ် ထိုတယ်-
လို့ မပြုတ်မှတ်စေပါတယ်၊ အဲဒီလို့ မှတ်နေရာက ဖော်တာ ပိန်တာကို
မှတ်ကြည့်စေပါလို့ ဆိုင်းရတယ်၊ အဲဒီလို့ လှည်ဗြီး ဆိုင်းတော့ ဖော်တာ
ပိန်တာကိုလဲ မှတ်တ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီကအောက် ဖိတ်ကုန်ကြားည့်တာကို
အမှတ်ဆိုင်းတာလဲ မှတ်တ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီကအောက် ဖိတ်ကူးကိုလဲ
ကြည်တာကို မလွှတ်ရအောင် အမှတ်ဆိုင်းပါတယ်၊ အဲဒီ ဖိတ်ကူးကိုလဲ
မှတ်ဆိုင်းလာပါတယ်၊ အဲဒီကအောက် သုံးလေးရက်လောက်ကြားတဲ့အခါမှာ

ဒေါ်ကိုက်ရောဂါ ပျောက်ပုံ

◇ ၁၅၇

တရှုံးရောဂါမှာ အီမိကပါလာတဲ့ ရောဂါဝေဇာက ထင်ရှားပေါ်လာတယ်၊
ဒေါ်ကိုက်ဘာ၊ နိုက်ဘာတာ၊ ခူးဘာတာ ဒီလိုဟာဓတ္ထပါပဲ။

ဓမ္မာဝါကိုက်ဓရောဂါ ပျောက်ပုံ

အဲဒီလို ယောဂါကို ဘုရားတပည့်တော်က ဖောင်းတယ်
ပိန့်တယ်လို့ မှတ်နေရင်း ထင်ရှားပေါ်လာသမျှကို ရူးစိုက်ပြီးမှတ်စို့
ပြောပါတယ်၊ ဖောင်းတယ် ပိန့်တယ် မှတ်နေရင်း ခေါင်းထဲက
ကိုက်လာရင် အဲဒီ ကိုက်တဲ့နေရာကာလေးကို လက်နဲ့ဆောက်ထားသလို
စိတ်နဲ့ ထိတိမိစိ ရုံစိုက်ပြီး ကိုက်တယ် ကိုက်တယ်လို့ မပြတ်အတင်း
မှတ်နေစို့ တိုက်တွန်းပါတယ်၊ အဲဒီလို မှတ်ခါစမှာတော့ တိုးတိုးပြီး
နာတယ် ကိုက်တယ်-လို့လဲ ပြောတတ်ပါတယ်၊ “သတိပြာန်တရား
ဆေးဟာ အကောင်းဆုံးပါပဲ၊ မကြောက်နဲ့ ပေါ်အတော့သာ မှတ်နေပါ၊
တဖြည့်ဖြည်း သက်သာလာလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးကတာဝန်ခံပါတယ်၊
ဘာမှမဖြစ်စေရပါဘူး၊ မပျောက်မချင်း ရူးရူးစိုက်စိုက် မှတ်သာ
မှတ်နေပါ”လို့၊ သတိပြာန်ဆေးကို အတင်းတိုက်ကျွေးပါတယ်၊
အဲဒီတော့ ခေါင်းကိုက်နေတဲ့ ယောဂါက မမှတ်ဘဲနေလဲ ကိုက်မြှုကိုက်
နေမှာပဲ၊ မှတ်မြှုမှတ်နေရင် ပျောက်မယ်-ဆိုတော့ မှတ်နေတာက
ဂိပသာနာကုသိုလ်လဲရတယ်၊ ပျောက်လဲ ပျောက်သွားမှာပဲ-လို့。
ယုံကြည်စိတ်ချုပြီး ဘုရားတပည့်တော် ညွှန်ကြားတဲ့ အတိုင်း အတင်း
မှတ်နေပါတယ်၊ အဲဒီလို မှတ်နေရင်း တဖြည့်ဖြည်း ကိုက်တာ
လျော့လျော့လာတာကို တွေ့ရပါသတဲ့၊ အဲဒီတော့ အားတက်ပြီး
မှတ်နေလိုက်တာ ခေါင်းကိုက်ရောဂါဟာ လုံးလုံးပျောက်ကာင်းသွားပါ
သတဲ့၊ အဲဒီရောဂါဟာ ငါးနှစ်-ခြောက်နှစ်လောက်က စွဲက်ပြီး မကြာ
မကြာ ကိုက်နေတဲ့ ရောဂါဖြစ်ပါသတဲ့၊ အဲဒီ ရောဂါဟာ မှတ်နေရင်း

၁၅၀ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယသတ်တရားတော်

ပျောက်သွားပြီးတော့ ဇုံးက်ထပ် မဖြစ်လာတော့ဘဲ ပြတ်စံသွားပါသတဲ့၊ ခေါင်းကိုကိုပျောက်လို့ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ ဘုရားတာပည့်တော် အျမှိုးပြုတဲ့အတိုင်း သဒ္ဓိထက်သနိစွာနဲ့ မှတ်ဆန်တဲ့အတွက် အဲဒီယောကိုဟာ ဉာဏ်စဉ်တရားနာခွင့်ရသည်အထိ ပြည့်စုသွားပါတယ်။

ကမ္မပြာနဲ့ကျောင်းက ထွက်ပြီးတဲ့အောက် တွေ့ရတဲ့အခါ မေးကြည့်တော့လဲ အဲဒီခေါင်းကိုကိုဟာ မပေါ်လာတော့ကြောင်း လျှောက်ပါတယ်၊ အဲဒါက သတိပြာနဲ့တရားစေးဖြင့် ငါးနှစ်-ပြို့က်ချမ်းစိုင်တိုင် စွဲကော်နှီးအောင်ဆန်တဲ့ ဒေါ်အောင်ချောက်ကာင်း သွားတဲ့အပြင် ဉာဏ်စဉ်တရားနာခွင့်ရသည့်တိုင်အောင် ကိုအလုပ်စိတ် အောက်တွေလဲ ကင်းတန်သွေ့ တော်သွားကြောင်း ကိုယ်တွေ့တစ်ခုပါပဲ။

ဒီပြိုင်လဲ မိုက်စာအဗျာက်အောင် အမှတ်နှင့်လို့ မှတ်နေရင်း မိုက်နာ ပျောက်သွားတာလဲ နှိမ့်ပါတယ်၊ ထိုအတူပင် ရွေးမှာအပျောက်သွား တာလဲ နှိမ့်ပါတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ပယောကုပ္ပါယ်တဲ့ ရောဂါကိုလဲ အေတာင်အမှတ်နှင့်လို့ မှတ်မှန်ရင်ပင် ပျောက်ကားသွားတာလဲနှိမ့်ပါတယ် အရှင်နှစ်လျှို့ဗျား အတိုချုပ် လျှောက်ထားတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်၊ အကယ်၍သိလိုတဲ့ အရှင်မြတ်များ ရှိရင်တော့ အရှင်အခွင့်သင့်တဲ့ အခါမှာ မေးနှင့်ပါတယ်။

တရာ့သွားသိတဲ့ ကောင်းလာတဲ့အခါမှာ ဖောင်းတယ် လို့ မှတ်တဲ့အနိုက်မှာ ဖောင်းတာက တရား၊ မှတ်သိတာကတရား ကျွဲ့ပြားအောကြောင်း သူ့အလိုလို ပြောတတ်ပါတယ်၊ သူ့အလိုလို မပြော တတ်တဲ့ ယောက်ကိုတော့ ဖောင်းတက်လာတာနဲ့ မှတ်သိတာတစ်ခု တည်းပဲလား၊ တစ်ရားသီလား၊ ဖောင်းတာက သိတတ်ရဲ့လား၊ သူက ဘာကိုသိတုန်း၊ မှတ်တာက ဘာကိုသိတုန်း၊ မှတ်တာက ဖောင်းတာလို တောင့်တင်လှုပ်ရှားတတ်ရဲ့လား၊ စသည်ဖြင့် မေးစစ်ကြည့်ရပါတယ်၊

အဲဒီလို မေးကြည့်ရင်တော့ ရပ်နှင့်စာမျက်ကွဲဖော်ကို ပြောတတ်ပါတယ်၊ ထိုအတူပင် တန္တုပုံ ယောက်က ကျော်စွဲနှစ်ရှိခိုင်ပို့ ကျွေးတယ်၊ အဲဒီဆိတ် မရှိရင် မကျော်ဆုံသည်ဖြင့် အကြောင်းအရှင် အကျိုးကိုလဲ ဘူးအလုပ်လိုပင် ပြောတတ်ပါတယ်၊ သိလောက်ပါလျက် မရှေ့ပြောတတ်တဲ့ယောက်ကိုခေါ်တော့ အသေးစိတ်ခွဲခြားပြီး မေးကြည့်ရပါတယ်။

အဲဒီဇာက် ဆက်ပြီးမှတ်ဇူးရှင်း ဘူတိ၊ အတွေ့များကို ပြောတတ်ပါတယ်၊ ခုက္ခလဝဒာတွေ့ရုံးကို အများအားဖြင့် ပြောတတ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီ ခုက္ခလဝဒာတွေကို ဘုရားတပည့်တော်တို့က ရှုံးရှုံး စိုက်စိုက် မပြုတ်မှတ်နေဖို့ ဉာဏ်ကြားရပါတယ်၊ ဉာဏ်ကြားတဲ့အတိုင်း မှတ်ကြတဲ့ ယောက်များဟာ အဲဒီ ခုက္ခလဝဒာ ပျောက်ကော်သွားကြတာပဲ များပါတယ်၊ အဲဒီအော် ပျော်သမျှ ဝဒာတွေဟာဖြစ်ပြီး ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရကြောင်း ပြောကြပါတယ်၊ အဲဒီလိုပျော်ပြီး ပျောက်ကော်သွားလို့ မမြှေ့ဘူး-လို့ သိတာဟာ အနိစ္စနှုပသာစာ့ဘုရားဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီဘုရားဖြစ်အောင်လို့ ဝိယသနာရှုရကြောင်း၊ စသည်များကို ပြောပြီး အားပေးတို့က်တွေ့နဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီလို အားပေးတို့က်တွေ့နဲ့အတိုင်း မပြုတ်ရှုမှတ်ကြတဲ့ ယောက်တွေမှာ အလင်းရောင်ပိုစိစသည်ကို တွေ့ရကြောင်း ပြောကြပါတယ်၊ အဲဒီတော့ ဥဒုယွဗယဉ်အနိစိုင်း ရောက်လာကြပြီ-လို့ အမှတ်ပြုပြီးတော့ ပျော်သမျှကို မပြုတ်ရှုမှတ်သွားဖို့ ဉာဏ်ကြားတို့က်တွေ့နဲ့ရပါတယ်၊ ဒီနည်ဖြင့် ယောက်တွေဟာ ဥဒုယွဗယဉ်စသည်ကို အစဉ်အတိုင်း ရောက်သွားကြပါတယ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်ကို ရောက်ပြီးတဲ့ နောက်မှာတော့ တုံးကြီးပျော်က လိမ့်ကျတော့မလိုလို ကြောက်တဲ့ အကြောင်းလဲ ပြောတဲ့ယောက်ရှိပါတယ်၊ ဒါဟာ ဘုရားတပည့်တော်ကြာဆိုရ တွေ့ကြီးရတဲ့ အချို့အတွေ့အကြံများပါပဲ၊ ဘင်္ဂ၊ ဘယာ၊

အာဒိနဝိဘဏ်စသည်ဖြစ်တဲ့အခါ အရှင်ဘုရားတို့၏ တပည့်များ ပြောပုံ ကိုလဲ ပိန်ကြားတော်မူကြစေလိပါတယ် အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

ယောဂါတို့ ကိုယ်တွေ့ညာထဲတို့မြတ်ပုံများကို ကမ္မပြန်နှင့်ဆရာတို့၏ မှတ်တမ်းဘာအပ်ပြုလည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာရှန်ည်းကျမ်း၌ လည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓနှင့်ညာထဲတို့တရားတော်ပြုလည်းကောင်း၊ အပြည့်အစုံပြထားပြီး ရှိသည်။ သံသယရှိလျင် ထိုဘာအပ်များ၌ ကြည့်က လေ့လာ မှတ်သားရာ၏၊ ထိုဘာအပ်တို့၌ ပြထားသည်အတိုင်း မပြောနိုင်လျင် ထိုယောဂါမှာ ညာထဲတို့ပြည့်စုစွာ မဖြစ်သေး-ဟု မှတ်ရာ၏၊ (မဟာဓည်ဆရာတော်)

အမီအစဉ် နံပါတ်(၃)အရ မော်လမြှင့်ပြီ၊ တော်ဝိုင်ကလေး မဟာဓည်သာသနာရှိပ်သာဆရာတော် ဦးဆံ့ဝရအရှင်မြတ်က တင်ပြ ဆွေးနွေးလိုပြီးပါပြီ၊ အမီအစဉ် နံပါတ်(၄)အရ ညောင်ကန်အရှင်တူနှုက က တင်ပြ ဆွေးနွေးပါလိမ့်မည်၊ ညောင်ကန်အရှင်တူနှုက တင်ပြ ဆွေးနွေးရန် ကြတော်မူပါဘုရား။

ညောင်ကန်-အရှင်တူနှုက၏ တင်ပြ ဆွေးနွေးချက်

ဘုရားတပည့်တော် တင်ပြလျောက်ထားလိုတာကတော့ ဆရာတော်များ ဆရာတော်ကြီးများသိကြပြီသားအတိုင်း ဘုရား တပည့်တော်တို့၏ မဟာဓည်ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း၊ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ဝိပဿနာညာထဲဖြစ်ဖို့နဲ့ မဂ်ညာထဲဖို့လည်ညာထဲရရှို့ရာ သာဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်နေရင်း အကြောင်းညီညွတ်ပြီး ပြီးစီးသွားတဲ့ ရောဂါပျောက်ကင်းသွားတာများကို လဲ ထွေ့ရှုံးပါတယ်၊ အောက်ပြီးတော့ တနီးမှာ အမြင်အကြားပေါက်တဲ့ သဘောကိုလဲ ကြားသိရတွေ့သိရတယ်၊ အဲဒီ အမြင်အကြားနဲ့ ရောဂါ

ပျောက်တာတွေကတော့ ဝိဿသမာအားထုတ်ရာမှ လိုရင်းအကျိုးမဟုတ်ပါဘူး၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္ထအခြားအရာဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြဲ့ပြုတဲ့ ဝိဿသမာ ဉာဏ်နှင့် မဂ်ဉာဏ်မိုလ်ဉာဏ်ရဖို့ရာကသာ လိုရင်းဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီ လိုရင်းအကျိုးကိုရအောင် အားထုတ်နေရင်း အပိုအမြတ်အဖွန်းအနေနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတာကလေးတွေကိုလဲ အချို့ယောကိုမှာ တွေ့ကြပါတယ်။

ဥပလ္လာလေသ ကျော်လွှန်ပုံ

အဲဒီလို တွေ့ရတာတွေထဲက ဘုရားတာပည့်တော် တွေ့ရ တာကလေးဘဲ့ခုကို တိုင်ပြုလိုပါတယ်၊ မယ်ဇလ္လာကျိုး ရိပ်သာမှာသွားပြီး ဘုရားတာပည့် တော်များတာရားပြေနေစဉ်တုန်းက ဒကာကြီးတယောက်ဟာ သမွသနဉာဏ်နှင့် ဦးယုဗ္ဗယုဉာဏ် အကူးပိုင်းရောက်တဲ့အခါ သူက ဝိုင်းသာလွှန်းအားကြီးပြီး စိတ်ဓာတ်တွေ အလွန်တက်ကြလာပါတယ်၊ အဲဒီလို တက်ကြလာပြီးတော့ သူက ဖော်ဝန်ကျောင်းတော်-ဆိုတဲ့ စာတန်းကြီးနဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးကို တွေ့ရတဲ့အတွက် အဲဒီကျောင်း တော်ကြီးဆီကို ရည်မှန်းပြီး စကြံးဦးဘက်က အခြားဘက်ဆီကို ပြေးပါတယ်၊ သူရည်မှန်းတဲ့နေရာရောက်တော့ ကျောင်းတော်ကြီးကို မတွေ့ရတာနဲ့ ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ စကြံးဦးဘက်ရောက် နေတယ်-ဆိုပြီး စကြံးဦးဘက် ပြန်ပြေးလာပြန်တယ်၊ ဒီနည်းဖြင့် ဟိုဘက်ထိပ် ဒီဘက်ထိပ် ခေါက်တုံးခေါက်ပြန် ဈေးသီးဈေးများကျအောင် ပြေးနေပါတယ်၊ အဲဒီလို ပြေးနေတာကိုတွေ့ရတဲ့အတွက် ဉာ(သ)မာရီ စွဲခန့်ကျေစတော့ အခြားယောက်တွေက လန့်ထိတ်ပြီးတော့ ကမ္မားနှင့်ဆရာ ဘုန်းကြီးများထဲ လာလျောက်ကြပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက မယ်ဇလ္လာကျိုး ရိပ်သာဆရာတော် ဦးသူရုရိယနှင့် ဘုရားတာပည့်တော်အတူ ဆောင်ရွက် နေဆာဖြစ်ပါတယ်။

၁၆၂ ◇

သုဒ္ဓရွှေဇာနိယဉ်တရားတော်

အဲဒီနဲ့ “ဒကာကြီး ဘာဖြစ်လို့ ပြေးနေတာလဲ”လို့ မေးပါတယ်၊ ခုတင်က မြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပင် သူ့ထင်မြှင်ပုံအကြောင်းကို သူက လျှောက်ထားပါတယ်၊ “ဒါဖြင့် ရေကလေးသောက်လိုက်ပါ၌ီး၊ မမောဘူးလား”လို့ မေးတော့ သူက “မမောပါဘူး၊ တပည့်တော် ဝါးသာမောတယ်”လို့ ဆိုပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူမှာတော့ “ဟောဟဲ ဟောဟဲ”နဲ့ အွေးထွေလဲကျွဲမြန်ပါတယ်၊ ရွှေ့ဆက်၌ီး ပြေးမြန်မယ်ဆိုရင် သူဟာသေစို့မှာ ရှိပါတော့တယ်၊ ဒါကြောင့်လို့ ထိုင်ပါ၌ီးဆိုပြီး သူ့ကိုရေတိုက်ကာ “ဒကာကြီးမြှင်တွေ့ရတာတွေကို အသံထွေက်ဆိုပြီး မှတ်ပြပါ၊ လွှဲနေရင် ဘုန်ကြီးပို့က တည့်ပေးမယ်၊ ဟောဒီဇားမှာ ဘုန်ကြီးတို့နှစ်ပါး ထိုင်နေတယ်၊ ဘာမှမကြောက်နဲ့” ဆိုပြီးတော့ ဘုရားတပည့်တော်များက အမှတ်ဆိုင်းပါတယ်၊ အဲဒီလို နိုင်းလို့ သူကအသံထွေက်ဆိုပြီး မှတ်နေလိုက်တာဟာ ယောဂါများထင်ပေါ်၍ အာရုံနိမိတ် ထဲးတဲ့အတိုင်း ခုလို့ပါပဲ၊ တော့-တောင်-ရော့-မြော့-တိမ်နဲ့တွေ့ နတ်သမီးတွေကို မြှင်ရတာရော ခုလို့ပါပဲ၊ အဲဒီအခါမှာ “ဒါလောက်ဆို တော်လောက်ပါ၌ီး ဒကာကြီး၊ ရေသောက်၌ီး အီပိုပေ တော့”ဟုဆိုကာ အမှတ်ကိုရပ်စားထားစေလိုက်ပါတယ်၊ သူ့ကို နှစ်လို့ မရတာနဲ့ အောင်ရိုင်းရတာပါဘဲ။

နှစ်ကိုရောက်တဲ့အခါကျတော့ သူ့ကိုဒီလို ဟောပြောကြပါတယ်၊ “ဒကာကြီး၊ ဒီတို့ ပသ္စာ-ဆိုတာလဲ တော်တော်တန်တန် အားထုတ်ရှု့နဲ့မတွေ့ဘူး၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီပိုတိပသ္စာ-ဆိုတာဟာ သိပ် ဝါးသာစရာတော့ မဟုတ်စေားပါဘူး”လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဝက္ခလိုရဟန်းကို ဟောထားတဲ့ တရားရှိပါတယ် ဒကာကြီး၊ “ငါဘုရား၏ ရှင်ပုံကို တွေ့မြှင် နေပေမယ့်လို့ တရားကိုမြှင်ရင် ငါဘုရားကို မြှင်ရာမရောက်စေားဘူး၊

တရားကိုမြင်မှ ဝါဘုရားကို မြင်ရာရောက်တယ်”လို့ ဟောထားတဲ့ ပါဌိကိုပါ ချွဲတ်ပြပြီး သူ.ကိုနိုင်ချုပောပါတယ်၊ အဲဒီလို ဟောတာကိုပင် သူကဝါးသာစရာထင်ပြီး တုန်တုန်စိုက်စိုက်နဲ့ နတ်ပူးသလို ဖြစ်လာပါ တယ်၊ အဲဒီတော့ သူ.ကို စိတ်ခါတ်စစ်ဆင်ရေးအနေနဲ့ ဒကာကြီး နတ်ပူးနေသလားလို့ မေးလိုက်ပါတယ်၊ အဲဒီလို မေးလိုက်တော့ သူက မခံနိုင်ဘူး။

“ဟာ—မဟုတ်ပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်ကို နတ်မပူးပါဘူး၊ ဝါးသာလွန်းလို့ တုန်လာတာပါ”လို့ သူကပြန်ပြောတယ်၊ အဲဒီတော့ ဒီဒကာကြီးကို နှိမ်ချုပြီးလောပေးမယ်လို့ ပါဌိရွှေတ်ပြီးလောရင် သူကပိုပြီး ဝါးသာနော်းမယ်—လို့ ယူဆပြီးတော့ သူ.ကိုမာစကား သက်သက်ဖြင့်လဲ နှိမ်ချုပောရပါတယ်။

ဒကာကြီး ယခုတွေ့ထားတဲ့တရားလေးဟာ ဘာမှအဖိုးမတန် သေးဘူး၊ ဒါထက် အဖိုးတန်တာတွေအများကြီးရှိသေးတယ်၊ အဲဒီ အဖိုးတန်တရားတွေကိုတွေ့ရအောင် ဒကာကြီးဟာအများကြီးဆက်ပြီး အားထုတ်ရေးမယ်”စသည်ဖြင့် ဟောပြောပြီးမှ သွန်သင်လိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ သူက လမ်းစဉ်အမှန်တည်ပြီးတော့ ရှုံးကိုတိုးတက်သွားပါ တော့တယ်။

အဲဒီတုန်းက အခြားယောက်တွေက အဲဒီဒကာကြီးအတွက် နှိမ်ပို့ကြပါတယ်၊ ဘုရားတပည့်တော်တို့၊ အဲဒီဌာနကို မရောက်သေးခင်က အဲဒီက အခြားဒကာကြီးတစ်ယောက်ဟာ အဲဒီကဆရာဘုန်းကြီးကျွဲ့ပြန်ရောမှ ရှုံးသွားဘူးတဲ့အတွက် ဖိုးလိုပြီးလှပ်ရှားစနတဲ့ ဒီ ဒကာကြီးကို ပြန်လွှာတို့လျောက်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပြန်မလွှာတို့ လုပ်ငန်းစဉ်ကို တည်းဆေးတဲ့အတွက် ချောရောမောမော တရားတိုးတက် သွားပါတယ်၊ အဲဒီဟာ ဘုရားတပည့်တော်တွေ.ရတဲ့ အထူးတစ်ခု

၁၆၄ ◇

သမ္မပဒ္ဒနိယဉ်တရားတော်

ပါဘဲ။

ဝက်ရူးပြန် ရောဂါ ဓမ္မာက်ပုံ

ဇားကုဏ္ဏလန့်အတူ တရားပြန်စဉ်တုန်းက ဝက်ရူးရောဂါပျောက်သွားတဲ့
အမျိုးသမီးတဲ့ယောက်ကို တွေ့ရှုံးပါတယ်၊ သူ့နာမည်က မမြှုံးတဲ့၊
သူ့နေရပ်က လိပ်ချောင်းရွာပါတဲ့၊ သူ့မှာ အီမံတုန်းက တစ်ခါတစ်ခါ
ဝက်ရူးပြန်ရင် အမြှုံးတွေ့ထွက်ပြီးနေတယ်၊ နာရိုဝင်က တစ်နာရီလောက်
နှုပ်ပေးမှ ပျောက်ပါသတဲ့၊ ရိပ်သာရောက်လာတော့လဲ တရားထိုင်ရင်း
အဲဒီလိုက်ရူး ပြန်ပါတယ်၊ ပြန်တဲ့အခါမှာ လဲကျသွားတယ်၊ ဒါပေမယ့်
နာရိုဝင်က တစ်နာရီ နှုပ်မပေးရဘဲနဲ့ ချက်ခြင်းပဲ ပြန်ထိုင်ပါတယ်၊
အဲဒီတော့ ရိပ်သာဂေါပက အဖွဲ့ဝင် လူကြီးများက ရိပ်သာနာမည်
ပျက်လိုပိုမယ်၊ ဝက်ရူးပြန်တဲ့ ရောဂါဖြစ် တယ်ထိုလို့ရှိရင် တပည့်တော်
တို့ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်မည်သူမရှိဘဲ ဖြစ်သွားလိုပိုမယ်၊
ဒါကြောင့် အဲဒီအမျိုးသမီးကို ပြန်လွှာတဲ့လို့ ဂေါပက အဖွဲ့ဝင်ပူးကြေားမှာ
တပည့်တော်တို့ကို လျောက်ထားကြပါတယ်၊ စိုးရိမ်ကြလို့ပါပဲ။

“သူ့ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါက အီမံက ပါလာတဲ့ နိုင်ရောဂါပဲ၊
ဒီရိပ်သာ ကျမှ အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ရောဂါ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့်
နာမည်ပျက်စရာ မရှိပါဘူး၊ တရားအားထုတ်ရင်း ဝက်ရူးပြန်ရောဂါ
ပျောက်သွားရင် ဘုန်းကြီးတို့မှာ အမြတ်ထွက်စိုးသာ ရှိပါတယ်”လို့
ပြောပြီးတော့ အဲဒီအမျိုးသမီးကို ဆက်ပြီးတရားအားထုတ်
စေခဲ့ပါတယ်။

အားထုတ်စိုး ဗျာန်ပြုပုံကတော့ ဖြစ်ပေါ်လာသမျှတွေကို မှတ်စီး
ဝက်ရူးပြန်ရင်လဲ ပြန်တယ်လို့ – မှတ်စီး တပည့်တော်တို့က ဗျာန်ကြား
ပါတယ်၊ ဗျာန်ကြားတဲ့အတိုင်း ဆက်ပြီးအားထုတ်တဲ့အခါမှာ လဲကျ

သွားရင် ချက်ခြင်းပင် ရှူမှတ်တော့ ချက်ခြင်းပင် ထတိုင်နိုင်ပါတယ်၊ နိုင်လဲ မပေးရတော့ပါဘူး။

နောက်ကျတော့ အဲဒီယောက်အမျိုးသမီးက ပြောပြလို့၊ သိရသည့်မှာ ဆေးဆရာတွေ အမြင်နဲ့တော့ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါဗာကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တပည့်တော် မပြောပြတတ်ပါဘူး၊ သူပြောတာကတော့ ဝက်ရူးပြန်တော့မည် ဆိုလျှင် (ပြန်ချင်တဲ့)စိတ်ကြီး အိုးဆုံးဖြစ်လာပါတယ်—တဲ့၊ အဲဒီအကြောင်းကို အဦးဆုံး သိလာပါတယ်၊ အဲဒီ ဝက်ရူးပြန်မည့်စိတ်ကြီးကို အမည့်မမည့်တတ်ပါဘူး၊ အဲဒီ စိတ်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာရင် တိတော့ ဝက်ရူးပြန်တော့မှာသဲလို့ ကြိုတင်ပြီး သိလာပါသတဲ့ဘုရား၊ အဲဒီလိုသူကလျောက်တော့ “ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီ စိတ်ကြီးကို သိတယ် သိတယ်”လို့၊ မှတ်စုံဆွန်ကြားရပါတယ်၊ ဆွန်ကြားတဲ့အတိုင်း အဲဒီ စိတ်ကြီးပေါ်လာတိုင်း မှတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို မှတ်ရင်းမှတ်ရင်းနဲ့၊ အဲဒီစိတ်ဟာ မပေါ်လာတော့ဘူး၊ ဉာဏ်စဉ် အာသွားရသည့်အထိ ပျောက်ပြီးဇေပါတယ်၊ နောက် နှစ်လဆုံးလ တစ်နှစ်လောက်ကြားတဲ့အခါ သတင်းနားထောင်ပြီး မကြာမကြာဖော်ကြည့်တော့လ အဲဒီ ဝက်ရူးပြန်ရောဂါဗရှိတော့မကြောင်း ကြားသိရပါတယ်၊ ယခုလဲ အဲဒီအမျိုး သမီးဟာ အသက်ရှင်လျှက် ရှိနေပါသေးတယ်ဘုရား၊ ဒါ အထွေးအကြံထူးကိုလဲ ဘုရားတပည့်တော်က တင်ပြလျောက်ထားရန်ပါဘုရား။

အဲဒီအစဉ်နံပါတ်(၄)အရ ညာ်ကန်အရှင်ကူးက သူ၏ အတွေ့ အကြံများကို တင်ပြသွားပြီးပါပြီ၊ ယခုအဲဒီအစဉ် နံပါတ်(၅)အရ ပျော်မနားမြှေ့နယ် ပြန်ကပြားရွှာ မဟာဓာတ်တိုက်ခွဲရိုပ်သာဆရာတော် ပြီးအိုးလအရှင်မြတ်က တင်ပြလျောက်ထားရန်ပါဘုရား။

၁၆၆ ◇

သဗ္ဗာဆန္ဒဘဏ်တရားတော်

မြန်ကာဓမ္မးခွာ မဟာဓမည်တိကိုခွဲခြင်သာဆရာတော် ဦးဇန်လ၏ တင်ပြုဖွေ့ဗွီးခွဲ့ချက်

ဘုရားတဗ္ဗာတော် ကမ္မာဗ္ဗာန္ဒြာပြုလာခဲ့တဲ့ ခရီးတစ်လျှောက်မှာ
တွေ့ကြောရတဲ့ ထူးခြားချက်ကိုတင်ပြပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့သံသယကိုလဲ
တင်ပြလျှောက်ထားလိုပါတယ်ဘုရား။

ဦးသီးထွန်း၏ နံန္တာက်မြားက်ပုံ
ပထမထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြောင်း လျှောက်ထားပါမည်။
ဘုရားတဗ္ဗာတော် တရားပြနေရာမှာ အရွယ်တော်တော်ကြီးပြီး နံန္တာက်
အဆုတ်ကို ထောက်နေတဲ့ ဒကာကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ရပါတယ်။
သူ့အမည်က ဦးသီးထွန်းပါတဲ့၊ ပျော်များပြီးအနောက်ပိုင်းမှာနေပါတယ်။
အဲဒီဦးသီးထွန်းဟာ ကလေးတစ်ယောက်ကို သူ့ရင်ဘတ်အနေးခိုင်း
ရာက နံန္တာက်မြားကောက်ပြီးတော့ အဆုတ်ကို ထိနိုက်သွားတဲ့အတွက်
အသက်ရှုလေကို ဝအောင်မရှုနိုင်ဘဲ ရှိနေပါသတဲ့၊ အဲဒါကို ဆေးရုံ
သွားပြီးပြတော့ ဆရာဝန်ကခွဲရမယ်လို့ချည်း ပြောနေတဲ့အတွက်
အသက်ကလဲ (၇၀)ကော်နေပြုဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် “ခွဲရမယ်ဆို
ရင်တော့ ဝါသေမှာဘဲ၊ မခွဲခင် မသေခင် တရားဘားထုတ်သွား ဦးမယ်”
ဆိုပြီး ဘုရားတဗ္ဗာတော်ထံလာပြီး တရားဘားထုတ်ပါတယ်။ အားထုတ်
တဲ့အခါ အဖြစ်အပျက်ကိုများများမြင်တဲ့ ဉာဏ်ပိုင်းရောက်တဲ့
အခါကျတော့ သူဟာထုတ်ပြီး “ဖောင်းတယ် ပိန်တယ်”လို့ မတ်နေရင်း
ဝါးထဲက ခုတ်ကနဲ့မည်တဲ့အသက်ကို ကြေားရတယ်။ အဲဒီလို့မည်ပြီးတော့
အသက်ရှုချောင် သွားတာကိုလဲ တွေ့ရတယ်။ စမ်းသပ်ကြည့်တော့
နံရှိုးဟာ နံရိုးကလို မဟုတ်တော့ဘဲ အပေါ်တက်ပြီးညီးနေတာကိုလဲ

တွေ့ရပါသတဲ့။

အဲဒါကို ဆရာဝန်ထံ သွားပြတဲ့အခါ “ဘယ်အေးရုံ
သွားကုသတ္ထီး၊ ဘယ်ဆရာနဲ့ကုသတ္ထီး”လို့ ဆရာဝန်ကမေးတော့
ဘုရားအေးနဲ့ပဲ ကုလာပါတယ်၊ ရိုင်သာမှာ တရားအားထုတ်တာနဲ့ပဲ
ဝိုးမိုက် ဖောင်းပိန့်ကို ရူရင်း ဒီနိမ့်ဟာ ဖြောင့်လာတာပါပဲ-လို့ သူက
ပြောသတဲ့၊ အဲဒီတော့ ဆရာဝန်က အဲဒီနည်းဟာ မခွဲမစိတ်ဘဲနဲ့
ရောဂါပျောက်တဲ့ နည်းတစ်နည်းပဲ၊ အလွန် ကောင်းတဲ့နည်းပဲ-လို့
ပြောလိုက်ပါသတဲ့။

မောလုံးဓရာဂါဓပ္ပါယ်ပု

နောက်တစ်ခုကတော့ “မခင်အေး”ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီး
တစ်ယောက်၏ အကြောင်းပါပဲ၊ အဲဒီအမျိုးသမီးဟာ နိဂုံးမှုလက
တရားအားထုတ်ဖို့ပါသနာ မပါပါဘူး၊ တစ်နဲ့တော့ ဘုရားဘာဟုတ်တော်
ဟောတဲ့ တရားတိုင်ဇွဲကို သူတို့အေးလိပ်စုံမှာ ဖွင့်ပြီးမာကြေားကြောင်း
တရားကိုသဘာကျတဲ့သူများက “ဒီတရားက တော်တော်ကောင်း
တာပဲ၊ ဒီတရားဟောတဲ့ ကိုယ်တော်ကိုလဲ သွားဖွံ့ဖြိုးလိုက်တာ”လို့
ပြောကြတဲ့အခါ အဲဒီ မခင်အေးက “ဟာ-အဲဒီဘုန်းကြီးဟာ ဘာမှ
ထူးတာ မဟုတ်ဘူး၊ တို့လောက်တောင် မလုဘူး၊ သွားပြီးဖူးလို့
ဘာထူးမှာတုန်း”လို့တောင် ပြောဖူးပါသေးသတဲ့။

ဒါပေမဲ့ ဒီအမျိုးသမီးဟာ တစ်နဲ့ကျတော့ သူ့တူးကာလဲးက
လာပြီး တရားအားထုတ်တာနဲ့၊ အစောင့်အရောက်အဖြစ်နဲ့
လိုက်ပါလာပြီးတော့ သူလဲ တရားအားထုတ်ပါတယ်၊ အားထုတ်တဲ့အခါ
သူ့မှာ နိဂုံးကရှိနေတဲ့ ဘေလုံးက ပိုပြီး မာနာလာတာ တွေ့ရတယ်၊
ပျိုးမနားအေးရုံမှာ သွားပြတဲ့ အခါကျတော့ “ခွဲထုတ်ပ်ရလို့မယ်”လို့
ဆရာဝန်ကပြောလိုက်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မခွဲရသေးဘဲ ရှိနေစဉ် သူ့တူး

တရားအားထုတ်ရာမှာ ကူညီရင်း သူကိုယ်တိုင်လဲ ကြီးကြေးစားစားအားထုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို အားထုတ်တဲ့အခါ အားထုတ်စမှာ ဒီဘေလုံးက ပိုပြီးဆိုးလာပေမဲ့ နောက်ပိုင်း အမှတ်ကနိုင်လာတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီဘေလုံးကို စမ်းကြည့်လို တောင် မတွေ့ရတော့ပါဘူး၊ အဲဒါနဲ့ ဆရာဝန်ကို သွားပြတဲ့အခါကျတော့ ဆရာဝန်က ခါတ်မျိန်ဖြင့် ကြည့်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ကြည့်တဲ့အခါမှာ ခွဲထုတ်ပစ်ရမည့် ဘေလုံးဟာ ရှာလို တောင် မတွေ့ရ တော့ပါဘူး၊ အဲဒီတော့ ဆရာဝန်က “နှင့်ကို ဘယ်ဆရာက ခွဲကုပေးသတ္တိုး”လို့ မေးတဲ့အခါ “ဘယ်ဆရာကမှ ခွဲကုမပေးပါဘူး၊ ရိုပ်သာမှာသွားပြီး တရားအားထုတ်ပါတယ်၊ ဆရာတော်ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်အားထုတ်နေရင်း ဒီဘေလုံးဟာ ရှာမတွေ့ရတော့ဘဲ ပျောက်သွားတာပါပဲ”လို့ဆိုတော့ ဆရာဝန်က ဒီလိုဆိုရင် “အဲဒီကိုယ်တော်ဟာ ငါထက်တောင်သာသွားပြီ”လို့ ပြောလိုက်ပါသတဲ့၊ အဲဒီအခါကစပြီး မခင်အေးဟာ ရတနာသုံးပါးပဲ့၊ ရှင်ကို လေးလေးနှက်နှက် ယုံကြည့်သွားပါတော့တယ်၊ ဒါတွေကတော့ တူးခြားတဲ့ အချက်တွေပါပဲ။

သံသယတော်ပြုချက်

ယခုသူရားဘပည့်တော်မှာ သံသယဖြစ်နေတဲ့ အချက်ကလေး တွေကို လျှောက်ချင်ပါသေးတယ်၊ အဲဒါတွေက ပိုပြီး အရေးကြီး တယ်လို့ ထင်ပါတယ်၊ တပည့်တော်တို့ တရားအားထုတ်ပြီးလို့ ဉာဏ်စိုးတရား နာပြီးဖြစ်တဲ့ ယောဂါများထဲက ရှုံးဆက်တက်ချင် ပါတယ်ဆိုရင် ကမွဲဗြာန်းဆရာများက ရပြီးတရားကို စွန်းပါ၏၊ မရသေးတဲ့တရားကို ရပါစေလို့ ဆိုစေပြီးတော့ အဲဒီလိုယောဂါကို အားထုတ်ခိုင်းပါတယ်၊ အဲဒီလို ခိုင်းရာမှာ ရပြီးစွန်းတယ်ဆိုတာက

သောတာပတ္တိဖိလ်စသည်ကို ဆိုတာမဟုတ်ပါလား၊ မရသေးတဲ့
တရားဆိုတာက သကဒါဂါမိမင်္ဂလာလ်စသည်ကို ဆိုတာမဟုတ်ပါလား၊
အဲဒီလိုဆိုရင် ဆရာခိုင်းတဲ့အတိုင်း ရပြီးကိုစွန်ပြီး မရသေးတာကို
ရအောင် အားထုတ်တဲ့အချို့ယောကိုဟာ မကြောမိပင် ချုပ်ပြုမီးနိုင်တဲ့
သဘောသို့ ရောက်တာကို တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒီလို(၂)ခါလောက် စွန်ပြီး
အားထုတ်တဲ့ အချို့ယောကိုဟာ ချုပ်ပြုမီးနိုင်တဲ့သဘောကို (၂)ကြိုး
တိုင်တိုင် မကြောခင်ရောက်တာကို တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒီလို ချုပ်ပြုမီးရာသို့
နောက်(၂)ကြိုး ရောက်တယ်ဆိုရင် အနာဂတ်မိမင်္ဂလာလ် ရောက်တယ်လို့
ယူဖွယ်ရှုပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အနာဂတ်အခြေ
အနေတော့ မရှိသေးဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ ပထမဆင့် အခြေအနေ
လောက်သာရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်၊ အဲဒီကို ဘယ်လို မှတ်ယူသုတေသန^၁ယောက်
ဆိုတာ အဆုံးအဖြတ်ဖော်ပို့ ကြရောက်တော်မှုလာကြတဲ့ ကဗ္ဗာနာစရိယ
ဆရာတော် အရှင်မြတ်များအား တပည့်တော်ရှိသေစွာ လျှောက်ထား
အပ်ပါသည်ဘူရား။

နောက်ပြီးတော့ စကြော်လျှောက်ရင်း မှတ်တာ၊ ရပ်ရင်းမှတ်တာ၊
ထိုင်ရင်းမှတ်တာ၊ လဲလျော်းရင်းမှတ်တာလို့ ဒီလို လေးမျိုးရှိသည့်
အနက်မှ ရှုံးနှစ်ပျိုးက ဝိရိယတိုးတာက်ရေးအတွက် ကျေးဇူးပြုတယ်၊
နောက်နှစ်ပျိုးကတော့ သမာဓိဖြစ်ရေးအတွက် ကျေးဇူးပြုတယ်လို့。
ဆရာသမားများထံမှ ကြားနာမှတ်သားရာဘူးပါတယ်၊ အဲဒီ ဉာဏ်ဒုတိယူလဲ
ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒီအတိုင်း မှန် မမှန်၊ သင့်မသင့် အဆုံးအဖြတ်
ပေးတော်မှုကြစေလိုပါတယ်ဘူရား၊ တပည့်တော် လျှောက်ထားချင်တာ
ကတော့ ဒါလောက်ပါပဲဘူရား။

အစီအစဉ် နံပါတ်(၅)အရ ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ ပြန်ကပြေးချာ
မဟာစည်တိုက်ခွဲရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးဇွဲ့လာအရှင်မြတ်က တင်ပြ

အေးနွေးလို့ ပြီးသွားပါပြီ၊ ဦးဇိုလ် အရှင်သူမြတ်၏ အေးနွေးချက်ထဲမှာ မရသေးတဲ့တရားကို ရအောင်အားထုတ်တဲ့ဟောဂါးမှာ ချင်ပြစ်းတဲ့ သဘောကို (၂)ကြိမ်တိုင်တိုင် နောက်ထပ်ရောက်ပါလျက် အနာဂတ် အခြေအနေမရှိဘဲ ပထမဆင့် အခြေအနေအတိုင်းသာ ဖြစ်စနတာဟာ ဘာကြောင့်ပါလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ အလွန် နက်နဲပါတယ်၊ နောက်တစ်ခုက ဝိရိယတိုးကြောင်း၊ သမာဓိဖြစ်ကြောင်း တူရိယာပုတ်များနှင့်စပ်၍ မေးခွက်ဟာလဲ နက်နဲပါတယ်၊ အဲဒီ မေးခွန်း(၂) ခုထဲက ပထမမေးခွန်းထဲမှာ ပြီးတရားစွန်းပြီး အားထုတ်ရတယ်ဆိုတာကလဲ သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရပြီးတရားဆိုတာဟာ အရိယုစာတဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒါဟာ ပယ်စွန်းအဲတဲ့ပဲဟာတ္ထတရား မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့်ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ယခုတရားအေးနွေးပွဲအတွင်းမှာ ဒီအချက်တွေကို ဖြေရှင်းစိုး၊ အချိန်မရှိပါဘူး၊ ဒီသံသယဖြစ်ဖွယ် အချက်တွေကို ကျော်လော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖြေရှင်းပေးပါလိမ့်မယ်၊ ယခု အစီအစဉ် နဲပါတ်(၆)အရ ဆင်ဖြူကျွန်းမြို့၊ ဧရာမန်း ဆရာတော် ဦးပဝရက တင်ပြအေးနွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

(ဦးပဝရ၏ တင်ပြချက်ကိုလဲ မှတ်တမ်းတင်ရန် မသင့်သောကြောင့် ဆွင်းချက်ထားလိုက်သည်၊ မဟာစည်ဆရာတော်)

မဟာစည်ဆရာတော်၏ အဲးပြေတ်ချက်

ဤအရာ၏ ပြန်ကပြေးဆရာတော် ဦးဇိုလ်၏ မေးခွန်းစသည်ကို ဖြေရှင်းပြုသည်။

(၁) ဝိသသမာနာ၏၏ကျွန်း ခုတိယတွဲ အဓထ်း(၅) အဆုံးတိုင်း၏ “ရပြီးနိုင်တရားကို မဝင်စားလိုပါ၊ ရပြီးနိုင်သို့ မရောက်ပါစေလွင်”ဟု အာလယ်ဖြတ်ရန် တိတိကျကျ ဣန်ပြထားသည်၊ မမွမ်းပြုနိုင်ဖြင့်

ပြဆိုချက် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ရပြီးစိတ်တရား-ဟု အတိအကျလဲ ပြထားသည်၊ ထို့အားပြုချက်အရပ် ကဗျာဗျာနာစရိယတို့က ရပြီးတရားကို စွန့်ပါ၏ဟု ပုဂ္ဂလမို့အားဖြင့် ညွှန်ကြားကြပေသည်။ ထို့သို့၊ ရပြီးတရားဟု သာမန်သွှန်ကြားခြင်းမှာ ထိယောဂါဓတ္ထု၊ သိထားရသော ရပြီးတရားကို သောတာပတ္တို့လိုအစ်ဟု ကဗျာဗျာန်းဆရာက ကေန်မသိနိုင်၊ မခုံးဖြတ် နိုင်သောကြောင့်ဖြစ် လေသည်။ အာလယ်ဖြစ်သည်ကိုပင် စွန့်ပါ၏ဟု ပေါ်လွင်စေရန် ညွှန်ကြားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ပဟာတ္ထတရားမဟုတ်သော်လဲ အာလယ် ဖြတ်သည် အနေဖြင့်စွန့်ခြင်းမှာ အပြုံးမရှိပါ။

ပထမရာန်ရပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဒုတိယရာန်တက်ရန် အားထုတ်လိုသောအခါ (ပဋိမဏ္ဍာနေ နိက္ခိုး ပရီယာဒါယ) ပဋိမဏ္ဍာန်၌ လိုလား နှစ်သက်ခြင်းကိုကုန်စေ၍ ယယ်၍ဟုဆိုပြီးဇာက် (ဉာဏ်ပိုက် ပဟာနာယ) ကြမ်းသော ဝိတက်ဝိစာရအကိုတို့ကို ပယ်စွန့်ရန် အလို့ကြာ-ဟုဆိုသော ဝိသွှန်မဟိုကဲ့သို့ပင် စွန့်သည်-ဟု ဆိုကောင်းပါ သည်၊ ယင်းသို့ စွန့်ခြင်းသည်လည်း ကုသိုလ်ဖြင့် အကုသိုလ်ကို ပယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ၊ ရပြီးသို့ပြန်မရောက်ရန် အာလယ် ဖြတ်သော အားဖြင့် စွန့်ခြင်းများသာ ဖြစ်သည်၊ သို့။ သော်လည်း ဝိပသုနာရှာနည်း ကျမ်းပြုလဲ စွန့်သည်ဟုဆိုလျှင် သူတစ်ပါးအပြုံးမြင်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် အာလယ်ဖြတ်သည်-ဟုသော စကားကိုသာ သုံးထားသည်။

ဇာက်ထပ်(၂)ကြမ်းတိုင်တိုင် ချုပ်ပြုမီးရာသို့ရောက်ပါလျှက် ပထမအဆင့် အခြေအနေလောက်သာရှိနေသည်မှာ အဘယ်ကြောင့် ပါနည်းဟူရှုံး မူလက အရိယာဖိုလ်သို့၊ ကေန်ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါမှ ဇာက်ထပ် (၂)ကြမ်းရောက်သည်မှာလည်း အာလယ်မပြတ်သော ကြောင့် ပထမဖိုလ်သို့သာ ပြန်ရောက်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူသင့်၏

ဤအရှင် ပထမရောက်စဉ်ကပင် ဝိပသသနာဘဏ်စဉ် မပြည့်စုံသေးသဲ ချုပ်ဖြစ်းရာ ရောက်သည်ဟုထင်ရသော ရောက်ပုံများလဲ ရှိသည်ကို သတိပြုသင့်၏၊ တရီးမှာ ရုပ်နာမ်အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနွှားသောကို ဘာမျှမသိဘဲ ချုပ်ဖြစ်းရာရောက်သကဲ့သို့၊ ပြော သည်လည်းရှိ၏၊ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်က တစ်နာရီ အမိဋ္ဌနှစ်ပြု ထားလျှင် တစ်နာရီတိတိမှာ သမာပတ်မှထလာသကဲ့သို့၊ ဖြစ်သည် လည်းရှိ၏၊ သို့သော်လည်း ကင်းသင့်သောက်လေသာများ မကင်းဘဲ ရှိနေတတ်သည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် အရိယမဂ်ဖိုလ်မဟုတ်ကြောင်း သိရပေသည်၊ ဤမျှဖြင့် ပထမပြဿနာ ပြောလောက်ပေပြီ။

(J) ဝိပသသနာတရားအားထုတ်ရှု၍ ကာယိကရီရိယ စေတသိက ဝိရိယဆိတဲ့ ရထားသီး(J)ခုလုံး တပ်ဆင်လျက်ရှိသင့် ကြောင်းကို သကိုထာဝွှေ သံယုတ် အဆွဲရာသုတ်၌ “ရထားအကူဇာနာ နာမ၊ ဓမ္မအကျော်ပါ သံယုဇွား” ဟု ဟောထားသည်၊ မဟာဝွှေသံယုတ် နာ (၉၅)၌ “ရှာနက္ခာ စဲ့ဝိရိယော” ဟု ဟောထားသည်။

လဲလောင်းလျက် ရှုမှတ်နေရာ၍ ကာယိကရီရိယမရှိ၊ စေတသိကရီရိယသာရှိသည်၊ ယင်း စေတသိကရီရိယသည်လည်း အီပ်သည် အီပ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ဝိန်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ဝိန်သည် အီပ်သည် ထိုသည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှုမှတ်နေကျ သက်သက်သာသာ ရှုမှတ်နေလျှင် မထက်သန်လှ အားမကောင်းလှပေ၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုသို့၊ အီပ်လျက် ရှုမှတ်နေသောအခါ၌ ဝိရိယကအားနည်း၍ သမာမိက အားကောင်း နေတတ်ပေသည်၊ ထိုသို့သော အခြေအနေကိုရပ်၍ ကမ္မဏာနာစရိယ တို့က “လဲလောင်းလျက် ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် သမာမိကို တိုးပွားစေသည်” ဟုဆိတာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ သို့သော် ထိုသို့အီပ်နေစဉ်၌လည်း အထိ

အသိများစွာတို့ကို ဖြန့်ကြမှတ်နေပါမဲ ဝီရိယကိုလဲ ဗျားစေနိုင်သည်ပင်။ ထိုင်လျှက် ရှုမှတ်နေရာ၌မှ ကိုယ်ကို မတ်ဆင်ပြု၍ထိုင်နေလျှော်ကာယိကရီရိယလည်း ထင်ရှား၏၊ သို့၏သော် ရပ်နေရာလောက်ကား မထင်ရှားပေ၊ ယင်းသို့၊ ထိုင်နေရာ၌လည်း၊ ထိုင်သည် ထိုင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည် ထိုင်သည် ထိုင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖောင်းသည် ပိန်သည် ထိုင်သည် ထိုင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှုမှတ်နေကျ သက်သက်သာသာ ရှုမှတ်နေလျှင် စေတသိကရီရိယလည်း မထက်သန့်လှ အားမကောင်းလှပေ၊ ထိုသို့အောက်လျှော် သမာဓိ အားကောင်းလျက်ကိုတော်သည်၊ ထိုသို့အော်ဖြစ်ပုံကို ရည်၍ ထိုင်လျှက် ရှုမှတ်စွဲ၍ သမာဓိကိုယ်မှုံးစေသည်ဟုနိတာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့၏သော်လည်း ထိုင်လျှက်မှတ်နေကျပင် မှတ်နေသော်လည်း ရှုံးရှုံးစိုက်စိုက်မှတ်နေလျှင် သမာဓိနှင့် ပိရိယ ညီမှုံးအြစ်တော်ပေ၏၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှ အထိ အသိများကို ဖြန့်ကြမှတ်ပါမဲ ဝီရိယကိုလဲ ဗျားစေနိုင်သည်ပင်။

ရပ်လျှက် ရှုမှတ်နေရာမှာ ထိုင်လျှက် ရှုမှတ်သည်နှင့် မထူးခြားလှပေ၊ ကိုယ်ကိုထော်မတ်အောင် ကြောင့်ကြပါသည် ဝီရိယထိုး ထင်ရှားခြင်းမျှသာ ထူးပေသည်။

စကြိုလျှောက်၍ ရှုမှတ်ရာ၌မှ ကြော်လျိုးမှုစာသည်ဖြစ်အောင် ကြောင့်ကြပါသော ကာယိကရီရိယ အထူးအားကောင်း၏၊ ကြတိုင်းလှမ်းတိုင်း စသည်ကို ရှုံးစိုက်စိုက် မှတ်စိအောင် ကြောင့်ကြပါကြသော စေတသိက ဝီရိယလည်း အားကောင်းသည်ပင်၊ ကြောင့်ကြပါမှ ဝီရိယအားများသောကြောင့် သမာဓိအားက မထက်သန့်လှပေ၊ ထို့ကြောင့်ပင် အရှင်အာနန္ဒမထော်မှတ်သည် (မမ အစွာရအုံ ဝီရိယ၊ တော့ မေ စိတ္တာ ဥဒ္ဓဘာယ သံဝတ္ထာတိ၊ ဟန္ဒဘာဟံ ဝီရိယသမတံယောဇ္ဈာ)ဟု ဆင်ခြင်း၊ စကြိုလျှောက်ရင်း ရှုမှတ်ရာမှ ကျောင်းဆန်း

၁၇၄ ◇

သမ္မပဒ္ဒနီယဉ်တရားတော်

အိပ်ရာသို့ ဝင်တော်မှုပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ စကြိုလျောက်ရင်း ရှုမှတ်ရှုပြု ပိရိယကိုပွားစေသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပေ၊ ရပ်ရှင်း ထိုင်ရှင်း ရှုမှတ်ရှုပြုမှ ရူးနှုန်းစိုက်စိုက် ရှုမှတ်နေလျှင် ပိရိယသမာဓိ(၂)ပါးလုံးကိုပင် ဖြစ်ပွားစေနိုင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်လုံး၌ အထိ အသိများ ကိုလည်းကောင်း၊ မြင်မှုကြောမှုစသည် ပေါ်လာသမျှကို လည်းကောင်း၊ လိုက်၍ဖြန်၍ ရှုမှတ်နေပါမဲ ပိရိယကိုအထူးသဖြင့် ပွားစေနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မှတ်ယူသင့်ပေသည်။ လဲလျောင်းလျက် ရှုမှတ် လျှင်မှ ပိရိယ လျော့စွဲကသာ များဆလိမ့်မည်၊ ဤမျှဖြင့် ခုတံယပြုသုနာ ပြေလောက်ပါပြီ။ (ဆုဖြတ်ချက်)

အော်အစဉ် နံပါတ်(၆)အာရ ဆင်ဖြူကျွန်းမြှုံး၊ ခွေဗန်းဆရာတော် ဦးပဝါရက မိမိရဲ အတွေ့အကြိုတို့ကို ဆွေးနွေးလို့ ပြီးပါပြီ၊ ယခု အော်အစဉ် နံပါတ်(၇)အာရ မုံရှာဖြုံး၊ စန်းမြေရောင်ခြည်ရိပ်သာဆရာတော် ဦးနန္ဒာသာရ အရှင်မြတ်က တင်ပြဆွေးနွေးရန်ဖြစ်ကြောင်း ဘုရား တပည့်တော်က ပရိသတ်၏ကိုယ်စား လျောက်ထားပါတယ်ဘုရား၊ စန်းမြေရောင်ခြည် ကြွတော်များဆရာတော်ဘုရား။

စန်းမြေရောင်ခြည် စွဲရာတော်၏ တင်ပြ ဆွေးနွေးချက်
မူးလကာ စတ်မဝင်စားဘဲနဲ့ ခေါ်လူးပဲ

ဘုရားတပည့်တော်ဟာ ၁၃၁၄-ခုနှစ် ဆိုပဲခွဲနဲ့ရွှာ မူလ ပဟာစည်ဗြာနက တရားအားထုတ်ပြီးပြန်လာတော့ ကလေးဝပြီ၊ တော့ကျောင်းမှာ ကမ္မာဗြာန်းဝပြီး ပြခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက အသက်(၅၈) နှစ်ခန့်ရှိတဲ့ အမယ်ကြိုး တစ်ယောက်က အဲဒီတုန်းက စပြီးသာရားအားထုတ် ကြတဲ့ (၅၉)ယောက်ထဲမှာ ထူးခြားတဲ့ယောက်တစ်ယောက်ဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ယောက်တွေအားလုံးပဲ လိုလိုချင်ချင် နှစ်နှစ်သက်သက်နဲ့

ဓန်ပြရောင်၏၌ဆရာတော်၏ တင်ပြဆွေးနွေးချက်

◇ ၁၃၅

အားထုတ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီအထဲမှာ ခုတင်ကပြာခဲ့တဲ့ ဒကာမကြီးကတော့ မူလကဘုရားတရားလဲ သိပ်မကြော်ညိုလှူဘူး၊ တရားကိုလဲ သိပြီးမလိုက်ဘူးခဲ့ဘူး၊ သူ့ကိုယ်သူပြုပြင်နေတာနဲ့ပဲ အချိန်ကုန်နေတာပါပဲ၊ ရှုမှတ်စို့လဲ ဘာမျှများများပေးလို့ မရဘူး၊ ဖောင်တာနဲ့ ပိဋက္ခ(၂)ခုပဲ သူ့ကို အမှတ်နှင့်ရပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အခါ(၂)ခုကို အမှတ်နှင့်တဲ့ အတိုင်း ရှုမှတ်တဲ့အပါကျတော့ သူကအခြားယောကိုများထောက် အင်မတန်တူးစွားစွာ သိလာပြီးပြောတတ်ပါတယ်၊ နာမရှုပပရိုဖွေ့ဆုံးဆိတာကို မကြားဘူးဘဲနဲ့၊ သူ့ကိုယ်တွေဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောတတ်ပါတယ်၊ ပစ္စယ်ပရိဂုဟာဉာဏ်ဖြစ်ပုံကိုလဲ မကြားဘူးဘဲနဲ့၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သူတွေ၊ သိပုံကိုပြောတတ်ပါတယ်၊ သမွသနဉာဏ်ကျတော့ ခုက္ခအခြင်း အရာကို သူကထင်ထင် ရှားရှားပြောပါတယ်၊ များမကြာမိ ဘင်္ဂ၊ ဘယ်၊ အာဒီနိဝင်သည် ဉာဏ်ဖြစ်ပုံတွေကို ပြောပြပြီးတော့ (၁၂)ရက်လောက်ရှိတဲ့အပါမှာ မှတ်နေရင်းပဲ ချပ်ပြီးရာရောက်သွားပုံကို ပြောပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောပြီးကတည်းက သူ့မှာ အလွန်ထူးခြားပါတယ်၊ သူဟာ မူလကစွေးသည်ပါဘဲ၊ ဒါပေမယ့် သူက မတွေ့ဖူးတဲ့တရား မသိဖူးတဲ့တရားကို တွေ့ရသိရတဲ့အတွက် စွေးသည်လဲ မလုပ်စတူဘူး၊ ထမင်းချက်ဖို့ရာ ဆန်ပြာတဲ့အပါ ပိုးမွားလေးတွေပဲ၊ အရေးကို ကြိုးတွေပြီး သူကဆန်ပြာတဲ့ အလုပ်လ မလုပ်စတူဘူး၊ ဘာအလုပ်ကိုမှ မလုပ်စတော့ဘဲ သူက နေ့ရောညွှဲပါ တရားကိုသာအားထုတ်နေတယ်၊ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ မနေချင်တော့ဘူးဆိုပြီး ကလေးဝတောကျောင်းမှာ လူ့ဘဝမှ သိလရှင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်ပါတော့တယ်၊ သိလရှင်ဘဝရောက်တော့လဲ တရားကို မပြတ်အားထုတ်နေပါတယ်၊ သူအား ထုတ်ပုံက သော့ပေးထားတဲ့ နာရီများမပြတ်သွားနေသလိုပဲ။ နေ့ရောညွှဲပါ မပြတ်မစဲလိုဘဲ အားထုတ်နေပါတယ်။

၁၇၆ ◇

သမ္မတနိဗ္ဗာနီယဉ်တရားတော်

အဲဒီလို မပြတ်ရှုမှတ် အားထုတ်နေတဲ့အတွက် သူကရှုမှတ်မှာ အလွန်နိုင်နေးနေပါတယ်၊ ချုပ်ပြုမ်းရာရောက်အောင် အမိဗ္ဗာန်ပြုပြီး ရှုမှတ်လိုက်လျှင် (၅)မိနစ်တောင် မကြာဘူး၊ ချုပ်ပြုမ်းရာ ရောက်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်၊ မူလကာ အမိဗ္ဗာန်ပြုထားတဲ့ အချိန်ကျမှပဲ ဆင်ခြင်စိတ် ရှုသိမိတ်တွေ ပြန်ပေါ်လာတယ်၊ မိနစ် စက္ကန့်တောင် မလွှာဘဲနဲ့၊ အချိန်ကိုက် ဖြစ်နေတာကိုပဲ တွေ့နေရတယ်၊ အဲဒီလို တရားနဲ့သူနဲ့ဟာ မကင်းကွာဘဲ ရှုမှတ်အားထုတ်နေရာမှ လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်လောက်ကာမှ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီက ပွဲဦးထွက်ကမ္မာန်ပြစ်တိုက တွေ့ရတဲ့အထူးပါပဲ။

နတ်သမီး ဂတ်နိမိတ်ထာ်ပဲ

နောက်တစ်ခုကတော့ ပုံရွှေဖြူ၊ စန်မြေရောင်ခြည်ကျောင်းတိုက်မှာ ဓမ္မပိတ်ကျောင်း၏ ကျောင်းဒကာ ကျောင်းအမမိသားဂု အကုန်လုံး တရားအားထုတ်ကြပါတယ်၊ ဉာဏ်စဉ်တွေလဲ သူတို့၏ ကိုယ်တွေဖြင့်ပင် သဘောကျကြပါတယ်၊ ဘုရားတာပည့်တော်ကတော့ ဆုံးဖြတ်ဆေခြင်း မရှိပါဘူး၊ ထူးချွေးဘာကဆော့ အဲဒီကျောင်အမြှေးပြေား မကျိန်းမမာဖြစ်လာတဲ့အခါကျေတော့ သူ့သားသမီး မြေးမြစ်တွေကို သူ့အမှားမလာစေရဘူး၊ သူက စိတ်အေးလက်အေးနဲ့ တရားပဲ အားထုတ်နေတယ်၊ နောက်ရက်အနည်းငယ် ကြာလာတဲ့အခါမှာ နတ်ရထားနဲ့ နတ်သမီးကလာခေါ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်၊ အဲဒီလို လာခေါ်တဲ့အခါ သူက “ဝါဟာ နင်တို့လို နတ်သမီးအဖြစ်လိုချင်လို့ ဘုရားသမီးတော်အဖြစ်နဲ့ တရားအားထုတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ နင်တို့ ပြန်သွား”လို့ ငါးကိုင်နှစ်ဖြူး မောင်းထုတ်လိုက်ပါသတဲ့၊ အဲဒီလို အားထုတ်နေတာဟာ တစ်လောက်ပဲကြပါတယ်၊ အဲဒီအတွင်း သူ့မျက်နှာမှာ

ရုံးမူခြင်း ဉားနှင့်ခြင်းမရှိဘဲ အခါမရွေး ပြီးပြီးချွင်ခွင် ရှိနေပါတယ်၊ ကျောင်းမှာသိမ်းသမုပ်တဲ့ အခါကျေတော့လဲ သိမ်းသမုပ်ရန် မဟာစည် ဆရာတော်အမှုးရှိတဲ့ သံယာတော်များလဲ ကြေလာလိမ့်မယ်ဆုတာကို ကြားသိပြီးတော့ သူ့စီတ်ဟာတော် ကြေလာတယ်၊ ကျောင်းလာပြီး ဆရာတော်သံယာတော်တွေကိုလဲ ဖူးချင်းတယ်၊ ကျောင်းမှာချက်တဲ့ အလူထမင်း အလူပြောင်းကိုလဲ စားချင်တယ်၊ စားပြီးတော့ တရား အားထုတ်နေချင်တယ်လို့ ဆုပါတယ်၊ (၁)လလောက်ကြာလို့ ကွယ်လွန် ခါနီးမှာ ခုတင်ကပြာခဲ့သလိုပဲ နတ်သမီးတွေ ပြီးပြီးပြောင်ပြောင်နဲ့ လာတယ်လို့ ဆုပါတယ်။

စုတိစိတ် ချုပ်ခါနီးအထိ ဒီကျောင်းအမကြီးရဲ့ မျက်နှာဟာ ပြီးပြီးချွင်ခွင်ပဲ ရှိနေပါတယ်၊ အနားမှာရှိနေတဲ့ သားသမီးတွေကို သူ့ပြောပုံကတော့ “နင်တို့ ငါအတွက် ဘာမှမပူရစ်ကြနဲ့၊ ငါတော့ သေမှာပဲ၊ ငါသေပြီးတဲ့နောက် ငါတို့အားထုတ်တဲ့တရားကို နင်တို့ လက်မလွှာစ်ကြနဲ့”လို့ မှာကြားသည်၊ ဒီနောက် နတ်သမီးတော်ယောက် လာပြန်တယ်လို့ သူက ပြောပြန်တယ်၊ အဲခီနတ်သမီးက အယင်ကာလာတဲ့ နတ်သမီးထောက် အဆင့်အတန်းတော်တဲ့ အကြောင်းပြောတော့ “နင်က ဟိုနတ်သမီးထောက် တော်သမီးလို့ နင်တို့အဆင့်အတန်းဖျိုးကို လိုချင်လို့ ဘုရား၏တရားတော်ကို အားထုတ်တာမဟုတ်ဘူး”လို့ ဆုပြီးတော့ မကြားမိမှပင် စုတိစိတ်ကျေသွားပါတယ်၊ ဒါက စန်းမြေရောင်ခြေားတို့ကိုမှာ တွေ့ရတဲ့ အထူးတော်ခုပါ။

နတ်ဖမ်းအားလုံး စကားမေပြာနိုင်ဖြစ်ပဲ
နောက်တစ်ခုကတော့ ဒီနှစ်အတွင်းမှာ တွေ့ရတဲ့အထူးတော်ခု
ပါဘဲ၊ အသက်(ရုံ)နှစ်ရှိတဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ရှိပါတယ်၊ သူက

သာမဏ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့နောင်တော်ကြီးက မြန်မာပြည်မှာ အင်မတန်ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးကလဲ သူ့ကို ဆုံးမလို့မရဘူး၊ ချော့မေ့မပြောလို့လဲ မရဘူး၊ ခွေ့မြိုးထဲမှာလည်း သူ့ကို ပြောလို့မရဘူး၊ သမီးများမြေးများက စိုးမြေရောင်ခြည်ကျောင်းမှာလှပြီး တရားအားထုတ်နေကြပါတယ်၊ သူ့သမီးများမြေးများက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ တိုးတိုးသက်သာ စကားပြောနေကြတို့ အဲဒီ အဘိုးကြီးက အနီးအပါး ရောက်လာတယ်၊ ရောက်လာပြီးတော့ သူနဲ့အလားတူဖြစ်တဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကို ရပ်စကား၊ ရွှေစကားတွေ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ဟိုပြော ဒီပြော လျောက်ပြောနေကြတယ်၊ အဲဒီအနားကို သုရားတပည့်တော်က ရောက်သွားပြီးတော့ “ဒကာကြီး ဒီအနားမှာမနေနဲ့ ဒီနေရာမှာ နေလို့ယောဂါးမှာ သပိုပါယမဖြစ်ဘူး၊ ယောဂါးဆိုတာ ယောဂါနဲ့ သပိုပါယ ဖြစ်တဲ့နေရာမှာနေပြီး အားထုတ်ပါ”လို့ ဒါလောက်ပဲ သူ့ကို ပြောလိုက်ပါတယ်။

အဘိုးကြီးက စိတ်တို့တဲ့အတွက် အဲဒီလိုပြောတာကို အကြောင်းပြုပြီး သုရားတပည့်တော်ပေါ်မှာ သူကပြစ်မှားသွားဟန်တူပါတယ်၊ အဲဒီလို ပြောပြီးတဲ့နောက် များမကြာမိမှာပင် အဲဒီ အသက်(ဓရ)နှစ်ရှိတဲ့ အဘိုးကြီးမှာ သုက်ချာပါဒ အော်စားတဲ့အနေဖြစ်ပြီး စကားလဲ မပိုတွေ့ဘဲ လှုပ်ရှုပ်ရွှေ ဖြစ်နေပါတယ်၊ အဲဒီတော့ သုရားတပည့်တော်မှားနှင့်တော့ သူ့သားသမီး မြေးများကပါ ဆရာတန်သွားခေါ်ကြဖို့ပြောတော့ သူက မပေါ်ခာဘူးဆိုတဲ့အနေနဲ့ လက်ကိုရပ်းပြပါတယ်၊ စကားကိုတော့ သူကပါအောင် မပြောနိုင် တော့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် သူက စာနဲ့ရေးပြပါတယ်၊ “ဘုန်းကြီးကို ပြစ်မှားမိတဲ့အတွက် နတ်တွေက သူ့ကို စကားမပြောနိုင်အောင် ပြုလုပ်ထားတယ်”လို့ စာရေးပြတယ်၊ ဒါဖြင့်

“ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ”လို့ အေးတော့ “ဘုန်းကြီးကို ကန်တော့ရမယ်”လို့ နတ်တွေက သူ့ကုပ္ပါယ်ပါသတဲ့၊ အဲဒီတော့ သူက စိတ်ဖြင့် ကန်တော့ ပါသတဲ့၊ ကန်တော့ပြီးတော့ ကနေ့ညာ၊ မနက်ဖြန့်ညာ၊ နောက်တစ်ညာ အားဖြင့် (၃)ညာပြည့်တဲ့အခါ (၁၀)မှာရို တိတိအရှိန် စကားပြော လိမ့်မယ်လို့ ဆိုပါသတဲ့၊ ဒါကြောင့် အားလုံးအကျိုးပဲ (၃)ညာလုံး စောင့်နေကြပါတယ်၊ အဲဒီ(၃)ညာချေပြီးတဲ့နေ့၊ (၁၀)မှာရိုလဲတို့ရော အဲဒီ အဘိုးကြီးလဲ စကားပြောလာပါတော့တယ်၊ အဲဒီဟာ ယဉ်ကြည့်စရာ တောင် မကောင်းဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တိုင် တွေ့ရတဲ့အတွက် အထူးဖြစ် သောကြောင့် ယခုတင်ပြုပါတယ်။

တရားအတွေ့ထူးတော့လဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားတပည့်တော် အနေနဲ့ကတော့ ယခုနှစ်အတွက် ဒါလောက်ပါပဲ။

သတိပေးချင်တာတစ်ခုတော့ ပြောပါရစေ၊ အေးဇွဲးပွဲကို ရုတ်တရာက် ကျော်းပတဲ့အတွက် ပြောစရာတွေရှိနေပေါ်မယ့် ပြောစို့၊ မလွှယ်ပါဘူး၊ ပြောသင့် မပြောသင့် ချင့်ချိန်နေရတဲ့အတွက် ပြောစို့၊ မလွှယ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် နောက်နှစ်ကျတော့ စောစောကပင် အစီ အစဉ်ကလေးလုပ်ထားရင် ကကာင်းပါလိမ့်မယ်ဆိုတာကို လျှောက် ထားရင်း တပည့်တော်ပြောစရာကို အပြီးသတ် လိုက်ပါပြီဘုရား။

မုံရွာမြို့၊ စန်းမြေရောင်ခြေည်ဆရာတော်ဘုရားက ရေးရေးက တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြံရော၊ မကြော်းကတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြံရော အေးဇွဲးပြီးသွားပါပြီ၊ နောက်ပိုင်းအနေနဲ့ နိဂုံးချုပ်ပါနီးမှာ ဘုရား တပည့်တော်ရဲ့၊ တာဝန်ကိုလဲ စန်းမြေရောင်ခြေည်ဆရာတော်က ယူပြီးတော့ ယခုကြောက်လျှောက် ရှိနေကြပါတဲ့ ဆရာတော် အရှင် မြတ်များကို သတိပေးသွားပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ်လို့၊ ဘုရား တပည့်တော်က ထပ်ပြီးတော့လျှောက်ထားလိုပါသေးတယ်ဘုရား၊

အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် တရားအတွေ့အကြံ တင်ပြချွေးနွေးပဲ အစီ
အစဉ်မှာ မနေ ညျေနေကမှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အမိန့်ရှိ လိုက်တဲ့
အတွက်ကြောင့် မသိုးသက်နဲ့ ရက်ရသလို မြှိုန်းစားကြီးပျုလုပ်ရခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား၊ ဒါကြောင့် ဒီမှာ စောဘောက ကျကျနေနဲ့ ပြင်မထား
နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့ပါတယ်ဘုရား၊ နောက်နောက်နှစ်များကျရင်တော့
သဘာပတီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏နေရာ၊ အခမ်းအနားမျှူး၏နေရာ၊
ကမ္မာဌာနာစရိယဆရာတော်များ၏နေရာဆိုတဲ့ အဲဒီလိုနေရာများကို
အသီအသီး နေသားတကျဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ထားရပါလိမ့်မယ်၊
နောက်ပြီးတော့ တင်ပြချွေးနွေးမည့် ဆရာတော်များ၏ စာရင်းကိုလဲ
စောဘောကော်ယူပြီးတော့ နောက်အချိန်နှင့်တကွ စိတ်ထားရပါ
လိမ့်မယ်၊ နောက်နှစ် ချွေးနွေးတင်ပြတော်မှုကြမည့် ဆရာတော်များ
ကလဲ စောဘောကပင် တင်ပြချွေးနွေးရန် အချေက်များကို စောဘောကပင်
စဉ်းစားပြီးတော့ စာရင်းပေးသွင်းကြပါရန် ဘုရားတပည့်တော်က
လျောက်ထားပါတယ်ဘုရား။

နောက်ပြီးတော့ တင်ပြချွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ပါ့ပြီ ပါ့ပြီသားစတွေ
ရွှေတ်ဆိုနေဖို့ စကားလုံးကောင်းတွေ ရှာကြီးပြောဆိုဖို့ကတော့ သိပ်မလို
ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်၊ ထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြံကိုကိုယာ တို့တို့တုတ်တုတ်
တင်ပြကြဖို့ ဆိုပါလိမ့်မယ်၊ ဥုပ္ပ၊ ယောဂိုတစ်ယောက်က ဆန်းဆန်း
ကျယ်ကျယ် သူတွေ့ပုံကို ပြောကြားဖူးရင် ထူးခြားတဲ့အတွေ့အသီဖြစ်ပုံကို
ပြောကြားဖူးရင် စွဲကပ်နေတဲ့ ရောဂါဝေဒနာဆိုးဟာ မှတ်နေရင်း
ပျောက်ကင်းသွားပုံကို ပြောကြားလို့ရှိရင် အဲဒီလိုအကြောင်းအရာ
ကလေးများကို တင်ပြချွေးနွေးရန်ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

နောက်ပြီးတော့ ဘယ်လို အခက်အခဲတွေ့နေရာမှာ ဘယ်လို
ပြပြင်ဆွဲနိုင်ဗြားပြီး အားပေးလိုက်လို့ လွှန်ပြောက်သွားတယ် ဆိုတာမျိုး

ကိုလဲ တင်ပြစို့ လိပ်လိမ့်မယ်၊ ယခုပြောခဲ့တာဟာ ဘုရားတာပည့်တော် ထင်မြှင်ချက်ပါပဲ၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ဒီအတိုင်းပဲ အလုပ်ရှိ လိမ့်မယ်လို့၊ ထင်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီလို ကမ္မာဌာနာစရိယတို့၏ လက်တွေ့များကို စုပေါင်းပြီး မှတ်တမ်းအဖောဖြင့် စာအုပ်စာတမ်း ပြုလုပ်ထားဖို့၊ အဲဒီ စာအုပ်စာတမ်းကို နောင်လာနောက်သား အများတို့က ကြည့်ရှုမှတ်သားပြီး ပဋိပတ္တိသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို တိုးတက်အောင် ပြုစုသွားနိုင်ဖို့၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရည်ရွယ် ချက်ရှိကြာင်းလဲ မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်ဘုရား။

ယခု အချိန်စာရီလဲ စောင့်ပြုပြစ်သောကြာင့် ဒီနှစ်ပထမ အစုံး တရားဆွေးနွေးတင်ပြဲ အော်အလုပ်ကို သဘာပတီ ဖြစ်တော်မူတဲ့ ပုသိမ်းပြီ့၊ သဒ္ဓမ္မသီတရာ့ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သဘာပတီနိဂုံးချုပ် မိန့်ခွန်းကို မိန့်ကြားတော်မူပြီးတော့ တရားဆွေးနွေးပဲ အခမ်းအနားကို ရှုပ်သိမ်းရန်ဖြစ်ပါသည် အရှင်ဘုရား။

နိဂုံးချုပ် သဘာပတီမိန့်ခွန်း

ယခု တရားဆွေးနွေးပဲမှာ မိမိတို့၏ တွေ့ကြုံကြတဲ့ အထူးများကို တင်ပြကြတာဟာ တော်တော်ကလေး စုစုလင်လင်ဖြစ် သွားပါပြီ၊ သာသနု့ရိုင်သာဆိုတဲ့ ပဋိပတ္တိဌာနများမှာ ဟောပြာ ဆွဲနိကြားပြီး ကျင့်သုံးနေကြတဲ့ ဝိပသနာအကျင့်တရားဟာ သာမန် ဒါန၊ သီလစသော ကုသိုလ်တရားတို့ထက် အင်မတန်မှ ထူးမြတ်တဲ့ တရားဖြစ်ပါတယ်၊ ဒါကြာင့် ဒီ ပဋိပတ်တရားနှင့် တရားကျင့်ဘူ များကို စောင့်ရောက်ကူညီနေကြတဲ့ သူတော်ကောင်းနတ်တွေ ဆိုတာလဲ ကမ္မာအရပ်ရပ်မှာ ရှိကြမှုပါပဲ၊ အဲဒီလို ရှိနေကြတဲ့အတွက် ခုတင်က စန်းမြှေရောင်ခြည်ဆရာတော်ပြောသလို နတ်သမီးက

လာ၏တာ၊ အပြစ်ရှိတဲ့သူကိုနတ်က ဒဏ်ခတ်တာတို့ ဆိုတာတွေဟာ မဟာဓာတ္ထက္ခာပါသကာဝတ္ထုဖြာလို မာတရံအတ်မှာလို ရှိနိုင်တာပါပဲ။

ဟိုးရှူးခေတ်တုန်းက ပိမာနဝတ္ထု ပေတာဝတ္ထုဆိုတာတွေမှာ ပထမသံကိုယာတုန်းကမပါခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာများကို ခုတိယ သံကိုယာ တတိယသံကိုယာမှ ထည့်သွင်းပြဆိုခဲ့ကြပါတယ်၊ သီရိလက္ခာဆိုတဲ့ သီဟို၌က ဝတ္ထုကြောင်းများကိုလဲ အငြေကထာမှာ များစွာပင် ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက မြန်မာပြည်က အကြောင်းအရာတွေကို မဖော်ပြခဲ့ရတာဟာ လိုနေတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် ယခုတင်ပြတော်မူကြတဲ့ အကြောင်းအရာများကိုလဲ မှတ်တမ်း တင်ထားသင့်ပါတယ်၊ မှတ်တမ်းတင်ထားရန်လဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရည်ရွယ်ကြောင်း နို့ကြားတော်မူပါတယ်၊ အဲဒီဟာ နောင်တစ် ခေတ်ကျေရင် အင်မတန်အလေးအမြတ်ပြုအပ်တဲ့ အဖြစ်သန်များလဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီအကြောင်းအရာများကို နည်းပျော်း ဟောပြော ခြင်း၊ ကျော်ခြင်းဖြင့် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်ဟာ တိုးတက်ပြန်ပြားပြီး ပုဒ္ဓသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့မှာလဲ အလွန်ကျေးဇူးများသွား လိမ့်မယ်လို့လဲ ကြိုးလုပ်စွာယ် ရှိပါတယ်၊ နောင်နှစ်ခါဆိုရင် ဒီကအေးနေး နေတာကို အေးကပဆိုသတ်များမှ နာကြားနိုင်ရန် မိစိုးပေးပို့လဲ လိုမယ် လို့ထင်ပါတယ်၊ အဲဒီလိုစိစိုးပေးရင် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်အတွက် အကျိုးများသွားမှာပါပဲ။

ဒါကြောင့် ယခုကြွရောက်လာကြတဲ့ ဆရာတော်အရှင်မြတ်များဟာ နောင်နှစ်ကျတော့ မိမိတို့၏ ထူးချွားတဲ့ အတွေ့ အကြိုးများကို တင်ပြအေးနေးခြင်းဖြင့် ကြားနာသုတို့မှာ ဗဟိသုတေသနပြည့်စုံသည်ပြင် ပဋိပတ္တိသာသနာတော်အတွက် ကျေးဇူးများအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပို့၊ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ စောစောကပင် တင်ပြအေးနေးစော်စရာ

နိဂုံးချုပ် သဘာဟတ် ၆၇. ၁၇၂

◇ ၁၃၃

အချက်အလက်များကို စဉ်းစားထားပြီး ယူဆောင်လာတော်မူခဲ့ကြပါလို့
တိုက်တွေနှင့်ရင်း တရားဆွေးနွေးပဲ့ အခမ်းအနားကို နိဂုံးချုပ်ပြီး
ရှတ်သိမ်းပါတယ်—အရှင်မြတ်တို့ဘုရား။

သာဓု — သာဓု — သာဓု

မန္ဒာလိုက်င်း ဝန်တို့ရှင်း
လက်ငင်းချမ်းသာကြရမည်။

သုဒ္ဓပရီမြာရနိယသုတေသန

- ၁။ ကာမရဏ်ပယ်ခွဲ တော့ထွက်လာ ကောင်းစွာဘယ်လို့ ကျွန်ုပ်သည်။
- ၂။ လောကီမင်္ဂလာ စွန့်ပယ်ခွဲ ကောင်းစွာကျင့်နေသည်။
- ၃။ လူဗြိုင်ကာမ နတ်ကာမ ရာကိတ်မက် ပယ်ရမည်။
- ၄။ တရားသိလျှင်း၊ ဘဝကှင်း သန့်ရှင်းကောင်းစွာ နေရသည်။
- ၅။ ကုန်းအရာစကား ကျောဟေးတား မျက်ဗျား၊ ဝန်တို့ ပယ်ရမည်။
- ၆။ လိုက်လျော့ဆန့်ကျင့် စွန့်ပယ်လျှင် လူတွင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၇။ ချိမ်းပယ်ပြီ ဖွဲ့စီး နောင်ချုည်ရာများ လွတ်ခုမည်။
- ၈။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြော်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၉။ လောကီမင်္ဂလာ တရားသုံးသွာ် ချိမ်းပယ်၍ နိတွေ့ယ်ကင်းစင် သံယောဇ္ဈာ လွတ်လျှင်ထွက်နိုင်သည်။
- ၁၀။ ဥပမာတွင် နှစ်မမြှင့် ထိုတွင်မလို မမက်ပြီ။
- ၁၁။ နိတွေ့ယ်ကင်းစင် ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြှင့်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၂။ နှုတ် စိတ် ကိုယ်ဖြင့် လျော်စွာကျင့် သိသင့်တရား သိသွားပြီ။
- ၁၃။ ဆင်းခြားမြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သာ စိတ်မှာတောင့်တလိုလားသည်။
- ၁၄။ သို့ဖြစ်ပါလျှင် လောကတွင် ကြော်လင်ကောင်းစွာနေရသည်။
- ၁၅။ ရှိခိုခံရ မတက်ကြွေ ဆဲကြသော်လည်း မစပ်ပြီ။
- ၁၆။ လောဘတစ်တန် ဖြစ်ကြောင်းကံ ပယ်လှန်ကင်းပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၇။ ကိုယ်နှင့်လျော်တာ၊ သိပြီးကာ ဘူးမှာညျင်းဆဲ ကင်းရမည်။
- ၁၈။ သွားလေးတန် တရားမှန် ကေန်သိပြီး ဖြစ်ရမည်။
- ၁၉။ အကုံ-မြှစ်ရင်း နှုတ်ပယ်ရှင်း လိုခြင်း တောင့်တမရှိပြီ။
- ၂၀။ အာသဝရိကုန်ရှင်း မာနကင်း တပ်ခြင်းလမ်းကို ကျော်လွှန်ပြီ။
- ၂၁။ နှုန္တ်၊ ယဉ်ကျေး ကိုလေဘား ပြိမ်းအေးစိတ်လဲ တည်တဲ့သည်။